

သာရေးနာရေးနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ

သာလွန်ကျော်

- စာမူခွင့်ပြုအမှတ် • ၅၀၀၈၅၄၀၅၀၈
- ဖျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုအမှတ် • ၅၀၀၉၀၄၀၇၀၈
- ပုံနှိပ်ခြင်း • ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၈၊ သြဂုတ်
- အုပ်ရေး • ၅၀၀
- ဖျက်နှာဖုံး • မှတ်သုံ
- ကွန်ပျူတာစာစီ • ပုံစာအုပ်တိုက်
- ဖလင် • ထွန်းဆိုင်
- စာအုပ်ချုပ် • ကိုမြင့်

ဒေါ်နီနီခိုင် (၀၇၁၃၅)၊ သီရိမေဓာင်စုံပုံနှိပ်တိုက်
 အမှတ် ၁၉၊ လမ်း ၉၀၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်
 ရန်ကုန်မြို့တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

ဒေါ်ခိုင်ခိုင်နီ (၀၄၁၃၈)၊ ပုံစာအုပ်တိုက်
 အမှတ် ၄(A)၅၊ ရန်ကင်းစင်တာ၊ ဆရာစံလမ်း
 ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေသည်။

ဖုန်း - ၀၉ ၅၁၀၀၀၃၈၊ ၅၄၄၃၂၁

တန်ဖိုး (၁၅၀၀ ကျပ်)

မာတိကာ

- စာရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း	၇
၁။ ယုန်	၉
၂။ ကြောက်စိတ်	၁၈
၃။ သူ့ဂတိ	၂၉
၄။ နာရီသံ	၄၀
၅။ လောင်းကြေးစားကြေး	၅၃
၆။ သားတို့ရုပ်ရည်	၆၂
၇။ သာရေးနာရေး	၇၇
၈။ ကာလပေါက်ဈေး	၉၀
၉။ နတ်ထွင်းတဲ့ ခံတွင်း	၉၉
၁၀။ အကြွေးဆပ်သူများ	၁၀၉
၁၁။ သာဓုကိဋ္ဌန	၁၁၉
၁၂။ စိတ်သာချ... အတည်	၁၂၈
၁၃။ ပျော်ပုံက သစ်သနဲ့	၁၃၆
၁၄။ တောခြေဝယ် မောလေတယ်	၁၄၈
၁၅။ ရှင်နေမင်း သည်လိုပူရင်	၁၆၇
၁၆။ အကျိုးထူးပေးတော့မယ်... တဲ့ဗျ	၁၈၃
၁၇။ နဂါး ဂဠုန်တွေက လွန်ပျော်မြူး	၂၀၀

စာရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

ပခုက္ကူမြို့နယ်၊ ကျွဲတဲကျေးရွာတွင် အဘ ဦးကျော်အေး၊ အမိ ဒေါ်ယဉ်ကြည် တို့မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးသန်းလွင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ပခုက္ကူမြို့၊ အထက (၁) မှ အခြေခံပညာ အထက်ကန်း အောင်မြင်ခဲ့၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် မကွေးဒီဂရီ ကောလိပ်မှ သိပ္ပံဘွဲ့ (ဓာတုဗေဒ) ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် စာပေနယ်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ သန်းကျော်သန်း၊ လွင်သန်းဦး၊ သာလိကာ၊ သာလွန်ကျော် စသော ကလောင် အမည်ခွဲများဖြင့် ဝတ္ထုတို၊ ဆောင်းပါး ပုဒ်ရေ (၅၀) ကျော်ခန့် ရေးသားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ ပညာရေးဌာနတွင် အလယ်တန်းပြဆရာအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်လျက် ရှိသည်။ အမှတ် ၇၀၊ သီရိလမ်း၊ အမှတ် ၂ ရပ်ကွက်၊ ကျွဲတဲရွာ၊ ပခုက္ကူမြို့တွင်နေထိုင်ရင်း ဝတ္ထုဆောင်းပါးများ ဆက်လက် ရေးသားလျက် ရှိသည်။

ယုန်

“ဆရာ... ကျုပ်တို့ ထန်းတောမှာ ယုန်တစ်ထုပ် ရလာသယ်။ အဲသာ ညနေစာ အမှင်း ချက်မနေနဲ့၊ အခု တစ်ခါတည်း လိုက်ခဲ့ဖို့ အဖေက မှာလိုက်သယ်”

ကျွန်တော် ကျောင်းဆင်းတော့ ရွာမြောက်ဘက်က ထန်းသမား ကိုသာရင်ရဲ့သား ဖိုးဆိတ်လာပြောလို့ သူနဲ့အတူ ရွာရဲ့မြောက်ဘက် ထန်းတော တိုက်ရှိရာ လိုက်ပါခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တာဝန်ကျတဲ့ ရွာကလေးဟာ မြို့နဲ့ အတော်အလှမ်းဝေးတဲ့ ဇနပုဒ်ကလေးပါ။ ယာသမား၊ ထန်းသမားတွေနဲ့ အလွန်ဆင်းရဲပေမဲ့ ဆရာဆိုတော့ လေးလေးစားစား ဟင်းစားလေးပေါ်တိုင်း ထမင်းဖိတ်ကျွေးတတ်ကြတာ ဓမ္မတာပဲ။ ရွာမြောက်ဘက် ထန်းတောစု ကလေးရောက်တော့ ကိုသာရင်တို့တစ်တွေ ယုန်တစ်ကောင်ကို အရှေ့ခွာ ဆုတ်ပြီး ဝေပုံကျ ခွဲနေကြတယ်။ ဆိတ်ကျောင်းရင်း ဝိုင်းလိုက်ကြတော့ ယုန်ခမျာ ပြေးပေါက်ပိတ်ပြီး အသက်နဲ့ခန္ဓာ အိုးစားကွဲ ခံရတာပေါ့။

“ဆရာရေ ကံကောင်းသဗျို၊ ယုန်သားမစားရတာ အတော်ကြာပြီ” လို့ ကိုသာရင်က ပြောရင်း ယုန်ကို ငါးပိုင်း အညီပိုင်းတယ်။ ငါးပိုင်း ပိုင်းတယ်

ဆိုတာ ဒီဘက်နယ်မှာတော့ ထုံးစံပဲ။ လူ ဘယ်လောက်ပဲများများ ငါးပိုင်း ခွဲပြီးမှ ထပ်ခွဲကြရိုးပဲ။ ငါးပိုင်းဆိုတာ ပေါင်ပိုင်းကို နှစ်လက်၊ ခါးပိုင်းကို တစ်လက်၊ လက်နှစ်ဘက် အပါအဝင် ရင်အုပ်ပိုင်းက တစ်လက်၊ ခေါင်းနဲ့ ကလီစာက တစ်လက်၊ အဲသလိုပဲ ငါးလက် ခွဲရိုး ထုံးစံရှိတာပဲ။

မြန်မာ့ဆိုရိုးစကားတောင် ရှိသမို့လား။ ဘာတဲ့... ‘ယုန်ပေါင် ကြောင်လက်’ ဆိုတာလေ။ ယုန်ဆိုရင် ပေါင်က အသားပြည့်တာပေါ့။ ကြောင်သတ္တဝါကတော့ လက်ပိုင်းက အသားပေါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယုန်ကို ငါးလက် ခွဲတာဟာ ဒီဘက်နယ်မှာ ဘယ်သူကမှ မညီဘူးလို့ မယူဆဘူး။ ကောက်ချင်တဲ့ အပုံကောက်၊ ညီတာပဲလို့ အောက်မေ့တယ်။ အဲ... ကိုသာရင် ကတော့ ခွေးပါ ပါလို့ တစ်လက် အပိုရတယ်။

“ဆရာ... ဟောဒီယုန်အသည်းကြော်လေး ရေနွေးနဲ့ မြည်းနှင့်ဦး၊ ကျုပ် ဒီယုန်သားလေး ကြော်လိုက် ချက်လိုက်ဦးမယ်နော်၊ အမှင်းကတော့ တောသဘာဝ ပြောင်းဆန်အမှင်းပေါ့ဗျာ” ကိုသာရင်ရဲ့ ဧည့်ခံစကားကို ‘ရပါတယ်ဗျာ ကျွန်တော်လည်း တောသဘာဝမြတ်နိုးတဲ့ တောသားတစ်ပိုင်းပဲ၊ ပြောင်းဆန်လည်း စားနိုင်ပါတယ်” လို့ အလိုက်သင့်ပြန်ပြောရင်း သူ့ထန်းတဲ့ ခေါင်းရင်းက ထန်းညီနောင် ခြေရင်းမှာ ခင်းထားတဲ့ ထန်းကြောဖျာပေါ်မှာ ယုန်သားကလီစာကြော်နဲ့ ရေနွေးမြည်းရင်း အတွေးနယ် ကျယ်နေမိတယ်။

ထန်းလက်လေးတွေကို လေတိုးငှေ့သွားလို့ တဖျပ်ဖျပ်မြည်နေတဲ့ အသံကလေးဟာ ကျွန်တော်ရဲ့အတွေးကို ထပ်မံပုံပိုးနေသယောင်ပေပ။ ယုန်သားဆိုတာ ညီသယောင်ရှိပေမဲ့ အလွန်စားကောင်းတဲ့ ကမ္ဘာ့ ဟင်းလျာ တစ်မျိုးပေပဲ။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးဟာ ရှေးအစဉ်အဆက်ကတည်းက ယုန်သားနဲ့ ကင်းကွာမှု မရှိခဲ့ပေဘူး။ ပုဂံခေတ်ကတည်းက ဆိုပါတော့။

‘မင်းကြီး၊ မင်းလေး ဆိုတဲ့ မင်းညီနောင်နှစ်ပါးဟာ ထန်းရည်နဲ့

ယုန်သားကို အလွန်နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုပဲ။ ယခုတိုင် ဝါခေါင်လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့ နေ့လယ်ပိုင်းမှာ မင်းနှစ်ပါး သောက်တော်ကြူးဖို့ အမြည်းအတွက် တစ်ပြိုင်တည်းမိအောင် ဖမ်းထားတဲ့ အဖိုအမ ယုန်ကင်နှစ်ခုကို ယုန်တော် ဆက် နန်းမှ မင်းနှစ်ပါးနန်းသို့ ဆိုင်ရာပိုင်ရာ ကွမ်းထိန်းများက သွားရောက် ဆက်သရမိ မဟုတ်လား။

၃၇ မင်း နတ်ချင်းမှာတောင်... ရွှေဖျဉ်းညီနောင် ယုန်ထိုးသည့် ကာလတျာ၊ ဒူး... ကစ၍ ယုန်ထိုးမည်... ယုန်ထိုးမည် အထပ်ထပ်တီးပြီးလျှင် 'ယုန်ပေါင်၊ ယုန်ပေါင်... မင်းများ မင်းလက်ဆောင်၊ ယုန်ပေါင်ငယ်တစ်ကိုက်၊ သေပင်သေ တစ်ကြိုက်ကယ်နှင့်လေ၊ အလိုက်ကယ် မင်းညီနောင်မှာ ပျော်ချည့်လေ' တီးရမည်ဟု အတီးနှင့်တကွ အမှတ်အသားပြုခဲ့သည်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် အလွန်ချိုမြသော ယုန်သားသည် မင်းစိုးရာဇာတို့ အကြိုက် ဖြစ်ခဲ့ပေလိမ့်မယ်။ အထူးသဖြင့် ထန်းရည်သမားတို့ ပို၍ နှစ်သက် လေမလား မသိ။

အင်းဝခေတ်မှာတော့ နေပြည်တော်မှာပင် ယုန်သားများ ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပုံကို ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆရာတော်က သူ့ရဲ့ သံဝရပျို့မှာ-

မြို့တွင်းမြို့ပ၊ ဟူသမျှလည်း၊ ဈေးမ ဈေးငယ်၊ နှစ်သွယ် လမ်းဘောင်၊ အမြှောင်မြှောင်၌၊ သားပေါင်သားလက်၊ ကြက်ငှက်ယုန်ထုပ်၊ ခါဘုတ်ပွေးဖွတ်၊ ပုတတ်လိပ်ငါး၊ မဲဆားစိမ်းကျက်၊ သေရက်မုန့်ပဲ၊ စားပွဲ ရှေ့ကျင်း၊ ငရုတ်ကွမ်းသီး၊ ချင်းပြီးကြက်သွန်၊ ရောင်းဝန်မရှား၊ ရွာသားရွာလည်၊ စုံစသည်လည်း၊ ရင့်ရှည်အသံ၊ တကြံကြံလျှင်၊ မည်ဟစ်ကျော်၊ ဝယ်ကုန် ခေါ်၍၊ လိုသော်ရလျှင်၊ ပြည့်မွမ်းဖြင်သည်၊ စားချင်တောင့်တ၊ လပြေတည်း' လို့ စပ်ဆိုခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒါကြောင့် တောကောင်သားအမျိုးမျိုးဟာ ရှေးမြန်မာတို့ရဲ့ နှစ်သက်လှတဲ့ အစားအစာဖြစ်တာ သေချာတယ်။ တောရောမြို့မှာပါ

ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနေကြတာ၊ အော်ဟစ်ရောင်းချနေကြတာ တကြော်ကြော်နဲ့ ဆိုပါကလား။

ရွှေမြို့တော်ဆိုတော့ ဘယ်လောက်ညှိတဲ့ ယုန်သားဖြစ်စေ၊ သမင်သားဖြစ်စေ၊ ကျွမ်းကျင်စွာ ချက်ပြုတ်တတ်တဲ့ စားတော်ကဲတွေ ရှိနေမင့်ဟာကိုး။ တွင်းသင်းမင်းကြီး မဟာစည်သူဦးထွန်းညိုက 'ဘလ္လာတိယပျို့' မှာ-

'သွေးရည်စက်စက်၊ မီးကျက်ရဲရဲ၊ ရည်ရွဲရွဲသား၊ စားမဲအိန်ထွား၊

သမင်သားကို... 'စဉ်လာမပျက်၊ နွယ်ခက်မှန်စွာ၊ ရသာရည်ရွှမ်း၊ ဟင်းချက်ကျမ်း၌၊ လေ့ကျွမ်းလိမ္မာ၊ မြိန်စွာချက်တတ်' သော စားတော်ကဲများ ခန့်ထားတတ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့တယ်။ အသားဟင်း ဘယ်လောက်ပဲညှိညှိ ရွှေမြို့တော်မှာဆိုတော့ အညှိနဲ့ ပျောက်စေတဲ့ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်တွေ စုံစုံလင်လင်နဲ့ ချက်ပြုတ်ပုံကို...

'အင်္ဂါငါးမည်၊ စားတော်သည်လျှင်၊ ဆီကြည်ထောပတ်၊ ဖျန်းဆွတ်ကောင်းဟုတ်၊ ငရုတ်တမြိတ်၊ ကန့်အိတ်ချင်းလွှာ၊ ဇီယာကရဝေး၊ ကြိုင်မွှေးနံ့မွန်၊ ကြက်သွန်ပင်စိမ်း၊ ခပ်ရှိန်းစုံလင်၊ ကောင်းစွာရင်သား' လို့ ဘလ္လာတိယပျို့ထဲမှာပဲ အထင်အရှား ဖော်ပြခဲ့ပေတယ်။

ရွှေမြို့တော်ဆိုတော့လည်း ဇီယာ ကရဝေး စတဲ့ ဟင်းခတ် အမွှေးအကြိုင်တွေနဲ့၊ ကျွမ်းကျင်တဲ့ စားတော်ကဲတွေနဲ့ဆိုတော့ ဘလ္လာတိယမင်းကြီးဟာ ရသတဏှာနောက် ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်ပြီး ထီးနန်းကိုစွန့်ခဲ့တာ သိပ်တော့ မဆန်းလှဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်တွေ မရနိုင်တဲ့ တောအရပ် ဒေသတွေမှာ 'ပြည်ပန်းညိုချိုပါလျက် ဆားကဖျက်' ဆိုသလို 'ယုန်သား ချိုပါလျက် အညှိနဲ့ ဖျက်' နေတဲ့ကိစ္စ ဘယ်လိုများ ဖြေရှင်းကြပါလိမ့်။ အဲ... အဲ...

ရာဇာဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံထဲမှာ မြန်မာ့သံပန်းဖြစ်တဲ့ သမိန်ဗရမ်းနဲ့

တရုတ်သူရဲကောင်း ဂါမဏီတို့ စီးချင်းထိုးဖို့အတွက် သမိန်ဗရမ်းဟာ ကျွဲ
 ဘေးက မြင်းကို ခုနစ်ရက် အသားကျအောင် စီးတယ်။ ပြီးမှ ဂါမဏီနဲ့
 စီးချင်းထိုးဖို့ ချိန်းတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဂါမဏီရဲ့ခေါင်းကိုဖြတ်ဖို့ ဓား၊ ခေါင်း
 ပြတ်ကို ချိတ်ဖို့ ချွန်းနဲ့ ခေါင်းပြတ်ထည့်ဖို့ ခြင်းတောင်းတို့ကို သမိန်ဗရမ်းက
 စီရင်နေတာမြင်တော့ မြန်မာအမတ်တွေက တီးတိုးစကား၊ ပျက်ရယ်ပြု
 ကြတယ်။ သမိန်ဗရမ်းကို 'ယုန်မရခင် သံပရာကို အရင်ရှာသူ' လို့...။

ဟုတ်တယ်လေ၊ ယုန်က ဘယ်မှာနေမှန်း မသိသေး၊ သံပရာသီး
 အရင်ရှာနေတာကိုး။ အင်း... မြန်မာ့ဝေါဟာရ နယ်ပယ်မှာ ဒီစကားရပ်ဟာ
 အကြောင်းမဲ့ ပေါ်ပေါက်လာတာတော့ ဟုတ်တန်မတူဘူး။ ယုန်နဲ့ သံပရာ...
 ယုန်နဲ့ သံပရာ...။ ဘာဖြစ်လို့များ သံပရာသီးကို ယုန်သားနဲ့ တွဲသုံးပါလိမ့်။
 သံပရာသီးရဲ့ သဘောဟာ အညှီကို နိုင်စေတဲ့ သဘောရှိတာ အမှန်ပဲ။
 ယုန်နဲ့ သံပရာသီး ဘယ်လို လုပ်စားခဲ့သလဲ။

စဉ်းကူးမင်းလက်ထက်က 'ရွှေတောင်နန္ဒသူ' ကတော့ သူ့ရဲ့
 လက်ရာမြောက်လှတဲ့ 'မွေ့နှုန်းရကန်ထဲမှာ' -

'လူလေးငါးယောက်၊ စားသောက်လို၍၊ ခလေ့ဘာဝ၊ တော
 လှည့်ကြ၊ ရှေ့ကလူမှာ၊ ယုန်တစ်ထုပ်ကို၊ ဆုပ်မိကာနီး၊ တျားတျားဆီး၊
 နီးလှခါမှ၊ ငါဖမ်းလျှင် ရတော့မည်၊ နောက်ကလူမှာ 'ယုန်သားကို သုပ်စရာ'
 သံပရာပါပါစုံလေး...။

'ယုန်ကိုအလျင်၊ ရခင်အောင် မကြံ၊ သံပရာသီးကြောင့်၊ လာဘ်
 ကြီးကို ပစ်ခဲ့၍' လို့ ယုန်သားကို သံပရာသီးနဲ့ သုပ်စားခဲ့တာ အထင်အရှား
 ဖော်ပြခဲ့သဗျ။ သို့သော်လည်း တောခလေ့ တောသဘာဝ ထန်းသမားများ
 မတော့ ဇီယာကရဝေးထားလို့ သံပရာသီးပျံ့ပင် မရှိရှာ၊ တောထဲက ယုန်
 အဘယ်ပုံများ စားကြပါလိမ့်။

ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာက ဟောသလို စားကြသဟဲ့လို့ လမ်းညွှန်
ပြလိုက်၊ အသနားခံလိုက်ပေရဲ့။

‘ခွေးဟစ် လူဟစ်၊ ခတ်ပစ်ကယ် ခြောက်သောအခါ၊ ပုတတ်ကယ်
ယုန်ပါ၊ တောမှာရှိကြ ငုံး ကြက် ဖွတ် မြွေ၊ ဝံပုလွေ မနေသာထွက်လာ’

မယားကလည်း ဟင်းရွက်ဆိုရင် အကောင်းအဆိုးမရွေး တွေ့သမျှ
ခူး၊ လင်ကလည်း တောသတ္တဝါဆိုရင် ပုတတ် ဖားပါမကျန် တွေ့သမျှ
ပစ်ခတ်ဖမ်း၊ အိမ်ရောက်ရင် ချွန်မြနေတဲ့ တံစို့မှာ ယုန် အစရှိတဲ့ တောကောင်ကို
ထိုး၊ ထန်းလျက်ဖိုမှာ ကင်ထားတယ်။ ဟင်းရွက်အိုးဆူရင် အတင်က အရိုး
တွေကို ခတ်၊ အသားတွေကိုတော့ ဆီမပါတဲ့ ‘အိုးခင်းနဲ့ လှော်၊ ရေနဲ့ကြော်’
တော့တာပါပဲ။ အစပ်ကတော့ ငရုတ်သီးလေ။

နီးဒေါင်းလန်းထဲမှာ ထည့်ပုံ၊ သားသမီးတွေကများတော့ ဒူး
တစ်ဖက်စီပဲ ဝင်သာတယ်။ တစ်ယောက် တစ်လုတ် အားရပါးရ ‘လက်ရည်
တစ်ပြင်တည်း’ စားလိုက်ကြတာ။ ပြီးရင်တော့ ဒေါင်းလန်းကို ရေဆေးမနေ
တော့ဘူး။ ခွေးလျက်တာနဲ့ ပြောင်စင်သွားတာပဲ။ အဲဒါက ထန်းသမားတွေ
စားကြပုံကို ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာက စာပန်းချီခြယ်ပြပုံပဲ။ ဟောဒါကတော့
တောင်သူလယ်သမားတွေ ယုန်သားဟင်း ဘယ်လိုစားခဲ့ကြသလဲဆိုတာ
‘ဦးကြီး’ ရဲ့ အဖွဲ့ကလေးပေါ့။

‘လယ်ထွန်ပြန်၊ စားရန်အလို၊ ရွှေဂုံညို၊ ယုန်ဖို နှောချက်၊ တစ်ခွက်
ကယ် အချဉ်၊ တောပြည့်ဝင်၊ ရည်ငင်ရွန်းစို၊ လယ်ကန်စွန်းရယ်နှင့် မယ်
လွမ်းအောင် ကြိုပါ၊ နဂိုလှ ဦးရင်ငယ်၊ လှော်မီးကင် ပုစွန်ထောင်းနှင့်’ တဲ့။

တချို့တောသူတောင်သားတွေကလည်း ယုန်သားကို ‘ဗြန်းစပ်ဟင်း’
ဆိုပြီးတော့ ချက်စားကြသေးဆိုပဲ။

‘စပ်ဟင်းကိုမူ၊ ယုန်ကိုပြက်ပြက်၊ ကင်ပလင်း၊ ဂုံမင်းဖက်လို့

ပုဂံစာအုပ်တိုက်

ငပြက်ကယ် ရောရီ၊ လောရွေပီနှင့်၊ ပတီရုံး၊ မြန်းစပ်ကယ် ကြိုပြီးလျှင် ဆီးချိုပင်ရိပ်သာ၊ နှစ်မျက်နှာ ယှဉ်ပြိုင်လို့' ဆိုပဲ။

အင်း... သည်လိုဆိုတော့လည်း အဟုတ်သားပါကလား။ ချစ်တဲ့ သူနဲ့ ဆီးချိုပင်ရိပ်မှာ ယုန်သားမြန်းစပ်ဟင်းနဲ့ဆိုတော့ ထမင်းမမြိန်စရာ ဘာရှိပမလဲ... နော့။ တောသဘာဝ ယုန်သားဆိုရင် ကင်ပလင်းရွက် ဒါမှ မဟုတ် ဂုံရွက် (ဂုံညိုရွက်) ရောချက်ကြတဲ့ ထုံးစံပဲလေ။

'မို့ရတဲ့ မျက်နှာ' ဆိုတာ ကြားဖူးသမှုတ်လား။ အဲသလိုပါပဲ။ ယုန်ဆိုတာလည်း အတော်စန်းပွင့်တဲ့ အကောင်ပဲ။ ရွာထဲက ကာလသားများ ယုန်ရလာရင် ချစ်သူကို အဦးဆုံး ပေးချင်၊ လာဘ်ထိုးချင်ကြတာ ဓမ္မတာပဲ။ အဲဒီသဘာဝကို အတွင်းသိ အစင်းသိ 'သာဝတ္ထိဦးမျှင်' က-

'မြင်ပါလဲ့ရော၊ ဆင်တဲ့ရုပ်သွင်၊ ပျိုဦးရင်နှယ်၊ ပြည့်ခင် ဟိုချုံတန်း မှာလှ၊ ညဉ့်ချမ်းနေညို၊ နှစ်ကိုယ်ကြိုတဲ့ ချက်ကိုလေး

တောလိုက်ကယ်အုံပါ၊ ပရန်နဝါ၊ ဂုံပါနှောယုက်၊ ကင်းပုံရွက်ကို၊ ခူးရက်ကယ်လူးလာ၊ နေတုန်းပါ

ရှာလေဟန် ပုံတူဖန်ရွှါ၊ ငါနှင့်ကြိုက်မောင်၊ သာဒွန်းအောင်ငယ်၊ ယုန်ပေါင်တစ်ခု၊ လက်ဆောင်ပြုလို့၊ အမှုနီးလား၊ အတန်ကြာတော့၊ ဆိတ် ငြိမ်ရာ ခံချုံအောက်တွင်မှ၊ ခမောက်ကိုယ်ဝယ်ပုံလို့၊ မှိုနီစုံ သူ့မှာရတယ်၊ သာဒွန်းအောင် ကဇော်က သင်းလှတယ်လေး'

ရှေးအခါက တောင်သူဆိုရင် တောထဲ လယ်ထွန်သွားတဲ့အခါ ယုန်ထောင်ဖို့ပါ ယုန်ပိုက်စည်းတွေရော ထမ်းသွားကြစမြဲပဲ။ အဲဒါကြောင့် တောင်သူကြီးရုပ် ဒုံးချင်းမှာ ယုန်ပိုက်စည်း ထမ်းသွားတဲ့ တောင်သူကြီးရဲ့ မုံကို သရုပ်ဖော်ခဲ့သေးတာပဲ။

အားကောင်းမောင်းသန် ယောက်ျားသားများကတော့ 'ယုန်နှင့်

အတူပြေး၊ ခွေးနှင့် အတူလိုက် နိုင်ကြပေမဲ့ ကောက်စိုက်ပျိုးနုတ်နေတဲ့ မိန်းကလေးတွေကတော့ ငန်းထိပ်က ဖြတ်ပြေးတဲ့ ယုန်ကို 'တောခြေမှာ ရွှေယုန်နက်ကယ် ထိပ်ကွက်နဲ့လေး' လို့ တအံ့တဩ အော်ဟစ်နေကြရုံပဲလေ။

ဟော... ဟော... နားဆင်ပါ။ ခွေးညီနောင်နဲ့ ယုန်ပိုက်စည်းနဲ့ တောစပ်ကို ရောက်သွားတဲ့ လင်တော်မောင်ကို မယားဖြစ်သူက ယုန်တစ်ထုပ် ပါအောင် ဖမ်းခဲ့၊ ထောင်ခဲ့ဖို့ ဟစ်အော်မှာလိုက်တဲ့ အသံ ထင်။

မယားချစ်လင် လေးထမ်းတဲ့ဖေလည်း တောထဲကအပြန် ရလာတဲ့ ယုန်တစ်ထုပ်ကို အရေခွာဆုတ်လိုက်တယ်။ လင်မယားနှစ်ယောက် တပြုံးပြုံး နဲ့ပဲ လေ။ ပြီးတော့ ယုန်ကို တံစို့ ထိုးပြီးတော့ ကျပ်ခိုးခံလိုက်တယ်။ မယား ဖြစ်သူက ဟင်းချိုအိုးအဖြစ် အနားတိုနေတဲ့အိုးကို ခွင်ပေါ်တင် ပရန်နဝါ ရွက်နုလေးတွေကို ခတ်လိုက်တယ်။ လင်ဖြစ်သူကတော့ ပင်ပန်းရှာလို့ထင်၊ တစ်ရေး အိပ်ပျော်သွားလေရဲ့။ မယားကတော့ ချွေးတလုံးလုံး ချစ်လင် ရလာတဲ့ ယုန်ကို ဟင်းချိုချက်နေလေရဲ့။ ဆားမျှပင် မရှိရှာလို့ အငန်ဓာတ် ရအောင် ဝါးပြာကလေး ထည့်လိုက်သေးတယ်။ ညစ်ပေနေတဲ့ ခပ်ချို တစ်လက်နဲ့ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် မွှေနေလေရဲ့။ ယုန်သားဟင်း ကျက်လို့ မွှေးလာတော့ ချစ်လင်ကို အာလုပ်စကားနဲ့ 'ကိုအုတ်... ဟင်းချိုကျက်ပေါ့... လာ... မျိုဆိုလဲ့' လို့ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးကလေး ဖိတ်ခေါ်လိုက်တဲ့အသံ ကြားလိုက်ရပေတယ်။

“ဆရာ... ဆရာ... ထတော့လေ၊ ယုန်သားထောင်းကြော် ကျက်ပြီ၊ အမှင်းစားရအောင်၊ ဆန်ကတော့ ပြောင်းဆန်မို့ အားနာနာပဲ” ဆိုတဲ့ ကိုသာရင်ရဲ့အသံကိုကြားလိုက်ရတော့ ကျွန်တော့်အတွေးစ ပြတ်သွားတယ်။

စားပွဲမရှိရှာလို့ ဆန်ကောတစ်ချပ်ကို မှောက်ခင်းပြီး အင်ခွက်ထဲမှာ ယုန်သားဟင်းချိုနဲ့အတူ ယုန်သားထောင်းကြော် အငွေ့တထောင်းထောင်း

ပြောင်းနဲ့ ပဲ ရောထားတဲ့ နီတာရဲထမင်းတို့ရဲ့ ရနံ့ဟာ ကျွန်တော့်နာခေါင်းထဲ အထိ သင်းပျံ့စွာ တိုးဝေ့ဝင်ရောက်လာတော့...

“လာဗျာ... ကိုသာရင်၊ ခင်ဗျားရော ကျုပ်နဲ့အတူစား” လို့ ထန်းသမား ကိုသာရင်ကိုပါ အဖော်စပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား ခေါင်းမဖော်စတမ်း စားသောက်နေကြတာ ဘေးက သူ့မယားနဲ့ သားသမီး တွေကလည်း အားရဝမ်းသာနဲ့ ငေးလို့။

၁၉၉၉၊ မတ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀၊ မဂ္ဂဇင်း

ကြောက်စိတ်

၁

ချဉ်သိုးသိုး စူးစူး အနံ့တစ်ခုကြောင့် ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ တစ်စုံတစ်ယောက် ရောက်နေတယ်ဆိုတာ သတိထားမိတယ်။ ဒါကြောင့် ရေးလက်စကို ချပြီး မော့ကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော့်ဆံပင်တွေ ထောင်သွားမတတ် လန့် သွားတယ်။ ပါးစပ်အဟောင်းသားနဲ့ အာစေးထည့်ထားသလိုပဲ။ ခြေဖျား လက်ဖျားတွေ အေးပြီး တုန်နေတယ်တောင် ထင်ရတယ်။ လန့်လိုက်တာ ပြောခန်းကို ကုန်ရော။

“ရော ဆရာ... ညိုအေး စာအုပ်ဖိုးကျန်တာ ရှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်” ဆိုပြီး ကျွန်တော့်စားပွဲပေါ်ကို သူ့ခါးကြားထဲ ထိုးထားတဲ့ ဓားမကြီး ချတယ်။ ပြီးမှ ပုဆိုးကြားထဲ လိပ်ထားတဲ့ စက္ကူလိပ်ကို ဖြေရင်း ပေးတယ်။ ကျွန်တော် လည်း ယောင်အအနဲ့ “ဪ... အင်း... အင်း” ဆိုပြီး စာအုပ်အကြွေး စာရင်းကို လှန်ကြည့်တယ်။ ‘ညိုအေးရရန် အကြွေး ရှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်’ ကို ဇွန်ပြီး အံ့ဆွဲထဲက ဆယ့်ငါးကျပ်ကို ပြန်အမ်းလိုက်တယ်။ သူ့မျက်လုံးတွေကို

ရင်မဆိုင်ရဲတာနဲ့ စာအုပ်ကို ဟိုလှန်ဒီလှန် လုပ်နေမိတယ်။ “နောက်ထပ် ကျန်သေးရင် ပြောနော။ ကျုပ်လည်း ရွာထဲပြန်မအိပ်တာ လေး ငါးည ရှိပြီ။ အခင်းသူစိုး ပုလွန်းလို့ စောင့်အိပ်နေရတယ်။ ကဲ... သွားမယ်” ဆိုပြီး စားပွဲ ပေါ်က ဓားကို ကောက်၊ ခါးကြားထဲ ထိုးပြီး ထွက်သွားတယ်။ သူက ပဋိသန္တာရ ပြောနေပေမဲ့ ကျွန်တော်က ‘အင်း’ တစ်လုံးကလွဲလို့ အပိုမထွက် မိဘူး။ ကြောက်စိတ်က သူ့အတော်ဝေးသွားသည်အထိ မပြောဘူး။ မျက်စေ့ အောက်က သူ့ကျောပြင် ပျောက်သွားတာတောင် ရင်ထဲက တဒိတ်ဒိတ်နဲ့။

အဖြစ်က ဒီလို။ ကျောင်းဖွင့်ပြီးစ နှစ်ပတ်လောက်ရှိလို့ စာအုပ်ဖိုး ကျန်တဲ့ ကလေးတွေ အိမ်က တောင်းခဲ့ကြဖို့ မှာလိုက်တယ်။ ကျန်တဲ့ကလေး အားလုံး ကျေပြီ။ သူ့သမီး ညိုအေးတစ်ယောက်ပဲ ကျန်တော့တာ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း တစ်နေ့ကမှ သတိပေးလိုက်မိတယ်။ ပြောပြီးမှ မှားမှန်း သိတယ်။ တခြားဟုတ်ရိုးလား၊ သူ့အဖေက ရွာထဲမှာ ဘယ်သူမှမော့မကြည့် ရဲတဲ့ ထောင်ထွက်ကြီးတဲ့။ လူနှစ်ယောက်ကို ရက်ရက်စက်စက် ဓားမနဲ့ ခုတ်သတ်ခဲ့တာတဲ့။ ပွဲချင်းပြီးဆိုပဲ။ ပြီးတော့လည်း ကြည့်ဦး၊ အသတ်ခံရတာ သူ့ဦးလေးအရင်းခေါက်ခေါက် လင်မယားတဲ့။ သူ့ကြီးတောင် ပြေးနိုင် ပုန်းနိုင်လို့ လွတ်တာဆိုပဲ။ သူ ထောင်ကလွတ်လာတဲ့နောက် ခုချိန်ထိ ဘယ်သူမှ အဖက်လုပ်ပြီး စကားပြောနေတာမဟုတ်ဘူး။ ရွာထဲမှာ ‘သာရေး နာရေး’ ရှိရင်တော့ တအောင့် တခရားလာပြီး ပြန်တော့တာပဲ။ သူ့အလုပ်က တောထဲက သူ့ယာခင်းတွေမှာပဲ အချိန်ပြည့်။ ဒီရွာနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကတော့ သူ့အသံကြားရုံနဲ့ပင် ဖျားလောက်တယ်။

ကျွန်တော်လည်း ကလေးကိုမှာပြီးမှ နှုတ်လွန်သွားမှန်းသိရတယ်။ မတော် သူ စိတ်ထွက်ပြီး ကိုယ့်ကို ရန်သတ္တရပြု အငြိုးထားရင် ဘယ်နှယ့် လုပ်ပါ နော။ မခက်ဘူးလား လူဆိုတာ။ လူမိုက်ဆိုတာ စိတ်ကို အစိုးရတာ

မဟုတ်ဘူး။ ဆရာရယ် သမားရယ်လို့လည်း သိချင်မှ သိမှာ။ သူ့ကိုလည်း ဒီဣရောက်ကတည်းက လမ်းမှာ ဖြတ်သွားဖြတ်လာပဲမြင်ဖူးတယ်။ တစ်ခါမှ မျက်နှာချင်း မေ့သိမ်းဖူးဘူးလေ။ သူကလည်း တောထဲမှာပဲ အနေများတာကိုး။ သူ့သမီးနဲ့ပတ်သက်လို့ပဲ သူ့အကြောင်းကို သိရတာ။ တခြားကလေးသာ စာမရရင် ရိုက်ရဲတယ်။ သူ့သမီးကိုတော့ လက်ဖျားနဲ့တောင် မတို့ရဲဘူး။ စာအုပ်ကြေးတောင် ပါးစပ်က တောင်းပြီးမှ သတိရတယ်။ သူနဲ့ မျက်နှာချင်း ဆိုင်ရရင် အခက်ပဲလို့။ ဟော အခု ထင်တဲ့အတိုင်းပဲ။ လန့်လိုက်တာ လိပ်ပြာ စင်မတတ်ပဲ။ မတော် ငုံ့ပြီး စာရင်းလုပ်နေတုန်း ဇက်ကိုများ သူ့ဓားမကြီးနဲ့ ပိုင်းလိုက်ရင် အခက်ပဲ။ ကျွန်တော် ဇက်က ယားကျိကျိဖြစ်လာလို့ လက်နဲ့ ပွတ်လိုက်မိသေးတယ်။ စားပွဲပေါ်ကို သူ့ဓားမကြီး ချလိုက်တဲ့အသံ ခုထိ နားထဲက မထွက်ဘူး။ ဒါကြောင့် ရှေးလူကြီးတွေက ပြောတာ။ နွားလန့်ရင် စုတ်သပ်လို့ရတယ်။ လူလန့်ရင် စုတ်သပ်လို့မနိုင်ဘူးဆိုတာ အဲဒါမျိုးနေမှာ။

J

“အဲဒီတုန်းကပေါ့ဗျာ။ ည နေဝင်ရီတရောလေးဗျ။ ထင်းခွဲသလား အောက်မေ့ ရသဗျို့။ ‘ခွမ်းခနဲ၊ ခွမ်းခနဲ’ ပဲ။ ပြောရင်း ကြက်သီးထပါရဲ့”

ကိုပိုင်က လှည်းမောင်းရင်း ကိုဘစီရဲ့ အတိတ်ဇာတ်လမ်းကို ပြန်လှန်နေတယ်။ လှည်းကလည်း သဲတောထဲဆိုတော့ တအိအိနဲ့ ကြောက်အားပိုအောင် ဖန်တီးပေးနေသလိုပဲ။ ကိုပိုင်ရဲ့နွားငေါက်သံ၊ ဆီမရှိတဲ့ လှည်းဝင်ရိုးသံကလွဲရင် ကိုပိုင်ရဲ့အသံက ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ထွက်ပေါ် လာတယ်။

“ဘာက စဖြစ်တာတုန်းဗျ”
 “သူ့ယာခရီးက ရှားပင် ချိုင့်ရာက စသာပဲ”

ပုဂံစာအုပ်တိုက်

“ရှားပင်လေး အတွက်နဲ့ဗျာ လူ့အသက်နှစ်ချောင်း ရက်ရက် စက်စက် သတ်ရတယ်လို့”

“သူက လူပုစိတ်တိုဗျ။ အမှန်က သူ့ရှားပင် သူ့ချိုင်သာပေါ့ ဆရာရယ်။ ဒါပေမဲ့ သွားလေသူ မမယ်တင်က သူ့ယာဘက်ပါသဲ့ အပင် ဆိုပြီး သူ့ကြီးကို တိုင်သလေ။ သူ့ကြီး ကိုဘဆောင်ကလည်း မမယ်တင်တို့ ဘက်က ပင်းသယ် ဆိုသာပဲ။ သူ့ရိုက်က လူကုထံတွေကိုဗျ နော။ ကိုဘစီမှာ အဲဒီယာကလေးတစ်ကွက်ပဲ ရှိသာ။ သားသမီးတွေက ပုစုခရနဲ့။ မစားရ တစ်လှည့်၊ ငတ်တစ်လှည့်ပေါ့”

နွားငေါက်လိုက် စကားပြောလိုက်နဲ့ လှည်းက ရွာနားက ရှားစောင်းခြံ ခရီးစပ် ရောက်နေပြီ။

“အဲသာ သူ့ကြီးတိုင်သဆို ကြားတော့ ရှားပင်ချိုင်သဲ့ ဓားမကြီး သရဲရဲ သွေးသော့သာဗျို့။ သူ့ကြီး အိမ်နောက်ဖေးက မန်ကျည်းပင်ခေါင်းထဲ ထည့်ပြီး ဖွက်ခဲ့သာ။ ပြီးတော့မှ သူ့ကြီးကိုဘဆောင်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို နာခံတယ်ဆိုကိုး။ ‘ကျုပ်အပင် ကျုပ်ချိုင်တာပဲ သူ့ကြီးရဲ့။ ခင်ဗျားက မတရား လုပ်တာလား’ တဲ့။ အဲသလိုဆိုတော့ မမယ်တင်တို့ လင်မယားကလည်း ‘ဟဲ့ ဘစီရဲ့ ရှားပင်က ဒို့ယာဘက် ပါနေသာ။ မင်းအပင်ဆိုသော့ရော ဟုတ်နိုင်ပါ့မလား’ တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ငြင်းကြသော့သာပဲ။ နောက်ဆုံး သူ့ကြီးက ဆုံးဖြတ်ချက် ချသယ်။ ကိုဘစီက ဒဏ်ငွေ အစိတ် ရော်ရမတဲ့။ အင်း... သူ့ကြီးများ အဂတိလိုက်ရင် အာဏာမတည်ဘူးတဲ့။ ကျုပ်အဘက ပြောသာပဲ။ ကိုဘစီလည်း အိမ်ပြန် ပိုက်ဆပ်ယူသလိုလိုနဲ့ အိမ်နောက်ဖေး မန်ကျည်းခေါင်းထဲ ဖွက်ထားတဲ့ ဓားမ ယူလာပြီး ဘာပြောကောင်းမတုံး။ ခုတ်လိုက်သာများ ‘ခွမ်းကနဲ ခွမ်းကနဲ’ ပဲ။ အော်လိုက်ဟစ်လိုက်ကြသာ ဆိုသာ ပွက်လောကို ရိုက်လို့။ ရွာ အလံနီတွေ ဝင်စီးတုန်းကသောင်

အဲသလောက်မည်ဘူး။ ကိုကျောက်ခင်လည်း ခေါင်း ထက်ခြမ်းကွဲသာပဲ။ မမယ်တင်လည်း နံရိုး သုံးချောင်း ပြတ်ကရော။ သူကြီးတောင် ပြေးနိုင်လို့ လွတ်သာ။ ကိုကျောက်ခင်တော့ နေရာတင် ပွဲချင်းပြီးပဲ။ မမယ်တင် ဆေးရုံ ပို့မလို့ ပွေ့လိုက်တော့ ကျုပ်လက်ကလေး အဲဒီနံရိုးအပေါက်ထဲ လက်နှိုက် မိသာ။ အောင်မယ်လေး ဗိုက်ထဲက ကလီစာတွေကိုင်မိမှ ကျုပ်ကို ထိတ်သွား သာပဲ။ အဲဒီညက ကျုပ် အိပ်လို့လည်း မပျော်ဘူး။ ထမင်းလည်း တစ်ပတ် ခုနစ်ရက် စားမရဘူး။”

“အင်း ဒါနဲ့ နောက်ဆုံး ဘယ်လိုဖြစ်သွားသတုံး”

“ကိုဘစီက ဓားမကြီးယူပြီး စခန်းသွား အဖမ်းခံသယ်။ ဖြောင့်ချက် ပေးတော့ ထောင်ဘယ်နှုန်းတဲ့မသိဘူး ကျသာပဲ။ ဒါပေသိ ထောင်ထဲမှာ ခုနနစ်လား ရှစ်နှစ်လားရှိတော့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တစ်ခုနဲ့ လွတ်လာ သာပဲ။ သူ ထောင်ကလွတ်လာသတဲ့ဆို တစ်ရွာလုံးက ကိုဘဆောင်အမျိုးတွေ၊ မမယ်တင် အမျိုးတွေဆိုတာ နေစရာ မရှိဘူး။ ကြောက်လိုက်ကြသာ”

ပြောရင်း လှည်းက ရွာဘက်အကွေ့ ခရီးတန်းကို ကွေ့တယ်။ အဲဒီတုန်း ရွာတံခါးဝက ကိုဘစီ အင်္ကျီချွတ်နဲ့ ဓားမကြီး ခါးထိုးပြီး ရေဗလုံ အိုးနဲ့ ထွက်လာတာ ရုတ်တရက် တွေ့လိုက်ရတယ်။ သူ့ကို ‘ဘွားခနဲ’ တွေ့လိုက်တော့ ကိုပိုင်က ‘ဟာခနဲ’ နွားတွေကို လန့်ပြီး ဆွဲလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တောင် လန့်ပြီး လှည်းရံတိုင်ကို ဆုပ်ထားမိလို့ ကျွမ်းပြန်မကျတာ။ တော်သေးတယ် အဖြစ်က။ အကွေ့က ရုတ်တရက်ထွက်လာတဲ့လူကို တိုက်မိမယ့်အဖြစ်မို့ နွားတွေကို လန့်ပြီး ရုတ်တရက်ဆွဲလိုက်တဲ့ဟန်မျိုး မို့ပေါ့။ ကိုဘစီက ဒါတောင် ကြိမ်းသွားလိုက်သေးတယ်။ “ဒီကောင် ငပိုင်ကွာ လုပ်လိုက်ရင် နမောနမဲ့နဲ့၊ ရှေ့မကြည့် နောက်မကြည့်” တဲ့။ ကိုပိုင် ဆိုတာ ကျားပါးစပ်ရှေ့ ရောက်နေတဲ့ ယုန်သူငယ်လို့ပဲ။ တော်သေးတယ်

သူက ပြောပြောဆိုဆိုထွက်သွားလို့။ သူ့အဝေးရောက်မှ ကျွန်တော်က လေသံ တိုးတိုးနဲ့။ “အဲဒါပေါ့ နေ့ပြော နောက်ကြည့်၊ ညပြော အောက်ကြည့်ဆိုတာ”။ ကိုပိုင် နွားတောင် မငေါက်ရဲတော့ဘူး။ အသံတုန်နေတယ်။ ဟုတ်မှာပေါ့၊ နွားလန့်ရင် စုတ်သပ်ရတယ်လေ။ လူလန့်ရင် စုတ်သပ်လို့ မနိုင်ဘူး ဆိုတာ မျိုးပေါ့။

၃

“ဟား... ဟား... ဟား... ဟား။ ကျုပ်ဗျာ လန့်လိုက်သာ မပြောပါနဲ့တော့။ အဲဒီတုန်းက ဆရာပါရက်နဲ့ မွန်ထူသွားသာပဲ။ ခုချိန်ထိ အကြောက်မပြေ သေးဘူး”

“ရယ်မနေနဲ့ ကိုပိုင်၊ အခု ထမင်းစားဖိတ်တာ သွားသင့် မသွားသင့်”

“ဆရာဟာ ဆရာ သွားရဲရင် သွားဗျို့။ ကျုပ်ကတော့ မလိုက် ရဲသာ အမှန်”

“ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ အခါတိုင်းလည်း ကျွန်တော် သွားရာ လိုက်နေ ကျပဲ။ အခုလည်း လိုက်ရမှာပေါ့”

ကျောင်းဆရာကို ပဲကလေး နှမ်းကလေး ပေါ်ပြီလားဆိုရင် ရွာထဲက ကျောင်းသားမိဘတွေက ကြီးကြားကြီးကြား ထမင်းဖိတ်ကျွေးတတ်တယ်။ ကျွန်တော်သွားရင် ကိုပိုင်လည်း အတူလိုက်နေကျ။ ခုလည်း ကိုဘစီက သူ့သမီး ညိုအေးနဲ့တင် ‘ဒီနေ့ည ထမင်းစား ကြွခဲ့ပါတဲ့’ လို့ ဖိတ်လိုက်တယ်။ အဲဒါ ကိုပိုင်ကို အဖော်စပ်တာ။ သူကတော့ နာဖျားဥပါယ် ခိုနေပုံပဲ။

“ဟင့်အင်း... မလိုက်ချင်ဘူးဗျို့။ မတော် ထမင်းစားနေရင်း ဓားမနဲ့ ထခုတ်လို့ ပြေးရ ခက်နေဦးမယ်။ ဆရာလည်း သွားချင်မှ သွားနော်၊ မသွားချင် မသွားနဲ့။ ကျုပ်တော့ ကြောက်ပဗျား”

“မသွားလို့ ဖြစ်မလားဗျ။ ဖိတ်ရက်နဲ့ မသွားရင် ပိုခက်ဦးမယ်”
ကိုပိုင်လည်း ငေးနေလေရဲ့။ ကျွန်တော် ခေါင်းကုတ်ရင်း စဉ်းစား

နေမိတယ်။

ကိုဘစီ ထောင်က ထွက်လာတော့ အငယ်ဆုံး သားထွေးဖြစ်တဲ့
မြင့်အေးတောင် ထွန်ကူနိုင်ပြီ။ သူ့ယာကလေးကိုလည်း သားသမီး တစ်ပြိုင်
တမနဲ့ ဂရုစိုက်ပြီးလုပ်တယ်။ သူ့ထောင်ကျနေတုန်း သူ့မိသားစုကို ကြည့်
ထားတယ်ဆိုပြီး တစ်ရွာလုံးကို စိတ်နာနေတာ။ ဘယ်သူ့ကိုမှ ဟုတ်ဟုတ်
ဟတ်ဟတ် စကားမပြောဘူး။ တောထဲက အိမ်ပြန်တယ်လို့ကို မရှိဘူး။
မိုးလေဝသလေးကလည်း မှန်၊ ဝီရိယလေးကလည်း ပိုတော့ ယာတစ်ခင်းက
နှစ်ခင်း ဖြစ်လာတယ်။

ထောင်ထဲမှာဆို နေပူမိုးရွာမရှောင် လုပ်ရတာ။ ကိုယ့်ယာနဲ့ ကိုယ်
ဆိုတော့ အဲဒီလောက်မပင်ပန်းဘူး။ သူများထက်လည်း အပင်ပန်းခံနိုင်တယ်။
ဝီရိယအကျိုးလို့ပဲ ဆိုရမယ်ထင်ရဲ့။ အခုဆိုရင် ကိုဘစီမှာ ယာတွေ လက်ညှိုး
ထိုး မလွဲဘူး။ ဆိတ်အုပ်နွားအုပ်ကလည်း တစ်အုပ်တစ်မကြီး။ မနိုင်လို့တောင်
သူရင်းငှားနဲ့ ထားရတယ်။ အိမ်ဆိုတာလည်း တစ်ရွာလုံးမှာ သွပ်မိုးမိုးနိုင်တာ
သူတစ်အိမ်ပဲ။ ရွာထဲက ရွှေမှန်သမ္ဗူ သူ့အိမ်မှာ အပေါင်ခံထားတာပဲ။ ရွာနီး
ချုပ်စပ်မှာတောင် သူ့လောက် ချမ်းသာ တဲ့သူ မရှိဘူး။ ယာလည်း အပေါင်ခံ
ထားတာပဲ။ ထန်းလည်း အပေါင်ခံတာပဲ။

လူတကာအခင်းဆိုရင် သူခိုးပူလို့ မခံနိုင်ဘူး။ ပြောင်းခင်းဆိုလည်း
ပြောင်းနှံထစ်။ ပဲခင်းဆိုလည်း ခိုးနှုတ်ခံရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကိုဘစီအခင်း
ကတော့ ဘယ်သူ့ခိုးမှ အနားမကပ်ရဲဘူး။ ကိုဘစီကိုယ်တိုင် ဓားမကြီး ခါး
ထိုးပြီး စောင့်တာ။ သူမစောင့်ရင်တောင် ဘယ်သူမှ မခိုးရဲဘူး။ လူတကာ
အခင်း ဆိတ်အုပ်နွားအုပ် ဝင်ကျောင်းရဲပေမဲ့ ကိုဘစီအခင်းကျတော့ ရိတ်သိမ်း

ပြီးတာတောင် အခင်းနား မသိရဲဘူး။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် အလကားပေါက်တဲ့ ထင်းတောင် ကိုဘစီခရီးဆိုရင် ဝင်မခတ်ရဲဘူး။

တလောက မြအောင်သား မောင်တင့် သူ့ခရီးဝင်ပြီး ထင်းခုတ်လို့ ဆိုပြီး ကိုဘစီက ဓားနဲ့လိုက်သတဲ့။ မောင်တင့်ဆိုတာ ကြောက်လွန်းလို့ ဖျားကို ယူရတယ်။ အဲဒီလောက်ကို လန့်တာ။

“နော... ဆရာ စဉ်းစား။ မသွားမကောင်းဘူးဆိုရင်လည်း သတိနဲ့ သွား၊ သတိနဲ့ စား၊ သတိနဲ့ ပြောပေါ့ဗျာ”

ကျွန်တော် ‘ဟင်းခနဲ’ သက်ပြင်းပဲချမိတယ်။ ခက်တာက ကျောင်း ဆရာ ဆိုတော့ အဆင်အခြင်မဲ့ ကြောက်နေလို့ကလည်း မတော်ဘူးလေ။ တစ်ရွာလုံးက ‘လူမိုက်တံဆိပ်ကပ်ထားပြီး နားရွက် မခတ်ရဲလောက်အောင် ကြောက်နေရပေမဲ့ ကိုယ်က ရှေ့ဆောင်လမ်းပြလုပ်ရမယ့် ဆရာပဲ။ ပြောစရာ ရှိရင် ပြောရဲရမယ်။ လုပ်စရာရှိရင် လုပ်ရဲရမယ်။ မဟုတ်ဘူးလား။ သူတို့ အပြောနဲ့တော့ ကြောက်မနေနိုင်ပါဘူး။ သွားရမှာပေါ့။

၄

“လာဆရာ၊ အေးရီရေ ထမင်းပြင်ဟေ့ ဆရာလာပြီ။ ညိုအေး၊ နင့်ဆရာဖို့ ရေနွေးခပ်ဟေ့။ အမြည်းခွက်ပါ ယူခဲ”

ကိုဘစီရဲ့ ပြုံးရွှင်တဲ့ မျက်နှာနဲ့ ခရီးဦးကြိုပြုမှုကြောင့် ကျွန်တော် အားရှိသွားတယ်။

“ဒီနေ့ အခင်း မသွားရဘူးလား”

“သာငွေ သွားတယ်။ အမြဲတမ်းလည်း မသွားပါဘူး ဆရာရယ်။ အသက်ကလည်း ရလာတော့ သိပ်အပင်ပန်းမခံနိုင်ဘူး။ ခံစရာလည်း မလိုတော့ဘူး။ တော်ရုံကိစ္စဆို သာငွေပဲ လုပ်တော့တာ”

ဟုတ်တယ်။ ကိုဘစီအိမ်က အတော်ခမ်းနားတာ။ ခုမှ မျက်မြင်
 တိုယ်တွေ့ပဲ။ ဆိတ်အုပ်က အကောင်တစ်ရာကျော်လောက် ရှိမယ်။ ဒါတောင်
 ခဏီရိုက်ထားတဲ့ ဆိတ်အကောင် ငါးဆယ်လောက်ကကို တန်ဖိုး ဘယ်နည်း
 လိမ့်မလဲ။ နွားအုပ်ကလည်း အကောင်ငါးဆယ်လောက် ရှိမယ်။ အတွင်း
 ပစ္စည်းဆိုတာလည်း အများစကားအရ တစ်ရွာလုံးက ရွှေ သူ့ဆီမှာပဲ ဆိုပဲ။
 မဆိုက်ဘဲနဲ့ အလှေကျပေါက်တဲ့ ယာခရီးက ထင်းတောခုတ်ရောင်းတာတောင်
 တစ်နှစ် တစ်နှစ်ကို သုံးလေးသောင်းဝင်တယ်။ သူ့စည်းစိမ်က မြို့က တော်ရုံ
 တန်ရုံ သူဌေး လိုက်မမီဘူး။

“လာ... ဆရာ... ထမင်းစားရအောင်”

သူပါ ဝင်စားတယ်။ “စားပါဆရာ။ ရော့ ဒါ ဝက်သား၊ ထည့်စား။
 ဒါက ကြက်သား၊ ဟောဟိုဟာ ကြက်ဥကြော်၊ ဒါက ကုလားပဲဟင်း”
 ပါးစပ်က ပြောလည်းပြော၊ လက်ကလည်း အတင်းထည့်ပေးနေတယ်။ ထမင်း
 ပွဲကလည်း ဘုန်းကြီးဆွမ်းကျွေးထက်တောင် စုံသေးတယ်။ ဟင်းများလို့
 ဘယ်ဟာနို့က်ရမှန်းမသိဘူး။

“ရတယ် ရတယ်။ ကျွန်တော့်ဟာ ကျွန်တော် ဆယ်စားပါ့မယ်”

“ကျုပ်လည်း ကျွေးမယ် ကျွေးမယ်နဲ့ အလုပ်မအားသေးတာနဲ့
 ခုမှပဲ အထမြောက်တယ်။ ဆရာ စားသာစား၊ အားမနာနဲ့”

ထမင်းစားရင်း သူ့သဘောထား၊ သူ့စိတ်ရင်းကို ခန့်မှန်းမိလာတယ်။

ပြောရဲဆိုရဲ ချီလာတယ်။

“ဒါနဲ့ စကားမစပ်၊ ဟိုဗျာ... ရွာထဲကလူတွေ ခင်ဗျားကို သိပ်ကြောက်
 ကြတာပဲနော်”

“အင်း... တစ်ချိန်ကတော့ ကျုပ်လည်း သေဗထူး နေမထူး ဘဝ
 ကိုဗျ။ ကလေးတွေက တစ်ဖရုံ၊ ယာက တစ်ကွက်တည်း၊ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့။

ဒါတောင် အရိုးမမယ်တင်က မတရားလုပ်တာ။ စိတ်ပေါက်ပေါက်နဲ့ လုပ်မိတာပါဗျာ”

“အင်း... ဟုတ်မှာပါ။ ခုရော အဲဒီစိတ်တွေရှိသေးလား။ အမှန်တော့ စိတ်လိုက်မာန်ပါလုပ်တတ်တာ မကောင်းဘူးဗျား”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ကျုပ် အများကြီး ဆင်ခြင်မိတယ်။ ထောင်ထဲမှာဆို အတော်ပင်ပန်းတာဗျ။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်ဆိုတော့ နေပူရင် မိုးရွာရင် နားပေါ့။ ပင်ပန်းတယ်လို့ကို မထင်တော့ဘူး။ ရွာထဲက ကောင်တွေကတော့ နေကလေး ပူလာပြီဆိုရင် ထွန်ဖြုတ်တော့တာကိုး။ လက်ကြော မတင်းတော့ဘူး။ ဝီရိယစိုက်လုပ်ရင် တောင်သူအလုပ်ဆိုတာ တကယ်အကျိုးပေးတာဗျ။ အခု ဆရာအမြင်ပဲလေ။ ကျုပ်ကတော့ ထောင်ထဲပြန်ဝင်ရမှာကြောက်တယ်”

သူ့စကားကို ကျွန်တော် အံ့သြမိတယ်။ ဘာကို ကြောက်တာလဲ။ အဲဒီလို စိတ်မထိန်းနိုင်ဘဲ လူသတ်မိမှာကိုလား။ “တလောကတောင် ကိုမြဆောင်သား မောင်တင့်ကို ဓားနဲ့ လိုက်တယ်ဆို”

“ဟဲ... ဟဲ အဲဒါက သူ့အရှိန်နဲ့သူ လန့်တာပါဗျာ။ သူ့လို ကလေး မပြောနဲ့။ ရွာထဲက အရွယ်ရောက်တဲ့သူတောင် ဘယ်သူ့ကိုမှရန်မရှာတော့ဘူး။ သူတို့ဟာ သူတို့ အရှိန်နဲ့ လန့်ပြီး ကြောက်နေကြတာ”

“ဟုတ်တယ်ဗျ။ ရန်စဆိုတာ ဘယ်တော့မှ မငြိမ်းဘူး။ ခုလို ခင်ဗျား အမြင်မှန်ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်ဗျာ”

“ဆရာ ဝမ်းထဲမှာပဲ ထားနော်၊ ဒီအကြောင်းတွေကို။ ကျုပ် ကြောက်တယ်ဆိုတာ လူသတ်ရမှာ၊ ဒါမှမဟုတ်ရင် ကျုပ်ကို ပြန်ပြီး လက်စားချေခံရမှာ ကြောက်တာမဟုတ်ဘူး”

ကျွန်တော် ထမင်းလုတ်ကို မစားသေးဘဲ နားထောင်နေတယ်။

“ကျုပ်ကြောက်တာက ဟောဒီ သားတွေသမီးတွေနဲ့၊ ဒီစည်းစိမ်တွေနဲ့၊ စားချင်တာစား၊ ဝတ်ချင်တာဝတ်၊ မတောင့်မတ မကြောင့်မကြ နေနေရတဲ့ဘဝကို ပစ်ပြီး ထောင်ထဲ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်ဝင်ရမှာကိုပဲ။ စိတ်ချ ဆရာရေ၊ ကျုပ် အဲဒီစည်းစိမ်တွေပစ်ပြီး နောက် ဘယ်တော့မှ ထောင်ထဲ မဝင်ချင်တော့ဘူး။ ကြောက်သွားပြီ”

သူ့စကားကို ကျွန်တော် ဆက်ပြီး မကြားတော့။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဝမ်းသာသလို ဝမ်းနည်းသလို တုန်လှုပ်နေတယ်။ သူကြောက်သလို ကျွန်တော်လည်း ကြောက်နေမိတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ကြောက်စိတ်က သူပြောသလို ဒီအကြောင်းတွေကို ရွာထဲကလူတွေ ပြန်မပြောဘဲ မျိုသိပ်နေနိုင်မှာလား။ ဒါမှမဟုတ် ‘ကိုဘစိတစ်ယောက်တော့ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ယစ်မူးပြီး ထောင်ထဲ ပြန်ဝင်ရမှာ ကြောက်နေပြီဟေ့’ လို့ပဲ ရွာထဲ လည်ပြောရမလား။

၂၀၀၃၊ ဥက္ကာကျော်/အလင်းတန်း ဝတ္ထုတိုဆုရ

သူဂတိ

'ကိုညိုဒုတ် သေတော့မလို ဖြစ်နေပြီ' ဟူသော သတင်းသည် သစ်ပုလွေကုန်း ရွာကလေးအတွင်း အရှေ့တပ်၊ အနောက်တပ်၊ တစ်မဟုတ်ချင်း ပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။ သစ်ပုလွေကုန်းသည် အိမ်ခြေ ရှစ်ဆယ်ခန့်ရှိသော ရွာတန်းရှည်ကလေး ဖြစ်သည်။

ကိုညိုဒုတ်ကား ရွာ၏ သားသတ်သမားဖြစ်သည်။ သားသတ်သမား ဆိုသော်လည်း ရွာသူရွာသားများအတွက် မဟုတ်၊ အနီးအပါးရှိ ရွာများသို့ သွားရောက် ရောင်းချရန်ဖြစ်သည်။ သူ့တာဝန်သည် နွားတစ်ကောင်ကို သင့်တော်သော ဈေးနှင့် ဝယ်ကာ အမဲပေါ်ရ၏။ ဖောက်သည်လေး ငါးဦးက အကြွေးယူ၍ ရောင်းပြီး ငွေချေရသည်။

ညနေတိုင်လျှင် ရွာအနောက်ဘက် ချောင်းရိုးအတွင်းရှိ လက်ပံပင်ဆီသို့ ကိုညိုဒုတ်နှင့် အပေါင်းပါတစ်စုသည် နွားကိုဆွဲကာ ချီတက်လေတော့သည်။ လက်ပံပင်မြစ်ဆုံကွင်းအတွင်း နဖားကြိုးကို တိုနိုင်သမျှ တိုအောင် ကပ်ချည်ပြီးလျှင် ကိုညိုဒုတ်ကိုယ်တိုင် ပုဆိန်အနှောင့်ဖြင့် နွား၏

ဦးချိုအကြား သုံးလေးချက်မျှ ဆင့်ရိုက်လျှင် နွားသည် ဇီဝိန်ချုပ်လေသည်။ ထို့နောက် ပါလာသူတစ်စုက ဓားကိုယ်စီနှင့် ဝိုင်း၍ဖျက်ကြလေသည်။ ကွမ်းတစ်ယာညက်မျှကြာလျှင် နွားသည် အမဲဘဝသို့ အရိုးတခြား အသားတခြား ဖြစ်နေလေပြီ။ နီးရာထန်းပင်မှ ထန်းရွက်ကို လျှော်အဖြစ်လုပ်ကာ ဇနီးဖြစ်သူ မနန်းလှက တစ်ပိဿာတွဲ တွဲသည်။ အားလုံးကိစ္စပြီးလျှင် အမဲတွဲများကို ထန်းသားထမ်းပိုးနှင့် ရှေ့နောက် ထမ်းသူ ထမ်း၊ တချို့က တောင်းနှင့်ရွက် သူကရွက်၊ တချို့ ခြေထောက်ရိုး၊ နံချပ်ရိုးတို့ကို ထမ်းသူက ထမ်းကြ၏။

ကိုညိုဒုတ်၏ သားများဖြစ်သော ကြည်လင်၊ ကြည်ခင်တို့ကမူ အမဲသွေးထည့်သော မြူအိုးလေးငါးလုံး တွဲ၍ ထမ်းကာ ဝင်လုဆဲဆဲ နေလုံး နီနီကို နောက်ခံထားလျက် ရွာအတွင်းသို့ အစီအရိဝင်လာကြသည်။ ကိုညိုဒုတ်ကိုယ်တိုင်ကား နွား၏ဦးခေါင်းကိုထမ်းကာ ရှေ့ဆုံးမှ ဦးဆောင် ဝင်လာလျှင် ရွာအနောက်ပိုင်းရှိ ခွေးတစ်သိုက်က ဆွဲဆွဲငင်ငင်အူ၍ ခရီးဦးကြို ပြုကြကုန်သည်။ ဤသည်ပင်လျှင် ရွာ၏ကျက်သရေဟု ဆိုရပေမည်။

ရွာတွင်းရောက်လျှင် အမဲသွေးကြော်နှင့် ထန်းရည်မြည်းရင်း ကိုညိုဒုတ်က -

“ရောဟေ... အမဲတစ်တွဲ ယူသွား၊ လူကြီးရာညွန့် အိမ်သွား အမဲရောင်း လက်မှတ် ယူချေ” ဟု မနန်းလှကို ရွာဥက္ကဋ္ဌအိမ် လွှတ်သည်။ အမဲ လက်မှတ်ဆိုသည်မှာ နွားသူခိုးတို့ ခိုး၍ပေါ်သော နွားမဟုတ်ကြောင်း၊ ရွာသူကြီးက ထောက်ခံပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနွားသည် ပိုးထိ၍လည်းကောင်း၊ ဆီးချုပ်ဝမ်းချုပ် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ပြောင်းတောက်၍လည်းကောင်း သေသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း တံဆိပ်တုံး ထု၍ တစ်ထွာခန့် စာရွက်လေး ငါးပိုင်း ပေးလိုက်သည်။ အမဲရောင်းသူတို့က ရောက်လေရာ ရွာ၌ လိုအပ်လျှင် ထိုစာရွက်ကို ပြ၍ ရောင်းနိုင်သည်။

သားသတ်သမားဆို၍ မြို့ပေါ်မှ လိုင်စင်ရသားသတ်သမားများလို ကြွယ်ပိုးကြွယ်ဝတော့ မဟုတ်။ တစ်ခါတစ်ရံ အမြတ်ရချင်မှ ရသည်။ တစ်ခါ တစ်ရံ လက်စသားစားရရုံမျှနှင့်လည်း ပေါ်ချင်ပေါ်တတ်သည်။ အမဲ ဖောက်သည်များအတွက် သူက ဒိုင်ခံ၍ သတ်ပေးရခြင်းသာဖြစ်သည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် တစ်နေ့ တစ်ကောင်မျှ မသတ်ရလျှင်ပင် သူ့အဖို့ တစ်ခုခုလိုနေသလိုပင်။ နွားဝယ်မရလျှင်ဝက်ဝယ်၍ ပေါ်သည်။ ဝက်ကတော့ နွားလောက်မခက်။ ဝက်နံကြားသို့ ဓားမြှောင် သို့မဟုတ် မိုန်းဖြင့် ထိုးလိုက် လျှင်ပင် ကိစ္စပြီးပြီ။ ဝက်ကတော့ အသံကုန် ဟစ်အော်နေတတ်သည်။ နွားကတော့ မအော်။ တစ်ခါတစ်ရံ ပုဆိန်ချက် ထိမှသာ ဘူးခနဲ အော် တတ်သည်။ သို့သော် ကိုညိုဒုတ်ကား လက်ယဉ်နေပေပြီ။ အချိန်အဆ ကောင်းနေပေပြီ။ လုပ်သက်ကလည်း ရလာခဲ့ပြီ။

လွန်ခဲ့သော သုံးလေးရက်က ထုံးစံအတိုင်း နွားပေါ်ရန် ရွာ အနောက်ဘက် ချောင်းရိုးအတွင်း သွား၍ နွားပေါ်နေစဉ် ပုဆိန်အမြောက်၌ ပုဆိန်အရိုး ကျွတ်သွား၍ သူ၏ဖခေနှင့်ပေါ်ကျသည်။ ဖခေနှင့်ပြသွားသည်။ ကိုညိုဒုတ်က အနာကို ဖုန်ကလေးနှင့် သိပ်ကာ သူ့ကိစ္စပြီးအောင် ဆောင် ရွက်သည်။ အမဲပေါ်ပြီးလျှင် ထုံးစံအတိုင်း နွားခေါင်းကြီးထမ်း၍ ခြေထောက် ထော့နဲ့ ထော့နဲ့နှင့် ရွာအတွင်း ဝင်ခဲ့လေသည်။

ထိုဒဏ်ရာသည်ပင် မေးခိုင်ရောဂါပိုး ဝင်ဟန်ရှိသည်။ ခုတင် ပေါ်တွင် ပက်လက်ကလေး။ နွားအော်သလို၊ ဝက်အော်သလို တဘူးဘူး၊ တစီစီ အော်ဟစ်နေလေတော့သည်။

ကျွန်တော်ရောက်လျှင် အိမ်ခေါင်းရင်း၌ လူမမာ မေးလာသူ လေး ငါး ဆယ်ဦး ရောက်နေလေပြီ။ အခြေအနေကတော့ မကောင်း။ စကားမေး မရတော့။ အချို့က ဝဋ်လိုက်တာဟု ဆို၏။ အချို့က ကာလ ဝိဘက်

နောက်ပိုးတက်ဟု ကဲ့ရဲ့၏။ မနန်းလှကတော့ ဘာမှမလုပ်တတ်။ မျက်ရည်
ကလေး တစ်စင်းစင်းနှင့် မေးသမျှ ဒိုင်ခံဖြေနေရ၏။ ရွာမှ ဗိန္ဒောဆရာကြီး
ဆရာစုံက “လာဗျို့ ကျောင်းဆရာ... ဒီခုတင်ပေါ်လာ” ဟု ခေါ်၍ သူ့အနား
သွားထိုင်ကာ လူမမာ မေးရ၏။

“အင်း... အခြေအနေကတော့ မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ ကျောင်းဆရာရေ၊
ဝဋ်တွေပေါ့။ ဝဋ်မှာအမြဲ ငရဲမှာအပတ်။ သူ့အလုပ်ကလည်း ကြည့်ဦး၊
နေ့တိုင်း သားထိုးနေရတာဆိုတော့ ဂရုကကံက အားကြီးနေသကဲ့။
မဟုတ်ဘူးလား ငပိုင်ရဲ့” အနီးရှိ ကိုပိုင်ကိုပါ စကားဝိုင်းထဲသွင်း၏။ ကိုပိုင်
ကတော့ ကျောင်းမနေခဲ့ရဖူး၍ စာမတတ်။ “ဟုတ်မှာပေါ့ ဟီး... ဟီး” ဟုပဲ
ပြန်ပြောကာ ရေခွေးအိုး တည်ရာသို့ ရှောင်ထွက်သွားလေတော့၏။

ဆရာစုံသည် အသက်ရှစ်ဆယ်နီးပါးရှိပြီး ရွာတွင် အလှူ မင်္ဂလာ
ဆောင် ရှိလျှင် မင်္ဂလာစကားပြောရသည်။ ဗေဒင်လည်း တတ်၏။ အလှူ
ဆိုလျှင် သံဃာစင်ပေါ်ထိုင်ကာ ဦးဆောင်၍ စကားပြောနေတတ်သူဖြစ်သည်။
ခက်သည်က ရွာသူရွာသားများမှာ သူ့လောက် စာမတတ်ကြ။ သေစာရှင်စာ
မျှပင် အနိုင်နိုင်။ သူတို့ခေတ်က စာသင်ကျောင်းမရှိ။ အစိုးရကျောင်း
ပေါ်ပေါက်လာသည်မှာပင် ငါးနှစ် မပြည့်တတ်သေး။

“သေခြင်း ဘယ်နှမျိုးရှိသတုံး၊ သိရဲ့လား ကျောင်းဆရာရဲ့”

“ဗျာ... ဟို... အဲ... သေခြင်း ဘယ်နှမျိုးလဲ ဆိုတော့၊ ကားတိုက်ပြီး
သေတာ၊ ထန်းလျှောလို သေတာ၊ မြွေကိုက်လို သေတာ၊ ဟာ... အများ
ကြီးပေါ့ ဆရာစုံရဲ့”

“ရော်... ကျောင်းဆရာကလည်း ခက်နေပါပြီ၊ ကျုပ်ပြောတဲ့
သေခြင်းဆိုတာ လေးမျိုးပဲ ရှိတယ်ဗျ။ ဘာတွေလဲ... တဲ့၊ တစ်-အာယုက္ခယ
မရဏ၊ နှစ်-ကမ္မက္ခယမရဏ၊ နောက် ဥဘယက္ခယမရဏ၊ လေး-ဥပစ္ဆေဒက

မရဏ တဲ့၊ မှတ်ထား။ ဟော... အခု ညိုဒုတ်ဟာ အကုသိုလ်ကံကြောင့် သက်တမ်း မကုန်သေး ပါဘဲလျက် ပုဆိန်ထိပြီး ညှော်ဝင်တာ”

“ဪ... ဪ”

ကျွန်တော်မှာ သူ့စကားကို အပြန်အလှန် မထောက်နိုင်။ အမှန် ပြောရလျှင် ဗုဒ္ဓစာပေဆို၍ ကျောင်းသားများကို သင်ပေးရသည့် မင်္ဂလာ သုတ်လောက်၊ ဆွမ်းတော်ကပ်၊ ရေချမ်းကပ်လောက်၊ ဗုဒ္ဓဝင်လောက်သာ သိသူဖြစ်သည်။ သူ့လို နက်နဲသော ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာများကို မလေ့လာဖူးပါ။ အပြန်အလှန် မဆွေးနွေးနိုင်ပါ။ လောကဓာတ် ပညာသာသိ၍ လောကုတ္တရာ စာပေ၌ အကျွမ်းမဝင်ပါ။ သူနှင့် ဆွေးနွေးနိုင်မည့်သူကို အပြေးအလွှား စဉ်းစားရသည်။ ဟုတ်ပြီ... ရွာအနောက်ထိပ်က ဘုန်းကြီးလူထွက် ကိုညဏ်ဖေ ဆိုလျှင် ဘက်ရလေမည်။ ကိုညဏ်ဖေကလည်း ခေသူတော့ မဟုတ်။ မိန်းမ မရခင် ဘုန်းကြီး လေး ငါးဝါ ရခဲ့ဖူးသည်။ မြို့ပေါ်တွင် ရှာဖွေစားရသည်မှာ ခက်ခဲ၍ မိန်းမဖြစ်သူ မစိန်ညွန့်၏ဇာတိ ဤသစ်ပုလွေကုန်း ရွာလေးသို့ ဆံထုံးနောက် သျှောင်ပါခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သူသည်လည်း အဘိဓမ္မာများ တတ်ကျွမ်းကြောင်း ကျွန်တော်မှ လွဲ၍ လူသိနည်းသည်။ ရွာကတော့ သိပ်အထင်မကြီးကြပေ။

“အဲဒီတော့ ဆရာလေးရဲ့၊ ကံ ဘယ်နှုပါးရှိသလဲလို့ဆိုတော့ ဂရုကကံ တဲ့၊ အာသန္နကံ တဲ့၊ အာစိဏ္ဏကံ တဲ့၊ ကဋ္ဌတ္တာကံ တဲ့၊ ကံလေးမျိုး ရှိတယ်။ ဟော... အခု ညိုဒုတ်ကြည့်... လူ့ဘဝက နွားသတ်နေတော့ အလွန် အားကြီးတဲ့ ဂရုကကံတွေ လွှမ်းမိုးနေတာပေါ့၊ ကြည့်ပါလား... နွားလို၊ ဝက်လို အော်နေရတာ။ သေရင် သုဂတိ ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒုဂ္ဂတိဆိုတဲ့ အပါယ်လားရမှာ။ အင်း... အကုသိုလ်က လွှမ်းမိုးနေသကဲ့။ သို့သော် ဘယ်လောက်ပဲ အကုသိုလ်တွေ ပြုခဲ့၊ ပြုခဲ့ သေခါနီးမှာပြုတဲ့ ကုသိုလ်

ကလည်း အကျိုးပေးတာပဲ။ ဟောခြံဝက နားပိန်လေးလိုပေါ့။ သူ့အစွမ်းအစ မရှိပေမဲ့ အထဲက နားသန် နားမာတွေက အတင်းတိုးပွေ့တွန်းတော့ သူလည်း အလိုလို ခြံအပြင်ရောက်ရတာပဲ။ အဲဒါမျိုးကို အာစိဏ္ဍကံ ခေါ်တယ်။ အင်း... ညိုဒုတ်ကတော့ ကောင်းရာသုဂတိရောက်အောင် သူ့နားထဲ တရား ကလေးဝင်မှ၊ ဒါဆိုရင် သူကောင်းတဲ့ဂတိ လားမှာအမှန်”

ဆရာစုံ၏ မနားတမ်း ဟောနေသော တရားကြောင့် ကျွန်တော့် အကြံအစည်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရတော့မည်။ ကိုပိုင်ကိုခေါ်၍ တိုးတိုး ကပ်ကာ “ကိုညဏ်ဖေကို ကျောင်းဆရာက လာခဲ့စမ်းပါတဲ့၊ အရေးကြီးလို့ ပါတဲ့” ဟု ပြေး၍ အပင့်ခိုင်းရသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့ကတော့ တရား မထောက်တတ်။ ကိုညဏ်ဖေရောက်လာလျှင် အသက်ထွက်လုဆဲဆဲ ကိုညိုဒုတ်၏ ခေါင်းရင်း၌ ဆရာစုံနှင့် ကိုညဏ်ဖေ နှစ်ဦးသား တရားစကား ဆွေးနွေးကြလျှင် အော်ဟစ်နေသော၊ တစ်ခါတစ်ရံ မေ့မြောနေတတ်သော ကိုညိုဒုတ်အဖို့ တရားစကား ကြားနာရခြင်းဖြင့် သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ရ ပေမည်။ ကျွန်တော်တို့ တတ်နိုင်သည်မှာ ဒါပဲဖြစ်သည်။ မနန်းလှကလည်း သဘောကျ၏။ ရွာမှလူကြီးအချို့ကလည်း အကြိုက်ညီ၏။ မကြာပါချေ။ ကိုပိုင်၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကိုညဏ်ဖေကို ဇနီးနှင့်တကွ မြင်တွေ့ရပါလေပြီ။

ကျွန်တော် ပျာပျာသလဲ ခရီးဦးကြိုပြု၍ “လာ... လာ... ဦးလေး ညဏ်... ဒီမှာထိုင်၊ ကိုပိုင်ရေ... လက်ဖက်ကလေး၊ ချင်းသုပ်ကလေး ဝယ်ချေပါဦး” ဟုဆိုလျှင် မနန်းလှက ချွေးခံအင်္ကျီအိတ်ထဲမှ ပိုက်ဆံ ထုတ်ပေး၏။ ကိုပိုင် ဈေးဆိုင်အိမ် ပြေး၏။ ရေခွေးအိုး အလယ်ရောက်လျှင် ဆရာစုံက စကားစ၏။ မကြာမီတွင် ချင်းသုပ်ပန်းကန် ရောက်လာ၏။ ‘ဓမ္မသာကစ္ဆာသဘင်’ ကျင်းပလေပြီ။

“အမှန်တော့ ဒါတွေက သောမနဿ သဟဂုတ်တွေပေါ့ကွ၊

မဟုတ်ဘူးလားကွာ၊ မသိလို့ လိုချင်၊ လိုချင်တော့ ပြုလုပ်၊ ပြုလုပ်တော့ ရရှိ၊ ရရှိတော့ ခံကြပေရော... ပဲ”

“ဒါက ဒီလိုရှိတယ်လေ ဆရာစုံရဲ့၊ သောမနဿ ဆိုပေမဲ့ မသိမူနဲ့ ယှဉ်တဲ့ ဒိဋ္ဌိဂတ ဓမ္မယုတ်၊ အသင်္ခါရိကစိတ်ဆိုရင် ပိုမှန်သပေါ့ဗျာ” ဟု ဆိုကာ ကိုညဏ်ဖေက ချင်းသုပ် တစ်ကော်ခပ်၍ ဝါးလေ၏။ ပလုတ် ပလောင်းမှပင်-

“အခုဆိုရင် ညိုဒုတ်က မရဏာသန္တဇော စောနေမှာပေါ့၊ ပဉ္စဒွါ ရာဝဇ္ဇန်း၊ စက္ခုဝိညဉ်၊ သမ္ပဋိဋ္ဌိုင်း၊ သန္တီရဏ၊ ဝုဋ္ဌော၊ ဇော... ဇော... ဇော...”

ကိုညဏ်ဖေ၏ စကားမဆုံးသေး၊ ဆရာစုံက-

“အဲဒီလို အလယ်သုံးဇော စောနေချိန်ဟာ သိပ်မြန်တော့ အလော သုံးဆယ်လို့ လူတွေ ပြောကြတာပေါ့ကွ” ဟုဆိုကာ ချင်းသုပ် တစ်ဇွန်း ကောက်ဝါးလိုက်၏။ ပန်းကန်မှာ ပြောင်သွားလေပြီ။ သို့သော် ကုန်ရကျိုး နပ်ပါ၏။ ဝေဒနာခံစားနေရသော ကိုညိုဒုတ်အဖို့ ချင်းသုပ်တစ်ပန်းကန်နှင့် မလဲနိုင်ပါချေ။ ကြီးမားလှသော အကုသိုလ်ကံကို သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရခြင်းတည်းဟူသော အာစိဏ္ဍကံနှင့် သုဂတိဘုံသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်နိုင်မည် မဟုတ်လော။

“ကိုပိုင်ရေ... ချင်းသုပ်ကလေးလုပ်ပါဦး”

ကျွန်တော်က အချက်ပြလျှင် မနန်းလှက ချွေးခံအိတ်ထဲ မှိုက်၏။ ကိုပိုင်က ဈေးဆိုင်သို့ ပြေးရပြန်၏။ ကိုညိုဒုတ်ကား မောဟန်တူသည်။ တဘူးဘူး အော်နေခြင်းမှ ရပ်နားကာ အသက်ကို မျှင်းမျှင်းရှူနေလေ တော့၏။

“ဒါပေမဲ့ကွ၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ သိပ်ကြောက်စရာကောင်းတာကွ မောင်ညဏ်ဖေရဲ့။ ဟော... ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ကိုယ်တော်ကြီး ကြည့်၊

အလွန်တန်ခိုးကြီးတဲ့ အဂ္ဂသာဝကကြီး၊ ရဟန္တာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးနော၊ ဒါပေသိ သူခိုးဓားပြတွေရိုက်နှက်လို့ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရတာဗျ။ အင်း... အတိတ်က မိဘတွေကို သူခိုးဓားပြ ဟန်ဆောင် ရိုက်ခဲ့လို့ပေါ့ကွာ”

“အဲဒါကြောင့်ပြောတာပေါ့ ဆရာစုံရဲ့၊ ဘုံပြတ်ပေမဲ့ ဘဝ မပြတ်ဘူး ပြောတာပေါ့”

“အောင်မယ်... ဘဝပြတ်ပြီလေကွာ၊ ရဟန္တာဖြစ်နေကမင့်ကိုး”

“မဟုတ်သေးပါဘူး ဆရာစုံရယ်၊ ဘုံပြတ်တာ၊ ဘဝက”

“ဟိတ်... မင်းက ဘာကြောင့် ဒီလိုဆိုနိုင်သတုံးကွဲ့”

“ခင်ဗျားကလည်း အငြင်းသန်ပါတိ၊ ဟော... အင်္ဂုလိမာလ ကြည့် ပါလား၊ လူ့ဘဝက သူများ လက်ချောင်းတွေ လိုက်ဖြတ်၊ ဆိုးခဲ့ပေမဲ့၊ ဟော ရဟန္တာဖြစ်တော့ အဲဒီအပြစ်တွေ အကုန်လွတ်တာပဲ၊ အဲဒါ ဘဝဆိုတဲ့ တဏှာ ပြတ်လို့ပေါ့”

“အောင်မာကွာ... မင်းက ကြီးကျယ်လို့၊ မင်းဉာဏ် တစ်ထွာ တစ်မိုက်နဲ့၊ ငြင်းဖို့သန်ရင် ငါပဲ မိုက်ရာကျတော့ မပ။ မင်းက ဘယ်လောက် တတ်လို့တုန်း”

“ခင်ဗျားကရော ဘာမှမတတ်ဘဲနဲ့၊ အနှစ်မရှိတဲ့ တော ကြက်ဆူပင် မင်းမူနေတာပဲ”

“ဟေ့... မင်း ဘယ်လောက်သတ္တိရှိသလဲ၊ လူပါးဝလို့၊ ဘုန်းကြီး စာလေး လေး ငါးဝါ သင်ခဲ့ရတာနဲ့ ငါ့ကို အာခံတယ်။ မိန်းမထဘီရေသီနား ခိုစားနေတဲ့ အကောင်ကများ”

“ခင်ဗျားကမှ ဘာမှမတတ်ဘဲ ပိဋကတ်အိုးကွဲ့ လုပ်နေတာ”

အခြေအနေ မဟန်တော့။ ကွမ်းညှပ် ဆွဲသူဆွဲ၊ ရေဇွေးကရား ကောက်ကိုင်သူကိုင် ဖြစ်နေကြပြီ။

“ကိုပိုင်... လုပ်ပါ... ဆွဲပါ... ဆွဲပါ”

ကျွန်တော် သတိပေးမှ ကိုပိုင်က ဆရာစုံလက်ထဲမှ ကွမ်းညှပ်ကို ဆွဲရင်း လူကိုဖက်ထားသည်။ ကျွန်တော်က ကိုညဏ်ဖေကို ဖက်ထားရင်း ရေခွေးအိုးကို ဝေးရာသို့ တွန်းရွေ့ရသည်။ ထိုစဉ် ဒေါ်စိန်ညွန့်က တစ်စခန်း ထလေတော့၏။

“ဟဲ့... သေခါနီးကြီးရဲ့၊ ငါ့လင် ပညာရှိကို ထဘီရေသိနား ခိုစား သလေး ဘာလေးနဲ့၊ ငါ့လင်က ပညာရှိဟဲ့။ မမေးဘဲပြောတဲ့ အစား မဟုတ်ဘူး၊ မပင့်ဘဲ မကြွဘူးဟဲ့”

မစိန်ညွန့်ကိုလည်း နီးစပ်ရာ အမျိုးသမီးတစ်သိုက်က ဆွဲခေါ်နေစဉ် မနန်းလှက-

“အောင်မေလေး ကိုညိုဒုတ်ရဲ့... ကျုပ်တို့ကို ပစ်သွားပြီလားတော့၊ ကျုပ်နဲ့ ကျုပ်သားတွေ ဘယ်သူ့ကို ယုံလို့ ပုံအပ်ခဲ့သတုံးတော့”ဟု အော်ဟစ် ငိုလိုက်လေ၏။ ထိုအခါကျမှပင် ကိုညိုဒုတ် အသက်ပျောက်နေမှန်း သိရ တော့သည်။ ရန်ပွဲမှ ကိုညိုဒုတ်အလောင်းသို့ စိတ်ရောက်ကြလေတော့၏။ ကိုညဏ်ဖေနှင့် ဆရာစုံကို အသီးသီးဆွဲခေါ်သွားမှ အသုဘအတွက် ယာယီ ကနားဖျင်း ထိုးသူထိုး၊ အလောင်းပြင်သူပြင်နှင့် အလုပ်ရွပ်သွားကြလေ တော့၏။

မနန်းလှကတော့ တတွတ်တွတ်နှင့်ပြောလိုက်၊ အော်ဟစ်လိုက်နှင့်၊ တစ်ခါတစ်ရံ တက်မတတ် ချက်မတတ်ဖြစ်၍ ခြေမ ချိုးသူ ချိုး၊ ရင်ဘတ် အဝတ်စည်းသူ စည်းနှင့် ပိုင်းနေကြရသည်။

“အင်း... ကိုညိုဒုတ်ကတော့ တစ်ဘဝသိမ်းလေပြီ”

“ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ မယံ - တပည့်တော်တို့သည်၊ အမှာကံ အတ္တာယစ-လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရပါစေခြင်းအကျိုးငှာ

လည်းကောင်း၊ ကာလကံတဿ- ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွား၊ ကွယ်လွန် သွားရှာသော ဒကာကြီး ကိုညိုဒုတ်ကို နတ်တို့၌ဖြစ်သော စည်းစိမ် ချမ်းသာကို” ...

ဆရာတော်၏ ရေစက်ချသံသည် လေးလေးမှန်မှန် ထွက်ပေါ် လာသည်။ နောက်မှ မနန်းလှကလည်း ရေစက်ခွက်ကိုင်၍ ရွတ်ဆိုနေလေ၏။ ကိုညိုဒုတ်၏ ဆွမ်းသွတ်ပရိတ်တရားနာတွင် ဆရာစုံနှင့် ကိုဉာဏ်ဖေကို မတွေ့မြင်ရချေ။ ထိုနှစ်ဦးကိုမတွေ့ရတော့သည်မှာ အသုဘကိစ္စပြီးကတည်း ကပင်ဖြစ်၏။

ဆွမ်းတော်ပွဲကတော့ နန္ဒင်းနဲ့ လှိုင်နေသော အမဲသားချက် လေး ငါးတုံး ပါ၍ ကိုညိုဒုတ်ကို သတိရမိ၏။ ထိုအမဲသားသည် တခြား ရွာက ဝယ်၍ချက်ကာ ဘုရားရှင်အား ရည်မှန်း ဆက်ကပ် လှူဒါန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ကိုညိုဒုတ်သည် ယခုအခါတွင် သူ၏ဂရုကကံ အကျိုးပေးခြင်း ကြောင့် ငရဲ၊ ပြိတ္တာ၊ တိရစ္ဆာန် အစရှိသော ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ ခံစားနေရရှာပြီလော။

“ဣမိနာ- ပုညေန- ဤကောင်းမှုကြောင့်၊ ကာလကံတဿ- ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားခဲ့သော ဒကာကြီး ကိုညိုဒုတ်သည်၊ ဒိဗ္ဗသုခါယ- နတ်၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ အနာဘဝ- ခံစားရပါစေသတည်း” ...

ဆရာတော်၏ ရေစက်ချသံ အဆုံးထိ ကျွန်တော်၏ အတွေး မရပ်သေး။ လူ့ဘဝက အားကြီးသော ဂရုကကံ လွှမ်းမိုးခဲ့သော်လည်း ဓမ္မ သီဝနတည်းဟူသော ဆရာစုံနှင့် ကိုဉာဏ်ဖေတို့၏ သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရသဖြင့် ‘ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ မဂ်လာ’ တရားတော် နှင့်အညီ အာစိဏ္ဍကံ အကျိုးပေး၍ ယခုအခါတွင် တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ရှိသော၊ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော၊ အထွဋ်ငါးခုရှိသော၊ ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာ

ဆင်သော၊ ဥယျာဉ်ရေကန်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ ပဒေသာပင်တို့ဖြင့် ခြံရံ
 ထသော၊ ဗိမ္မာန်၌ 'ညိုဒုတ်ဒေဝ' သည် နတ်သမီးတစ်ထောင် ခြံရံလျက်၊
 ပတ္တမြားဖြင့် ပြီးသော ခြင်္သေ့ခံသော၊ လေသောက်တံခါးကို ဖွင့်၍ ကျွန်တော်
 တို့ကို စိမ်းစိမ်းကြီး ကြည့်နေမည်လော မဆိုနိုင်။

သူစံစားနေရသော 'သူ့ဂတိ' ကို ကျွန်တော် သိလိုလှပါတိ။

၂၀၀၃၊ ဩဂုတ်၊ ရွှေအမြုတေမဂ္ဂဇင်း

နာရီသံ

၁

တို့တောရွာ
ပြောစရာ အချိန်ဆောင်ရမှာဖြင့်
အိမ်ခေါင် အိပ်တန်းက
ချိပ်ပန်း တောင်ပံပွေလို့
ညောင်ကန်တွေ ဆူလှယ်တွန်မှဖြင့်
သူငယ်မွန် လူခြေတိတ်ကယ်ဟု...
အတိတ်နာရီ မှန်လိုက်တာက...
ကြက်သံကို အကြား...

J

“ဖလမ်း... ဖလမ်း... ဖလမ်း...”

“အောက်... အိ... အိ... အွတ်...” ဖိုးသာဒွန်း၏ အိမ်ခေါင်ပေါ်မှ

ပုဂံစာအုပ်တိုက်

ညောင်ကန်ကြက်ဖကြီးသည် တောင်ပံ တဖြန်းဖြန်းခတ်၍ အားရပါးရ တွန်လိုက်လေ၏။ ယင်းအသံနှင့် မရှေးမနှောင်းမှာပင် ရွာဦးကျောင်းက ကုလားတက်သံသည် ပျင်းရိဖွယ် လေးတွဲတွဲ ပေါ်ထွက်လာတော့၏။

“တုံ... တုံ... တုံ... တုံ... တုံတုံတုံတုံ... တုံ... တုံ...”

ဖိုးသာဒွန်းသည် စိပ်တစ်လှည့် ကျဲတစ်လီ ပေါ်ထွက်လာသော ကုလားတက်သံကို နားခံရင်း အိပ်ရာထဲမှပင် ပြုံးလိုက်လေ၏။ သူ့အပြုံးကား အဓိပ္ပာယ်ရှိ၏။ နောက်ရက်များအဖို့ ကုလားတက်သံ ကြားရတော့မည်မဟုတ်။ လူတကာ အိပ်ကောင်းချိန်တွင် ချမ်းချမ်းအေးအေး ထ၍ ကုလားတက် ခေါက်ရသော ကပ္ပိယကြီး ဦးစံချစ်လည်း ဒုက္ခအပေါင်းမှ ကင်းငြိမ်းကာ ကောင်းကောင်းကြီး အိပ်ရေးဝဝ အိပ်ရစေတော့အံ့။

လွန်ခဲ့သော ဆယ်ရက်ခန့်က ဖိုးသာဒွန်း မြို့သို့ ပဲရောင်း ရောက် ခဲ့သည်။ ဖိုးသာဒွန်းကားရွာ၏ လူကြီးလည်း ဟုတ်၏။ ပွဲစားလည်းဖြစ်၏။ ဘုရားဒကာ ကျောင်းဒကာဆိုလျှင်လည်း သင့်၏။ ရွာ၏အရှေ့ထိပ်တွင် နေ၏။ လယ် လေးငါးစကရှိသော်လည်း ကိုယ်တိုင်မလုပ်။ လူငှားချထား၏။ သူ၏အလုပ်ကား ရွာမှထွက်သော ပဲ၊ နှမ်း၊ ထန်းလျက် အားလုံး ဝယ်ပြီး မြို့တက်ရောင်းသည်။ မြို့မှ ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား အစ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းအဆုံး ဝယ်ကာ ပြန်ရောင်းသည်။

ရွာကလေးသည် အခြားရွာများနှင့် အဆက်ပြတ်ကာ သီးခြား ဖြစ်နေလေ၏။ အိမ်ခြေကား ရှစ်ဆယ် ဝန်းကျင်သာရှိမည်။ သို့သော် တစ်ရွာ လုံးတွင် သူ့အိမ်မှစ၍ နာရီတစ်လုံးမျှ မရှိ။ ရွာ၏တောင်ဘက် ကုန်းပေါ်မှ မူလတန်းကျောင်းရှိ ကျောင်းဆရာလေး၏ နာရီနှင့် ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းမှ တိုင်ကပ်နာရီအိုကြီးသာ ရှိလေ၏။

ရွာထဲတွင် အလှူမင်္ဂလာမဏ္ဍပ်ဆောက်၊ ပန္နက်ရိုက်လိုလျှင်လည်း

ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြေးကြည့်ရသည်။ ရွာထဲတွင် ကလေးမွေးလျှင်လည်း ရက်ချုပ်စာတာလုပ်ရန် ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြေးရပြန်သည်။ နာရီ မှန်သည် မမှန်သည်တော့ မသိ။ ကျောင်းဆရာ၏ နာရီကတော့ ကျောင်းဖွင့်သော ရက်များသာလျှင် ကြည့်နိုင်၏။ နွေကျောင်းပိတ်ရက်များတွင်ကား ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှ နာရီအိုကြီးကိုသာ အဖော်ပြုရတော့၏။

သူ မြို့ရောက်သောအခါ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ဖြစ်၍ ခရီးပန်း သည်က တစ်ကြောင်း ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း အိပ်ပျော်သွားတော့၏။ သူ့ကို လှန်နှိုးလိုက်သောအရာကား ပွဲရုံနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ အော်ဂင်နာရီသံဖြစ်၏။ သူ အတော်သဘောကျသွား၏။ မနက်လင်းလျှင် “ပွဲစားရဲ့... အဲသည်ဘုန်းကြီးကျောင်းက တဝှမ်းဝှမ်း တဝှီဝှီ မြည်သဟာ နာရီမဟုတ်လား၊ အတော်အော်သာပဲနော်၊ ဘာကြောင့် သာလောက် အော်ရသတုံး... အံ့မယ်... တီးချိုးကလေးလည်း ပါသဗျ” တဲ့။ ပွဲစားက “ဘာတုံး... အရီးသာခွန်း စိတ်ဝင်စားလို့လား... အဲဒါ အော်ဂင်နာရီတဲ့ဗျ၊ ဟုတ်တယ်... တစ်နာရီတစ်ခါ မြည်တယ်၊ တီးလုံးသံကလည်း တစ်နာရီ တစ်မျိုး၊ မထပ်ဘူး၊ အင်ပလီဖိုင်ယာ... အဲ... အဲ... အသံချဲ့စက်နဲ့ တွဲထားတာ၊ ဒါကြောင့် အော်တာပေါ့” “ဟန်ကျသကိုး၊ အတော်ထွင်တဲ့ လူတွေကွာ၊ ဒါနဲ့ပွဲစားရဲ့ အဲသဟာမျိုး နာရီဆို ဘယ်လောက်များ တန်မတုံး” “ဘာလဲ... အရီးက စိတ်ဝင်စားလို့လား၊ ဈေးကတော့ သိပ်မကျပါဘူး၊ ဂျပန်လုပ်နာရီနဲ့ ဖြတ်စက်နဲ့၊ ချဲ့စက်နဲ့၊ ဟွန်းနဲ့ဆို မသကာ ငါးထောင်ကျော် ခြောက်ထောင် အေးအေးပေါ့”

“အင်... ကျုပ်တစ်ယောက်တည်းတော့လည်း အဲသလောက် မတတ် နိုင်ဘူးပဲ၊ ပွဲစားရယ်... ရွာထဲက လူတွေစုပြီး တစ်စုံလောက် ဘုန်းကြီးကျောင်း ဝယ်လှူရရင် ကောင်းမလားလို့ပဲ၊ ရွာမှာနာရီမရှိသာ အတော် အခက်ကြုံ

သာကိုး။ ကလေးမွေးလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြေးရ၊ ပန္နက်ရိုက်လည်း ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြေးရနဲ့၊ အချိန်နဲ့လုပ်ရတဲ့ဟာတွေကျ ခက်ကရောဗျို့။”

“နာရီက တရုတ်ဖြစ်လည်း ရှိတယ်၊ အဲဒါဆို သုံးထောင်ကျော် လောက်ပဲ ကျမယ်”

ထိုနေ့က ရွာပြန်ရောက်ရောက်ချင်း ရွာထဲက ဆယ်အိမ်ခေါင်း တွေကို ဆင့်ပြီး စည်းဝေးပွဲခေါ်လိုက်သည်။ ဖိုးသာဒွန်းက ရွာသားများ စုံညီစွာ ရောက်လေလျှင်

“အဲသကွာ... တို့ရွာမှာ သိပ်အောက်တန်းကျတယ်၊ ကလေး မွေးတိုင်း လယ်နှစ်ကွက်လောက်ဝေးတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြေးရသယ်။ သွားရလာရသာနဲ့ကို အချိန်က မတိကျတော့ဘူး။ အဲသည် အော်လင်နာရီ ဆိုသဟာ မောင့်၊ တစ်နာရီဆို တစ်ခါ အော်တော့သာ မောင့်၊ ပြီးတော့ တီးချိုးဆန်းကလေးကလည်း မထပ်ဘူးဗျ။ ဘယ်သူသဘောကျကျ မကျကျ ငါတော့ ကျသာပဲဟေ့။ ရွာနီးချုပ်စပ်လည်း သာမျိုး တစ်ခုမှမရှိဘူး။ တို့ရွာက အဦးဆုံးဆိုတော့ ဂုဏ်ရှိသာပေါ့ကွာ။ ပြီးတော့ အရေးအကြောင်း ရှိလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်း သွားစရာမလိုတော့ဘူးဟ။ အိမ်ကနေ ဖိမ်ရှိရှိနဲ့ နားထောင်ရုံပဲ။ ဟော... လယ်ထွန်ပြန်၊ ထန်းတက်ပြန် အိပ်ရာထဲကနေ ပက်လက်ကလေး နာရီသံများကြားလိုက်ရရင် မောင့်”

ဖိုးသာဒွန်း အပြောအဟော ကောင်းလို့လား၊ အထူးအဆန်းကို စိတ်ဝင်စား၍လား မသိ၊ ရွာသားများ သဘောတူကြလေ၏။ ထန်းသမား အစုက တစ်အိမ်ထောင် အစိတ်နှုန်း၊ လယ်ရှိသူ ယာရှိသူက တစ်အိမ်ထောင် ငါးဆယ်ကျပ်နှုန်း၊ လယ်ကူလီ စာရင်းငှားက တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ဆယ့်ငါး ကျပ်နှင့် အရပ်ရပ်စုဝင်ငွေ သုံးထောင်နီးပါး ရသွားသည်။ လိုအပ်သော ငွေကို ဖိုးသာဒွန်းက စိုက်မည်။ ယနေ့ ဈေးသွားလျှင် လိုအပ်သော ပစ္စည်း

အားလုံး ဝယ်မည်။ ရွာက ကာလသားအုပ်စုကို အိုးစည်ဝိုင်း အသင့်ပြင် ထားဟု မှာ၏။

နေထွက်တစ်ပြုတွင် သူလည်းထွက်တော့ ရွာသူရွာသားတချို့ ရောက်လာကြသေး၏။

“ဖဂျီးရေ ပိုက်ဆပ်တော့ မမြင်နဲ့ဗျ။ နည်းနည်းပါးပါး ပိုချင် ပိုပစေ ကောင်းတာသာ ဝယ်ခဲ့”

“အေးအေး... စိတ်ချ... စိတ်ချ၊ မကုန်တန်သာ မကုန်အောင်ပက္က၊ ကျောင်းမှာကလည်း ဟွန်းရော ချဲ့စက်ရော ရှိပြီးသားဟာပဲ။ ဘက်ထရီ နှစ်လုံးရယ်၊ ဖြတ်စက်ရယ်၊ နာရီရယ်ပဲ ဝယ်ရမှာဟ။ အပြန်ကျရင်သာ ငလုံးတို့ စံဖဲတို့ကလေးတွေ အိုးစည်တွေ သားရေတွေဘာတွေ တင်းထားကြ ကြားလား၊ နာရီလှူပွဲလုပ်ရအောင်ဟာကို ကြားလား၊ ကဲကဲ... သွားမယ်၊ ကားမမီဘဲနေဦးမယ်၊ ပဲအိတ်တွေ တင်ရဦးမှာ”

ပြောပြောဆိုဆို လှည်းပေါ်က လက်ပြနုတ်ဆက်သွားသော ဖိုးသာ ဒွန်းကို ရွာသားတချို့က ရွာပေါက်အထွက်ထိ လိုက်ပို့လိုက်ကြသေးသည်။

၃

ဖိုးသာဒွန်း ရွာရောက်လျှင် ရွာရှိလူကုန် စုဝေးရောက်ရှိလာကြသည်။ ချွေးပင် မသုတ်အား။ ဘက်ထရီနှင့် ချဲ့စက်၊ ဖြတ်စက်ကို ဝှိုင်းသည်။ ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှ ဟွန်းကို ပြေးသယ်စေ၏။ ဆက်ပြီးလျှင် နာရီခလုတ်ကို ရွှေပြ လေ၏။ “တော်... တီ... တီ... တီးတော်... တော်... တော်... တီးတီးတော်... ဝှမ်း... ဝှမ်း... ဝှမ်း...” ဟု မြည်သည်ကို ရွာလူထုက သဘောအကျကြီး ကျနေလေတော့၏။ “အရီး လုပ်ပါဦးဗျ၊ နောက်တစ်မျိုး” ပွဲတောင်းတိုင်း ဘစ်နာရီပြီး တစ်နာရီ ရွှေပြနေလေ၏။ ရွှေတိုင်းလည်း တီးလုံးဆန်း

တစ်မျိုးဖြင့် မြည်ပြန်သည်။ ဤသည်ကိုပင် ကလေးများအစ ဘိုးကြီးအိုအဆုံး သဘောကျနေတော့သည်။ ကလေးများကပင် နာရီမြည်သံအတိုင်း လိုက်၍ တောတတ်နေလေသည်။ “အွမ်... အွမ်... အွမ်” နှင့်ပါးစပ်က အော်ဟစ်နေကြသည်။ နာရီကို ဂျပန်ဖြစ် မတတ်နိုင်၍ တရုတ်ပြည်လုပ် နာရီကို ဝယ်ခဲ့လေရာ ဒင်... ဒင်...ဟု မမြည်ဘဲ အွမ်... အွမ်... ဟုသာ အောက်ကလိအာ အသံမျိုး ထွက်နေလေသည်။ ဒါကိုပင် ကလေး လူကြီး တစ်သိုက် ဝမ်းအသာကြီးသာကာ အူမြူးနေကြ၏။ အသက်အကြီးဆုံး ဘဒ္ဒေစံကဆိုလျှင် “ခေတ်ကတော့ဟေ့ အတော်ဆန်းသာကိုး၊ နာရီကတောင် သံဆန်းထွက်သကဲ့” ဟု တဖျစ်တောက်တောက် အံ့ဩနေလေတော့၏။

ငလုံးနှင့် စံဖဲတို့ တစ်တွေသည် ဘုန်းကြီးကျောင်း နာရီလှူဒါန်းပွဲ အတွက် ဗုံကြိုးတင်းသူတင်း၊ ပတ်စာနယ်သူနယ်၊ ပလွေစမ်း သူစမ်းနှင့် ဖြစ်နေလေပြီ။ ရွာတွင် တစ်နှစ်မှ တစ်ခါဖြစ်သော ဘုရားပွဲကလွဲလျှင် ဤနာရီ လှူပွဲကား ကြားဖြတ် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ ဖြစ်နေလေ၏။ ဤအိုးစည်များကား ဘုရားပွဲတစ်ခါဖြစ်မှ တစ်ခါသာလျှင်တီးရလေ၏။ ယခင်ကတော့ ဖိုးသာဒွန်း ကိုယ်တိုင် အိုးစည်ကို ဟန်ကျပန်ကျလွယ်၍ တီးခဲ့ဖူးလေသည်။ သူနှင့် တွဲဖက်ကား ကိုမြသောင်း၊ နဲ့သမားသည် ကိုပေခွေး၊ ဝါးလက်ခုပ်ကတော့ တွေ့ရာ ဝါးလုံးရှည် တစ်ချောင်းကိုဆွဲကာ တုတ်တစ်ချောင်းစီဖြင့် ငလုံးတို့ စီလန်တို့ ကလေးတစ်သိုက် ဝါးလိုက်ကြမြဲ။ ကိုကုလားက ငါးစပ်စောင်ကို ပုဆိုးဝတ်ကာ တိုက်ပုံအင်္ကျီဟပြီဖြင့် ပုသိမ်ထီးကလေး ဆောင်းကာ အိုးမဲနှင့် နှုတ်ခမ်းမွှေး ဆွဲပြီး ကမြဲ။ ယခုတော့ သူတို့လည်း အသက်အရွယ်ရလာ၍ ဘုရားပွဲဖြစ်လျှင် နောက်ပေါက် လူငယ်လေးတွေဖြစ်သော စံဖဲ၊ ငလုံးနှင့် စီလန်တို့သာ အလှည့်ကျ တီးရလေတော့၏။ စံဖဲနှင့် ငလုံးသည် အိုးစည် တစ်ယောက် တစ်လုံးစီ လွယ်ကာ တထုံထုံနှင့် အသံပေးလျှင် စီလန်က

လင်းကွင်း တချမ်းချမ်းနှင့် လက်စွမ်းပြ၏။ ပလ္လေဆရာထွန်းပက အတောချိုး လိုက်လျှင် ကလေးတစ်သိုက်က ဝါးလုံးတစ်လုံးကို စုံခေါက်ကာ ဝါးလိုက်၏။ ကိုကုလား၏ မျိုးဆက်သစ် ဖိုးပိန်သည် ကွေးနေအောင် ကလေးတော့၏။

ဖိုးသာဒွန်းက “ကဲဟေ့... လုပ်ဟ... လုပ်ဟ... နေမြင့်နေမယ်။ ဒွေးလှက နာရီဗန်းကိုင် ရှေ့က၊ အဲအဲ... ဟုတ်ပြီ၊ ကျင်အေးက နောက်က အင်ပလီဖိုင်ယာ အဲအဲ... အဲသာ လင်ပန်းထဲထည့်ရွက်။ အေးစိန်က ဘက်ထရီအိုး တစ်လုံးရွက်၊ မြအေးက ကျန်တဲ့တစ်လုံး ရွက်။ ဟုတ်ပြီ... တန်းစီ... တန်းစီ၊ ငလုံးတို့ အိုးစည်အဖွဲ့က နောက်ကလိုက်၊ ရွာတစ်ပတ် ပတ်ပြီးရင် ငါတို့အိမ်ရှေ့ကနေ ကျောင်းသွားမယ်... ဒါပဲ” ဟု ဦးဆောင် ညွှန်ကြားကာ ရှေ့မှ ချီတက်လေ၏။ ဖုတ်တောရွာ၏ နာရီလျှံပွဲသည် စည်ကားလှပေ၏။ ကလေးတစ်သိုက်ကား ဖုန်တလုံးလုံးနှင့် နောက်က လိုက်ကာ ပျော်နေ၏။ ငလုံးတို့အုပ်စုကလည်း အိုးစည်ကို တထုံထုံနှင့် လက်သီးဆုပ်၍ ထုကာ ထုကာ တီးရင်းပါလာ၏။ ဖိုးပိန်သည်လည်း ကွေး နေအောင် ကလေး၏။ ရှေ့ဆုံးမှ ဖိုးသာဒွန်းလည်း မျက်နှာကြီးအဝင်းသားနှင့် ရှိလေ၏။ သူမှမဟုတ် တစ်ရွာလုံး ပျော်နေလေ၏။

ကျောင်းရောက်လျှင် ဖိုးသာဒွန်းက ကပ္ပိယ ဦးစံချစ်ကို နာရီ တပ်ဆင်ပုံ ပြ၏။ ဘက်ထရီတစ်လုံးသည် အရန်အားသွင်းရန်ဖြစ်၏။ ဦးစံချစ် လည်း သဘောအကျကြီး ကျနေလေတော့၏။ ချမ်းချမ်းစီးစီး မထချင် ထချင် ထ၍ ကုလားတက်ခေါက်ရသော ဒုက္ခလွတ်လေပြီ။ ဤနာရီက အဆက် မပြတ် သတိပေးနေပေတော့မည်။ ဘက်ထရီအိုး အားကုန်လျှင် အပိုတစ်လုံး လဲလှယ်တပ်ဆင်ပေးရုံသာရှိ၏။ ကုန်သွားသောအိုးကို ကားလမ်းပေါက်သော ရွာကြီး တစ်ရွာသို့ လှည်းကြီးဖြင့် အားဖြည့်ခိုင်းရန် တာဝန်လောက်သာ ရှိလေတော့သည်။ ဤဒုက္ခလောက်ကတော့ ဒုက္ခဟု မမှတ်ပါ။ ဆရာတော်

ကလည်း နာရီလျှာရသောအကျိုးကို တတ်သမျှသော ပုံတိုပတ်စဖြင့် သာကေ
ဆောင်ကာ ရှည်ရှည်ဟောလေ၏။ အော်ဂင်နာရီမှ ဆယ့်တစ်နာရီထိုးသံ
ကြားမှသာ ဆွမ်းစားရန်သတိရ၍ တရားဟော ရပ်လေတော့သည်။

ဖုတ်တောရွာ နာရီလျှာပွဲကားအောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးခဲ့လေပြီတည်း။

၄

ဖုတ်တောရွာလေးသည် နာရီသံနှင့်အတူ စည်းချက်ကျကျ လှုပ်ရှားတတ်
လေပြီ။ ကိုသာရင်တို့ ထန်းသမားအစုလည်း ငါးနာရီသံ ကြားလျှင် ရေဇွေး
အိုး ကျိုသူကျို၊ ဓားနှီး သွေးသူသွေး၊ မြူအိုးပြင်သူပြင်နှင့် လှုပ်လှုပ်ရွရွ၊
ယာထွန်သွားမည့် လှဆောင်သည် နွားများကို စောင်းချချိန်တွင် လေးနာရီ၊
နွားစာစဉ်းလျှင် ငါးနာရီ၊ ထို့ထက် နောက်မကျ၊ စောလည်းမစော၊ အချိန်
ကိုက်ပင်။ ယာထွန်ပြန်သူများကတော့ ဆယ်နာရီသံကြားလျှင် နောက်
တစ်ကွက် ဆက်မကူး၊ ထွန်ဖြုတ်ကာ ပြန်ကြလေ၏။ ထင်းခွေထွက်သူ၊
မျှစ်ချိုးသူ၊ ဟင်းရွက်ခူးသူပင် အချိန်နာရီကိုက် လှုပ်ရှားတတ်လာလေပြီ။
ကျောင်းဆရာသည်ပင် ယခင်လို မနေရတော့။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ရှစ်နာရီ
ထိုးသံကြားလျှင် ကျောင်းတက်သံချောင်း ခေါက်ရလေပြီ။ ဆယ့်တစ်နာရီသံ
ကြားလျှင် ဆက်သင်၍ မရတော့။ “ဆရာ... ကျောင်းမဆင်းသေးဘူးလား၊
ထမင်းဆာလှပြီ” ဟု ဆန္ဒပြကြသော ကျောင်းသားများစကားကို အရေး
တယူ ပြုရလေ၏။ စာသင်နေချိန်တွင်လည်း နာရီထိုးတိုင်း တအွမ်... အွမ်
လိုက်မြည်နေသော ကျောင်းသားထုကို မနိုင်။ လက်မိုင်ချရ၏။

ကပ္ပိယကြီးသည် ဝီရိယ ကောင်းလှ၏။ ဘက်ထရီကို အားမကုန်
စေရန် အမြဲအရန်သင့် ရှိစေလေ၏။ ဆရာတော်ကား ဆယ့်တစ်နာရီတိတိ
မြည်လျှင် ဆွမ်းပွဲပြင်ကာ ဘုဉ်းပေးလေတော့၏။

သို့သော် လအနည်းငယ်ကြာလာသော် စိတ်ပျက်စ ပြုလာကြသည်။
 ပါးစပ်ကတော့ ထုတ်ဖော်မပြောသော်လည်း အမူအရာများက မနှစ်သက်
 ကြောင်း ပြလာကြ၏။ ယာထွန်ပြန် ထမင်းစားပြီး ထမင်းလုံးစီ၍ ကောင်း
 နေစဉ် တဂွီဝှိုမြည်ကာ လှုပ်နှိုးလိုက်သောအသံကြောင့် လန့်နှိုးကာ ညနေ
 ယာထွန် ထွက်ရပြန်၏။ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရတော့။ အဆိုးဆုံးကား
 ဖိုးသာဒွန်းပင်။ သူ့အိမ်ကား ရွာ၏အရှေ့ထိပ်တွင်ရှိ၍ ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့်
 ယာနှစ်ကွက်သာ ခြားတော့၏။ မနက်လင်းကစ၍ မြည်သော နာရီသံသည်
 တစ်ညလုံး မရပ်မနား မြည်တော့၏။ နေ့လယ် ထမင်းစားပြီး တစ်ရေးအိပ်
 လျှင်လည်း ဝှိုခနဲ မြည်လိုက်လျှင် လန့်နှိုးလာ၏။ သာယာသံဟု မမြင်တော့။
 ငှက်ဆိုးထိုးသံဟု မြင်လာသည်။ ပို၍ဆိုးသည်က ည ဆယ့်တစ်နာရီ၊ ဆယ့်နှစ်
 နာရီ၊ တစ်ချက်။

အိပ်ကောင်းချိန်ဆိုလျှင် “မြည်လိုက်သည့်အသံ၊ ရှည်လိုက်သည့်
 တီးလုံး၊ ထိုးလိုက်တဲ့ နာရီ” ဟုပင် အောက်မေ့ရသည်။ နေ့ခင်း ပင်ပန်းသမျှ
 ညတွင်လည်း အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရ။ အအိပ်ပျက်တော့ အစားပါပျက်
 လာသည်။ လူလည်း အနည်းငယ် ပိန်လာသည်။ အဆိုးဆုံးကား စိတ်အ
 နှောင့်အယှက် ဖြစ်ခြင်းပင်။ နာရီမြည်သံ ကြားလာမည်ကိုပင် ကြောက်
 လာ၏။ နေ့လည်ခင်း လူကြီးချင်းစု၍ စကားပိုင်းဖွဲ့ ပြောကောင်းနေစဉ်လည်း
 ဝှိုခနဲ မြည်လိုက်သော နာရီသံသည် “တော်လောက်ပြီ၊ အလုပ်လုပ်ဖို့ အချိန်
 ရောက်ပြီ၊ စကားပြော ရပ်ကြဦး” ဟု သတိပေးနေသယောင်။ မျက်နှာမသာ
 မယာဖြင့် လူစုခွဲကြလေသည်။

ဖိုးသာဒွန်းသည် စိတ်တိုတတ်လာသည်။ တစ်နာရီ ထိုးခါနီးတိုင်း
 စိတ်ထဲတွင် ဆဲချင်သလိုလို၊ ရိုက်ချင်နှက်ချင်သလိုလို ဖြစ်လာ၏။ တစ်ခါ
 ကလည်း ဈေးဝယ်လာသော ချစ်မောင်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ နာရီသံ

အတိုင်း “အွမ်... အွမ်... အွမ်... အွမ်” ဟု လိုက်အော်သဖြင့် ဖိုးသာဒွန်း ‘တောက်’ခေါက်လိုက်ရာ လန့်သွားလေသည်။ နွားကျွေးတုန်း ကြုံလျှင်လည်း နွားကို အကြောင်းမရှိ ဆဲလေသည်။ ရိုက်လေ၏။ နာရီသံသည် ဒုက္ခပေးလေ၏။ ဘက်ထရီ အားကုန်ဖို့တော့ မဖြစ်နိုင်။ ဦးစံချစ်က အားအမြဲပြည့်အောင် ကိုးမိုင်ခန့်ဝေးသော ရွာကို လှည်းကြိုရှာ၍ အားသွင်းထားမြဲ။ နာရီပျက်ပါစေဟုသာ ဆုတောင်းမိလေတော့သည်။ နာရီသံ မကြားရအောင် ဘုန်းကြီးကိုလည်း မလျှောက်ရဲ။ ဘုန်းကြီးကိုတော့ တစ်ရွာလုံး ကြောက်ကြသည်။ နာရီမြည်သံ ကြားတော့မည်ဆိုလျှင် ရမယ်ရှာကာ ဝေးရာသို့ ထွက်သွားတတ်သည်။ သို့သော် အိမ်ရောက်၍ အိပ်ချိန်ကိုတော့ ရှောင်လွှဲ၍ မရ။ သူစိတ်ပျက်လာလေသည်။ ‘ကိုယ်မွေးသည့်မျောက် ကိုယ့်ကို ခြောက်’ ဟူသော စကားပုံအတိုင်း ဖြစ်နေလေပြီဟု စိတ်ထဲက ရေရွတ်မိလေ၏။

“ဘုရားသိကြား မလို့ အဲသည်နာရီကြီး ပျက်ပါစေဗျာ”

၅

ရွာကလေးသည် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်လာပြန်သည်။ အကြောင်းမှာ တစ်နှစ်တစ်ခါ ကျင်းပသော ရှစ်မျက်နှာဘုရားပွဲ ကျင်းပသောနေ့ ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ တခြားရွာမှ ငှားသော အသံချဲ့စက်သည် မနက်ကတည်းက ဝင်လေ၏။ ဖိုးသာဒွန်းသည် အသံချဲ့စက် ရောက်ကတည်းက မိုက်ကို လက်က မချတမ်း ညွှန်ကြားနေလေသည်။ “ကုမ္ပဏီအမျိုးသမီးများ ခင်ဗျား၊ အဆင်သင့်ပြင်ထားပါ။ သုံးနာရီတိတိမှာ ရွာလယ်ကနေစပြီး ရွာတစ်ပတ် ပတ်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို အရုဏ်ခံမုန့်ပွဲတွေနဲ့ စီတန်းသွားမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ငလုံးတို့အိုးစည်အဖွဲ့လည်း အသင့်လုပ်ထားပါ။ ဖိုးအေး... ဖိုးအေး ငါ့ပိဿာလေးငှားထားတာ အခုချက်ချင်း အမြန်ဆုံးလာပေးလှည့်ပါ” စသည်ဖြင့် မနားတမ်း ပြောနေလေသည်။

ပုဂံစာအုပ်တိုက်

စံဖဲနှင့် ငလုံးတို့ အိုးစည်ဝိုင်းတော်သားများကား ဝီရိယကောင်းလှ၏။ ပွဲမတိုင်မီကပင် သားရေကြီးများကို ရေဆွတ်ကာ တင်းပြီးလေပြီ။ လင်းကတည်းကပင် အိုးစည်သံ တထုံထုံ ပေးနေလေ၏။ ဖိုးသာဒွန်းက အဆင်သင့်ဆိုလျှင် ရွာလယ်ကွင်းပြင်၌ သီချင်းလေးငါးခေါက်ပင် တီးမှုတ်ပြီးလေပြီ။ ဒွေးလှတို့၊ ကျင်အေးတို့သည်လည်း ပါးကို နီရဲနေအောင် ဆိုးကာ ထဘီစွန်တောင်ဆွဲနှင့် ရောက်ကြလေပြီ။ ကလေးတစ်သိုက်လည်း ကျပ်တန်ပဒေသာပင်လေးများ ကိုင်ကာ တန်းစီနေကြကုန်၏။ အသံချဲ့စက်လှည်းနှင့် အတူ ဖိုးသာဒွန်း ရွာလယ်ကွက်လပ်ရောက်ချိန်တွင် သုံးနာရီခန့် ရှိနေပေပြီ။ “ဘုရားလှည့် လိုက်ပါမယ့် အဖွဲ့သူ အဖွဲ့သားများ ခင်ဗျား၊ အရုဏ်ခံအချိန် နီးကပ်နေပါပြီ။ အဲသာကြောင့် နေရာယူကြပါ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းက အော်လင်နာရီက သုံးနာရီထိုးသံ ကြားရင် စပြီး ထွက်ကြပါမယ်”

ဖိုးသာဒွန်း နောက်ဆုံးအော်ပြီးချိန်အထိ နာရီသံ မကြားရသေး။ ငလုံးတို့ အိုးစည်ဝိုင်းပင် သုံးလေးကျော တီးပြီးပြီ။ နေမော့ကြည့်လိုက်တော့ အနောက်ဘက်သို့ အတော်ပင် စောင်းနေပြီ။ သုံးနာရီသံ မကြားရသေး။

“ဟ... ဟေ့ကောင် လှဆောင်၊ ပြေးစမ်းကွာ ဘုန်းကြီးကျောင်း။ နေက အတော်စောင်းလှပြီ၊ ဒီမှာ အရုဏ်ခံလှည့်ရမှာ မိုးချုပ်တော့မှာပဲ၊ သွား... သွား... နာရီသွားကြည့်ချေ”

လှဆောင် ပြေးသွားပြီး အမောတကော ပြန်ပြေးလာသည်။ မိုက်ပြောရန် အသင့်ပြင်နေသော ဖိုးသာဒွန်း အနားရောက်လျှင် “အရီး... အရီး... ဟောဟဲ... ကျောင်း... ကျောင်းက အော်လင်နာရီ ပျက်နေသဗျ။ အဲသာ ဘုန်းကြီးနှိုက်နေတယ်။ ချွေးတွေပြန်လို့။ တိုင်ကပ်နာရီကတော့ သုံးနာရီခွဲနေပြီ” ဟု အမောတကောပြောလိုက်သံသည် မိုက်ထဲဝင်သွားလေ၏။ “ဟေ့” ဟူသော ဖိုးသာဒွန်း၏ အာမေဋီတ်သံသည် မိုက်မှတစ်ဆင့်

ကျယ်လောင်စွာ ထွက်ပေါ်လာ၏။ ဦးမြသောင်း မျက်စိချိုကာ ကြည့်လိုက်သည်။ နှဲမှတ်ခဲ့ဖူးသော ကိုပေခွေး ခေါင်းခါလိုက်သည်။ “ဟာ... ဒုက္ခပါပဲ၊ လုပ်ဟေ့ ဒါဆို ထွက်ကြတော့ဟ၊ မိုးချုပ်နေပြီ။ ရှေ့ဆုံးက ကလေးတွေ တန်းစီသွား၊ နောက်က အပျိုတွေလိုက်၊ ပြီးတော့ အိုးစည်ဝိုင်း... ဟာ... ပေးစမ်း... ပေးစမ်း... ငလုံး... မင်းအိုးစည်” ဖိုးသာဒွန်းက ပြောပြောဆိုဆို စိတ်မရှည်ဟန်နှင့် ငလုံးဆီက အိုးစည်ကို အတင်းယူပြီး လွယ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ကိုမြသောင်းကပါ စံဖဲဆီမှ အိုးစည်ကိုယူ၍ လွယ်လိုက်၏။ ကိုပေခွေးလည်း မနေသာတော့။ ထွန်းပထံမှ ပလွေကို အတင်းယူ၏။ ကိုလှဆောင်လည်း “ပေးစမ်းပါဟ၊ လင်းကွင်း” ဟု စီလန်ထံမှ တောင်းယူ၏။

ကိုပေခွေးက ပလွေကို အတောဖြင့်ချိုးလျှင် သူတို့တီးဝိုင်း စလေတော့၏။ ကလေးတွေနှင့် အပျိုတစ်သိုက်လည်း ဘုရားလှည့်ပွဲကို ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် စတင်လှည့်လေတော့၏။ ငလုံး၊ စံဖဲနှင့် ထွန်းပထို့ နားမလည်နိုင်သလို ငေးကြည့်နေမိသည်။ ဖိုးသာဒွန်းနှင့် ကိုမြသောင်းက အိုးစည်ကို အတိုင်အဖောက်ညီစွာ တီးနေလေ၏။ လက်သီးကို ဆုပ်ကာဆုပ်ကာ အားရပါးရ ထုနေလေ၏။ ရံဖန်ရံခါ တံတောင်နှင့်ပင် ထောင်းလိုက်သေးသည်။ အိုးစည်နှစ်လုံးလည်း ငယ်သံပါအောင် အော်နေလေ၏။ ကိုလှဆောင်လက်မှ လင်းကွင်းနှစ်ဖက်သည်လည်း ကွဲလှမတတ် တခြမ်းခြမ်း မြည်နေတော့၏။ ကိုပေခွေးသည် ပလွေကိုမှုတ်ရင်းမှ ခြေဟန်လက်ဟန်ဖြင့် ကနေလေသည်။ ကိုကုလားလည်းဖိုးပိန်လက်မှ ပုသိမ်ထီးကိုဆွဲကာ ကွေးနေအောင် ဝင်ကလေ၏။ ငလုံးတို့တစ်သိုက်ကား မယုံနိုင်သည့်အလား ငေးကြည့်နေတော့၏။ ဤလူကြီးတွေ ဒီလောက်ပျော်နေတာ သူတို့ မတွေ့ဖူးခဲ့ပေ။ မတီးတာကြာသော အိုးစည်ကို ငယ်သံပါအောင်တီးနေတာ ငယ်မူပြန်နေသလားဟုပင် တွေးနေမိကြ၏။ ပျော်တော့ ပျော်နေကြတာပဲ။ ဘုရားပွဲ လှည့်လို့လား၊

ဘာကြောင့်လဲတော့ မသိရ။ နောက်တော့ လူကြီးတွေ၏ အပျော်ကူးစက်ကာ သူတို့လည်းကလေးတွေ၏ ဝါးလုံးတွေကိုဆွဲ၍ ပြိုင်တူဝါးလိုက်ကြတော့၏။
ဖိုးသာဒွန်းက အိုးစည်တီးရင်းမှပင် “မောင်ရီ... မောင်ရီ” ဟု တိုင်လိုက်လျှင်
“ဝါးလား... လားလား” ဟု ဖောက်လိုက်ကြတော့၏။ ဤနှစ် ဘုရားလှည့်
ပွဲကား စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ပြီးဆုံးသွားခဲ့လေပြီတည်း။

၆

“အောက်... အိ... အိ... အိ... အွတ်”
“တုံ... တုံ... တုံ... တုံ... တုံတုံတုံတုံ... တုံ... တုံ...”
ကပ္ပိယ ဦးစံချစ်၏ ပျင်းရိဖွယ် ကုလားတက်သံကို ယခင်အတိုင်း
ကြားရလေသည်။ အိပ်ရာထဲမှပင် ဖိုးသာဒွန်းသည် အားရပါးရပြုံးလိုက်
လေသည်။ ထိုမျှ မင်္ဂလာရှိသော ကုလားတက်သံကို နာခံရင်း နှပ်နေလေရာ...
တစ်ဖန် နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်လေတော့သတည်း။

၇

နားမချို...
ခုများ ရွှေပဟိုရ်တဲ့
နေညိုရင် ဒေါင်စိုင်းလို့
နောင်ဒိုင်း တဒူဒူနဲ့
ဆူပလေ ဘယ့်နှယ် မြို့ရယ်လို့
ရှင်ဘုရင် လူမော်တို့ရယ်
မင်းမိုးခံစား...

၂၀၀၃၊ မတ်
‘၂၀၀၃ - ၂၀၀၄ ခုနှစ်’

လောင်းကြေးစားကြေး

“ဘုံး... ဖုန်း... ဖုန်း”

“ဟော ဟိုကောင်တွေ ကျောင်းပေါ်ရောက်လို့ ဘောလုံးတောင် ထုတ်ကန်နေပြီ”

ကျွန်ုပ် ထမင်းကို ကပျာကယာစားရင်း တွေးနေမိတယ်။ ထမင်းစား ကျောင်းဆင်းလို့ ကျွန်ုပ်တို့ ထမင်းစားပြီးသေးဘူး။ ဟိုကောင်တွေ ဥက္ကဋ္ဌသား အောင်ချစ်နဲ့ ရွာထဲ ကုန်စုံရောင်းတဲ့ ဈေးသည်သား ကျန်လှတို့ နေမှာပါ။ ဒီကောင်တွေက အိမ်ရောက်ရင် ထမင်းစားရုံကလွဲလို့ အလုပ်ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့ကသာ ကျောင်းဆင်းရင် အိမ်အလုပ် လုပ်ရသေးတာ။ ကျွန်ုပ်လည်း ထမင်းအမြန်စားပေမဲ့ ပြောင်းဆန်ထမင်းဆိုတော့ လည်နင်နေတာ။ ဟင်းကလည်း ငရုတ်သီးစိမ်းနဲ့ ဖရုံရွက်ဟင်းချိုပါပဲ။ ဒါနဲ့ အတင်းစွတ်မှိတ် မျိုချရတာ။ ပြီးတာနဲ့ အိမ်ချောင်ထဲက အိုးထဲက အညက် (ထန်းလျက်) သုံးလုံး ဆုပ်ယူပြီး ကျောင်းပေါ် ပြေးတော့တာပဲ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျောင်းက ကျောင်းသားတွေက လွယ်အိတ် မရှိကြဘူး။ တချို့လည်း စာအုပ်ပွေ့ရက်။ တချို့လည်း

ကျွတ်ကျွတ်အိတ်လေးတွေနဲ့။ ကျုပ်လည်း အညှက်တစ်လုံး စားရင်း ပြေးခဲ့တယ်။ ကျန်တဲ့နှစ်လုံးက ကျောင်းပေါ်ကျမှ 'လောင်းကြေးစားကြေး' ဘောလုံးကန်ဖို့လေ။ ကျုပ် ကျောင်းပေါ်ရောက်ရင်တော့ ကျောင်းသား အတော်စုံနေပါပြီ။ အဲ... 'ကျုပ် ကျုပ်' နဲ့ ပြောတာကတော့ အကျင့်ပါနေပြီ။ ဆရာကတော့ 'ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော်' လို့ ပြောရမယ် သင်ထားပေမဲ့ ဆရာ ကွယ်ရာကျတော့ ကျုပ်လို့ပြောမှ အားရတယ်။ မြို့ကလာသင်တဲ့ ဆရာ ဦးသာလွန်ကလည်း လွတ်သဘောကောင်းချက်။ ကျုပ်တို့ ထန်းလျှော်နဲ့ ရက်ထားတဲ့ ခြင်းလုံးလေးကို ဘောလုံးလုပ်ပြီး ကန်တာမြင်တော့ သနားလို့ ဆိုပြီး ဒီအခေါက် မြို့ကအပြန် ရော်တာဘောလုံးတစ်လုံး ဝယ်လာပေးတယ်။ ကျုပ်တို့ ပျော်ချက်တော့။ အဲဒီသားရေဘောလုံးဆိုတာ ထိလိုက်တာနဲ့ လွတ် ပြေးတာပဲ။ မှန်ရင်လည်း မသက်သာဘူးဗျို့။ ကျုပ်တို့ ပျော်လိုက်တာ။ အဲလို ထမင်းစားချိန်ကျမှ အားရပါးရ ကစားရတာ။ ကျုပ်တို့ရွာက လယ် သမား၊ ထန်းသမား များတယ်။ မနက် ကျောင်းမတက်ခင်လည်း မြက်နုတ်၊ ဆိတ်ကျောင်း၊ နွားကျောင်း၊ မြူအို၊ ကောက်ပြီးမှ ကျောင်းတက်ရတယ်။ ညနေ ကျောင်းဆင်းရင်လည်း အဲဒီလုပ်ငန်းခွင်တွေ ပြန်ဝင်ရတာ။ ခုလို နေ့လယ် ထမင်းစား ကျောင်းဆင်းမှ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကစားရတာ။ ဆရာတွေကလည်း အလိုက်သိပါတယ်။ အစကတော့ အိမ်စာလုပ်ဖို့၊ စာ ကြည့်ဖို့ ပေးတယ်။ ကျောင်းတက်ရင် ဘယ်ကျောင်းသားမှ စာမရဘူး။ ကျုပ်တို့က ရှင်းပြရတယ်။ ညနေ ကျောင်းဆင်းကတည်းက တောထဲထွက်ပြီး မိဘတွေ ကူရတယ်။ ညကလည်း မီးခွက်မထွန်းကြဘူး။ ရေနံဆီ ဝယ်လှေ မရှိကြဘူး။ မနက်လင်းရင်လည်း တောထွက်ရတာ။ ကျောင်းတက်သံချောင်း ခေါက်သံကြားမှ ကျောင်းအမီပြေးလာကြရတာပဲ။ ဆရာတွေလည်း နောက် တော့ သဘောပေါက်သွားပါတယ်။ ကျောင်းမှာပဲ စာကျက်ခိုင်းတယ်။

ကျုပ်တို့ရွာက မြို့နဲ့ မိုင်သုံးဆယ်ကျော် ဝေးတယ်။ ဆရာကလည်း မြို့ကနေ ဒီရွာလာပြီး သင်ရတာ။ တစ်လမှ တစ်ခါပဲ ပြန်တယ်။ ဆရာက ထမင်းစား ပြီးရင် တစ်ရေးလောက် အိပ်တယ်။ ဆယ့်တစ်နာရီ ကျောင်းဆင်း၊ ထမင်း စားပြီး တစ်ချက်လောက်မှ ကျောင်းတက်တာ။ ဆရာတွေ ကြာကြာအိပ်ပါစေ ဆုတောင်းရတယ်။ ဆရာတွေကတော့ 'ပိုက်ဆံကြေး' မကန်ရဘူးတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဥက္ကဋ္ဌသား အောင်ချစ်က တစ်ဖက်၊ ဈေးသည်သား ကျန်လှက တစ်ဖက် သုံးကျပ်ကြေးလောက်တော့ နေ့တိုင်းဖြစ်တယ်။ သူတို့ကတော့ ပိုက်ဆံကိုင်နိုင်တဲ့သူတွေကိုး။ ကျန်တဲ့ ဘယ်ကျောင်းသားမှ ပိုက်ဆံမကိုင်နိုင် ကြဘူး။ ကိုင်ဖို့လည်း မလိုဘူးလေ။ ကျုပ်တို့ရွာထဲမှာရော၊ ကျောင်းမှာရော မုန့်သည်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ကျုပ်တို့စားဖို့ အညှက်ရှိတယ်။ မုန့်ဆိုတာ အိမ်က လူကြီးတွေ ၇ မိုင်လောက်ဝေးတဲ့ ရွာကြီးတစ်ရွာသွား၊ ပဲလေး နှမ်းလေး ရောင်းမှ ပဲလှော်လေး၊ ချိုချဉ်လေး ပါလာတတ်တာ။ အဲသည်တော့ ကျုပ်တို့ ကျောင်းသားတွေ ပိုက်ဆံမကိုင်ဖူးကြပါဘူး။ မိခင်တို့၊ မိရင်တို့ကတော့ ယာထဲက 'ငပြုတ် သခွားသီး' လေး ခေါင်းပေါ် ရွက်ယူလာပြီး ကျောင်းကျမှ စားကြတာ။ တချို့က တောထဲက ဆိတ်ကျောင်းရင်း ကောက်လာတဲ့ ဆီးဖြူသီး၊ ဖန်းခါးသီးလေးကို ဖက်နဲ့ထုပ်ပြီး ဆားကလေးနည်းနည်း စက္ကူနဲ့ ထုပ်လာတယ်။ ကျောင်းကျမှ စုပြီးစားကြတာ။ ထန်းသမား သားသမီးများ ကတော့ အညှက်လေး တစ်လုံး နှစ်လုံး ကျောင်းယူလာတာပေါ့။ ကျုပ်တို့ ရွာက လယ်သမားက နှစ်ဆယ်လောက်။ ထန်းသမားက ဆယ့်ငါးဦးလောက်၊ ကျန်တာက လယ်ကူလီ။ ပြီးတော့ အမဲသားပေါ်ရောင်းတဲ့သူ နှစ်ဦး။ ကျုပ်တို့ ဖအေ၊ မအေကတော့ အမဲဖောက်သည်ယူပြီး အတော်ဝေးတဲ့ ရွာလေးတွေ သွားရောင်းရတယ်။ ကျုပ်လည်း ပိုက်ဆံမကိုင်နိုင်ဘူး။ အမဲသားနဲ့ ထန်း သမားတွေဆီက အညှက်နဲ့ လဲတယ်။ ပြီးတော့ အညှက်ကို ပြန်ရောင်းရတယ်။

ခုနပြောတဲ့ ဈေးသည်သား ကျန်လှနဲ့ အောင်ချစ်တို့ပဲ ပိုက်ဆံကိုင်ကြတာ။ သူတို့လည်း မုန့်ဝယ်စားဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ဘောလုံးလောင်းဖို့။ ဥက္ကဋ္ဌသား အောင်ချစ်က ကျုပ်တို့နဲ့အတူ လေးတန်း၊ ဈေးသည်သား ကျန်လှဆိုတဲ့ အကောင်က အရင်က ကျုပ်တို့နဲ့အတူတူ။ ဒါပေမဲ့ သုံးတန်းမှာ ကျနေခဲ့တာ။ လူကတော့ အတော်ကြီးနေပြီ။ စာကညံ့တယ်။ စာညံ့ရုံသာ မကဘူး။ ဘောလုံးလည်း အဖြစ်ရှိအောင် မကန်တတ်ဘူး။ ဘောလုံးပွဲ တစ်ပွဲပြီးလို့ သူ တစ်ချက်ထိချင်မှ ထိတာ။ ကျုပ်နဲ့ အောင်ချစ်က တစ်ဖက်စီ ခေါင်သူကြီး လုပ်ရတယ်။ ကျန်တဲ့ကျောင်းသားတွေက ပခုံးလေးတွေ တစ်တွဲစီ ဖက်လာပြီး ကျုပ်တို့ရှေ့မှာ ‘အုန်းနဲ့ ရွှေ’ ‘ကြက်သားနဲ့ ဝက်သား’ ‘အညက်နဲ့ ငှက်ပျောသီး’ ကြိုက်ရာအမည်တွေနဲ့ တွဲလာတယ်။ ကျုပ်က ‘အုန်း’ ဆိုရင် အုန်း မှည့်ထားတဲ့ကောင်က ကျုပ်ဘက်လာ။ ကျန်တဲ့ ‘ရွှေ’ ဆိုတဲ့အကောင်က အောင်ချစ်ဘက် သွား။ အဲဒီနည်းနဲ့ လူခွဲကြတာ။ အဲဒီထဲမှာ အဆိုးဆုံးကတော့ ကျန်လှပဲ။ အဲဒီကောင်က အတော်လူပါးဝတယ်။ သူနဲ့ ဘယ်လိုမှ မလိုက်ဖက်တဲ့ သေးသေးညက်ညက် အကောင်ကိုမှ အညက်ကျွေးပြီး ရွှေးပြီး တွဲတယ်။ ပြီးတော့ ကျုပ်တို့ရှေ့လာပြီး သူက ‘ရဲကိုကိုနဲ့ အောင်ခိုင်’ လို့ ပြောတယ်။ ကဲ... ‘ရဲကိုကို’ ဆိုတာ သူကလွဲပြီး တခြားလူ ဟုတ်နိုင်ပါ့မလား။ သူ လူပါးဝပုံကတော့ တစ်ရက်မဟုတ်ဘူး။ နေ့တိုင်း ရဲကိုကို၊ သီဟတင်စိုး၊ သူ့ကိုယ်သူ အမည်ကောင်းတွေ အမြဲပေးပေမဲ့ သူနဲ့တွဲတဲ့ ကောင်ကတော့ “နသိုး၊ ဒါမှမဟုတ် ဝက်ကြီး” စတဲ့ လူကြမ်းနာမည်တွေ အညက်စားရင်း ခံယူရရှာတယ်။ ကျုပ်ကတော့ သူ့ကိုမကြိုက်ပေမဲ့ ပါးစပ်ကထွက်တဲ့ နာမည်ကိုပဲ အောင်ချစ်ထက် ဦးအောင်ခေါ်ရတယ်။ ဟုတ်တယ်လေ။ ဒါမှ ကျုပ်တို့ဘက်က ငွေလောင်းမယ့်သူ ရှိမှာကိုး။

ပိုက်ဆံလောင်းမယ့်သူမို့သာ ခေါ်ရတာ။ သူက ဘောလုံးတောင်

ထိအောင် မကန်နိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ သူများလို ကြိုးစားပမ်းစား လိုက်ကန် တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ မောရင် ဘောလုံးကွင်း မြောက်ဘက်က မန်ကျည်း ပင်ရိပ် အိပ်နေတတ်သေးတာ။ သူ့အနား ဘောလုံးရောက်မှ ထ ထပြီး လိုက်တတ်တယ်။ သုံးတန်းသင်ခန်းစာမှာ “ဘောလုံးကို တစ်ဖက် ဆယ့်တစ် ယောက်ပဲ ကန်ရတယ်” လို့ပါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ကတော့ ရှိသမျှကျောင်းသား အကုန် ခွဲပြီး ကန်တာပဲ။ ခွေးဝင်စားတောင် မချန်ဘူး။ ဟိုဘက်က အောင်ချစ်နဲ့ ကျုပ်တို့ဘက်က ကျန်လှ ပိုက်ဆံ သုံးကျပ်ကြေး ထပ်ကြတယ်။ ကျုပ်လည်း တစ်ဖက်လူနဲ့ အညွှန် ၂ လုံးကြေး။ ဖိုးဆိတ်တို့က သားရေကွင်း ၁၀ ကွင်း ကြေး။ သာမောင်းတို့က ကျောပိုးကြေး။ လှစိန်တို့က မန်ကျည်းသီးကြေး စသဖြင့် မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်မှာ ဖက်ရွက်လေးတွေခင်းပြီး ‘လောင်းကြေး စားကြေး’ ထပ်ထားကြတယ်။ ဘောလုံးပွဲ စပြီး။

“ဖုန်း... အုန်း...”

ဘောလုံးက ထိလိုက်တယ်ဆိုရင် ပြေးတော့တာပဲ။ တစ်ခါတလေ ကွင်းအနောက်ဘက်က ပြောင်းခင်းထဲ ပြေးဝင်လာတတ်သေးတယ်။ ကျုပ်တို့ ဘက်က ဖိုးဆိတ်က “လက်ထိမပါကြေး၊ ခွာနာလျှာနာ မပါကြေး” လို့ အော်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ လက်ထိတိုင်းသာ ဘောလုံးလိုက်ကောက်ပြီး တည်ကန်နေရရင် အချိန်က တစ်နာရီလောက်ပဲ ကန်ရတာ။ တစ်နာရီအတွင်း ဆရာတွေ အိပ်ရာက မနိုးခင် နှစ်ဂိုးအပြတ် သွင်းနိုင်တဲ့ဘက်က အနိုင်။ နှစ်ဂိုး မသွင်းခင် ကျောင်းတက်ရင် တစ်ဂိုးရတဲ့ဘက်က အနိုင်ပေါ့။ ‘ခွာနာ လျှာနာ’ ဆိုတာ ထောင့်ကန်ဘောကို ပြောတာ။ ရွာထဲက နွားတွေ ခွာနာ လျှာနာဖြစ်တာနဲ့ အသံချင်းတူလို့ ‘ကော်နာ’ လို့မခေါ်ဘဲ ‘ခွာနာလျှာနာ’ လို့ ခေါ်ကြတာ။ ဟိုဘက်က အောင်ချစ်ကလည်း ‘ပိန္နဲသီး မပါကြေး’ လို့ ထပ်အော်တယ်။ ကျုပ်ကလည်း ‘ဘောသူခိုး မထားကြေး’ ထပ်အော်တယ်။

ဟုတ်တယ်လေ။ ဘောသူခိုးဆိုတာ ဘောလုံးကို လိုက်မကန်ဘဲ တစ်ဖက်
 ဂိုးသမားအနားမှာ ကပ်နေတဲ့ တစ်ဖက်အသင်းသားကို ခေါ်တာ။ သူက
 ကျွဲလာတဲ့ ဘောလုံးကို ဆွဲပြီး ဂိုးသွင်းတတ်လို့ 'ဘောသူခိုး' လို့ ခေါ်တာ။
 ကျောင်းသားတွေက ဘောလုံးကို သိပ်မကန်တတ်ပါဘူး။ ကျုပ်ရယ်၊
 ဟိုဘက်က အောင်ချစ်ရယ်၊ ကျန်တဲ့နှစ်ယောက်ပဲ ကောင်းကောင်းလိမ်တတ်
 ဆွဲတတ်တာ။

ဘောလုံးကန်လို့ အတော်ကြာတော့ ကျုပ်တို့ဘက်က ကျန်လှက
 သူ ဘောလုံးကို တစ်ခါမှ မထိရလို့ဆိုပြီး “ဟေ့ကောင်တွေ ငါ မကစား
 တော့ဘူး၊ ငါ့လောင်းကြေး ပိုက်ဆံ လှန်သဟေ့” လို့ အော်တယ်။ ဒီလိုတော့
 အဖြစ်မခံနိုင်ဘူးလေ။ ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း ကျုပ်ဘက်သားတွေကို “မင်းတို့
 ကလည်း ဆွဲလို့ရရင် သူ့ကို ပေးထိပ်စေဦးကွ” လို့ ပြောတော့ ကျုပ်ဘက်က
 မိုးဆိတ်က “ဟ... သူ့ထိချင်ရင် ဒို့လို လိုက်ကန်ပေါ့ကွ” လို့ ပြောတယ်။
 ကျုပ်လည်း ကျန်လှကို “အေးကွာ... ထွက်တော့ မထွက်ပါနဲ့၊ ဒီတစ်ခါ
 ငါရရင် မင်းကို အထိခိုင်းပါမယ်” လို့ ပြောရတယ်။ အဲ... တစ်ခါ ကျုပ်လည်း
 ဘောလုံးရရော ကျန်လှရှေ့ကို မျက်နှာလုပ်ပြီး ချပေးရတယ်။ ဘသား
 ချောက အဲဒီတော့မှ ဝမ်းသာအားရ ကန်မလို့ နောက်သုံးလှမ်းလောက်
 ဆုတ်ပြီး အားယူနေတယ်။ အဲဒီတုန်း တစ်ဖက်က ငပိန် ဝင်ကန်မယ်လုပ်လို့
 ကျုပ်တို့ဘက်က မိုးဆိတ်က ဦးအောင် ကန်ထည့်လိုက်ရတယ်။ အဲဒါကို
 ကျန်လှက သိပ်ကျေနပ်ပုံမရဘူး။ ကျုပ် ချောရပြန်တယ်။ “နောက်တစ်ခါ
 ထိရအောင် လုပ်ပေးပါ့မယ်ကွာ” ပေါ့ ဒီတစ်ခါ မထိရရင် သူ့ပိုက်ဆံ ပြန်ယူ
 ပါ့မယ်လုပ်လို့ အတင်းတားရတယ်။ “ထွက်တော့ မထွက်နဲ့ကွ၊ ဒီတစ်ခါ
 မင်းကန်ရအောင် လုပ်ပေးမယ်” ဆိုမှ ကျန်လှလည်း ကျေနပ်ပြီး ကျုပ်တို့
 ဂိုးပေါက်ဝမှာ ထိုင်နေတယ်။ ဘောလုံးကလည်း ဘယ်ဘက်မှ မဂိုးသေးဘူး။

ဆရာတွေ ကြာကြာအိပ်ပါစေ ဆုတောင်းရတယ်။ သူတို့ နိုးလို့ ရေဇွေးလေး ဘာလေး သောက်ပြီး သံပိုက်လုံးပြတ် ဒေါင်ခနဲ ခေါက်ရင်တော့ ဘောလုံးပွဲ အသိမ်းပဲ။ “လုပ်ကြကွေ့၊ ဆရာတွေ နိုးနေပြီ၊ ရေဇွေး သောက်နေပြီ” လို့ အောင်စိန်က အော်ပြောတယ်။

တစ်ခါတော့ ဘောလုံးက ကျုပ်ခြေထဲပါလာတယ်။ ကျောင်းသား တွေလည်း ကျုပ်နောက်က ‘နွားမိတ်ဆင်း’ လိုက်သလို တစ်ပြုံကြီး စုပြုံပြီး ပါလာတယ်။ “ဆွဲဟေ့... ဆွဲဟေ့” ကျုပ်က ရှေ့ဆုံးက ဘောလုံးကို ဆွဲလာ ကာ ဟိုဘက်က ဂိုးသမားနဲ့ တစ်ယောက်ချင်း တွေ့တော့မယ်။ အဲသည်တုန်း ကျုပ် ‘တော့’ လိုက်တာ နည်းနည်းများသွားတယ်။ ဘောလုံးက ကျုပ်ရှေ့ တစ်လံလောက် ထွက်အသွား ဟိုဘက်က ဂိုးသမား သိန်းအောင် ဦးသွားပြီး အားရပါးရ ကန်လိုက်တာ ဘောလုံးက ကျုပ်နဲ့ ကျုပ်နောက်က ပါလာတဲ့ ကျောင်းသားတွေ ခေါင်းပေါ်က ကျော်ပြီး ကျုပ်တို့ဂိုးရှေ့ နှစ်လံလောက် အထိ ရောက်သွားတယ်။ ကျုပ်တို့လည်း ပြန်လှည့်ပြီး ဘောလုံးနောက် ပြေးလိုက်ကြတယ်။ ကျုပ်တို့ဘက်က ဂိုးသမားက မန်ကျည်းပင်အောက် အိပ်နေတယ်။ တော်သေးတယ်။ ဂိုးပေါက်မှာ ထိုင်နေတဲ့ ကျန်လှ ရှိလို့။ ဘာသားချောက အားရဝမ်းသာ ထပြေးလာတယ်။ သူ ဘောလုံးထိရမှာမို့ ပျော်နေတာထင်တယ်။ သူဘောလုံးကန်မလို့ ထုံးစံအတိုင်း နောက်နှစ်လှမ်း ဆုတ်ပြီး အရှိန်ယူနေတယ်။ အဲဒီတုန်း တစ်ဖက်ကနေ လှည့်ပြီး ပြေးလာတဲ့ လူတွေက အလယ်စည်းလောက်အထိ ရောက်လာကြပြီ။ ကျုပ်က လူအုပ်ရဲ့ နောက်ဆုံးက ပြေးလိုက်ရင်း “ဟေ့ကောင် ကျန်လှ၊ ကန်ဟ၊ မင့်နှမလင်တွေ ရောက်လာပြီ” လို့ ခပ်ကြမ်းကြမ်းဆဲရင်း အော်ပြောတယ်။ တစ်ဖက်အသင်း သားတွေ သူ့အနား အတော်နီးတဲ့အထိ သူက အရှိန်ယူတုန်း။ ကျုပ်အသံ ကြားမှ သူလည်း ပျာသွားတယ်။ ဟိုဘက်က လူအုပ်က ကပ်နေပြီ။ သူ

ဘာလုပ်ရမှန်း မသိဘူး။ အရှိန်ယူနေရာကနေ ကန်ရမလို၊ လူတွေ မကန်ရအောင် ဘောလုံးကို ကာထားရမလို ဘောလုံးကို ခွပြီး ရပ်နေတယ်။

ဖိုးဆိတ်ကပါ “ဟေ့ကောင် ခွေးသား၊ ကန်ပါတော့လားဟ” လို့ ဟစ်လိုက်မှ သူလည်း အတင်းခြေဦးတည့်ရာ ကန်လိုက်တယ်။ “ဂိုး” ဆိုပြီး ကျောင်းသားတွေ အော်သံ ကြားလိုက်ရတယ်။ သွားပါပြီ။ ကျောင်းတက်ခါနီးမှ ကျုပ်တို့ဘက် ဂိုးသွင်းခံလိုက်ရတယ်။ ဘောလုံးကို ပြန်တည်ပြီး ကျုပ်ဆွဲမယ်အလုပ် ဆရာများလည်း ကျောင်းသားတွေယူလာတဲ့ ရေဇွေးပွဲသောက်လို့ ဝသွားပြီထင်ပါရဲ့။ “ဒေါင်ခနဲ၊ ဒေါင်ခနဲ” သံပိုက်လုံးပြတ်ဆင့်ခေါက်တယ်။ “ဟေး... ကျောင်းတက်ပြီ” ဆိုပြီး ဖန်ခနဲတဲ့ မိဆင်တို့၊ ဒီထိုးတဲ့ မြအေးတို့၊ အစအနစုံခနဲကစားတဲ့ ကျင်ငွေတို့လည်း ကျောင်းထဲ ပြေးဝင်ကြတယ်။ အောင်ချစ်လည်း ‘လောင်းကြေးစားကြေး’ ငွေ ခြောက်ကျပ်ကို အိတ်ထဲ ကောက်ထည့်တယ်။ ကျန်လှကတော့ နှမြောဟန် မတူဘူး။ သူ့ကြည့်ရတာ ဝမ်းသာနေပုံပဲ။ ကျုပ်အညွှန်နှစ်လုံး ‘ထွေးမောင်’ ကောက်သွားပြီ။ ဖိုးဆိတ် သားရေကွင်း ၁၀ ကွင်းလည်း တစ်ဖက်ပါသွားပြီ။ သာမောင်ကတော့ လှစိန်ကို ကျောပိုးလို့။ ကျုပ်တို့ကျောင်းသားတွေလည်း ဂိုးတိုင်ဘေး စုပုံထားတဲ့ စာအုပ်လေးတွေ၊ ကျွတ်ကျွတ်အိတ်လေးတွေ ကောက်ယူပြီးကျောင်း တံခါးပေါက်စီ ပြေးကြတော့တာပဲ။ အောင်ချစ်တို့ အဖွဲ့က ကျုပ်တို့မခံချင်အောင် သံချပ်တွေထိုး၊ လက်ခုပ်တွေ တီးနေကြတယ်။

“ငါတို့ဘက်က နိုင်... နိုင်... ရွှေဖလားနဲ့ ကြက်သားကိုင်း၊ နင်တို့ဘက်က ရုံး... ရုံး ကြေးဖလားနဲ့ ကြက်ချေးတုံး ဟေ့... ကြက်ချေးတုံး” တဲ့။

“တစ်ဂိုး သုည... အနိုင်ယူ၊ မဆိုင်သူတွေ... ဘေးကပ် ဘေးကပ်” ဆိုပြီး လက်ခုပ်တီးကြ။ ကကြနဲ့ပေါ့။ ကျုပ်တို့အဖွဲ့ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ကကြ ပြောင်ကြတယ်။ ကျုပ် မခံပြင်းပါဘူး။ ကျုပ်တို့ နိုင်တဲ့နေ့ကလည်း

ဒီလိုပဲ သူတို့မခံချင်အောင် သံချပ်ထိုးလိုက်၊ ကလိုက်နဲ့ ပြောင်ခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်ခံပြင်းတာက ဟိုကောင် 'ကျန်လှ' ပေါ့။ ဘယ့်နှယ့်ဗျာ။ သူ့ခြေထောက်နဲ့ ကိုယ်တိုင်ထိပြီး ဂိုးဝင်လို့ဆိုလား။ ပျော်နေလိုက်တာ။ ဟိုဘက်ကကောင်တွေ ဘက်ကလိုက်ပြီး ကတောင်နေလိုက်သာမှ ကွေးလို့... ကဲ။

ဒါပေမဲ့ နောက်နေ့ ဘောလုံးကန်ချိန်ကျရင် ကျန်လှက သူ့ကိုယ်သူ 'ရဲကိုကို ဒါမှမဟုတ် သီဟတင်စိုး' ဆိုရင် ကျုပ်ကတော့ အဲသည်နာမည်ကိုပဲ ရွေးပြီး ခေါ်ရဦးမှာပါပဲလေ။

၁၉၉၈၊ မေ၊ ရွှေအမြူတေမဂ္ဂဇင်း

သားတို့ရုပ်ရည်

သူ့ကို ကျွန်တော် သတိထားမိသည်မှာ လေးငါးရက်ခန့် ရှိနေပေပြီ။ နံနက်
ရှစ်နာရီခွဲခန့် ကျွန်တော် ကျောင်းသို့ သွားရာလမ်း၌ တွေ့ဆုံနေကျ။ သူသည်
ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်နှင့် မိုင်ဝက်ခန့်ဝေးသော မြို့အနောက်ပိုင်းရှိ မျက်မမြင်
ကျောင်းမှ ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ကျောင်းသွားချိန်
ဆိုလျှင် သူတို့ နံနက်စာတစ်ခုခု စားပြီးချိန် ဖြစ်မည်ထင်သည်။ လမ်းပေါ်၌
သူ့ကို အဖော်မပါ တစ်ယောက်တည်း တွေ့နေကျ။ သို့သော် မျက်မမြင်တို့
ထုံးစံ အကြားအာရုံ၌ ပို၍သန်သည်ဟု ထင်ရသည်။ လမ်း၌ တွေ့သမျှ
သောကား မြင်းလှည်းမှအစ စက်ဘီးအဆုံး မတိုးမတိုက်မိအောင် ရှောင်
နိုင်၏။ လမ်း၌ တွေ့ရသော ချိုင့်၊ ကျင်း၊ ပလက်ဖောင်းများကိုပင် အထိ
အခိုက်မရှိ ဖြတ်ကျော်လာခဲ့သည်မှာ ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်အဝင်သို့ပင်
ရောက်နေပေသည်။ ရေမြောင်းရှိသော နေရာတွင်လည်း ဆင်း၍ လျှောက်
နိုင်သည်။ သွားရာလမ်းတွင် မည်သည့်အခက်အခဲမျှ မရှိ၊ သူမှသာမဟုတ်
မျက်မမြင်ကျောင်း၌ နေသူအားလုံးပင် နှစ်ယောက်တစ်တွဲ သုံးယောက်

တစ်တွဲ ကျောင်းပြင်ပ မြို့ထဲသို့ လမ်းလျှောက်ထွက်တတ်ကြသည်။ သူ့လမ်းနှင့်သူ ဖြောင့်နေသည်သာ။

သူကတော့ ထူးခြားသည်။ တွေ့မြင်နေကျ အခြားမျက်မမြင်များနှင့် အတူ။ လမ်းလျှောက်ရုံသက်သက် ဖြစ်ပုံမပေါ်။ အကြောင်းမှာ သူသည် မျက်နှာကို သနပ်ခါး၊ ပေါင်ဒါ ဖွေးနေအောင် လိမ်းထား၏။ အတော်အတန် သစ်လွင်သော အင်္ကျီနှင့် လုံချည်ကို ဝတ်ဆင်တတ်သည်။ ရှင်းပါသည်။ မျက်မမြင်တစ်ယောက်အဖို့ တော်ရုံ ဝတ်စားလျှင် ကိစ္စပြီးသည် မဟုတ်လား။ သူကတော့ သာမန်ထက်ပို၍ ထူးခြားနေလေသည်။ ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်မိလျှင် သူသည် ရပ်ကွက်ထဲတွင် မိန်းမပိုးရန်မှ တစ်ပါး အခြားကိစ္စမရှိဟု သဘောရသည်။ သူ ပိုးပန်းနေသူကား မည်သူနည်း။ သိချင်လှပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ယနေ့တော့ ကျောင်းမသွားသေးဘဲ စက်ဘီးကို လင်းအောင်၏ ကွမ်းယာဆိုင်တွင် ထောင်ကာ ကွမ်းယာ ဝယ်ရင်း စပ်စုမိလေ၏။

“လင်းအောင်ရေ.. ဟောဟို မျက်မမြင် ကြည့်စမ်းကွာ။ တစ်ခုခု မထူးခြားဘူးလား။ ငါကတော့ ရပ်ကွက်ထဲမှာ မြင်နေတာ လေးငါးရက်ရှိပြီ။ ငါထင်တယ်နော်။ သူ့မှာ အမြင်ရှိနေပြီ ထင်တယ်”

“ဟင်း... ဟင်း အာစ ရိုကလည်းဗျာ မျက်စေ့မမြင်ပါဘူးဆိုမှ ဘယ်လိုလုပ်မြင်မှာတုံး”

“ဟ ကောင်ရ၊ ငါပြောတဲ့အမြင်က အဲဒါမဟုတ်ဘူး။ ဟိုကွာ... သူ ဘယ်သူ့ကို လာပိုးနေတာလဲ”

“အာစရိုကလည်း ပညာရှိတို့ တွေးကြည့်ရင် ပြေးကြည့်တာထက် မှန်တယ်ဆိုတာလိုပါပဲ”

သူက အရွန်းဖောက်၏။

“အေးပါ ငါက တွေးကြည့်မနေချင်ဘူးဟေ့။ ပြေးကြည့်လိုက်ချင်တာပဲ။ ကဲ ဒီကိစ္စ မင်း ဘာတွေများသိထားသလဲ။ ငါကတော့ တစ်နေ့လုံး ကျောင်းမှာ စာသင်နေရတော့ ရုပ်ကွက်ထဲက သတင်း ဘာမှမကြားရဘူး။ လုပ်စမ်းပါဦး သတင်းဦး သတင်းထူးလေး”

“ဘယ်သူဖြစ်မယ် ထင်သလဲ”

“မမှန်းတတ် ပေါင်ကွာ”

“ဟဲ့... ဟဲ့ ဆရာတို့အနောက်နား လေးငါးအိမ်ကျော်က တစ်ခုလပ် မလှပိုနဲ့လေ”

“ဟေ... ” ဒီတစ်ခါ အံ့အားသင့်သွားသူကား ကျွန်တော်။

မလှပိုကား မျက်မမြင်မိခင်အိုကြီးနှင့် ဆေးလိပ် လိပ်စားနေသူ။ ရုပ်ကတော့ လုံးဝ မလှပေ။ သို့သော် မျက်မမြင် တစ်ယောက်အဖို့ ရုပ်သည် အဓိကကျချင်မှ ကျပေမည်။ လိပ်ပြာလှဖို့သာ အဓိကမဟုတ်လား။

“လုပ်ပါဦး၊ ဇာတ်လမ်းစုံလေး”

“ဒီလိုဗျ၊ သူတို့ မျက်မမြင်အဖွဲ့တီးဝိုင်းရှိတယ်ဆိုရင် မလှပိုက သွားသွားကြည့်နေကျလေ။ အောင်မယ် အဲဒီဆရာကလည်း အဆိုကောင်းဗျ။ အဲ... သုံးလေးပွဲလောက် လိုက်ကြည့်တယ်ဆိုရင်ပဲ ဇာတ်လမ်းဖြစ်တော့တာ ပါပဲ။ အဲဒီဆရာက သူ့ကို ဆုချလိုရတဲ့ ပိုက်ဆံဆိုရင် မလှပိုကို ပေးသတဲ့ဗျ။ ဟင်း... ဟင်း... ကြောင်ခံတွင်းပျက်နှင့် ဆက်ရက်တောင်ပံကျိုး။ သိုးသိုး ထမင်းဆိုင်နှင့် ငတ်ငတ်လူ တွေကြတာပေါ့ဗျာ”

ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း မကင်းသော လောကကြီးဝယ် မလှပိုအဖို့ လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ မျက်မမြင်အတွက်လည်းကောင်း လွတ်လေမည် မထင်။ ပုထုဇဉ် လောကီသားများပေကိုး။ ရုပ်ကွက်အတွင်းကတော့ ဘယ်လောက်များ အမနာပ ပြောလိုက်ဆိုလိုက်မည် မသိ။

“နာမည်ကတော့ ကိုနီ ဆိုလားပဲ။ အဲ... စတိတ်ပေါ်မှာ သီချင်း ဆိုရင်တော့ ကိုတင်မောင်နီ ဆိုပဲ။ ကြည့်နေ ကြည့်နေ... သူက လမ်းထိပ် ရောက်ရင် ဆီးထုပ်ဝယ်လိမ့်မယ်။ အဲဒီဆီးထုပ်ကို မလှပိုတို့ အိမ်ပေါက်ရှေ့ ရောက်ရင် ပစ်ပေးလိမ့်မယ်။ မျက်မမြင်ဆိုပေမဲ့ သူဟာနဲ့သူတော့ အပေါက် အလမ်းကို တည့်လို့ဗျို့။”

သူတို့တီးဝိုင်းက မယ်ဒလင် တစ်လုံး၊ ခြောက်လုံးပတ် တစ်စုံ၊ သံပတ္တလား၊ တယောတစ်လက် ပါတတ်သည်။ ဒီလောက်ပါပဲ။ ဘုရားပွဲ ပေါသော ကျွန်တော်တို့မြို့အဖို့ ရံဖန်ရံခါ ဈေးနည်းသော သူတို့တီးဝိုင်းကို တွေ့ရတတ်သည်။ ကျောင်းက ကြိမ်ထိုးပညာ၊ အဆိုအတီးပညာ၊ အနိပ် ပညာ၊ မျက်မမြင် စာရေးနည်း ဖတ်နည်း ပညာတို့ သင်ပေးသည်။ အလှူရှင် ရှိလျှင် နံနက်စာ ညစာအတွက် မပူရ။ မရှိလျှင်တော့ သူတို့၏ လုပ်အားခ သို့မဟုတ် တီးဝိုင်းလိုက်၍ ရသောငွေနှင့် စားရသည်။ သို့သော် ကုသိုလ်ရှင် ကတော့ ပြတ်လပ်သည်ဟူ၍ မရှိပါ။ မျက်မမြင်ကျောင်းသား ဆယ်ယောက် ခန့်သာ ရှိသည်။ အိမ်ထောင်ကျခဲ့လျှင်တော့ ကျောင်းမှထွက်ရသည်။

ကိုတင်မောင်နီသည် လင်းအောင် ပြောသည့်အတိုင်း လမ်းထိပ်ရှိ မုန့်ဆိုင်တွင် တစ်စုံတစ်ခု ဝယ်သည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်တော်တို့ ထိုင်နေသော ခုံတန်းကိုဖြတ်၍ လာလမ်းအတိုင်း ပြန်သည်။ လင်းအောင်ကို အသံတိတ် လက်ဟန်ခြေဟန်ပြု၍ သူ့နောက် မလှမ်းမကမ်းမှ စက်ဘီးကို အသာ တွန်းကာ ကျွန်တော် လိုက်ကြည့်သည်။ မလှပိုသည် သနပ်ခါး အဖွေးသား နှင့် ဆေးလိပ် လိပ်ရင်း သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို အတော်အသင့် ကျယ်ကျယ် ဆိုနေသည်။ သူ့တွင် ရှိသမျှသော အဝတ်အစားများထဲမှ အသစ်လွင်ဆုံး အဝတ်အစားကို ဝတ်စားထားလေသည်။ ကျွန်တော် တစ်ချက် ပြုံးလိုက် မိသည်။

ကိုတင်မောင်နီသည် မလှပိုတို့အိမ်ပေါက်ရောက်လျှင် အသံကြားရာ ဆီသို့ လက်ထဲမှ ဆီးထုပ်ကို ဖတ်ခနဲပစ်ပေးလိုက်သည်။ အံ့ဩစရာ ကောင်းလှ၏။ ထိုဆီးထုပ်သည် မလှပို၏ ရင်ခွင်ထက်သို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပင်။ မလှပိုက မျက်စောင်းတစ်ချက်ထိုးလိုက်ရင်း ဆိုလက်စ သီချင်းကို အသံတင်၍ ဆိုကာ ပေးပို့လိုက်သည့်ပစ္စည်း လက်ခံရရှိကြောင်း အချက်ပေးလိုက်လေသည်။

ကျွန်တော် ပြုံးရင်း စက်ဘီးကိုစီးကာ တွေးနေမိသည်။ မလှပိုသည် အဘယ့်ကြောင့် အဝတ်အစားအသစ်နှင့် သနပ်ခါးကို မှန်နေအောင် လိမ်းထားပါသနည်း။ သူ့ကို မည်သူမြင်စေလို၍နည်း။ ကိုတင်မောင်နီလား။ ကိုတင်မောင်နီသည်လည်း သူမမည်သည့် အရောင်ရှိသောအင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထားမှန်း သိနိုင်ပါမည်လား။ အနားနီးလျှင်တော့ မလှပို၏ သနပ်ခါးရနံ့ကို ကိုတင်မောင်နီ ရကောင်း ရနိုင်ပေမည်။ ကိုတင်မောင်နီ ဝတ်စားထားသည်ကိုတော့ မလှပို မြင်နိုင် ရင်ခုန်နိုင်ပါ၏။

အပြန်ခရီးတွင်တော့ ကိုတင်မောင်နီ၏ ခြေလှမ်းသည် မျက်မမြင် တစ်ယောက်နှင့် မတူအောင်ပင် မသိမသာ သွက်နေသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မြင်မိတော့၏။

ကိုတင်မောင်နီနှင့် မလှပိုတို့ မင်္ဂလာဆောင်သော ညနေတွင် ရပ်ကွက်ထဲမှ လူဆယ်ဦးခန့် ဖိတ်ကြား၏။ မျက်မမြင်ကျောင်းမှ ကျောင်းသားတို့ကိုလည်း ဖိတ်ကြားကာ ထမင်းကျွေး၏။ ကျွန်တော်က ရပ်ကွက်လူကြီးတစ်ဦးအနေဖြင့် မင်္ဂလာစကား ပြောရသည်။ မိုးချုပ်၍ ဧည့်ပရိသတ် စံသွားလျှင် ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်းသာ ဧည့်သည်အဖြစ် ကျန်တော့၏။ ကျွန်တော် စပ်စုသဖြင့် ကိုတင်မောင်နီက သူ့ဘဝ ဇာတ်လမ်းစုံကို အတိတ်ဆောင်ကာ ခင်းကျင်းလေတော့၏။

“အဖေပေါ့ဗျာ... ဘာမသိ ညာမသိ တတ်ယောင်ကားလုပ်တာ။

ကျုပ်ငယ်ငယ် ကိုးနှစ်သားလောက်ပဲရှိမယ်။ ဗိုက်ထဲ သန်ရှိလို့ ဗိုက်ပူနံ့ကား ဖြစ်နေတာပဲဆိုပြီး မဂ္ဂဇင်းတစ်အုပ်ထဲက ဆေးမြီးတိုတဲ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့တောမှာ ပေါက်ပါ့ပဲ။ ပုတတ်စာဥ ဟာဗျာ။ အဲဒါ ထောင်းတိုက်သတဲ့။ ကျုပ်က မျက်စိကလည်း နာနေချိန်။ ပူလိုက်တာလည်း မပြောပါနဲ့တော့ဗျာ။ ရင်ထဲ မှာကို မနေနိုင်ဘူး။ အတော်ကြာတော့ ထွက်ကရောဗျို၊ သန်ကောင်တွေ။ ရှိသမျှအပေါက်က ထွက်တဲ့အပြင် နားတွေရော၊ နှာခေါင်းတွေရော၊ နောက်ဆုံး မျက်လုံးထဲကကို ထွက်တော့တာ။ အဲဒီကတည်းက ကျုပ် မျက်စိကွယ်ခဲ့တာပဲ”

“အော်... အတော်ဆိုးတာကိုး။ ဘယ်လောက်များ အခံရခက် လိုက်မလဲ”

“ခက်ပြီလား ဆရာရယ်။ တစ်ခါတည်း ရွာကနေ မြို့ဆေးရုံ တက်ပြီး ကုရတော့တာပဲ။ ဆေးရုံလည်းရောက်ရော ကျုပ် မျက်စိနှစ်လုံး လုံးလုံးကွယ်တော့တာပဲ”

မလှပိုက အသစ်စက်စက် လင်၏ မျက်နှာကိုငေး၍ စိတ်မကောင်း ဟန် ဖြစ်နေလေ၏။

“အတော်ဆိုးတဲ့ အဖေဗျာ။ အဲဒါကျုပ်လည်း မျက်မမြင်ဖြစ်ရော ဒီမြို့က မျက်မမြင်ကျောင်း တစ်ခါတည်း အပ်ခဲ့တာပဲ။ ကျုပ်ကို လုံးဝ မချစ်ဘူးဗျာ။ ကျုပ်ကို ပစ်စလက်ခတ် ထားခဲ့တယ်”

“မိဘဆိုတာ သားသမီးကို မချစ်လို့တော့ ဟုတ်မယ်မထင်ပါဘူး ကိုတင်မောင်နီရယ်။ သူ့မှာ အကြောင်းတစ်ခုခုရှိလို့ နေမှာပေါ့”

“ဟာ ဆရာ မသိဘူးနော်။ ကျုပ်ကို လုံးဝကြည့်ရတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ကြောင့်လည်း ဖြစ်သေး။ မျက်မမြင်ဖြစ်တဲ့ သားကို ရွာကလူတွေ ကဲ့ရဲ့ မှာလည်း စိုးသေး။ ‘အ မင်္ဂလာ’ ဖြစ်မှာစိုးလို့ ထင်ပါရဲ့ဗျာ။ တစ်ခါမှ

ပေါ်မလာဘူး။ အမှန်တော့ သူက နောက်မိန်းမ လိုချင်လို့ဗျို့။ အခုတော့ နှစ်ယောက်လုံး ဆုံးကုန်ပါပြီ။ ကျုပ်ကလည်း ကိုယ့်အပူနဲ့ကိုယ်ဆိုတော့ နည်းနည်းမှ ဝမ်းမနည်းပေါင်”

“အင်းလေ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မိဘဟာ မိဘပါဗျာ။ ကိုယ်ပဲ ငရဲကြီး မှာနော်။ အဆိုးထဲက အကောင်းပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားမိဘအိမ်လိုက်နေရင် မျက်မမြင်ဘဝနဲ့ ဘာလုပ်စားမလဲ။ အခု ဒီကျောင်းထားတော့ အဆိုပညာ တတ်တယ်။ လက်မှုပညာလည်း တတ်တယ်။ အနှိပ်ပညာလည်း တတ်တယ်။ မျက်မမြင်တစ်ယောက်ရယ်လို့ သူများကို မှီခိုမနေရတော့ဘူးပေါ့။ ဘယ်လောက် ဟန်ကျသလဲ”

သူ “ဟင်းခနဲ” သက်ပြင်းချသည်။ ဘာစကားမှ မဆက်တော့။ မလှပိုနှင့် အိမ်ထောင်ကျတော့ မျက်မမြင်ကျောင်းမှာ မနေရတော့။ မလှပိုက ဆေးလိပ် လိပ်ကျွေး။ သူက တစ်ဦးလျှင် နှစ်ရာနှင့် အနှိပ်လိုက်ရသည်မှာ လက်မလည်။ ကျန်သောအချိန်များတွင်တော့ ဝါးနှင့် ကြိမ်ကို သပ်ကာ ကြိမ်ခုံကလေးများထိုး၍ ရောင်းသည်။ ရံဖန်ရံခါ မျက်မမြင်ကျောင်းမှာ တီးဝိုင်းရှိလျှင်လည်း အဆိုကောင်းသော သူ့ကို လာ၍ခေါ်ရသေးသည်။

လင်းအောင်ပြောသော ‘သိုးသိုးထမင်းဆိုင်နှင့် ငတ်ငတ်လူ’ ဟူသော ပုံခိုင်းသည် ရိုင်းနေပေမည်။ သူတို့နှစ်ဦးကား ကျွန်းနှင့် ကိုင်း ပမာပင်။ တစ်ခုလပ် မလှပိုသည်လည်း လူရမ်းကားတို့၏ နှုတ်သရမ်း၊ လက်သရမ်းမှုမှ ကင်းလွတ် လေပြီ။ မားမားမတ်မတ် လင်အဖြစ်ရပ်တည်မည့် ကိုတင်မောင်နီ ရှိနေပေပြီ။ ကိုတင်မောင်နီအဖို့လည်း ဆေးပေးမီးယူ၊ လက်ကသုံး တောင်ဝှေး၊ ပါရမီ ဖြည့်ဘက် မလှပို ရှိနေပေပြီ။ သူတို့မိသားစုလေးသည် သာတောင့်သာယာစွာ အတော်အသင့် စုမိဆောင်းမိဖြစ်ကာ ဟင်းလျာဟင်းကောင်း ဆီပျား လောင်း၍ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်စားနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။

နောက်ညများတွင် ကိုတင်မောင်နီ ကျွန်တော်တို့အိမ်ဘက်သို့ အလည်ရောက်လာလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော့်အိမ်ခေါင်းရင်း အုန်းပင်ကြီး အောက်တွင် နှစ်ယောက်သား ဆိုကြတီးကြမြဲ ဖြစ်သည်။

“ဆရာမှာ တယောရှိတာ မလှပိုပြောလို့ သိရတယ်။ လာချင် နေတာ ကြာပြီ။ ကျုပ်လည်း အဆို လေ့ကျင့်ရတာပေါ့”

“ကောင်းပါလေ့ဗျာ၊ ကောက်စိုက်တေးတစ်ပုဒ် ရှိတယ်မဟုတ်လား။ ‘မယ်လည်း အဲသည် အဲသင်စမို့ နှုတ်မလည်၊ မောင်လည်း ဗုံသည် ဗုံသင်စမို့ လက်မလည်’ ဆိုသလိုပေါ့ဗျာ။ ကဲ... ကဲ... ဘာသီချင်းဆိုမလဲ... လုပ်လေ”

ကျွန်တော်က အသံစမ်းရင်း ကြိုးကို အနည်းငယ်တင်း၍ မေး လိုက်သည်။

“ခြောက်ပေါက်သံနဲ့ ချဆရာ။ ဆရာသူခ ဆိုတဲ့ သီချင်း”

ကျွန်တော် တယောဖြင့် အသံမိတ် ခြောက်ပေါက်သံပြလိုက်သည်။

“ပုဗ္ဗေစ အခြေမလှသူကို... သဒ္ဒါတတ်အား နည်းများမဆို”

“ဟာဗျာ... တော်တော် ကိုတင်မောင်နီ၊ အဲဒီသီချင်းတော့ မဆိုပါ နဲ့ဗျာ။ ဒီပြင်သီချင်းဆိုချင်ဆိုပါ”

“ဗျာ... ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ဒီသီချင်းက ကျုပ်တို့ဝိုင်းမှာ အစဆုံး အဖွင့် သီချင်းဆိုတော့ အကျင့်ပါနေလို့ပါ။ ဆရာဒေါသဖြစ်ရင် ကျုပ် စိတ်မကောင်း ပါဘူးဗျာ”

“အဲဒါ သူတောင်းစားသီချင်းဗျ။ ခင်ဗျားတို့က ရှေးကုသိုလ် မကောင်းခဲ့လို့ မျက်မမြင်ဘဝရောက်နေရလို့ ‘ပေးကြပါ ကမ်းကြပါ၊ စွန့်ကြဲ ကြပါ’ လို့ တောင်းတဲ့သီချင်း။ ဒီသီချင်းမျိုး ကျုပ် မထိုးချင်ဘူး”

သူ ပါးစပ်ကလေးဟ၍ နားထောင်နေသည်။ ပြီးမှ

“သမားစဉ်မို့ပါ ဆရာရယ်။ အကျင့်ပါနေလို့ပါ”

“ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ကိုလည်း ပြောဗျာ။ နောက်ကို ဒီလိုသီချင်းမျိုး မဆိုပါနဲ့လို့။ ကျွန်တော်ဖြစ်စေချင်တာက ခင်ဗျားတို့ဘဝ ပုဗ္ဗေစ အခြေမလှလို့ မျက်မမြင်ဘဝရောက်နေရမေ့မဲ့ ဒီလောက်ခယပြီး တောင်းစားနေစရာမလိုဘူး။ ကိုယ့်ပညာနှင့် ကိုယ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ပြီပဲ။ ဘာလို့အားငယ်ရမလဲ။ ဆိုတယ်ဗျာ။ တီးတယ်ဗျာ။ ဒီပြင်သီချင်းတွေ အများကြီးရှိတာပဲ။ ပရိသတ်က နှစ်သက်လို့ သီချင်းတွေတောင် တောင်းဆိုကြသေးတယ်မဟုတ်လား။ ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့၊ ခင်ဗျားတို့အဆင့် မညံ့ပါဘူးဗျာ။ အဖွဲ့လိုက်တောင် အငှားလိုက်နေရသေး တာပဲ။ ဒီလို ပေးပါ။ ကမ်းပါ သနားပါလို့ နဲ့နဲ့တဲ့ စကားမျိုးနဲ့တောင်းရင် လျှာတောင် တိုအောင် ရိတ်ပစ်ဖို့ ကောင်းတယ်။ ဒီပြင်သီချင်းဆိုဗျာ”

“ကျုပ် တောင်းပန်ပါတယ် ဆရာရယ်။ အဖွဲ့ကိုလည်း ပြောလိုက် ပါ့မယ်။ ဟုတ်တယ် ဆရာပြောမှ သတိရတယ်။ တကယ်တော့ ဒီသီချင်းက အောက်ကျို့နေတာပဲ။ အင်းလေ... ကျုပ်လည်း ဆရာရှိနေတာပဲ။ ဆရာက ကျုပ်နဲ့လိုက်မယ့် သီချင်းကလေးတွေ ရွေးပေးပေါ့”

“ကျုပ် တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပါ့မယ်ဗျာ။ ကဲ... ခင်ဗျားဆရာ မင်းယုနိုင် ရေးတဲ့ ‘စာဆိုစစ်သည်’ ရသလား။ စန္ဒရားထွန်းညွန့် ဆိုတာလေ။ ရတုလေးနဲ့ ချတာပေါ့”

“ဟာ... ကောင်းတယ်ဆရာ။ အဲဒါ မဆိုဖူးသေးဘူး”

သူက ဆိုသည်။ သူ့အသံသည် အမှန်တကယ်ကောင်းပါသည်။ ပရိသတ်က တောင်းဆိုခံရသည် ဆိုခြင်းမှာ မအံ့ဩလောက်ပေ။ အမြင်အာရုံ မသန်သူအဖို့ အကြားအာရုံတွင် ထူးခြားနေသည်ကိုကား လက်ခံရပေမည်။ သူ့အဆိုကောင်း၍ သူ့အသံ ပေါ်လွင်စေလို၍ ကျွန်တော်သည် တယောကို မှေးကာ ထိုးရင်း လိုက်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးစလုံးသည် လရောင် ရွန်းမြဲ ည တစ်ည၌ သဘာဝ အလှအပကို မေ့ကာနေကြလေတော့၏။

*
ပုဂံစာအုပ်တိုက်

မလှပို မျက်နှာမြင်သည်ဆိုသောသတင်းကို ကြားရသော်လည်း ကျွန်တော် မရောက်ဖြစ်သေး။ ကလေးကင်ပွန်းတပ်၍ ကောက်ညှင်းပေါင်း လာပို့တော့မှ ကျောင်းပိတ်ရက်လည်းဖြစ်သဖြင့် သွားရန် စိတ်ကူးမိသည်။ ကလေးအတွက် လည်း လက်ဆောင်တစ်ခုခုတော့ ပေးရဦးမည်။ သူတို့အိမ်ဘက်သို့ ထွက်လာ ခဲ့၏။ လမ်း၌တွေ့ရသော ရေတွင်းတွင် မလှပို ကလေးအနီးများ လျှော်နေ သည်ကို လှမ်းမြင်ရ၏။ အိမ်ပေါက်ဝရောက်တော့ ကိုတင်မောင်နီကို မတွေ့ရ။ ပြီးမှ အပေါ်ဘက်ဆီမှ အသံကြားရသည်။

“သား... သားလေး... အောင်မယ်လေး ငါ့သားလေးဟဲ့” ဟူသော ကိုတင်မောင်နီ၏အသံကို ကြားရသည်။ ကျွန်တော် မဝင်သေးဘဲ ရပ်ကြည့် နေမိသည်။ ကိုတင်မောင်နီက ကလေးကို ဖွဖွကလေး လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် စမ်းသည်။ မျက်နှာမှ ကိုယ်လုံး၊ ကိုယ်လုံးမှ ခြေအဆုံးတိုင် လက်ဖဝါး နှစ်ဖက်ဖြင့် အသာအယာ ထိသည်။ ပြီးလျှင် ကလေးအနီး သူ၏မျက်နှာကို ကပ်၍ကြည့်၏။ မမြင်နိုင်ပါ။ သူ အားမလို အားမရ ဖြစ်လာဟန်ရှိ၏။ ဟောက်ပက်ဖြစ်နေသော သူ၏မျက်လုံးကို လက်ညှိုး လက်မဖြင့် ဖြိုကာ ကလေးအနား ကပ်ကြည့်ပြန်သည်။ မမြင်ပြန်တော့ ဟင်းခနဲ သက်ပြင်းချ၏။ ထို့နောက် ခေါင်းရင်းအခန်းဆီမော့ကာ လက်အုပ်ချီသည်။ “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် ဒီအကန်းဘဝက ခဏလေးဖြစ်ဖြစ် လွတ်ချင် မြင်ချင်ပါတယ် ဘုရား။ ဟောဒီ တပည့်တော်ရဲ့သားကလေးကို မြင်ချင်လို့ပါဘုရား။ တပည့် တော် သားကလေးကို မြင်ပြီးရင် ပြန်ကန်းပါဘုရား။ ခဏလေးဖြစ်ဖြစ် မြင်ချင်ပါတယ် ဘုရား” ဟု သူအသံတုန်တုန်ဖြင့် ဆုတောင်းနေလေ၏။ ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းပါ။ သူ အမှန်တကယ် မြင်ချင်ပေလိမ့်မည်။ ရင်ထဲမှ လာသောအသံဖြင့် ဆုတောင်းနေသည်ကို စိတ်မကောင်းဖြစ်မိ၍ “အဟမ်း... အဟမ်း” ဟု အသံပေးလိုက်မိ၏။

“ဟာ ဆရာလား... ထိုင် ထိုင်။ လှိုရေ၊ ဆရာ လာတယ်ဟေ့။ အော်... အနီးလျှော်နေတယ် ထင်ရဲ့။ ဆရာ၊ ကျုပ်သားလေးနာမည် ပေးပေးဦးနော်။ ဖြူရဲ့လား၊ ချောရဲ့လား။ အဖေနဲ့တူသလား၊ အမေနဲ့တူသလား ဗျာ... ဟင်”
သူသည် တုန်နေသော အသံဖြင့် တရစပ် မေးလေ၏။

“ဟင်း... ခင်ဗျားတို့နှစ်ယောက်က မွေးမှတော့ နှစ်ယောက်စလုံး တူမှာပေါ့။ အမေတူတော့ ဖြူဖြူချောချော၊ အဖေတူတော့ အသံကောင်းကောင်း”

“ဟုတ်ပါ့ဗျာ... ငိုလိုက်တာများ ခုနစ်သံချိနဲ့။ ဟင်း... ကျုပ် သားလေးကို မြင်ချင်လိုက်တာ။ ခဏလေးပဲဖြစ်ဖြစ် မြင်လိုက်ရရင် သေပျော်ပါပြီဗျာ”

“ဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့ဗျာ။ မိဘဆိုတာ ကိုယ့်သားသမီးကို မချစ်ဘဲ နေပါ့မလားဗျ။ ခင်ဗျာအဖေလည်း...”

“တော်ပါတော့ ဆရာရယ်၊ အဟောင်းတွေ အသစ်မဖြစ်ပါရစေနဲ့။ ကျုပ်သားကို ကျုပ်ချစ်တာ တစ်ဝက်လောက် ကျုပ်အဖေက ကျုပ်ကို ချစ်ရင်ဗျာ...”

“ဒီလိုဗျာ... စက္ခုရူပနေသံဝါသတဲ့။ ရူပါရုံကို မျက်စေနဲ့မြင်တော့ ချစ်ခင်စွဲလမ်းတဲ့ မေတ္တာ ဓာတ်ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲတဲ့။ ခင်ဗျားမှာ မြင်ရတဲ့ မျက်စေ့ မရှိဘဲနဲ့တောင် ကိုယ့်သားလေးကို အသည်းတုန် အူတုန်လောက် ချစ်နေရင် ခင်ဗျားဖခင်ဆိုတာ ခင်ဗျားကို ဖြူတယ် မည်းတယ် မြင်ဖူးတာ ပဲဗျာ။ ခင်ဗျားအချစ်ထက်တော့ မလျော့ပါဘူး”

“မဟုတ်ဘူး ဆရာ။ ကျုပ် လက်မခံဘူး။ တခြားလူတွေအဖို့တော့ မိဘမေတ္တာဆိုတာ မှန်ချင်မှန်မယ်။ ကျုပ်အဖေအနေနဲ့ကတော့...”

“ဒီမှာ ကိုတင်မောင်နီ။ ကျွန်တော်ပြောတာကို ခင်ဗျား အေးအေးဆေးဆေး နားထောင်။ ပြီးမှ ခင်ဗျားပြောချင်တာ ပြော။ ခင်ဗျားဆိုတဲ့

မိဘမေတ္တာသီချင်းထဲကလိုလေဗျာ။ ‘လောကမှာ မိဘအားလုံး သားသမီးကို မုန်းတယ်လို့ ဆိုထုံး မရှိဘူးတဲ့’ ဆိုသလိုပဲ ခင်ဗျားအဖေလည်း ခင်ဗျားကို ချစ်မှာပါ။ သူ့မှာ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာရှိလို့သာ ခင်ဗျားကို စွန့်ပစ်ခဲ့ တာပါ”

“မဟုတ်ဘူးဗျ။ သူ့နောက်မိန်းမက ကျုပ်ကို ကြည့်မရလို့ အဖေ အရင်းတန်မဲ့ သားထက် မယားဘက် ပါသွားတာ။ အမေရှိရင် ဒီလို ဘယ်ဖြစ်မလဲ”

“လောကမှာ မိခင်မေတ္တာမှ မေတ္တာစစ် မဟုတ်ဘူး။ ဖခင်တွေ မှာလည်း တုနှိုင်းမရတဲ့ မေတ္တာစစ်တွေ ရှိကြတာပဲ။ လူတွေက မိဘမေတ္တာ အကြောင်း ပြောကြပြီဆိုရင် အဲဒီသီချင်းထဲက ‘ဗိမ္ဗိသာရ၊ ဝေဒေဟီ၊ အဇာ တသတ် ရာဇဝင်ဇာတ်ကို ကိုးကားကြတယ်လေ။ မဟုတ်ဘူးလား”

“အင်း... ဟုတ်ပါတယ်။ မိဘရဲ့မေတ္တာကို စံနမူနာပြတဲ့ ဇာတ် လမ်းပေါ့။ ဆရာရွှေတိုင်ညွန့်ရဲ့ အဲဒီသီချင်းကို ကျုပ် သိပ်ကြိုက်တာ”

“အဲဒီဇာတ်မှာပဲ ကြည့်လေ။ မိခင်ရဲ့မေတ္တာနဲ့ ဖခင်ရဲ့မေတ္တာ ဘယ်ဒင်းက အလေးသာသလဲ။ ကဲ... ဝေဒေဟီကို ကြည့်၊ အဇာတသတ် ကိုယ်ဝန်ရှိပြီဆိုတော့ အဖကိုသတ်မယ့်သားမို့ ကိုယ်ဝန်ကို ဖျက်ချချင်တယ်။ ဒါ လူဖြစ်မလာသေးတဲ့ သားသမီးကို ချစ်တဲ့ မိခင်ရဲ့အချစ်လား။ စဉ်းစား ကြည့်လေ။ ကဲဗျာ... ဖခင်ဖြစ်တဲ့ ဗိမ္ဗိသာရဘက်က ကြည့်ပါဦး။ အဖကို သတ်မယ့်သားလို့ ပုဏ္ဏားတော်တွေက ဟောခဲ့တာတောင် သူ့အသက်သေချင် သေပါစေ။ သားကလေးကို အသက်ရှင်အောင် မွေးရမတဲ့။ လူဖြစ်လာရပြန် တော့လည်း လက်မှာ ခူနာပေါက်တော့ ချစ်မဝတဲ့သားမို့ သူ့ကိုယ်တိုင် အာခံတွင်းမှာသွင်းပြီး သိပ်တယ်။ ပြည်ပေါက်တော့ သားကလေး မနိုးအောင် ထွေးမထုတ်ဘဲ မျိုချသတဲ့ဗျ။ နောက် ထီးနန်းတောင်းတော့လည်း အသာ

တကြည် လွှဲပေးခဲ့တာပဲ။ နောက်ဆုံး ခြေဖဝါး စားခွဲခံခဲ့ရတဲ့အထိ သားကို ချစ်တဲ့ဇောနဲ့ ဘာမှ အာဃာတမထားဘဲ နတ်ရွာစံခဲ့ရတယ် မဟုတ်လား။ ကဲ... အဲဒီဇာတ်မှာ ဝေဒေဟီရဲ့ မိခင်မေတ္တာနဲ့ ဗိမ္ဗိသာရရဲ့ ဖခင်မေတ္တာ ဘယ်သူက ပိုသာမယ်ထင်သလဲ ”

သူ နှုတ်ဆိတ်နေသည်။ အတန်ကြာ စကားမေးမရ။ စဉ်းစား၍ အတော်ကြာမှ လက်အုပ်ချီသည်။

“ဟုတ်တယ်ဆရာ၊ ကျုပ် သိပ်မှားတယ်။ ခုလို ဆရာရှင်းပြတာ ကျုပ်အတွက် သိပ်ကျေးဇူးကြီးတာပဲ။ ကျုပ် အမြင်မှန်ရပါပြီ။ သွားလေသူ ဖခင်ကြီး ခင်ဗျား၊ ကျုပ်ကို ရောက်ရာအရပ်က ခွင့်လွှတ်ပါ ”

သူသည် ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ဦးသုံးကြိမ်ချလေ၏။ ထို့နောက် ကျွန်တော့်ကို လက်အုပ်ချီ၍ “ဆရာကိုလည်း ကန်တော့ပါရစေ။ ဆရာသာ ရှင်းမပြရင် ကျုပ်သေရင်တောင် ငရဲပြည်ရောက်မှာ” ဟုဆိုပြီး ကန်တော့သည်။

“ဆရာရှေ့... လာမယ့် လပြည့်နေ့မှာ ဘောလုံးကွင်းနားက ဘုရားပွဲ အတွက် ကျုပ်တို့တီးဝိုင်းရှိသတဲ့။ အဲဒီအတွက် ဆရာဆီလာပြီး သီချင်း တက်ဦးမယ်။ ဆရာပြောတဲ့ ပိစိတြတို့၊ မိဘမေတ္တာတို့ပေါ့။ ဆရာ အသံ ချပေးဦးလေ ”

“အင်း... ဆရာရွှေတိုင်ညွန့်ရဲ့ သီချင်းလေးတွေက သိပ်ကောင်း တာဗျ။ ခင်ဗျားအဆိုနဲ့တော့ လိုက်ပါဗျာ။ အခုဆို ခင်ဗျားက ကိုယ့်သား သမီး ရှိလာတော့ ခံစားချက်ပါ ပါလာမှာပေါ့။ အင်း... မျက်ရည်မကျမယ့် ပရိတ်သတ်တော့ ရှိမယ်မထင်ဘူး ”

*

ညခုစံနာရီလောက်တွင် သီချင်းတိုက်ရန် သူရောက်လာသည်။ ကျွန်တော် တယောပြားလေးကိုဆွဲကာ အိမ်ခေါင်းရင်းသို့ သူ့ကိုဆွဲခေါ်ခဲ့၏။ ထို့နောက်

ဘိုးတံကို ထင်းရှူးဆီပွတ်၍ နံပါတ်တစ်ကြီး၏ (Adjuster)ကို အနည်းငယ် တင်းလိုက်သည်။ ဘိုးတံနှင့် တစ်ချက် ဆွဲလိုက်ရင်း

“ကဲ ကဲ... ဘာသီချင်း ဆိုမှာလဲ၊ ဝိစိတြလား၊ မိဘမေတ္တာလား”

“ဟို... ခြေဆင်းနဲ့ဟာဗျာ။ မိဘ မေတ္တာပေါ့”

ကျွန်တော် စပေးလိုက်သည်။

“သားတို့ရုပ်ရည်... သီတာငယ်တည်... ရေကြည်ချမ်းမြေ့... တစ်ပေါက်ကလေး ကျရုံမျှနဲ့... မိဘတို့ဝမ်း မငြိမ်းချမ်းသည်... အသည်းနှလုံး သားနဲ့ပင် တူညီ... ကြီးမားသော မေတ္တာဂုဏ်ရည်... မာတာပီတုဥပဋ္ဌာနံ... ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟောလို့... လောကအားလုံး သားသမီးကို မုန်းတပယ်လို့... ဆိုထုံးမရှိဘူးတဲ့ခင်ဗျား...”

ကျွန်တော် တယောထိုးရန်မေ့ကာ ကိုတင်မောင်နီကို ငေးနေမိလေသည်။ သူသည် ရင်ခေါင်းထဲမှ လှိုက်လှဲသောအသံဖြင့် ဆိုနေချေသည်။ သူ့အိမ်ပေါ်တွင် ကလေးကို မြင်လိုလှ၍ လက်ဖြင့်စမ်းနေသည်ကို ငြှင်ယောင်မိ၏။ ပြီးတော့ အားမလိုအားမရဖြစ်ကာ သူ၏ ဟောက်ပက်ဖြစ်နေသော မျက်စေ့ကို လက်ဖြင့် အတင်းဖြိုကာကြည့်ပုံ၊ ဘုရားကို ရှိခိုးဆုဘောင်းနေပုံ တို့ကိုသာ မြင်နေမိ၏။

“ဆရာ... လိုက်လေ”

“အော်... ခင်ဗျား အဆိုကောင်းလွန်းလို့ ငေးနေတာ။ ကဲ ကဲ... ကျုပ် မထိုးတော့ပါဘူး။ ခင်ဗျားအဆို ဟုတ် မဟုတ် တစ်ပုဒ်လုံး ဆုံးအောင် ဆိုလိုက်ပါဦး။ နောက်တစ်ခေါက်မှ ကျုပ်လိုက်မယ်”

ကျွန်တော် မုသားသုံးလိုက်မိသည်။ စိတ်လှုပ်ရှားလွန်းလျှင် လက်ကပါ တုန်၍ တယောထိုးမရတော့။ သူ၏ ခံစားချက်သည် ကျွန်တော့်ကိုပါ ပူးဝင်ရိုက်ခတ်နေလေသည်။

“သံယောဇဉ်အတည်... ကြည်လင်တဲ့ အရေး... အော်... ကိုယ့်ရင်သွေးပေမို့... ထွေးပိုက်လို့ချို... အရွယ် မတိုင်မီ... မိဘများ ပိုးမွှေးသလို မွေးခဲ့ကြပြန်သည်... အနန္တဂုဏ်ရည်... ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်ပါသည်”

သူ အတီးမပါဘဲ ဆိုပြန်သည်။ ဆရာရွှေတိုင်ညွှန်ကပင် အရေးအဖွဲ့ ကောင်းလေသလား၊ သူကပင် အဆိုကောင်းလေသလားမသိ။ ဟောက်ပက်ဖြစ်နေသော မျက်လုံးအိမ်အတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းပေါက်အတွင်းမှလည်းကောင်း သူ၏မျက်ရည်များ စီးဆင်းနေသည်။ ကျွန်တော် သူ့ကိုကြည့်နေသည်ဆိုလျှင်လည်း သူ ဂရုစိုက်မည်မဟုတ်တော့။ သူ့အာရုံကတော့ သီချင်းထဲတွင်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် သူ့ရင်သွေးငယ်ထဲ၌လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ကွယ်လွန်ရှာလေပြီဖြစ်သော သူ့ဖခင်ကိုလည်းကောင်း၊ မည်သူ့ဆီရောက်နေမည် မမှန်းဆတတ်။ ကျွန်တော်ကတော့ သူ့သားလေးကို မြင်ချင်လွန်း၍ အသာအယာ ကိုင်တွယ်စမ်းသပ်နေပုံကို မြင်နေမိရင်း ဝမ်းနည်းကာ မျက်ရည်လည်လာမိသည်။

“အင်း... နောက်နေ့မှာ ကိုတင်မောင်နီရဲ့အဆိုကို မြင်ကြားရမည့် ပရိသတ်ကတော့ မသိ၊ သူ့ရဲ့ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်ကိုသိခဲ့ရသော ကျွန်တော်ကတော့ ဖာယောကိုရင်မှာပိုက်ကာ သူ့ရဲ့သီချင်းသံအောက်ဝယ် မျက်ရည်များလည်နေမိပါတော့သည်။”

၂၀၀၁၊ ဥက္ကာကျော်/ အလင်းတန်း ဝတ္ထုတိုဆုရ

သာရေးနာရေး

“အသုဘပို့ ကြွတော်မူကြပါဗျို့။”

“ဟာ... သည်ကောင်တွေ လုပ်လိုက်မှ သောက်တလွဲချည်းပဲ” အိပ်ရာထဲ၌ ငှက်ဖျားတက်နေသော ကိုသာရေး ပါးစပ်မှ မြည်တမ်းလိုက်တယ်။ သူကား သစ်ပုလွေကုန်းရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ရွာဆော်ပင်။ ယခုအခါ အထက်အညာ ရွှေတောက ပါလာတဲ့ ငှက်ဖျားဒဏ်ကြောင့် ရွာလှည့်ကာ ‘ဗျို့’ မထိုးနိုင်ဘဲ အိပ်ရာထဲမှာ အချမ်းပေါ်နေလေရဲ့။

“ဒါ ဟိုရွာထဲက တွံတေးသိန်းတန်သီချင်း အော်ဆိုနေတဲ့ လှအေး နေမှာ၊ ကာလသားသမီးများ တယ်ခက်သကဲ့” လို့ သူသည်းလိုက်ပြန်တယ်။ ‘တဟီးဟီး’ ဖြစ်လာလို့ ဆရာတော်ပေးထားတဲ့ ငှက်ဖျားဖြတ်ဆေးကို ရေနွေးနဲ့ သောက်လိုက်ပြီး စောင်ခြုံနေလိုက်တယ်။ သူ့စိတ်တွေကတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကို ဝဲလှည့်လိုက်၊ အတိတ်ကို ပြေးလိုက်နဲ့ လှုပ်ရှားနေလေရဲ့။

အညာဒေသရဲ့ သူတို့ ‘သစ်ပုလွေကုန်းရွာ’ ဆိုတာ ဗန့်၊ ကျီ တိုက်နယ် ထဲကပဲ။ တစ်ရွာလုံး ယာလုပ်တဲ့သူနဲ့ ထန်းတက်တဲ့သူ များတယ်။ ယာလုပ်တဲ့

သူတွေကတော့ မိုးခေါင်တဲ့ နှစ်ဆိုရင် ဒုက္ခတွေ့တာပဲ။ ဒါဟာ ကိုသာရေးတို့
ခေတ်မှ မ ဟုတ်ဘူး။ ဘိုးတော်ဘုရား လက်ထက်ကတောင် -

“ကဆုန်ကို မိုးဖြုန်၊ နယုန်ကို မိုးမရွာ၊ ဝါဆိုမိုးရှောင်၊ ဝါခေါင်
မိုးကင်း၊ တော်သလင်း မိုးလွတ်၊ သီတင်းကျွတ် မိုးသည်း” လို့ “ကျွေးဥလည်း
တုံး၊ သမုံးလည်း ကုန်၊ ခံခြံလည်း ဖြူ၊ ခတူလည်း ရှင်း၊ ဗန့်ကျီတွင်းမှာ
ပြောင်းခင်းကလည်း မအောင်” လို့ ကျည်းကန်ရှင်ကြီးကတောင် စာချိုးခဲ့
သေးတာပဲ။

အဲဒီတော့ တခြားအရပ်သွား ငွေရှာကြတဲ့ ဘိုးတော်ဘုရားခေတ်က
ဘိုးဘေးတို့ရဲ့အမွေကိုဆက်ခံယူကြရတာ ကိုသာရေးတို့လည်းအပါအဝင်ပဲ။
ရွာထဲကလူငယ် အတော်များများဟာ ရွာမှာ မိုးခေါင်တော့ ဖားကန့်တက်
ကျောက်တူးသူတူး၊ မန္တလေးဘက်တက်ပြီး ကူလီလုပ်သူလုပ်၊ ရွှေတော
တက်သူတက် စသည်ဖြင့် သူကောင်းဖြစ်အောင် တစ်နယ်ရပ်ခြား ပြောင်းရွှေ့
အလုပ်ရှာကြတယ်။

ကိုသာရေးလည်း အသက် နှစ်ဆယ်လောက်တုန်းကတော့
“သူဌေး မဖြစ်ရင် သစ်ပုလွေကုန်း ပြန်မလာဘူးကွ” လို့ ကြိုးဝါးပြီး ရွှေတော
ထွက်ခဲ့တယ်။ ရွှေမရဘဲ ငှက်ဖျားပဲရခဲ့တယ်။ ဒါနဲ့ ဇာတိရွာကိုပြန်လာခဲ့တာ
စကားလွန်ခဲ့တော့ ရွာကိုလည်း တန်းမပြန်ရဲဘူး။ ပခုက္ကူမြို့ အရှေ့ဘက်
နားက ကျွဲတဲဆိုတဲ့ ရွာကလေးမှာ ကျောင်းထိုင်နေတဲ့ အစ်ကိုဝမ်းကွဲရဲ့
ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကပ္ပိယလုပ်ရင်း စားလိုက်သောက်လိုက်၊ အမှိုက်လှည်း၊
ရေခပ် အလုပ်ကလေးလုပ်လိုက်၊ စာဖတ်လိုက်၊ အိပ်လိုက်နဲ့ အသက်
လေးဆယ်လောက်အရောက်မှာ ရွာကို လွမ်းတာနဲ့ အစ်ကိုဘုန်းကြီးကို
ခွင့်ပန်ပြီး ရွာကို ပြန်ခဲ့တယ်။

ရွာရောက်တော့ မိဘတွေကလည်း မရှိတော့။ တစ်ကိုယ်တည်း

နေရတယ်။ တစ်ယောက်တည်းဆိုတော့ စားချင်ရင်လည်း လယ်ကူလီလေး လုပ်လိုက်။ မစားချင်ရင်လည်း ဗိုက်မှောက် အိပ်နေလိုက်တာပဲ။ စားစရာ ရှိရင်တော့ ဘာအလုပ်မှ မလုပ်တော့ဘူး။ လူစုစုရှိရင် စကားဝိုင်းဖွဲ့ဖို့၊ နေရာ တကာ ရပ်ထဲရွာထဲမှာ သာရေးနာရေးတဲ့ဆိုရင် သူက ရှေ့ကဦးဆောင်ပြီး ခေါင်းဆောင်လုပ်ချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သိပ်တော့ နေရာမကျလှဘူး။ သူနဲ့ တော်တဲ့ အလုပ်ကတော့ ရွာဆော်အလုပ်ပဲ။ အသံကလည်း အောင်၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှာလည်း နေခဲ့ဖူးတော့ ဘုန်းကြီးပင့်ဖို့၊ 'ဗျို' ထိုးဖို့ ဆိုရင်တော့ သံနေသံထား၊ လေယူလေသိမ်းမှန်မှန်နဲ့ ကျကျနန 'ဗျို' ထိုးတော့တာပဲ။

အမှန်တော့ ဒီရွာမှာ 'ကိုသာရေး' ဆိုတဲ့ နာမည်ဟာ သိပ်တော့ မဆန်းလှဘူး။ သူ့အစ်ကိုက 'သာအေး'၊ သူ့ကျတော့ 'သာရေး' လို့ အမည် ပေးတယ်။ ရွာအနောက်ထိပ်က မုဆိုးမ 'မရွှေဌေး' ဆိုတာ ရွာထဲမှာ အဆင်းရဲဆုံး။ ဒါပေမဲ့ သူ့သားတွေကျတော့ 'ချမ်းသာ' တဲ့၊ 'စိန်ပေါ' တဲ့၊ မှည့်ချင်သလို မှည့်လိုက်တာပဲ။ နေ့သင့် နံသင့် မလိုဘူး။ အမည်ပေးတဲ့ ဆရာ မလိုဘူး။ ရေရှားတဲ့ သူတို့ ရွာမှာ ရွာတောင်ပိုင်းက 'မမြရင်' ကတော့ သားအကြီးကို 'ရေဒါ' လို့ သမုတ်တယ်။ သားငယ်ကိုတော့ 'ရေများ' လို့ နာမကရုဏာမင်္ဂလာ ပြုတယ်။

ကိုသာရေး ရွာပြန်ရောက်တော့ ရွာမှာ 'ဗျို' ထိုးမယ့်သူ မရှိဘူး။ ဒါနဲ့ ဒီအလုပ်ကို ကိုသာရေး ရခဲ့တာပဲ။ ပိုက်ဆံတော့ မရဘူး။ သာရေးနာရေး ရှိရင် လက်ဖက်၊ ဆေးလိပ်ကလေးပေးပြီး အဟစ်ခိုင်းရတယ်။ အလှူရှင်ရဲ့ စေတနာကိုလိုက်ပြီး "သာရေးတို့ကတော့ဟေ့၊ စပါယ်ရှယ် နိုင်ငံစဆေးလိပ်နဲ့ လက်ဖက်ကို ဆီရွဲရွဲနဲ့ လက်ဖက်တစ်စောင် အကြော်တစ်စောင် ကျကျနန လာပေးရင်၊ ကျကျနန အဆီတစ်ရစ် အသားတစ်ရစ် ဟစ်ပေးလိုက်တာပဲ။ အဲ... ဆေးလိပ်သေးသေး၊ လက်ဖက်နဲ့ ပဲခြမ်းကို ဆီမပါဘဲ သောကော

ရောကော သုပံပို့ရင် သောကောရောကော ဟစ်လိုက်တာပဲ” လို့လည်း သူ့ဝသီကို လူအများရှေ့မှာ ပြောပြောပြတတ်တယ်။

ရွာထဲမှာ အလှူ၊ မင်္ဂလာဆောင်၊ ယုတ်စွအဆုံး အသုဘရှိရင်တောင် သူ ပျော်နေတော့တာပဲ။ အဲဒီအိမ်မှာ ခုနစ်ရက်လောက်လုပ်ကိုင်စားသောက်ပြီး နေတော့တာပဲ။ အလှူရှင်ကိုယ်စား သူပဲ စကားဒိုင်ခံပြောတယ်။ အလှူ မတိုင်ခင် ခုနစ်ရက်လောက်ကတည်းက “အလှူဒါယကာ ကိုအုန်းမောင်၊ အလှူဒါယိကာမ ဒေါ်အေးစိန်တို့က ကွမ်းစား ဆေးသောက် ကြွကြပါ တဲ့ဗျို့” ဆိုတဲ့ ကိုသာရေးရဲ့အသံကို အဦးဆုံး ကြားရတော့တာပဲ။ ည လူစုံပြီဆိုလျှင် “အမှန်တော့ ‘ကွမ်းစားဆေးသောက် နှစ်မှုရောက်’ ဆိုတာ ကွမ်းစားလို့၊ ဆေးလိပ်သောက်လို့ ပိုက်ဆံကုန်တာ၊ ရောဂါရ ဒုက္ခရောက်တာ၊ အဲလို နှစ်မှုရောက်တာကို ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူးဟ။ ကွမ်းစား ဆေးသောက် ဖိတ်ကြားလို့ လာစားရင်း အလှူအတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရင်း အမှုကိစ္စနှစ်ခု ပြီးလို့ ကွမ်းစားဆေးသောက် နှစ်မှုရောက်လို့ ဆိုလိုတာ” လို့ ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထ ပြုတတ်တယ်။ အလှူအတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည့် စကားဝိုင်းမှာလည်း ကိုသာရေးပဲ ဦးဆောင်တာပဲ။

“အမှန်တော့ ‘ဗျို့’ ထိုးတယ်ဆိုတာလည်း အလိုကြီးကွ။ ရွာထဲ လည်ဖိတ်တာလည်း လိုတာပဲ။ ဘုန်းကြီးပင့်တော့လည်း လိုပြန်ရောကွ။ တောင်ဘက်ရွာက မယ်လှကြီး ဆွမ်းကျွေးတုန်းကပေါ့ကွာ၊ ဟိုကောင်လေး ကုလား အဖိတ်ခိုင်းတာ၊ ‘ဘသောင်းဖေ၊ မနက်ဖြန် မယ်လှကြီးက ဆွမ်း ကျွေးတဲ့’ ဆိုတော့ ဦးသောင်းဖေက ‘အေးအေး သာဓု သာဓု သာဓု၊ မယ်လှ ကြီးက ဆွမ်းကျွေးခိုင်းတာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့ကွာ၊ ငါ့မှာ ပိုက်ဆံ မရှိဘူးကွ’ လို့ ပြန်ပြောတော့ ဖိတ်ကြားတဲ့ မောင်ကုလားလည်း ပျာပျာသလဲနဲ့ ‘ဘ အဲလို မဟုတ်ဘူး’ ဆိုတော့ ဖိုးသောင်းဖေက ‘အေး ငါသိတယ်၊ မင်းတို့လူငယ်တွေ

မပြောတတ် မဆိုတတ်နဲ့၊ အမှန်က ဒီလိုဖိတ်ရတာ၊ ဦးဘယ်သူ ဘယ်ဝါ ခင်ဗျား၊ မယ်လှကြီးက ဘုန်းကြီး ဆွမ်းကျွေးပြီး ဆွမ်းတရား အတူတကွ နာယူရအောင် ကြွခဲ့ပါလို့ ဖိတ်ရသကွ လို့ သင်ပေးခဲ့ဖူးတယ်။ ခုကာလ ကလေးများ ဘုန်းကြီးနဲ့ စကားမဆိုတတ် မပြောတတ်နဲ့ ခက်သေးတယ်။ ကလေး မပြောနဲ့လေ၊ ငါ့အစ်ကို သာအေးပဲကြည့်။ ကိုကျော်အေးအိမ်က ဘုန်းကြီးဆွမ်းကျွေးအတွက် ဘုန်းကြီးပင့်ခိုင်းတာ အနောက်ကျောင်း ဘုန်းကြီးဝတ်နေတဲ့ စန္ဒိမာဆိုတာ သူနဲ့ သူငယ်ချင်းဖြစ်နေတော့ 'ကိုယ်တော်၊ မနက်ဖြန် ကျော်အေးအိမ်မှာ ကိုယ်တော်တို့တော့ ဗိုက်ခွေးနမ်းပဲ' လို့ လျှောက်ခဲ့သတဲ့။ ဒါနဲ့ မနက်ကျ ဘုန်းကြီးဆွမ်းစားလည်း မကြွပေါင်၊ မကြွပေါင်နဲ့ ငါသွားထောက်တော့မှ ဦးစန္ဒိမာက 'ဟ... ငါ့ ဘယ်သူ ပင့်လို့တုန်း၊ သာအေးကတော့ ကိုယ်တော်တို့ မနက်ဖြန်မနက် ကျော်အေး အိမ်က ဗိုက်ခွေးနမ်းပဲလို့ ပြောသွားတာပဲ' တဲ့။ ဒါနဲ့ ငါလည်း ဘုန်းကြီးကို ထပ်ပင့်ခဲ့ရတာပေါ့လကွာ" ဟု သူ့စွမ်းဆောင်ချက်များကို လေ့ရှည်ရှည်နဲ့ ရှင်းပြတတ်တယ်။

အလှူရှိရင် ချက်ရေးပြုတ်ရေး ကျွေးမွေးရေး ဧည့်ခံရေးက အစ သူပဲဦးဆောင်တယ်။ "ဒီတစ်သုတ်ပြီးရင် အမျိုးသမီးရုံနဲ့ အမျိုးသားရုံ တစ်ရုံတည်း ပေါင်းမယ်ဟေ့" ဟု ထမင်းရုံ နှစ်ရုံကို တစ်ရုံတည်း ပေါင်းဖို့ သူ ခန့်ခွဲတယ်။ ပိတ်ဒကာအဖြစ်လည်း သူပဲ။ "ပိုနေတဲ့ ငါးခြောက်ကြော်တွေ သိမ်းဟေ့၊ ဒီတစ်ဝိုင်းပြီးရင် ဖြတ်မယ်" ဟုလည်း အာဇာနည်ပြုတတ်တယ်။ မင်္ဂလာဆောင်ရှိလည်း သူပဲ ဦးဆောင်တာပဲ။ သူ့မှသာ စိတ်ချရတယ်။ သူ့ကို လွှဲထားရင် မကုန်တန်တာ မကုန်အောင် ထိန်းသိမ်းတတ်တယ်။ အဆုံးတွင် အသုဘမှစ၍ သူမပါလျှင် မဖြစ်ပေ။ အသုဘအိမ်တွင် စကားဝိုင်းဖွဲ့လျှင် လည်း သူက အာပေါင်အာရင်းသန်သန်နဲ့ ဦးဆောင်စမြဲ။

ဒါပေမဲ့ ရွာထဲမှာ သူလိုက်မမိတဲ့လူ နှစ်ဦးရှိတယ်။ အဲဒီလူတွေက ဘုန်းကြီးလူထွက် ဦးသာမောင်နဲ့ လူပျိုကြီး ကိုဘစိန်ပဲ။ ဦးသာမောင်က ဘုန်းကြီးဘဝ ခုနစ်ဝါ၊ သက်တော် လေးဆယ့်ငါးမှာ မုဆိုးမ ဒေါ်နှင်းငွေနဲ့ အကြောင်းပါခဲ့တယ်။ ရွာထဲမှာ မင်္ဂလာစကားပြော၊ ဘုရားကိုးဆူ ဆွမ်းကပ် ချင်ရင် သူ့ကိုပင့်ရတယ်။ ကိုဘစိန်ကလည်း မြို့မှာအလုပ်လုပ်ရင်း ဝိပဿနာ သင်တန်းမှာ ညနေတိုင်း နာယူခဲ့ဖူးလို့ အဘိဓမ္မာတရားတွေကို လူတွင်ကျယ် လုပ်ပြီး ပြောတတ်တယ်။ စကားဝိုင်းမှာ သူတို့နှစ်ဦးရှိနေရင် ကိုသာရေး ဝင်ပြီး မဆင်နွှဲရဲဘူး။

ကိုသာရေးက တစ်ခါတစ်ရံမှာ ပေါ်လာတတ်တဲ့ ငှက်ဖျားဒဏ်ကို ဆရာတော်ရဲ့ ဆေးစွမ်းနဲ့ အနိုင်ယူလိုက်တယ်။ ညနေ သုံးနာရီက တက်တဲ့ ငှက်ဖျားက ညနေ ငါးနာရီတော့ ပျောက်သွားပြန်ရော။ ညအခါ အသုဘ အိမ်ရောက်တော့ အတော်နောက်ကျနေပြီ။ လူကြီးတွေရဲ့စကားဝိုင်းကလည်း စိုပြည်လို့၊ လူငယ်တွေရဲ့ ဖဲဝိုင်းကလည်း ပွဲအတော်စည်နေပြီ။ ဦးသာမောင်နဲ့ ကိုဘစိန်ပင် ဝိပဿနာတရား ဆွေးနွေးကြသည်မှာ 'သောမန သာသဟဂုတ်'၊ 'ဥပေက္ခာသဟဂုတ်'၊ 'ဒိဋ္ဌိကတသမ္ပယုတ်'၊ 'ဒိဋ္ဌိကတဝိပူယုတ်' စသည်ဖြင့် တစ်ဂုတ်တည်း ဂုတ်၊ တယုတ်တည်း ယုတ်ကြသည်မှာ စိတ်ပိုင်းကျော်၍ စေတသိက်၊ ပကိဏ်းသို့တိုင် ရောက်နေလေပြီ။ ရေခွေးအိုး ငါးလုံးနှင့် လက်ဖက်၊ ချင်းသုပ် သုံးအုပ် ပြောင်ခဲ့လေပြီ။

ကိုဘစိန်က "သာရေး၊ မင်း နောက်ကျလှပါကလား၊ နေမကောင်း ဘူးဆို" လို့ ပဋိသန္တာရပြုတယ်။ ကိုသာရေးက "ဟုတ်သယ်ဗျ၊ တစ်ချက် တစ်ချက် ငှက်က ဖောက်ဖောက်လာတယ်။ အစကတော့ မလာတော့ဘူး လို့ပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဆိုစရာ ပြောစရာကလေးတစ်ခု ရှိလို့ဗျ။ ညနေက ကျုပ် ကိုယ်စား ဗျိုဟစ်တာ ဟို... လှအေး မဟုတ်လား၊ 'အသုဘပို့' မဟုတ်ဘူး။

‘အသုဘရွှ’ လို့ ဟစ်ရမှာ။ လူငယ်တွေဆိုတော့ နေရာတကာ မပြောတတ်
 မဆိုတတ်နဲ့၊ နေရာမကျပါဘူးဗျာ။ အမှန်က ဒီကျွန်ရစ်ခဲ့တဲ့ အဋ္ဌိက အဲ...
 ဥတုဇ ရုပ်ကလာပ်ကြီးကို လိုက်ပါပို့ဆောင်တဲ့ သူ့အပေါင်းက ငါလည်း
 တစ်နေ့ကျရင် ဒီလိုသေရပုပ်ရမှာပဲ။ အရိုးစုတိုင်အောင် မြင်ကြည့်ပြီး ဆင်ခြင်
 ရမှာ၊ ရှုရမှာဗျ။ ဒါကြောင့် ‘အသုဘရွှ ကြွကြပါ’ လို့ ဗျို့ ဟစ်ရမှာ” လို့
 သူ့ရဲ့ မကျေနပ်ချက်ကို ရောက်မဆိုက် တုံ့ပြန်လိုက်တယ်။

“ပြီးတော့ ခုကာလကလေးများ ‘တောတိုင်’ တာကအစ တယ်
 နေရာမကျဘူးထင်တယ်။ ခုတလော လူတွေ အသေအပျောက် များလှ
 သနော” ဟု ထင်မြင်ချက်ကို ရင်ဖွင့်တယ်။

တောတိုင်တယ်ဆိုတာ ရွာထဲမှာ လူသေရင် သုသာန်သွားပြီး
 နနှင်းနှယ်ထားတဲ့ ဆန်တစ်ဆုပ်ကိုပက်ကာ ပါးစပ်မှ ‘နောက် မလာတော့
 ပါဘူး။ ဒီတစ်နေရာစာပဲပေးပါ’ လို့ ပြောပြီး သေသူမြုပ်နှံရန်အတွက် ကျင်း
 တူးရခြင်းပင်။

ဦးသာမောင်က “အေးကွာ... လူငယ်တွေဆိုတော့ အပြောင်
 အပျက် လုပ်မိတာလည်း ရှိမှာပဲဟ” လို့ ပြောတယ်။ ကိုသာရေးက
 “အပြောင်အပျက်လုပ်တာ အရေးမကြီးဘူးဗျ၊ ရွာနာတယ်။ ဒီတစ်ခါ
 ကိစ္စရှိရင် ကျုပ်ကိုယ်တိုင် တောသွားတိုင်မယ်ဗျာ” လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။
 အဲဒီနောက်တော့ ရေဋ္ဌေးအိုးသွားမီးထိုးတော့တာပဲ။ လူငယ်တချို့နဲ့လည်း
 စကားခိုင်ခံ ပြောနေတော့တာပဲ။

ကိုသာရေးပြောတာလည်း မှန်တယ်။ ခုအခါမှာ ရွာမှာ စီးပွားရေး
 ကျပ်တည်းပြီး အလှူအတန်းတွေ မရှိသလောက်ဖြစ်နေတယ်။ သာရေးထက်
 နာရေးက ပိုများနေတယ်။

သိပ်မကြာပါ။ နောက်တစ်လလောက်အကြာမှာ ရွာထဲကို ကား

တစ်စီး ဝင်လာတယ်။ ချက်ပလက်ကားအိုကြီးဟာ ချိုင့်ဖြစ်နေတဲ့ လှည်းလမ်းကြောင်းကို ခွမောင်းပြီး ရွာဆီကို 'အိပဲ့ အိပဲ့' နဲ့ ဝင်လာတယ်။ ရွာထဲကားဝင်တာ သစ်ပုလွေကုန်းလို ရွာအဖို့တော့ အထူးအဆန်းပဲ။ ဆယ်နှစ်ရှိလို့ တစ်ခါ မလာဖူးဘူး။ ဖိုးဆိတ်တို့၊ ဝှတို့တို့ ကလေးတစ်သိုက်ကတော့ ဖုန်တလုံးလုံးနဲ့ ကားနောက်က ပြေးလိုက်နေလေရဲ့။ မိခင်တို့၊ မိခင်တို့ တစ်သိုက်ကတော့ ရွာဆီလာနေတဲ့ ကားကို လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးပြီး ကြိုဆိုကြတယ်။ ကားရပ်တော့လည်း ကားပေါ်တက်သူ၊ ကားဘီးကိုင်ကြည့်သူ၊ ကားမှန် ပွတ်ကြည့်သူ စသည်ဖြင့် ထန်းလျက်ခဲ ပုရွက်အုံသလိုပဲ။ ကားက ထင်းတိုက်ဖို့ ရွာသို့ ဝင်လာတာပဲ။

တောထဲမှာထားတဲ့ ထင်းကို သွားတင်ဖို့ ကားစပယ်ရာက ကလေးတွေကို နှင်လိုက်တယ်။ ဒရိုင်ဘာက ကားစက်နှိုးပြီး ဘက်ဂီယာ ထိုးလိုက်တယ်။ အဲဒီအခိုက်မှာပဲ 'စီခနဲ' ကလေးအော်သံတွေ ကြားလိုက်ရတယ်။ ကားဆရာလည်း ကားစက်ရပ်ပြီး ကပျာကယာ အောက်ကို ဆင်းလိုက်တယ်။ ဒုက္ခရောက်တော့တာပဲ။ ရွာထဲက ကလေးတစ်ဦးကို ကားနင်းမိတာ ပွဲချင်းပြီးပဲ။ ဝိုင်းနေသူ အုံနေသူများ ကြားကနေ ကိုသာရေး ရောက်လာပြီး ကလေးကို ကားဘီးအောက်က ဆွဲထုတ်လိုက်တယ်။

“ဖယ်ကြ ဖယ်ကြ၊ အားလုံး နောက်ဆုတ်ကြစမ်း”

မကြာမတင်မှာပဲ ကလေးဖအေ ဖိုးအောင်နဲ့ မိခင်ဖြစ်သူ မထွားစိန်တို့ ရောက်လာတယ်။ “အောင်မလေး... ကိုယ်ကျိုးနည်းပါပေါ့၊ အဖြစ်ဆိုးလှ ချေရဲ့ သက်ရှည်ရဲ့” သားဖြစ်သူအမည်ကိုတပြီး မထွားစိန် ငိုနေတော့ ကားဆရာလည်း ကိုသာရေးကို ကပ်မိကပ်ရာ အပူကပ်ရတယ်။ ကိုသာရေးက ရွာဥက္ကဋ္ဌနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး အမှုမလုပ်ပါရန် လောလောဆယ် ငွေသုံးရာ သင်္ကြိုဟ်စရိတ် ထုတ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုမူ ငွေမပါလာ၍ ဥက္ကဋ္ဌထံမှပင်

ချေးငှားပြီး ရှင်းလိုက်တယ်။ မထွားစိန်က “မယူရက်ပါဘူးတော်၊ ကျုပ် သားနဲ့ ဒီငွေ မလဲနိုင်ပါဘူး” လို့ပြောပြီး ငိုပြန်တယ်။ ကိုသာရေးက ကြား ဝင်ကာ “ဟဲ့ ထွားစိန်... နင်တို့လည်း မရှိတာအသိ၊ ယူထားလိုက်၊ ဖိုးအောင် ယူလိုက်ကွာ၊ သူ့ခမျာလည်း တမင်လုပ်တာမှမဟုတ်တာ။ နင်တို့သားကိုက မျောက်ရှုံးအောင် ဆော့တာကိုး။ ကဲ... ကဲ... သေပြီးတဲ့လူလည်း ရှင်လာမှာ မဟုတ်ဘူး၊ နောက်လုပ်ရမယ့်ကိစ္စတွေက ရှိသေးမှုတ်လား။ ကားပိုင် ကလည်း ဒီတင် မရပ်သေးပါဘူး။ အခု ပိုက်ဆံပါမလာလို့ပါ။ ရက်လည် ပြီးရင် မြို့လိုက်ခဲ့ပါတဲ့။ နောက်ထပ် ငွေ ခုနစ်ထောင် ပေးဦးမတဲ့ဗျာ။ သူ့ဘက်ကလည်း မကျန်ပါဘူးဟာ။ ကဲ... ကဲ... ငိုမနေနဲ့။ သက်ရှည်က ရွာအပြင်မှာသေတဲ့ အစိမ်းသေ၊ ရွာထဲ မသွင်းရဘူး။ ယာယီတွေ ဘာတွေ ပြင်ကြ၊ ဖျာငှားကြ၊ တောတိုင်တာတော့ ငါကိုယ်တိုင်သွားမှ၊ လူငယ်တွေ ခိုင်းရ တယ် နေရာမကျချင်ဘူး” လို့ပြောရင်း တောတိုင်သွားဖို့ တူးရွင်း၊ ပေါက်ပြားတွေ အရှာထွက်သွားတော့တယ်။

ညကျတော့ ထုံးစံအတိုင်းပဲ ကိုသာရေး ရေခွေးကျိုတယ်။ ဧည့်ခံ စကား ပြောတယ်။ ဘုန်းကြီးပင့်ဖို့၊ သက်ပျောက်ဆွမ်း သွတ်ဖို့၊ ကိုဖိုးအောင် မထွားစိန်တို့နဲ့ တိုင်ပင်တယ်။ မကြာဘူး၊ ရွာက လူငယ်တွေလည်း ရောက် လာပြီး ဖဲဝိုင်း ဖွင့်ကြတယ်။

သက်ရှည် ရက်လည် ဆွမ်းသွတ်ပြီးတော့ ကိုဖိုးအောင်နဲ့ မထွားစိန် မြို့က ကားပိုင် အိမ်ကို သွားကြတယ်။ ကားပိုင်က ငွေခုနစ်ထောင် ထပ် ပေးတယ်။ သူတို့ တစ်သက်မှာ မကိုင်ဖူးအောင် များလှတဲ့ ငွေတွေပဲ။ အဲဒီငွေ တွေနဲ့ ကိုဖိုးအောင်က အနှစ်နှစ် အလလက ချင်ခြင်းဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ နှစ်ထောင်တန် စက်ဘီးအသစ်တစ်စီး ဝယ်တယ်။ မထွားစိန်ကလည်း အားကျမခံ လက်စွပ်၊ နားကပ်စတဲ့ ဒွါဒယာတွေ ဝယ်လိုက်တာ ငွေအတော် ကုန်သွားတယ်။

ကျွန်တို့တွေနဲ့ပဲ သက်ရှည်အတွက် လလည်ဆွမ်းသွတ်ဖို့ ဆန်၊ ဆီ၊ ငါးခြောက်၊ ငရုတ်သီးခြောက် စတဲ့ လိုအပ်တာတွေ ဝယ်ပြီး ရွာပြန်ခဲ့ကြတယ်။

ရွာရောက်တော့ ကိုဖိုးအောင် စက်ဘီးပေါ်ကကို မဆင်းတော့ဘူး။ ရွာမှာ ပထမဆုံးရောက်တဲ့ စက်ဘီးဖြစ်လို့ မမြင်ဖူးတဲ့ကလေးတစ်သိုက်က ကိုဖိုးအောင် စက်ဘီးသွားလေရာ တရုန်းရုန်း နောက်က လိုက်နေကြတယ်။ ရွာအရှေ့ထိပ်၊ အနောက်ထိပ်၊ တောင်ထိပ်၊ မြောက်ထိပ် တဂျိုင်းဂျိုင်း အားရအောင် စီးတယ်။

မထွားစိန်ကလည်း ရွှေတွေဝတ်ပြီး ရွာထဲ အိမ်ပေါက်စေ့ မြို့အတွေ့အကြုံ ရှင်းလင်းပွဲတွေ လုပ်တယ်။ “ထွားစိန်တို့ကတော့ဟေ့ ကံထတာပဲဟ။ ဒို့ဖြင့် ဒီအသက် ဒီအရွယ် ရောက်ပြီ၊ ရွှေတစ်မှုန် မကပ်နိုင်ဘူး၊ အားကျပဲ့တော်” လို့ မိန်းမအချင်းချင်း လက်တို့ပြောယူရတယ်။ “သက်ရှည်နဲ့ ငါ့သား အောင်ချစ် လဲလိုက်ချင်ပဲ့တော်” ဆိုတဲ့စကားပင် မငွေရပါးစပ်က ထွက်ရက်လေပြီ။ ကာလသားတစ်သိုက်ဆိုတာကလည်း ကိုဖိုးအောင်ရဲ့ စက်ဘီးကို အားတိုင်း ပွတ်ကြည့် ကိုင်ကြည့်၊ အခွင့်အရေးရရင် ခွကြည့် လိုက်ကြသေးရဲ့။ ကိုဖိုးအောင် အိမ်ကကို ပြန်တယ်မရှိဘူး။

လလည်ဆွမ်းသွတ်ဖို့ ဗျို့ ထိုးတော့ ကိုသာရေးက ရွာအရှေ့ထိပ် အနောက်ထိပ် လမ်းဆုံလမ်းခွရောက်တိုင်း “သက်ရှည် ကားနင်းခံရလို့ အလျော်ရတဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ ရွာပတ်ချာလည် စက်ဘီး တရောင်းရောင်း စီးနေတဲ့ ဆွမ်းဒါယကာ ကိုဖိုးအောင်နဲ့ ရွှေတပြောင်ပြောင်ဝတ်နေတဲ့ ဆွမ်းဒါယကာမ မထွားစိန်တို့က မနက်ဖြန်မနက် သက်ရှည်အတွက် လလည်ဆွမ်းသွတ် တရားတော်နာ ကြွတော်မူပါတဲ့ ဗျို့” လို့ အသံကုန် ဟစ်နေတော့တယ်။

ကိုဖိုးအောင်နဲ့ မထွားစိန်တို့ ရွာလူကြီးဆီပြေးကြပြီ။ လူကြီးက ဆင့်ခေါ်တယ်။ ကိုသာရေးကတော့ မျက်နှာက စပ်ပြီးပြီးနဲ့ “ဒါတော့

ဟုတ်တာပြောတာ ဥက္ကဋ္ဌရဲ့” တဲ့။ ဥက္ကဋ္ဌက “ဟုတ်သော်ရောကွ၊ သာရေးနှယ် ခက်ပါကွာ၊ ကဲ... ကဲ... ဖိုးအောင်တို့ကလည်း ဗွေမယူနေနဲ့ဟ။ သာရေးကို ဒဏ်ချမယ်။ ရွာတောင်ဘက် ရေကန်ကနေ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ရေ ငါးခေါက် ခပ်ပို့စေဗျာ” လို့ အပြစ်ပေးတယ်။ အမှန်တော့ ဥက္ကဋ္ဌလည်း မပြောကောင်းလို့သာပါ။ စိတ်ထဲကတော့ သာရေးကို ကျေးဇူးတင်နေ မိတယ်။ ‘ဘယ့်နှယ် ရွာထဲက အကောင်တွေ ကောင်မတွေ မဟုတ်တရုတ် အားကျကုန်ရင် မခက်ပါလား’ လို့ တွေးနေတယ်။

ကိုသာရေးလည်း ရေတစ်ခေါက် ထမ်းလိုက်၊ ဖိုးအောင်တို့ အိမ်ရှေ့ အရောက် သီချင်းတစ်ပုဒ် အော်ဆိုလိုက်နဲ့ပဲ၊ သူဆိုတဲ့သီချင်းက “မင်းတို့ ကိုလည်း... အပြစ်မမြင်... ချစ်ခင်၊ မောင်တင်...ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပင် သနားလှ ချေရဲ့... အစဉ်” ဆိုတဲ့ ရွှေမန်းတင်မောင်ရဲ့ နှစ်ပါးသွားသီချင်းပေါ့။ ခက်တာက တရားခံက သီချင်းအော်ဆိုနေပေမဲ့ ကိုဖိုးအောင်တို့လင်မယား ကတော့ ခေါင်းမဖော်ရဲဘူး။ အဲဒီနောက် ကိုဖိုးအောင်လည်း စက်ဘီးမစီးရဲ တော့ဘူး။ မထွားစိန်လည်း ရွာမလည်ရဲတော့ဘူး။

နောက် တပို့တွဲလလောက်မှာတော့ ကိုဘစိန်အိမ်က ဘုရား ကိုးဆူ ဆွမ်းကပ်ဖို့ ကိုသာရေးကိုပဲ ဗျို့ ထိုးခိုင်းပြန်တယ်။ အချက်ပေါ်လေပြီ။ ကိုသာရေးက ထုံးစံအတိုင်း သူ့ရဲ့အသံဝါကြီးနဲ့ အနှစ်နှစ်အလလက မျိုသိပ် ထားရတဲ့ ရင်ခေါင်းထဲက ဝေဒနာကို ဖွင့်အံ့ချပြလိုက်တယ်။ “ဗျို့... ဗျို့... ရွာလယ်ပိုင်းက ‘စူဠသောတပန် ကိုဘစိန်’ ရဲ့အိမ်က ဘုရားကိုးဆူ ကြည်ညို ပူးမြော်ရန် ကြွကြွပါတဲ့ဗျို့” လို့ လေးပြင်လေးရပ် အားရအောင်ဟစ်လိုမှ ရွာမနဲ့ခင် “ဥက္ကဋ္ဌက အခေါ်လွှတ်လို့တဲ့” လို့ ကလေးတစ်ယောက် လာ ခေါ်တယ်။ “နေဦး၊ ရွာမြောက်ပိုင်းဟစ်ပြီးမှ လာခဲ့မယ်” လို့ အကြောင်းပြန်ပြီး စပ်ပြီးပြီးမျက်နှာနဲ့ ဥက္ကဋ္ဌရှေ့မှောက် ရောက်ရပြန်တယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ ဆိုတာလည်း စာတွေ ပေတွေ သိပ်တတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဥပဒေတွေ ဥပဒက်တွေလည်း နားမလည်ပါဘူး။ ရွာထဲ ရန်ဖြစ်ရင်၊ ခိုးရင် ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ရေခပ်ပို့ဖို့ကလွဲလို့ တခြားဒဏ်ပေးတာ မတတ်ဘူး။ အဲ... အမှု ကြီး ငယ် လိုက်ပြီး ရေအထမ်းရေသာ ကွာချင်ကွာမယ်။

ကံကောင်းသလား ကံဆိုးသလားတော့ မသိဘူး။ ရွာက ရေကန်က တပို့တွဲလဆိုတော့ ရေက အတော်ခန်းနေပြီ။ ရေဒဏ်ခံရင်း စတုတ္ထမြောက် အခေါက်မှာ ရေခန်းစပြုနေတဲ့ ရွှံ့စပ်ထဲက တစ်ထွာကျော်ကျော်လောက်ရှိတဲ့ ငါးရဲ့ကြီးကို ကိုသာရေး အစင်းသား တွေ လိုက်ရတယ်။ အားရဝမ်းသာနဲ့ပဲ ဖမ်းပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာပဲ မီးဖုတ်စားလိုက်တယ်။ ဒီဘက်နယ်မှာတော့ ငါးခြောက်ကလွဲရင် ငါးအစိုဆိုတာ မြင်ဖူးတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုသာရေးသာ ကံထူးလို့ရတာ။ အဲ... ကံဆိုးချင်တော့ ငါးမီးဖုတ်စားတဲ့ ညမှာပဲ အရင် ငုပ်နေတဲ့ ငှက်ဖျား ပြန်ထတော့တာပဲ။ ဒီတစ်ခါတော့ ဘုန်းကြီးရဲ့ဆေးလည်း မကယ်နိုင်တော့ပါဘူး။ နောက်နှစ်ရက်လောက်ကြာတော့ “သာရေးတော့ ဂန့်ပဟေ” လို့ လူငယ်တစ်စု ပြောသံ ကြားလိုက်ရပြီးတဲ့နောက်မှာ ထုံးစံ အတိုင်း ရွာထဲကလူတွေ ရောက်လာကြတာပဲ။ ဥက္ကဋ္ဌလည်း စိတ်မကောင်းတဲ့ မျက်နှာနဲ့ပါပဲ။ ကိုဘစိန်တို့၊ ကိုဖိုးအောင်တို့ကတော့ ဝမ်းသာချင် သာနေ ကြမှာပေါ့လေ။

‘ကိုသာရေးရဲ့ နာရေး’ မှာတော့ တစ်ခုခု လိုအပ်နေသလိုပဲ။ ဘုန်းကြီးပင့်မယ့်သူ၊ ဗျို ထိုးမယ့်သူ၊ ဧည့်ခံမယ့်သူ လိုနေပြန်ရော။ အဲ... တောတိုင်မယ့်သူတောင် ကိုသာရေး စိတ်တိုင်းကျပါ့မလား။ ပြီးတော့ ကိုသာရေးရဲ့ အမွေဆက်ခံမယ့် ‘လှအေး’ ကတောင် ‘အသုဘပို့ ကြွတော်မူ ကြပါဗျို့’ လို့ပဲ အော်ဦးမှာ။ ဟုတ်တယ်လေ၊ သူ့အသုဘကို ဘယ်သူကများ တရားပေါက်အောင် ရှုနေကြမှာတဲ့တုန်း၊ ပို့ရုံ ပို့ကြရင်ပဲ တော်လှပြီ။

ဒီ သစ်ပုလွေကုန်းရွာမှာ နောင် ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုလောက်အထိ ကိုသာရေးလို လူတစ်ယောက် ပေါ်ပေါက်လာဖို့ မလွယ်ဘူးလေ။

၁၉၉၈၊ ဇန်နဝါရီ၊ ကလျာမဂ္ဂဇင်း

ကာလပေါက်ဈေး

သို့-

အဘနှင့်အမ ခင်ဗျား...

ကျွန်တော် စာရေးလိုက်ပါတယ်။ ရွာက ဆွေမျိုးသား
ချင်းတွေ နေကောင်းရဲ့လား။ ဆရာလေးရော ကျန်းမာ
ရဲ့လား။ ကျွန်တော်လည်း နေကောင်းပါတယ်။ အခု
စာနဲ့ လူကြို့နဲ့ ငွေငါးထောင် ပေးလိုက်ပါတယ်။

စာကို ဖတ်ပြနေရင်းမှ ကျွန်တော် ကံမြကို သတိရနေမိသည်။
စာသည် ပြင်ဦးလွင်မှ ကံမြ ရေးလိုက်သောစာ။ ကျွန်တော်၏ ကျောင်းဆရာ
တာဝန်သည် စာသင်ရုံမျှသာ မဟုတ်။ ရွာထဲ အလှူမင်္ဂလာဆောင်ရှိလျှင်
စာရင်းကိုင်ရမည်။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ဘုရားပွဲကျင်းပချိန်တွင် ပြဇာတ်ရေးရမည်။
ရံဖန်ရံခါ မင်္ဂလာဆောင်တွင် မင်္ဂလာစကားလည်း ပြောရသေးသည်။ ထို့ပြင်
အဝေးနေ တပည့်များထံမှလာသော ပေးစာများကို ယင်းတို့၏မိဘများအား
ဖတ်ပြရသော အလုပ်ကတော့ မပြတ်။ ကျွန်တော့်တပည့်များသည် ဤကျောင်း

ပုဂံစာအုပ်တိုက်

ကလေးမှ လေးတန်းအောင်လျှင် ဘဝတည်းဟူသော တက္ကသိုလ်သို့ ဝင်၍ ထန်းတက်၊ ယာထွန်၊ ထင်းခွေအမှုတို့၌ မွေ့လျော်ကြရသည်။ အလွန်အလှမ်းဝေးသော ရွာကြီးတစ်ရွာမှ အလယ်တန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သင်ကြားသူ တစ်ဦး မျှပင် မပေါ်ထွန်းခဲ့သေး။ သို့သော် ကျွန်တော်၏ကျောင်းကလေးသည် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးသော ကျောင်းတော်ဖြစ်သည်။ လေးတန်းအောင်သော တပည့်အားလုံးနီးပါးသည် သက်ဆိုင်ရာပွဲစားအဆက်အသွယ်ကောင်းမှုဖြင့် မန္တလေးမြို့ရှိ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ မုန့်တီဆိုင်၊ အမရပူရရှိ ဆင်ရုပ် ကျားရုပ် ပန်းပုအလုပ်ရုံ၊ ထမင်းဆိုင်၊ ရှမ်းခေါက်ဆွဲဆိုင်တို့တွင် အလုပ်ရကြပြီဖြစ်၍ သူတို့မိဘများထံသို့ ထောက်ပံ့နိုင်ကြပေပြီ။ ရွာ၌ ကျန်ရှိသော လူတော်တော်များများကတော့ စာကိုကောင်းကောင်းဖတ်နိုင်သူ ရှားသည်။ အဝေးမှ စာလာသည်ဆိုလျှင် ဆရာကိုပင့်၍ ရေခွေးသောက်ခေါ်ကာ စာဖတ်ခိုင်းရ၏။ ထိုနေ့မျိုးတွင် ကျွန်တော်သည် ညနေ ကျောင်းဆင်းချိန်မှစ၍ ထိုအိမ်တွင် ရေးခွေးသောက်ရင်း၊ စာဖတ်ရင်း၊ စကားပြောရင်း တစ်ညနေ ကုန်လေတော့သည်။

ကံမြဲသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ခန့်က လေးတန်းအောင်ခဲ့သူဖြစ်၏။ သူ့ဖခင် ကိုသောင်းစိန်နှင့်အတူ လယ်ယာလုပ်ငန်း ကူနိုင်နေပြီ။ ကျောင်း၌ လည်း သွက်လက်ချက်ချာသည်။ စာတော်၏။ သို့သော် မိဘတို့၏ စီးပွားရေး အခြေအနေကြောင့် ကျောင်းဆက်မနေနိုင်။ ဒါကတော့ ရွာထဲရှိ ကျောင်းသားတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ လေးတန်းအောင်လျှင် မြို့ကြီးများတက်၍ အလုပ်လုပ်ကာ ဝင်ငွေရှာကြရသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဤနယ်ဘက်တွင် မိုးခေါင်ခဲ့သည်။ ဝါခေါင် မိုးကင်း၊ တော်သလင်း မိုးလွတ်၊ သီတင်းကျွတ် မိုးသုဉ်းသော ကိန်းပင်။ ပျိုးပင်လည်းသေ၏။ ပြောင်းခင်းလည်း မျိုးပင် ပြန်မရ။

ကိုသောင်းစိန် နွားတစ်ကောင်လည်း သေသွားလေတော့ရာ

စာဥတစ်ကောင်တည်း ဘက်ပဲ့နေတော့သည်။ တစ်ချိန်က ၀၀ဖြိုးဖြိုး စာဥသည်ပင် ယခုအခါ အရိုးပေါ် အရေဖုံးရုံမျှ ရှိတော့သည်။

“အဘရာ ကျုပ်တော့ မန်းလေး သွားချင်သယ်။ ဒီမှာ အစာ ရေစာလည်း ပြတ်သနဲ့။”

“လူကလေးရာ တပိုတပါး မသွားချင်စမ်းနဲ့ဟ၊ ဒီမှာပဲ ဖြစ်သလို ပက္ခာ၊ မျက်စိကွယ်ရာမှာ စိတ်မချပါဘူး။”

“ဟာဗျာ... အဘကလည်း ကျုပ်က တစ်ယောက်တည်းမှ မဟုတ်သာ၊ ထွန်းဆောင်တို့ဆို ဟိုမှာ အဆင်ကိုပြေလို့။ တလောကတောင် ငွေသုံးထောင်ပို့လိုက်သေး။ မိဆင့်တို့လည်း အဆင်ပြေသာပဲ။ အိမ်ရှင်က သဘောကောင်းချက်တော့ လွန်ရောတဲ့။ ဖိနပ်တောင် လေးရန်ရှိပြီတဲ့ ဆင်ထားသာ။ ပြီးတော့ ရေတောင်ရေအေးတဲ့ သေတ္တာကြီးထဲက ထုတ်ပြီး သောက်ရသာတဲ့ဗျာ၊ ကိုင်း... နိုင်လွင်တို့၊ ဟန်ဝင်းအောင်တို့ဆို ဆင်ရုပ် တောင် ထုတတ်နေပြီတဲ့ဗျာ”

ကံမြ၏ အားတက်သရော အပြောကြောင့် ကိုသောင်းစိန် မန္တလေး ဆိုသော အရပ်သို့ ငေးမျှော်မိသည်။

“အေးကွာ... မင်းဒါလောက်မှ သွားချင်လည်း လိုက်သာသွားကွာ၊ ဟိုမှာဆို ဒီထက်တော့ အစားကောင်းအသောက်ကောင်း စားရမှာ၊ ဒါပေမဲ့ လူကလေးကို သူများအိမ်မှာ အလုပ်လုပ်ခိုင်းရမှာ စိတ်မကောင်းဘူး။ ဒီမှာပဲ မရှိအတူ ရှိအတူ နေစေချင်တာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဗိုက်ကျားကလည်း သေတော့ ခုနေမိုးကျမယ်ဆိုတောင် ထွန်စရာ နွားမရှိလို့ တောင်သူခွင် ဝင်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။”

“အဲဒါကြောင့် ပြောသာပေါ့ အဘရ၊ ကျုပ် မန်းလေးမှာ အလုပ် ရရင် လေး ငါး ခြောက်လရှိရင် ငွေလွဲမှာပေါ့။ အဲဒီအခါကျရင် အရိုးဟန် ဆီက နပြာကျား တစ်ဝက်ပေးနဲ့ ယူပြီးလုပ်ပေါ့။”

“အင်း... နွားတစ်ကောင်ရဖို့အတွက် လူကလေး သူတကာအိမ်မှာ ကျွဲလိုနွားလို ရုန်းကန်နေရမှာ အဖေ စိတ်မကောင်းသာ”

“အိုဗျာ... အဘကလည်း မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ နိုင်လွင်တို့ ဆင်ရပ်ထုတာ တစ်လက်မ သုံးရာ ရသတဲ့၊ ကိုယ်လုပ်နိုင်ရင် လုပ်နိုင်သလောက် ရသတဲ့။ အလုပ်လည်း မပင်ပန်းဘူးတဲ့။ မြင့်ဌေးတို့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဆိုသာလည်း မနက် ခုနစ်နာရီဖွင့်၊ ညနေ လေးနာရီဆို သိမ်းသတဲ့၊ ဘာမှ မပင်ပန်းဘူးတဲ့။ မြအေးကလည်း မင်းလိုက်ချင် လိုက်ခဲ့တဲ့၊ အလုပ်မပင်ပန်းတဲ့ နေရာရှိသတဲ့၊ မန်းလေးမှာတော့ မှုတ်ဘူးတဲ့၊ စားရိတ်ငြိမ်း သုံးထောင်လောက်ရမယ်ဆိုပဲ။ လေးငါးလဆိုရင် တစ်သောင်းလောက် အဘတို့ဆီ ပို့နိုင်မှာပါ။ နောက်နှစ် မိုးဦးကျရင် ကျုပ်ပြန်လာမှာပါ။ ဒီမှာနေလို့ကတော့ ငွေတစ်ပြားမှ ပေါ်မှာ မဟုတ်ဘူး”

“အေးလေ... မပျော်တစ်နှစ် ပျော်တစ်နှစ်ပေါ့ကွာ၊ အဖေဆန္ဒ ကတော့ သားကို မျက်စိအောက်က ဘယ်မှ မသွားစေချင်ဘူး”

ယခုဆိုလျှင် ကံမြ သွားသည်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ခဲ့ပြီ။

“သားရဲ့အလုပ်ကလည်း မပင်ပန်းပါဘူး။ ရွာမှာဆိုရင် နေပူစပ်ခါး မရှောင် ကျွဲနဲ့ နွားနဲ့ လုပ်ရတာ။ ဒီမှာ အရိပ်ထဲမှာပဲနေရတာ၊ ဘာပင်ပန်း မှာလဲ။ သားရဲ့အလုပ်ရှင်ကလည်း တိရစ္ဆာန်ဆရာဝန်၊ သဘောကလည်း ကောင်းချက်တော့ လွန်ရော။ သားအလုပ်က ခွေးတွေ ရေချိုး၊ အမွေးလျှော် ပေးရတယ်။ ဆိတ်သား၊ အမဲသား စဉ်းပြီး ဆန်နဲ့ပြုတ်ပြီး ခွေးစာ ကျွေးရတယ်။ ဒါလောက်ပါပဲ”

မြို့ကြီးပြကြီးတွင် အနေကြာလာ၍ ထင်သည်။ ကံမြ၏ စာ စကား အသုံးအနှုန်း ကောင်းလာသည်ကို စာဖတ်ရင်း တွေးနေမိသည်။

“အံ့မယ်... ဆရာတပည့်နေတဲ့အိမ်က အတော်ဟန် ဆိုကိုး။

ခွေးတွေ သားဖောက်ရောင်းသတဲ့၊ မယ်လှရေကြားလား ဆရာဖတ်ပြတာ။ သူတို့ ခွေးတွေက အမဲသား၊ ဆိတ်သားနဲ့ ကျွေးရတာတဲ့ဗျ။ တို့တောင် ဒီလိုမစား နိုင်ဘူး။ ကံမြတော့ စားချင်စားနေရမှာဗျ။ ပြီးတော့ အမွှေးခဲနဲ့ ဘာနဲ့ ရေချိုး ပေးရသေးသတဲ့။ တို့တော့ သဲဆပ်ပြာကြမ်းနဲ့ ပွတ်ချလိုက်ရင် ပြီးသာပဲကွာ”
ကိုသောင်းစိန်က အားတက်သရောလေသံဖြင့် ဖြတ်ပြောလိုက်သည်။

“နေပါဦး ဆရာရဲ့၊ အဲဒါ ခွေးတွေရော ဟုတ်ရဲ့လား၊ ဘာတဲ့... ကယ်ရီယာ”

“တယ်ရီယာပါဗျာ၊ နိုင်ငံခြားခွေးမျိုးတွေပေါ့ဗျာ”

“ဟင်... ဟုတ်လား၊ ကျုပ်တို့အိမ်က အောင်နက်တို့လို မဟုတ် ဘူးလား၊ ပြီးတော့ အဲဒီခွေးတွေက ဘာလုပ်ဖို့ ကိန်းကြီးခန်းကြီးလုပ်ပြီး ရေချိုးပေးရ၊ ချက်ပြုတ် ကျွေးရတာတုန်း”

“အင်... ခွေးချင်းတော့ အတူတူပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ မတူဘူးဗျ”

ကျွန်တော့်စကားကြောင့် ကိုသောင်းစိန်နှင့် မလှရှင် နားရှုပ် သွားဟန်တူသည်။

“ဒီလိုဗျ... အဲဒီခွေးတွေက ခွေးတော့ ခွေးပေါ့ဗျာ၊ နိုင်ငံခြားမျိုး အမွှေးပွတွေလည်း ရှိတယ်။ အပြောက်အပြောက်တွေနဲ့ အကောင်လည်း ရှိတယ်။ အမြီးငုတ်တို့နဲ့ အကောင်လည်း ရှိတယ်။ ရုပ်ဆိုးဆိုး အကောင် လည်း ရှိတယ်”

“ဒါနဲ့များ ရေကြီးခွင့်ကျယ်လုပ်ပြီး အလှမွှေးနေရသေး၊ ခွေးပဲ မွေးလောက်အောင် လှလို့လား။ ကျုပ်တို့ အိမ်က အောင်နက်တို့ဆိုရင် အိပ်ချင်ရာ ကောက်ရိုးပုံ ဝင်အိပ်၊ စားချင်ရာ ချေးပုံစား၊ ကျုပ်တော့ တစ်ခါမှ လှတယ်လို့ မထင်ပေါင်။ အိမ်စောင့်ဖော် ရလို့သာ၊ စိတ်ထဲကတော့ သိပ် မသတိဘူး”

“ကဲပါလေ... ဆန္ဒမစောပါနဲ့၊ ခင်ဗျားသားရဲ့စာကို ဖတ်ပြပါဦးမယ်၊ ဒီကောင်က ခွေးတွေနဲ့နေတော့ ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့ထက် ခွေးအကြောင်း ပိုနားလည်တယ်”

ကျွန်တော် စာကို ဆက်ဖတ်ပြသည်။

“ခွေးတွေက သိပ်ချစ်စရာကောင်းတာဗျ၊ ပြီးတော့ တော်တော် လိမ္မာတယ်။ ဒိုဘာမင်တဲ့၊ စိန့်ဘားနတ်တဲ့၊ ဒါမေရုန်တဲ့၊ အစုံပါပဲ။ ကျွန်တော်ပဲ အစာကျွေးရတာ။ ကျွန်တော့်ကို သိပ်ခင်ကြတာ။ တယ်ရီယာတို့၊ ချင်စုတို့ ဆိုတဲ့ အမွှေးပွပွ ခပ်ပုပုအကောင်လေးတွေကလည်း ချစ်စရာကောင်းတယ်။ ဈေးကလည်း မသေးဘူးနော်၊ သုံးလေးသောင်း အနည်းဆုံးပဲ”

“ဆရာ... ဟုတ်ရဲ့လား၊ ခွေးတစ်ကောင် သုံးလေးသောင်း”

“ခင်ဗျားသားစာထဲမှာ အဲဒီလိုပဲ ပါတာပဲ၊ ဟုတ်မှာပေါ့”

“ပြီးခဲ့တဲ့ သုံး လေးလက ဆရာ့စာပည့်က ငွေတစ်သောင်းခွဲ ပို့လိုက် သဗျ။ ကျုပ်လည်း ယောက်ဖတော် မြဟန်ဆီက နပြာကျား နှစ်သောင်းနဲ့ ဆွဲလိုက်တယ်၊ စာဥနဲ့တော့ မမျှသေးဘူးပေါ့လေ။ ကျုပ်လည်း ငွေအင်အား ကြည့်ပြီး ယူလိုက်ရသာ၊ ကိုင်ချင်တာကတော့ သာမောင့် ငါးသောင်းဆိုတဲ့ ရွှေကိုင်ချင်သာ။ ဒါပေမဲ့ ငွေမတတ်နိုင်လို့၊ ဒါတောင်မှ ကံမြဲ ငွေပို့လိုက်လို့ ဝယ်နိုင်သာ။ ဒီကောင်သာသိရင် အတော်ဝမ်းသာမှာ၊ ဆရာလူက အင်မတန် နွားကိုင်ချင်တဲ့ကောင်။ နွားနဲ့များ ဖက်နေလို့ကတော့ ထမင်းမေ့ ဟင်းမေ့ပဲ။ အင်း... အင်း... ဆက်ဖတ်ပါဦး”

“ခွေးတွေက ပလတ်စတစ်ခွက်တွေနဲ့ ကျွေးရတာ၊ ခွေးအိမ် လေးတွေကလည်း အတော်လှတယ်။ လည်ပတ်ကြိုးကအစ ဆရာအိမ်မှာ ရောင်းတယ်။ အောင်မယ်... ခွေးအစာဘူးတွေကလည်း နိုင်ငံခြားက လာတာ တွေပဲ။ တစ်ဘူး လေးငါးထောင် အောက်ထစ်ပဲ၊ ခွေးအမွှေး လျှော်တော့လည်း

ရှန်ပူနဲ့ ဘာနဲ့။ နေမကောင်းရင် ဆေးလည်း ကျွေးရတယ်၊ ဆေးလည်း ထိုးပေးတယ်။ ခွေးဆိုပေမဲ့ လူတွေထက် သာပါတယ်ဗျာ”

“ဆရာရယ်၊ ကျုပ်တော့ ဆရာဖတ်ပြတာနဲ့ ဟိုကောင်ရေးတာတွေ နားရှိလို့သာ ကြားရတာ၊ ဟုတ်ကော ဟုတ်ရဲ့လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဗျာ၊ ကျွန်တော်လည်း စာအုပ်တွေထဲမှာ ဖတ်ဖူး ပါတယ်”

“နို့... နေပါဦး၊ ခွေးပဲ ဒီလောက် အကျအနည်းပြီး ဆေးထိုး ဆေးတိုက် လုပ်ရသေးသလား၊ ဘယ်သူတွေက ဝယ်တာတုံး၊ အင်းလေ... မြို့က ပိုက်ဆံပေါတဲ့သူတွေ ဝယ်မှာပေါ့”

သူ့အမေးကို သူ့ဟာသူပဲ အဆုံးသတ်လိုက်သည်။

“အင်း... ခင်ဗျားသားလည်း ခွေးတွေကို အတော် ခင်တွယ်နေပြီ ထင်တယ်၊ ရေးလိုက်တဲ့ စာကလည်း ခွေးကြောင်းချည်းပဲ။ အရင်စာတွေ ဆိုရင် မာကြောင်းသာကြောင်း၊ ရွာကို သတိရကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်း၊ ဒါလောက်ပဲ။ ခုတော့ ဖတ်လိုက်ရတာ ခွေးဗဟုသုတချည်းပဲ”

“အင်း... ဒီကောင် ခွေးစိတ်ပေါက်နေပြီပေါ့နော် ဆရာ”

“မပြောတတ်ပါဘူး၊ ဟဲ... ဟဲ”

“ခွေးဈေးလည်း မေးဦး၊ အဘတို့ ကျုပ်တို့သာ သောင်းကိုး ထောင်တန် နွားတစ်ကောင်အတွက် သေလုအောင် လုပ်ရတာ။ ကြောင် သာသာလောက်ရှိတဲ့ ချင်စုဆိုတာ ခုနစ်သောင်းခွဲလောက် ရှိတယ်။ ဒါ ဘာဟုတ်သေးတုံး၊ တစ်ကိုယ်လုံး အစက်တွေပါတဲ့ ဒါမေရှန်ဆိုတာ သိပ်ရောင်းရတာ၊ လက်ကျန် သားပေါက်မရှိလို့ မှာလိုက်ကြတာ အရမ်းပဲ။ တစ်သိန်းခွဲ နှစ်သိန်း ပက်ခနဲပဲ။ ဒါထက်ဆိုးတဲ့ ပုံဆိုးပန်းဆိုး ဘူးဒေါ့ဆိုတဲ့ အကောင်များ အဘရာ လေးငါးသိန်းတဲ့”

ဒီတစ်ခါတော့ စာကိုဖတ်ရင်း အံ့ဩရသူက ကျွန်တော်၊ ကိုသောင်းစိန်ကတော့ သောက်လက်စ ဆေးပေါ့လိပ်ကို လက်ကြားညှပ်ရင်း ကြက်သေသေနေသည်။ အတန်ကြာမှ -

“ဘာတဲ့ ဆရာ၊ ခွေးတောင် ငါးသိန်းတဲ့ ဟုတ်လား။ ဘယ်လိုလူတွေကများ ဒါလောက်ပေးဝယ်ကြပါလိမ့်။ ကျုပ်တို့မှာတော့ နွားလေးတစ်ကောင် ရဖို့အရေး ကိုယ့်သားသမီးတောင် သူများအိမ် ခိုင်းပြီး နွားနဲ့လဲရတယ်။ ဒါတောင် ခိုင်းဖြစ်ရုံနွားနော်။ ရွှေနီလိုအကောင်မဟုတ်သေးဘူး။ နွားဆိုတာ လူနဲ့အတူ ခိုင်းရတယ်။ လူရဲ့ ကျေးဇူးရှင်။ တစ်သိန်းခွဲ နှစ်သိန်းပေးရရင်ရော အကြောင်းလား။ ခွေးဆိုတာ အိမ်စောင့်ရုံကလွဲလို့ လူကို ဘာအကျိုးပြုသလဲ။ ဒါနဲ့များ ခွေးကို ဈေးကြီးပေး ဝယ်ရတယ်လို့... တောက်”

ကိုသောင်းစိန်၏ တက်ခပ်ပြင်းပြင်း ခေါက်သံကြားရမှ ကျွန်တော် သတိပြန်ဝင်လာသည်။

“အင်းလေ... ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့ကသာ နွားတစ်ကောင် အတွက် ရှာရဖွေရ ခက်နေပေမဲ့ ပေါတဲ့သူများကျတော့လည်း ဒါလောက်တော့ အသေးအဖွဲပေါ့ဗျာ”

“ကျုပ်စိတ်တိုတာက ဟိုကောင် ကံမြဲကိုပါဗျာ၊ ဘယ်နှယ့် မပျော်တစ်နှစ်၊ ပျော် တစ်နှစ်လို့ သေသေချာချာ မှာလိုက်ရဲ့နဲ့ ခွေးထဲနေပြီး ခွေးစိတ်ပေါက်နေပြီ၊ ခွေးထဲပျော်နေပြီ။ ဒီကောင် ရွာပြန်လာအောင် ဆရာ စာရေးပြီး ခေါ်ပေးစမ်းပါ”

“မိုးရွာတုန်း ရေခဲပါစေဦးဗျာ၊ ခုဆိုရင် ခင်ဗျားသား စရိတ်ငြိမ်းငါးထောင်ရနေပြီတဲ့၊ အဲဒါ နည်းတဲ့ငွေလား၊ ခုလို သူရှာပေးတာ နွားတစ်ကောင်တောင် အဖတ်တင်ပြီပဲ”

“ဆရာ မသိဘူးနော်၊ ဒီကောင် အရင်က နွားကို အတော်ခင်တာ။ နွားနဲ့ဖက်ပြီး ထွန်ယက်နေရရင် ပျော်လို့။ ခုတော့ နွားစိတ်မပေါက်၊ ခွေးစိတ် ပေါက်နေပြီထင်တယ်။ မဖြစ်ဘူးဗျို့၊ ဆရာ စာရေးလို့မှာ၊ မလာလည်း ကျုပ် ကိုယ်တိုင် လိုက်ခေါ်တော့မယ်”

“အင်း... ကာလကလည်း ဘယ်လိုကာလပါလိမ့်။ လူနဲ့အတူ ရုန်းကန်ပြီး ရှာဖွေပေးတဲ့ နွားဈေးကတော့ တစ်သိန်းခွဲ နှစ်သိန်းဆိုရင် ခိုင်းပါလေ့ လေးငါးမိုး၊ အိမ်စောင့်ရုံနဲ့ ဟောင်တတ်တာကလွဲလို့ ဘာမှ အသုံးမကျတဲ့ ခွေးကျတော့ လေးငါးသိန်းပေးတာတောင် တန်းစီဝယ်ရသတဲ့၊ အင်း...”

ကိုသောင်းစိန်၏ ညည်းတွားသလိုနှင့် ထုတ်လိုက်သော မေးခွန်းကို ကျွန်တော် မဖြေနိုင်။ သူ့မျက်နှာကိုသာ ပါးစပ်အဟောင်းသား ငေးကြည့်နေမိ တော့သည်။

၂၀၀၂၊ ဧပြီ၊ ရွှေအမြုတေမဂ္ဂဇင်း

နတ်ထွင်းတဲ့ ခံတွင်း

ကျွန်တော်တို့ရွာထဲမှာ အတော်အသင့်ကြီးမားတဲ့ နတ်စင် နှစ်ခုရှိတယ်။
'ရွာရယ်လို့ တည်စကတည်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ နတ်ကွန်းတွေပဲ' လို့ ကျွန်တော့်
အဘိုးကတော့ ပြောခဲ့တာပဲ။ ရှေးလူကြီးတွေရဲ့အဆိုအရတော့ နယ်တော့ရှင်
ပယ်တော့ရှင် နတ်ကွန်းတွေပဲ ဆိုပါတော့။ နတ်ကွန်းတစ်ခုက ရွာလယ်မှာ၊
'အမေ့နန်း' တဲ့။ သုံးဆယ့်ခုနစ်မင်းထဲ အပါအဝင်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါမျိုး
တွေက ကျွန်တော်တို့ အညာ ဒေသက ရွာတိုင်းမှာ ရှိစမြဲပါပဲ။ အဲ... တစ်ခု
ကတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အိမ်ခေါင်းရင်းမှာ။ 'အဘနန်း' တဲ့။

ရွာလယ်က 'အမေ့နန်း' ဆိုတာကတော့ ရွာကနေပြီး တစ်နှစ်
တစ်ခါ 'ကနား' ပေးရတာ။ တစ်ဦးတည်းပိုင် နန်းရယ်လို့မဟုတ်ဘူး။ နတ်ပွဲ
ကျင်းပတော့မယ့် တပေါင်းလဆန်းလောက်ဆိုရင် ခုနစ်ရက်လောက်က
ကြိုတင်ပြီး ရွာထဲက နတ်ဝင်သည် တစ်ဦးဦးကို အသံတုန်တုန်၊ အဆဲ
ကြမ်းကြမ်း 'အမေဂျမ်း' ဆိုတာ ဝင်ပူးပြီး ရွာထဲက သူမကျေနပ်တဲ့ ရွာလူကြီး
တွေ၊ ဆယ်အိမ်ခေါင်းတွေကို တိုင်းကာထွာကာ ဆဲတော့ ကြိမ်းတော့တာပဲ။

ဒါဆိုရင် ရွာကလူကြီးမင်းတွေလည်း ဗြဟ္မာမင်း ဦးခေါင်း ပွေ့ထားရသလိုပဲ။
တောင်ကူး မြောက်ပြေး ရွာဆော်တွေခေါ် မောင်းတွေထုပြီး နတ်ကနားပေးဖို့
တစ်အိမ်ကို ငါးကျပ်၊ တစ်ဆယ် ဆင့်တော့တာပဲ။

ရွာကလေးကလည်း အတော်ဆင်းရဲရှာပါတယ်။ စီးပွားရေး
ဆိုတာ တောင်သူယာလုပ် ဓားမခုတ်တွေပဲ။ တချို့ကတော့ တစ်နှစ် တစ်ခါ
လောက် ရန်ကုန်ကို သစ်ဖောင်ပို့ရတဲ့ အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်
ကတော့ ကျပန်းပေါ့။ အဲ... မောင်တစ်ထမ်း မယ်တစ်ရွက်ဆိုတဲ့ စကားလိုပဲ
ကျန်တဲ့ဇနီးမယားလုပ်သူတွေက တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဘိန်းမုန့်၊ ဇမုန့်၊ မုန့်ကွဲသည်း
အစရှိတဲ့ မုန့်မျိုးစုံလုပ်ပြီး မနီးမနားက မြို့ဈေးကို တက်ရောင်းကြတယ်။
အဲ... ရောင်းတဲ့ မုန့်သာ အမျိုးအစား ကွဲချင် ကွဲမယ်။ ဈေးရောင်းထွက်ခါ
နီးရင်တော့ ဈေးခံတောင်းလေး ခေါင်းပေါ်ရွက်ပြီး စီးထားတဲ့ ဖိနပ်ကလေး
ချွတ်။ အဲဒီနန်းရှိရာဘက် လှည့်ပြီး “အမေကြွယ် တော့... အမေသမီး
ရောင်းပန်းသာလို့ ဝယ်ပန်းလှအောင် မစတော်မူပါတော့။ လေးတဲ့ဝန် ပေါ့ပါ
စေတော့” လို့ လက်အုပ်ကလေးချီပြီး ပါးစပ်က တတွတ်တွတ်နဲ့ ရွတ်ကြတဲ့
နေရာမှာတော့ အားလုံးအတူတူပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ရဲ့ ခေါင်းရင်းအိမ်က
နတ်ကွန်းဆိုတာကတော့ တစ်ရွာလုံးပိုင်မဟုတ်ဘူး။ မျိုးရိုးအစဉ်အဆက်အရ
ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့တာ။ ကျွန်တော်တို့က ကလေးဘဝမှာတော့ ဦးစံသောင်းဆိုတဲ့
အဘိုးကြီးက နန်းထိန်းဖြစ်နေပြီ။ သူရယ်၊ သူ့သမီး မုဆိုးမ မငွေစီရယ်၊
မြေးကလေး သုံးယောက်ရယ်ကတော့ နတ်စင်ရဲ့ တောင်ဘက်နားက
တဲသာသာ အိမ်ကလေးနဲ့ နေကြတယ်။ အိမ်နဲ့နတ်ကွန်းဆိုရင် နတ်ကွန်းက
ပိုပြီးကြီးတယ်။ နန်းထိန်းဆိုပေမဲ့ တောင်ပြုံးပွဲ၊ ရတနာပွဲ၊ ကူနီပွဲက
နန်းထိမ်းတွေ၊ နန်းထိုင်တွေလို မဟုတ်ဘူး။ ကြွယ်ပိုးကြွယ်ဝ မဟုတ်ဘူး။
ဒါပေမဲ့ တစ်နှစ်တစ်ခါ နတ်ကနား ပေးရတယ်။

ရွာထဲမှာ နေထိုင်မကောင်းရှိလို့ နတ်လာမေးတဲ့အခါ မငွေစီက နတ်ပူးပြီး ဟောလိုရတဲ့၊ ယတြာချေလိုရတဲ့ ရေစင်ဖိုး တစ်ကျပ်၊ ငါးမတ်ပဲ သုံးစွဲရတာ။ ကျန်တဲ့အချိန်မှာတော့ ရွာထဲက သူလိုကိုယ်လို လုပ်ကိုင်စားကြ ရတာပဲ။ ဦးစံသောင်းက ဥယျာဉ်စိုက်တယ်။ နတ်စင်ခေါင်းရင်းမှာ ရေတွင်း တစ်တွင်း တူးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကလေးတုန်းက ကလေးတစ်သိုက် အကူအညီနဲ့ တူးခဲ့တာပါ။ အခုတော့ တစ်ရွာလုံး သုံးရေအဖြစ် ခပ်သုံးနေကြ ပါပြီ။ ဦးစံသောင်းက တစ်နှစ်လုံး အလုပ်နဲ့လက် ပြတ်တယ်မရှိဘူး။ အဆင်း ရဲလည်း ခံနိုင်တယ်။ ခါးတောင်းကို ထန်းသမားကျိုက် ကျိုက်ထားပြီး အင်္ကျီ ဘယ်တော့မှ မပါဘူး။ လမ်းပေါ်ကသဲတွေ၊ မန်ကျည်းရွက်ဆွေးတွေ၊ နွားချေးအမှိုက်တွေကို တောင်းတစ်လုံးနဲ့ လည်ပြီး ကျုံးနေ၊ သယ်နေတာပဲ။ အဲဒါတွေကို ဥယျာဉ်ထဲလောင်းတယ်။ သူများတွေလို မြေဩဇာ မသုံးနိုင် ဘူးလေ။ ခရမ်းပင်၊ မုန်လာပင်လေးတွေ စိုက်ပြီး ရေတွင်းမှာ မောင်းလက် ဆင်ပြီး ည မနက် လောင်းနေတော့တာပဲ။ ရွာကလူတွေ ရေလာခပ်မှ ထန်းသားခြမ်း ရေတံလျှောက်ကြီးပေါ် ခဏထိုင်နားရင်း ရေခပ်လာတဲ့ သူတွေနဲ့ စကားလေးဘာလေးပြောတယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်ကတော့ တစ်နေကုန် မနားတမ်း အလုပ်လုပ်နေတော့တာပဲ။ သူ့ဥယျာဉ်ကတော့ သိပ်ပြီး ဖြစ်ဖြစ် မြောက်မြောက် မသီးပါဘူး။ မြေဆီ မြေဩဇာမှ မသုံးနိုင်ဘဲကိုး။

အဲ... ခရမ်းသီးလေး၊ မုန်လာလေးပေါ်တဲ့ ဆောင်းရာသီ ရောက်ပြီ ဆိုမှဖြင့် သမီးဖြစ်တဲ့ မငွေစီက ခံတောင်းကလေး တစ်လုံးနဲ့ ဈေးမှာ သွားရောင်းရတယ်။ ဒါလည်း ပိုလျှံအောင်တော့ မရပါဘူး။ စားသောက်ဖြစ်ရုံ လောက်ပါပဲ။ ရာသီပေါ် သီးနှံကိုး။ ဆောင်းရာသီမှ ပေါ်တာ။ ကျန်တဲ့ နွေရာသီ၊ မိုးရာသီဆိုရင်တော့ မငွေစီလည်း တခြားရွာသူတွေလိုပဲ မုန့်ကွဲ သည်းလေး၊ ထန်းသီးမုန့်ကလေး စသဖြင့် ဖောက်သည်ယူ ရောင်းရတယ်။

ကိုယ်တိုင်လုပ်ဖို့က မလွယ်ဘူးလေ။ အရင်းအနှီးကလည်း ရှိဦးမှ။ ဖောက်သည် ယူရောင်းတာက မုန့်တစ်ရာကုန်ရင် အရင်း နှစ်ဆယ် သုံးဆယ်နုတ်၊ အမြတ် ငါးကျပ်၊ တစ်ဆယ်တော့ ကျန်တာပေါ့။ မပိုလျှံပေမဲ့ စားသောက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဈေးရောင်းလို့ရတဲ့ အမြတ်ငွေကလေးထဲက အိမ်မှာစားဖို့ ဆန်လတ်ကလေး၊ ဆန်ကွဲကလေး ဈေးချယ်ဝယ်ရတယ်။ ပိုရင်တော့ ဟင်းချက်စရာ အမဲသား အတိုအစလေး၊ ကြက်ရိုးကြက်ရေကလေးပေါ့။ တစ်ခါတလေ မုန့်မကုန်လို့ ရှိရင် ကျွန်းဘက်ကလာတဲ့ ဈေးသည်တွေနဲ့ ကုန်ချင်းလဲခဲ့တာပဲ။ လဲလာခဲ့တဲ့ ခရမ်းသီး၊ ဘူးသီးတွေကို တချို့ပြန်ရောင်း၊ တချို့ချက်နဲ့ပေါ့။

အဲဒီလို သားအဖနှစ်ယောက်စလုံး နေပူမိုးရွာမရှောင် ဆင်းဆင်းရဲရဲ လုပ်ကြရပေမဲ့ အစားကောင်းစားရသလား မေးဦး။ ဟင်းကောင်းဆိုတာ အမြတ်သေချာတဲ့နေ့ ဝယ်လာတဲ့ ရေပေါင်စာ ငါး၊ ကြက်ရေ၊ ဆိတ်ရိုး၊ ဒါလောက်ပဲ။ အညှီပါရင် ကလေးတွေက ခေါင်းမဖော်တော့ဘူး။ ကျန်တာ ကတော့ ခရမ်းသီး၊ ချဉ်ပေါင်ရွက်၊ ဘူးသီးပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က ကစားရင် “မငွေစီ ဘာချက်၊ ခရမ်းသီးချက်၊ မငွေစီ ဘာဟင်း၊ ချဉ်ပေါင် ရွက်ဟင်း” မနက်ချဉ်ပေါင် ညချဉ်ပေါင် မငွေစီတို့ချောင်” လို့ ကဗျာလိုလို စာလိုလို ရွတ်ကြ ကကြတာပဲ။ ဒါလည်း မငွေစီတို့၊ ဘစ်သောင်းတို့ သား အဖက စိတ်မဆိုးကြပါဘူး။ ရွာသူရွာသားဆိုတာ ချစ်လို့ခင်လို့ စကြ ပြောင်ကြတယ်ပဲ သဘောထားပါတယ်။ အထင်သေးလို့ နှိမ့်ချလို့ ဆိုတာလို့ မထင်ကြဘူးလေ။ အတော် ရိုးသားကြပါတယ်။ ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနဲ့ မငွေစီက ဆိုရင် ကလေးတွေ အဲသလိုဆိုတိုင်း ဈေးတောင်းကလည်း ခေါင်းပေါ်က ရွက်လျက်၊ လက်ချိုးခြေချိုးနဲ့ ကချင် ကသေးတာ။ အပျော်အပျက်ကလည်း အလွန်တိသနာပါတယ်။

ထမင်းတောင် အချိန်မှန် စားရတာ မဟုတ်ဘူး။ မငွေစီ ဈေးပြန်

ချိန်က ဆယ့်နှစ်နာရီ တစ်ချက်မှ။ အဲဒီတော့မှ မြေးဖြစ်တဲ့ ဖိုးရှမ်းက မီးကလေးမွေး၊ ပါလာတဲ့ဆန်ကွဲ၊ ဆန်လတ် (တစ်ခါတလေမှ ဆန်ကလေး) ဆေးပြီး ခွင်ပေါ်တင်တဲ့ အချိန်ဆိုရင် မငွေစီက ပင်ပန်းလို့ အိပ်ယာပေါ်ပက်လက်လှဲတယ်။ ထမင်းကျက်ခါနီးရင် 'ဂရိုက်မစ်ချာပုလင်း' လေးနဲ့ ဆီပြေးဝယ်တယ်။ ငရုတ်သီးမှုန့်၊ နှမ်းဖတ်ချဉ် စသဖြင့် ရွာထဲက ဈေးဆိုင်မှာ ပြေးဝယ်ရတယ်။ နာရီပြန် နှစ်ချက်လောက်ဆိုရင် ဦးစံသောင်းတို့၊ မငွေစီတို့ သမီးသားမြေးတစ်စု ထမင်းစားကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့က စားပြီးလို့ သူတို့ အိမ်ရှေ့ မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက် ကစားဖို့ လူစုနေကြပြီ။ သူတို့က ထမင်းစားကြတုန်း။ ဘာချက်သလဲမမေးနဲ့၊ အငွေထောင်းထောင်းထနေတဲ့ ထမင်းလေ့ အသီးသီး၊ အလယ်ခေါင်မှာ ဟင်းထည့်တဲ့ ဇလုံမရှိဘူး၊ လောလောဆယ် ဖိုးရှမ်းပြေးဝယ်လာတဲ့ ငရုတ်ကြမ်းမှုန့်ကလေးက စက္ကူကန်တော့ ဖြေလျက်၊ နှမ်းဖတ်ချဉ်ခဲကလေးက ဗာဒံရွက်ကလေးခင်းလို့၊ ဆီလုံးဝမပါဘူး၊ ခွင်ပေါ်က ချပြီးစ ခရမ်းသီးချက်ကိုတော့ ထမင်းဇလုံတွေထဲကို မငွေစီက ဇွန်းတစ်ချောင်းနဲ့ 'ရှော... အင့်' 'ဘတ်... ဘတ်' နဲ့ လိုက်ပုံပေးတယ်။ ဟင်းထည့်ပန်းကန် မပါတဲ့ ထမင်းဝိုင်းပဲ။ ခရမ်းသီးနဲ့ ထမင်းနယ်ပြီး ဗာဒံရွက်ပေါ်က နှမ်းဖတ်ချဉ်ခဲကလေး ဖဲ့စားလိုက်၊ စက္ကူပေါ်က ငရုတ်ကြမ်းမှုန့်ကလေး လျက်လိုက်နဲ့ ထမင်းစား ပြီးတာများတယ်။

သူတို့ထမင်းဝိုင်းနား သွားကြည့်ရင် စားချင်စရာ၊ အားကျစရာ ကောင်းတယ်။ "ဘစံသောင်း၊ ဘာဟင်းချက်သလဲ" လို့ ကျွန်တော်က မေးရင် "စားအုံးကွ၊ ငလုံး" တဲ့။ "ဒီလိုပဲကွ၊ ဟင်းကောင်းရယ် ဘာရယ်မှ မဟုတ်ဘူး၊ ငတ်ငတ်နဲ့ စားရလို့ကတော့ တယ်... မြိန်သကိုးကွ" ထမင်းလေး ခွဲလိုက်၊ စကားပြောလိုက်နဲ့ စားနေတာပဲ။ "မြန်မာပြည်မှာ ငတ်လို သေတဲ့ မသာရယ်လို့ မရှိဘူးကွ။ အချိန်တန်ရင် ထမင်းတစ်လုတ်တော့

ထင်းခုတ်စားစား၊ ဈေးရောင်းစားစား စားရတာချည်းပါပဲ မောင်ရာ။ ရှေးစကား ရှိတယ်မဟုတ်လား။ လူထွင်းတဲ့ခံတွင်း မဟုတ်ဘူးတဲ့။ 'နတ်ထွင်းတဲ့ ခံတွင်း' တဲ့ကွ။ ဘစ်သောင်းရဲ့ စကားအဓိပ္ပာယ်ကို အဲဒီတုန်းက ကောင်းကောင်း နားမလည်ပါဘူး။

နတ်ထွင်းတဲ့ ခံတွင်း ဆိုတဲ့ စကားလေး ကြားရတော့ အရှေ့ဘက်က နတ်စင်ကလေးကို ငေးကြည့်နေမိတယ်။ သုံးဆယ့်ခုနစ်မင်း ပြည့်မပြည့် မသိရတဲ့ နတ်ရုပ်ကလေးတွေကတော့ သပြေပန်းအိုး၊ မေမြို့ပန်းအိုး၊ ဘီလပ်ရည်ပုလင်း၊ အရက်ပုလင်း အစီအရီရဲ့ နောက်မှာ ပြုတစ်ပြုတစ်နဲ့ တွေ့ရတယ်။ ဘစ်သောင်းတို့ ချို့ချို့ငဲ့ငဲ့ စားနေကြပေမဲ့ နတ်စင်ပေါ်မှာတော့ အရက်ကြိုက်တဲ့ ပခန်းမင်းအတွက် အရက်၊ ထန်းရည်။ အချိုရည် ကြိုက်တဲ့ မင်းညီနောင်အတွက် ဘီလပ်ရည်ပုလင်းရောင်စုံ မလစ်လပ်စေရဘူး။ ပန်းမညှိုးစေရဘူး။ ဒီအထဲ ဈေးရောင်းကောင်းလို့ ငွေပိုငွေလွှဲရှိရင် ဈေးက လက်ဖက်အကြော်စုံ တစ်ကျပ်မိုးလောက် ဝယ်လာပြီး ရိုးရာကို မမေ့မလျော့ လက်ဖက်ဆီ ဆမ်းတင်သေးတယ်။ "ရှင်ကြီး ရှင်ကောင်းကို မမေ့ပါဘူးတော့၊ ဆွေအားမကိုးပါဘူး၊ မျိုးအားမကိုးပါဘူး၊ အရှင်ကြီး အရှင်ကလေးတို့ကိုသာ အားကိုးပါတယ်တော့" နဲ့ မငွေစီ လက်ဖက်ဆီဆမ်းကလေး လက်သုံးချောင်းနဲ့ တင်တင်နေတတ်တယ်။ 'တစ်တော့်တည်း တော့်' နေတတ်တယ်။

စားတဲ့ နေရာတွင်လား ဆိုတော့လည်း မဟုတ်သေးဘူး။ နေတော့လည်း ကြည့်၊ သူတို့အိမ်ကလေးက ခနော်နီခနော်နဲ့ ဖြစ်နေသလို၊ ကြမ်းတွေကလည်း ဓမ္မာသောကာ၊ အမိုးက ရေပန်းခရားဖြစ်ချင် ဖြစ်နေပေမဲ့ နတ်စင်ကျတော့ ဘယ်နေရာမှာ မိုးယိုသလဲ၊ ဝါးကပ် မမိုးနိုင်သေးရင် ထန်းလက်ကလေး တစ်လက်နှစ်လက်ခုတ်ပြီး ယိုတဲ့နေရာ ဖာတော့ ထေးတော့တာပဲ။

ကြမ်းပေါက် ဘယ်နေရာ ပေါက်သလဲ၊ ရှိတဲ့ အသားတိုအသားစနဲ့ ပြုပြင် တော့တာပဲ။ အဲဒီလောက်ထိ ရိုသေကိုင်းရှိုင်းတာ။

တစ်နှစ်တစ်ခါ ကျင်းပရတဲ့၊ တပို့တွဲလဆန်း နတ်ပွဲတွင်းရောက်ပြီ ဆိုလျှင် ဘစ်သောင်းတစ်ယောက် အခါတိုင်းထက် အလုပ်ရှုပ်ပြီ။ ဥယျာဉ် အလုပ်နားပြီး နတ်ရုပ်တွေကို ချိုးရေတော် သုံးပေးရတယ်။ ကနားဖျင်း ထိုးရတယ်။ နတ်မင်းတွေစံပယ်ဖို့ စားပွဲခုံတွေကို ရွာထဲလည်ငှားရတယ်။ ဖိတ်သင့်တဲ့ နတ်ကတော်တွေလည်း ဖိတ်ရတယ်။ တချို့လည်း ဖိတ်နေစရာ မလိုဘူး။ အချိန်တန်ရင် ရောက်လာကြတာပဲ။ ဒီရက် ဒီရက်ဆိုတာ သိနေ ကြတာကိုး။ ဒိုးတီးအဖွဲ့လည်း ငှားရတာပဲ။ အဲ... အဓိကကတော့ ပိုက်ဆံပဲ။ ကြွရောက်လာတဲ့ ဒိုးတီးအဖွဲ့၊ နတ်ကတော်အားလုံးကျွေးဖို့ ပဲဆံ၊ ငါးခြောက်၊ ကြက်သွန်၊ ဆန်၊ ဆီ စသဖြင့် ဝယ်ဖို့၊ နတ်မင်းတွေအတွက် စီးကရက်၊ ပန်း၊ အရက်ဝယ်ဖို့ မုန့်ဆီကြော်၊ ကြက်သားကြော်ဖို့၊ လှော်ဖို့ရာ ငွေလိုလာပြီ။

စားစရာသာ မရှိရင်နေမယ်။ ကနားပေးဖို့ရာအတွက်ကတော့ မဖြစ် ဖြစ်အောင် ရှာရတာပဲ။ မခက်ပါဘူး။ ရွာထဲက ငွေတိုးပေးတဲ့ အိမ်တစ်အိမ်က ခုနစ်ရာလောက်ယူလိုက်ရင် လောက်တာပဲ။ ပေးတဲ့အိမ်ကလည်း ကြည်ကြည် ဖြူဖြူပေးလိုက်တာပဲ။ ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ပြန်ဆပ်မယ်ဆိုတာ သိနေတာကိုး။

နတ်ပွဲဝင်တဲ့နေ့ဆိုရင် ဘစ်သောင်းက တစ်နှစ်လုံး အင်္ကျီမကပ်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို အိန္ဒိယမြင်းခေါင်း စွပ်ကျယ်အဖြူကလေး ဝတ်လို့၊ ခေါင်း မှာလည်း ဗန်းမော်တဘက်ကြီး ပေါင်းလိုက်သေး။ မငွေစီကလည်း အဝတ် သစ်၊ အစားသစ်တွေနဲ့။ သူတို့မျက်နှာတွေက ပြုံးလို့ပျော်လို့။ အလှူရှင် တွေကိုး။ သူတို့မှ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ရွာလုံး ပျော်ကြတာပဲ။ ဆိုင်းသံ ဗုံသံ ကြားရင်ကို မနေနိုင်တဲ့ ကာလသားတွေ၊ ကြည့်ချင်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေ၊ ဒိုးအဖွဲ့ရဲ့ နောက်ကနေ ကနေတဲ့ နတ်ကတော်တွေကို အားပေးရင်း သူတို့

စွန့်တဲ့ အရက်ကလေး၊ ကြက်ကြော်ကလေး အစွန့်ခံနေတဲ့ ထန်းရေသမား ကိုခင်အောင်တို့၊ ကိုစိန်ကုလားတို့ ဆိုတာလည်း “ချ... ချ” နဲ့ ဒိုးအဖွဲ့နဲ့ ကနေတဲ့ နတ်ကတော်တွေကို အားရပါးရ အားပေးအော်ဟစ်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကလေးတစ်သိုက်ဆိုတာလည်း ‘နတ်ကရာ ကြည့်ပြီးမော’ သူလည်းရှိ၊ ကြေးနောင်ဆရာ အလစ်ကို တုတ်မှာဆေးလိပ်တို့ တပ်ပြီး မောင်းတီးဖို့ ချောင်းသူကချောင်းနဲ့ သူဟာနဲ့သူ ပျော်နေကြတဲ့ သူချည်းပါပဲ။

အပျော်ဆုံးကတော့ ဘစ်သောင်းပဲနေမှာ။ သူကတော့ နတ်စင်ပေါ် ကနေ စွပ်ကျယ်ကဖြူဖြူ၊ ဗန်းမော်တဘက်ကြီး တဖွေးဖွေးနဲ့ ပြုံးပြုံးကြီးပဲ။ ကိုကြီးကျော်ချောတဲ့ နတ်ကတော်အတွက် လိုအပ်တဲ့ ထန်းရေ၊ ကြက်သား ကြော်၊ မင်းညီနောင်ချောတဲ့ နတ်ကတော်အတွက် ဘိလပ်ရည်၊ စီးကရက် စသဖြင့် လိုလေသေးမရှိအောင် နတ်စင်ပေါ်ကနေ ထုတ်ထုတ်ပေးရတယ်။ ကနေတဲ့ နတ်ကတော်ကနေ လက်ယပ်ခေါ်ပြီး ကျွေးတဲ့ ကြက်သားကြော်လေး၊ တစ်ကိုက်လောက် ကိုက်ရရင်၊ အချိုရည် တစ်ငုံလောက် သောက်ရင်ကို ဘစ်သောင်းတစ်ယောက် အရမ်းကို ကြည်နူးနေတော့တာ။ နတ်က သူ့ကို မမေ့မလျော့ဘူးဆိုတဲ့ အသိနဲ့၊ ဂုဏ်ယူနေတဲ့ မျက်နှာကြီးနဲ့ ကျွန်တော် တို့တောင် သူ့ကို အားကျမိသေးတယ်။ သူ့မှာ ငွေ မရှိရှာလို့ ငွေတိုးယူပြီး ရတဲ့ငွေနဲ့ ကြော်ထားတဲ့ မုန့်၊ ကြက်ကြော်တွေကို နတ်က ပြန်စွန့်လို့ တစ်လုတ်တစ်ဖဲ့ စားရတာကို အလွန်ဝမ်းသာ ဂုဏ်ယူနေတဲ့ မျက်နှာကြီးနဲ့။

တစ်ညနဲ့တစ်နေ့ကုန် ကခုန်ချောပြီးရင် နတ်ကတော်တွေကို နှုတ်ဆက်ရင်း “တစ်နှစ်တော့ နတ်မင်းများရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးနဲ့ အောင်မြင်သွား ပြန်ပြီ၊ ရှေ့နှစ်လည်း လာခဲ့ကြဦးနော်” လို့ ဖိတ်နေပြန်ရော။ အားလုံးပြန်သွား တော့လည်း သူ့တစ်ယောက်တည်း ပတ်စာရွာ ဖျာသိမ်း၊ ပြန်ပို့တန်တာပို့၊ သိမ်းစရာရှိတာ သိမ်းနဲ့ အလုပ်ရှုပ်နေတာပဲ။

နောက်ရက်တွေကျပြန်တော့ အခါတိုင်းလိုပါပဲ။ ဘစ်သောင်းက ဥယျာဉ်ခြံ ရေလောင်းမြီး၊ တောင်းတစ်လုံးနဲ့ မြေလည်ကျုံးစမြီး။ မငွေစီ ကလည်း ဈေးတောင်း ခေါင်းပေါ်ပြန်ရွက်။ ရှာကြဖွေကြ စားသောက်ကြနဲ့ပေါ့။ နတ်ပွဲလုပ်ရလို့ အကြွေးတင်တဲ့ ငွေခုနစ်ရာကတော့ နတ်ပွဲအပြီး တပေါင်း လဆန်းဆိုရင် နတ်စင် ခေါင်းရင်းက သရဖီပင်ကြီးက ပွင့်တော့တာပဲ။ အဲဒီ သရဖီပင်ကြီးကို မြောင်းသွယ်ပြီး ရေလောင်း၊ ငြိမ်းထိုး၊ မနက်တိုင်း သရဖီ ဖူးလေးတွေ ခူးပြီး မြို့ဈေးကို မငွေစီ သွားရောင်းတယ်။ အပွင့်ကလေးတွေက လှတော့ ဈေးကောင်းရတယ်။ ခုနစ်ရက်လောက် ခူးရရင်ကိုပဲ သရဖီပန်းက တုံးတော့တာ။ ဒါပေမဲ့ သရဖီပန်းဖိုးက နတ်ပွဲအတွက် ယူတဲ့ ငွေ ကျေအောင် ပေးဖို့တော့ရတယ်။ စားဖို့ကတော့ အခါတိုင်းလိုပဲ ဈေးရောင်းစားပေါ့။

ကျွန်တော့်အိမ်အတွက် သောက်ရေသုံးရေခပ်သွားရင်း ဘစ် သောင်းနဲ့ အမြဲ စကားလက်ဆုံကျလေ့ရှိတယ်။ သူကတော့ မောင်းလက် ကြီးနဲ့ ရေတွေကို ခပ်လိုက်၊ သွန်ပစ်လိုက်နဲ့ ဥယျာဉ်ထဲရေလောင်းရင်း ဧည့်ခံစကားပြောတယ်။ ကျွန်တော် သူ့မောင်းလက်နဲ့ ရေငင်နေတဲ့ အလှည့် ဆိုရင် သူက ထန်းသား ရေတံလျှောက်ပေါ်မှာ ထိုင်ပြီး စကားပြောတယ်။

“ဘစ်သောင်း ဒီနှစ် နတ်ပွဲဖိုးကျေရဲ့လား၊ သရဖီပန်းတွေကလည်း အတော်ပွင့်သနော်၊ ရှေ့နှစ်ကျရင် အသံချဲ့စက်လေးတော့ ပါအောင် ထည့်ဗျို့”

“အေးကွ... တစ်နှစ်တစ်ခါတော့ ဆော်ရမှာပဲဟ၊ ဒီလိုပါပဲကွာ၊ စားဖို့ သောက်ဖို့ ဆိုတာကတော့ မပူရဘူးဟ၊ သူ့ဟာသူ ဖြစ်သွားတာပဲ။ နတ်ပွဲကြေးလည်း ကျေသွားပြီ၊ ‘ကိုင်းကျွန်းမို့၊ ကျွန်းကိုင်းမို့’ ဆိုတဲ့ စကား ရှိပါရောလားကွ။ သူ့ရိုသေတော့ ကိုယ့် မစတာပေါ့”

သူပြောတဲ့ ကျွန်းကိုင်းမို့၊ ကိုင်းကျွန်းမို့ စကားရဲ့ အတိမ်အနက်ကို ကျွန်တော် တွေးဆကြည့်မိတယ်။ နတ်တွေက ကိုင်းပင်လား၊ ကျွန်းကြီးလား၊

ဘစ်သောင်းက ကိုင်းပင်လား၊ ကျွန်းကြီးလားဆိုတာကို သူ့ရိုသေလို နတ်က မ စ တာတဲ့။ သူကတော့ တစ်နှစ်တစ်ခါ အချိုရည်ကြိုက်တဲ့ နတ်ကို အချိုရည်၊ ကြက်သားကြိုက်တဲ့ နတ်ကို ကြက်သား၊ မုန့်ဆီကြော်ကြိုက်တဲ့ နတ်ကို မုန့်ဆီကြော်၊ အရက်ကြိုက်တဲ့ နတ်ကို အရက် ပူဇော်ပသနိုင်ဖို့ အစားဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲခံပြီး စုနေတုန်းပဲ။ နတ်တွေ (နတ်ကတော်တွေ) စားကောင်းသောက်ဖွယ် စားရဖို့ သူတို့ ဖြစ်သလိုစားတယ်။ အဲသလို ဖြစ်သလိုစားနေရတာလေးကိုပဲ သူကတော့ နတ် မ လို့ စားနေရတယ်လို့ အယူစွဲနေတုန်းပဲ။

ဒါကတော့ သူ့လက်သုံးစကားအတိုင်းပဲလေ။ ဘာတဲ့... လူထွင်းတဲ့ ခံတွင်း မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ 'နတ်ထွင်းတဲ့ ခံတွင်း' တဲ့လေ... ကဲ။

၂၀၀၁၊ ဇူလိုင်လ၊ ဇာတိသတင်းမဂ္ဂဇင်း

အကြွေးဆပ်သူများ

“စိန်မောင်း နှစ်ကျပ်ခွဲ”

“ငလုံး သုံးကျပ်နှစ်ဆယ်”

“စံဖဲ ခုနစ်ဆယ့်ငါးပြား”

“အေးမိ နှစ်ကျပ်”

ကျွန်တော် အပါအဝင် စတုတ္ထတန်းကျောင်းသား လေးဦးသည် စာအုပ်၊ ခဲတံဖိုးပေးရန် ကြွေးကျန်သဖြင့် မတ်တတ်ရပ်နေရသည်။ ဆရာကြီးက ပေးရန် ကျန်ရှိနေသော ကြွေးစာရင်းကို ဖတ်ပြနေခြင်းဖြစ်သည်။

“မင်းတို့ စာအုပ်ဖိုးတွေ ကျန်သေးတယ်နော်။ အဲဒါ နောက်တစ်နေ့ ပါအောင် ယူခဲ့ကြကြားလား။ အခုအားလုံးအတွက် ဆရာကြီး စိုက်ပေးထားတယ်။ စိန်မောင်းက အိမ်က မပေးဘူးလား။”

“ဟို... ဟို... အဖေက ထွန်ငှားလိုက်ခ ရှင်းတဲ့နေ့ကျမှ ပေးပါ့မယ်တဲ့”

စိန်မောင်းပြီးတော့ စံဖဲအလှည့်။

“အမေက ပြောင်းရိတ်ခရရင် ပေးပါ့မယ်တဲ့”

စံဖဲ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်အလှည့်။ မတ်တတ်ရပ်ရင်း ချွေးစေးများ ပြန်လာသည်။ ကျွန်တော်၏ ဖခင်ကား မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းအထိ နိုင်ငံ လှည့်၍ ကုန်ထမ်းလိုက်နေရသည်။ မိခင်မှာမူ သားသမီး ခြောက်ယောက် အတွက် ဈေးတောင်းခေါင်းရွက်ကာ ရှာဖွေကျွေးမွေးနေရသူဖြစ်၍ တစ်နေ့စာ တစ်နေ့ စားဖို့ပင် အနိုင်နိုင်၊ ကျွန်တော်က အတန်တန် တောင်းသော်လည်း မပြေလည်နိုင်သေး။ ဗလာစာအုပ်တစ်အုပ်လျှင် ပြားသုံးဆယ်၊ ခဲတံတစ်ချောင်း ဆယ်ပြား၊ ပုံနှိပ်စာအုပ်ဖိုး ငါးမူးပြားခြောက်ဆယ်သာဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့် အနေဖြင့် စာအုပ်ဖိုး အချို့အဝက်ကိုသာ ဆရာကြီးထံ ပေးနိုင်သေးသည်။ ကျန်ငွေ သုံးကျပ်ပြားနှစ်ဆယ်အတွက်ကား ပေးနိုင်ရန် မလွယ်သေး။ အမေ့ ခမာမှာလည်း အခြားသားသမီးကြီးများအတွက် ရတတ်သရွေ့ထဲက ဖဲ့ပေး နေရသည်။ ရွာကျောင်းတွင် စာသင်နေရသော ကျွန်တော့်ကို ဦးစားမပေးနိုင်။

“ငလုံး... ငါပြောနေတာ ကြားရဲ့လား”

ကျွန်တော် အတွေးလွန်နေရာမှ ဆရာကြီး၏စကားသံကြောင့် သတိပြန်ဝင်လာ၏။

“ဗျာ... ဆရာကြီး... ဟို... ဟို... အမေက အဆင်မပြေသေးလို့ပါတဲ့၊ အဖေဆီကလည်း ငွေမလွှဲသေးလို့၊ အဲဒါ...”

“ဟင်း...”

ဆရာကြီးက သက်ပြင်းရှည်ကြီးချသည်။ ပြီးတော့-

“ကဲပါကွာ... ထိုင်ကြ ထိုင်ကြ၊ ဆရာက တောင်းတယ်လို့လည်း သဘောမထားနဲ့၊ ဝတ္တရားရှိလို့သာ ကြွေးစာရင်း ဖတ်ပြတာပါ၊ ကဲ... ကဲ... သင်္ချာတွက်ရအောင် စာအုပ်ထုတ်ကြ”

ဆရာသည် သင်္ချာပုစ္ဆာများကို ကျောင်းသားများ နားလည်သည်

အထိ တစ်ဆင့်ချင်း စနစ်တကျ ရှင်းပြသည်။ နားလည်လောက်မှ အလုပ် ပေးကာ ကျောင်းနှင့်မနီးမဝေးရှိ ကျေးရွာသမဝါယမဆိုင်သို့သွား၍ စာရင်း များကို ဒိုင်ခံ၍ လုပ်ပေးလေ့ရှိသည်။

ကျွန်တော်တို့ရွာသည် မြို့၏အရှေ့ဘက် တစ်မိုင်ခွဲမျှသာဝေးသည်။ ကျောင်း၌ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးနှင့် လက်ထောက်ဆရာမ တစ်ယောက်သာ ရှိကြလေသည်။ ဆရာကြီးသည် ကျွန်တော်တို့ရွာကျောင်းသို့ ရောက်သည်မှာ ကြာခဲ့လေပြီ။ ရွာထဲရှိ ကျောင်းသားကြီးဟူသမျှသည် သူ၏တပည့်များ ချည်းသာဖြစ်လေသည်။ အားလုံးသော ရွာသူရွာသားများမှအစ ချစ်ကြ၊ ကြောက်ကြ၊ ရိုသေကြသည်။ ဆရာကြီးသည် အသင်အပြ အလွန်ကောင်း၏။ ကျွန်တော်တို့ရွာမှ လေးတန်းအောင်သော ကျောင်းသားသည် ငါးတန်း တက်ရန် အလယ်တန်းကျောင်း ပြောင်းရလျှင် မျက်နှာမငယ်ရ။ သင်္ချာ အခြေခံ ကောင်းသူများချည်းဖြစ်ကြ၍ အတန်းထဲတွင် ထိပ်ဆုံးမှ ဗိုလ်စွဲ သူများဖြစ်ကြသည်။ သင်္ချာအလီ၌ ဆယ့်ခြောက်အထိကို အပြန်အလှန် အလွတ်ကျက်ရသည်။ ဆရာက အရိုက်လည်းကြမ်းသည်။ မည်မျှပင် အရိုက်ကြမ်းသည်ဖြစ်စေ၊ ရွာထဲမှ မိဘများကလည်း ရိုသေကြသည်။ သူတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် ကျောင်းတက်ဖျင်းသော ကျောင်းသားကို ကျောင်းသို့အရောက် ပို့ပေးကြ၏။

ဆရာကြီးသည် ရပ်ရေးရွာရေး၌လည်း စိတ်ဝင်တစား ဦးဆောင်၍ လုပ်ပေးတတ်သေးသည်။ အိမ်မှ ထမင်းမယူရ၊ ရွာမှ အလှည့်ကျကျွေးသည်။ ညနေကျောင်းဆင်းလျှင် မြို့ပေါ်ရှိ သူ့အိမ်ကို တန်းပြီးမပြန်သေး။ အနည်းဆုံး သမဆိုင်မှ တစ်နေ့တာ ရောင်းချရသမျှ စာရင်းဇယားများကို ကူညီတွက်ချက် ပေးနေတတ်သေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားများကလည်း ဆရာကြီး ရိုမနေလင့်ကစား

ရှိနေသကဲ့သို့ပင် ငြိမ်သက်စွာဖြင့် ဆရာကြီး ပေးထားခဲ့သော ကျောင်းစာများကို တွက်ချက် လေ့ကျင့်နေကြသည်။ ဆရာကြီး မည်မျှပင် ရိုက်မောင်းပုတ်မောင်းလုပ်သော်လည်း ဆရာကြီးကို အချစ်အခင်မပျက်၊ အရိုအသေမပျက်။ ဤသည်မှာ နောင် ကျွန်တော် အတန်းကြီးရောက်သည့်တိုင်အောင်ပင် ဖြစ်သည်။

နောက်ရက်များ၌ ဆရာကြီးသည် စာအုပ်ဖိုးအကြွေးကို ဟပင်မဟတော့ချေ။ စိန်မောင်းတို့၊ စံဖဲတို့၊ အေးမိတို့ကတော့ ကြွေးကျေကြသည် မကျေကြသည် မသိရ။ ကျွန်တော့်အဖို့ကတော့ မပေးနိုင်သေး။ သည်လိုနှင့် ကျွန်တော် လေးတန်းအောင်သောအခါ ရွာမူလတန်းကျောင်းမှ ဗုဒ္ဓကုန်းအလယ်တန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဆရာကြီးထံ ကျွန်တော် ပေးရန် ကြွေးကိုတော့ ရံဖန်ရံခါ သတိရနေတတ်မြဲ။

*

သီတင်းကျွတ်လရောက်လျှင် ကျွန်တော်တို့ရွာကလေးသည် ဆရာကန်တော့ပွဲအတွက် တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားနေကြတော့သည်။ လက်ရှိ မူလတန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်နေသော ကျောင်းသားများ၊ အလယ်တန်းရောက်နေသော ကျွန်တော်တို့၊ အထက်တန်းရောက်နေသော အစ်ကို အစ်မများ အပါအဝင် တစ်ရွာလုံးသည် ဆရာကန်တော့ပွဲအတွက် အားခဲ၍ ဆင်နွှဲကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာနှင့် တစ်မိုင်ကျော်ဝေးသော မြို့ပေါ်ရှိ ဆရာကြီး၏ အိမ်တိုင်ရာရောက် အိုးစည်အဖွဲ့၊ စည်တော်အဖွဲ့၊ ယိမ်းအဖွဲ့စသည်တို့ဖြင့် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ စီတန်းလှည့်ကာ ဆရာကန်တော့ပွဲကို ဆင်နွှဲကြသည်။ မြို့ပေါ်မှ လူများကပင် အံအားသင့်စွာ ကြည့်ရှုကြသည်။ ချီးမွမ်းကြသည်။

ဆရာကြီး၏ အိမ်ရှေ့တွင် မဏ္ဍပ်ထိုးကြသည်။ ထိုမဏ္ဍပ်ထဲ၌

ကျွန်တော်တို့ ရွာသူရွာသားအားလုံး အလှူလုပ်နေသည့်နှယ် ထင်ရ၏။ မြို့ပေါ်မှ လူအများကလည်း-

“ကြည့်ပါဦး၊ ကျွဲတဲက ဆရာကန်တော့ပွဲ လုပ်တာတဲ့၊ စည်ကား လိုက်တာ၊ သူတို့ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးကို တော်တော်ချစ်ကြတဲ့ပုံပဲ” တဲ့။

မှန်ပါသည်။ တစ်ရွာလုံး အသက်အရွယ်ကြီးသော လူကြီးမှစ၍ ကျောင်းနေ ကျောင်းသားအားလုံး ဆရာကြီး၏အိမ်ရှေ့မဏ္ဍပ်တွင် တစ်ဖွဲ့ပြီး တစ်ဖွဲ့ အဆိုအက အသီးသီးဖြင့် ဖျော်ဖြေကြသည်။ ပြီးလျှင် ပါလာသော ကန်တော့ပွဲပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဆရာကြီးနှင့် ဆရာမကို ကန်တော့ကြပါသည်။ ကန်တော့သည်ဆိုရာ၌ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားများသာမက ရွာထဲမှ အသက်ကြီးသော သူများကပင် ဆရာကြီးကို လက်အုပ်ချီ၍ ကန်တော့ ကြသည်။

ဆရာကြီးကလည်း ဝမ်းသာအားရ ဆုတွေပေးသည်။ မျက်ရည် များပင် စီးကျလာသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဝမ်းသာဝမ်းနည်းဖြစ်ရလေ၏။

“ကဲ ကဲ... ကန်တော့ပြီးရင် လက်ဖက်ရည်နဲ့ ဗယာကြော်လေး သောက်ကြ၊ စားကြဦး”

ဘယ်အချိန်က စီစဉ်ထားသည်မသိ၊ မျက်နှာချင်းဆိုင် ဦးကျော်ဝမ်၏ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ ကန်တော့လာသမျှသော ရွာသူရွာသားအားလုံးအတွက် စောင့်အောင် လက်ဖက်ရည်နှင့် ဗယာကြော် ကျွေးလေတော့၏။ ကမကထ လုပ်သော ရွာလူကြီးများ မျက်လုံးပြူးကုန်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်တို့ ကန်တော့သော ပစ္စည်းများတန်ဖိုးသည် ဆရာကြီးက ပြန် ကျွေးသော လက်ဖက်ရည်ဖိုးပင် ကာမိဟန်မတူ။ ရင်းနှီးသော လူကြီးအချို့က ဦးကျော်ဝမ်ထံစုံစမ်းမေးမြန်းကြည့်သောအခါ ဆရာကြီး အရုံးပေါ်နေကြောင်း သိရတော့၏။

ရွာပြန်ရောက်လျှင် ထပ်မံငွေစုပြီး ရသမျှငွေသား သက်သက်ကို ဧည့်ခံစရိတ် ကာမိစေရန် ဆရာကြီး၏ ဇနီးဖြစ်သူလက်ထဲ အတင်းထည့်ကာ ပြန်ပြေးခဲ့ရသည်။ ဤသည်ကို ပြန်ပြောရင်း ရယ်ပွဲဖွဲ့ကြရသည်မှာလည်း အမော။

“ဒီဆရာနှင့် ဒီရွာ ကိုက်လည်း ကိုက်ပါရဲ့” တဲ့။

ကျွန်တော် ဘွဲ့ရ၍ ကျောင်းဆရာဝင်လုပ်ချိန်အထိ ဆရာကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်၍ ကောင်းကောင်းစကားမပြောရဲသေး။ သို့သော် ဆရာကြီးလည်း ပင်စင်ယူပြီး ချေပြီ။ ပင်စင်ယူပြီးသော်ငြားလည်း ဆရာကြီးသည် သူ့အိမ်၌မနေ။ စက်ဘီး တစ်စီးဖြင့် ရွာသို့ အမြဲရောက်လာကာ သမဆိုင်တွင် စာရင်းဇယားများကို ကူလုပ်နေတတ်စမြဲပင်။ ဤမျှ သံယောဇဉ်ကြီးသော ဆရာကြီးပါပေ။ ယခင် ကလို ဆရာကန်တော့ပွဲ မလုပ်တော့။ ကန်တော့ချင်သော်လည်း ရတာထက် ကုန်တာများမည် စိုးရိမ်၍ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းခွင်သို့ဝင်နေသော ကျောင်းသား ဟောင်းများက တတ်နိုင်သမျှသော ပစ္စည်းကလေးတွေနှင့် ဆရာကြီးထံ သွား၍ ကန်တော့ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ညီအစ်ကိုလည်း ဝါဒစောင် တစ်ထည်စီနှင့် သီတင်း ကျွတ်ပြီဆိုလျှင် ဆရာကြီးထံ ကန်တော့ ရောက်တတ်သည်။

“အင်း... မင်းတို့လည်း ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ်ရပ်နိုင်တဲ့ သားကောင်း သားမြတ်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြပြီ။ ဆရာကြီး ဝမ်းသာပါတယ်။ မိဘတွေကိုလည်း ပစ်မထားကြနဲ့။ မင်းတို့ငယ်ငယ်က ချိုချိုငဲ့ငဲ့နဲ့ ကျောင်းထားပေးတဲ့ ကျေးဇူးတွေ ဆပ်လို့ မကုန်ဘူးနော်” တဲ့။

“ဟုတ်ကဲ့ပါ... ဆရာကြီး၊ ကျွန်တော်တို့ အမြဲဂရုစိုက်ပါတယ်”

“အေး... အေး... မင်းတို့ကတော့ လိမ္မာကြပါတယ်ကွာ၊ ဟိုအကောင်

တွေသာ...” ဟုပြောရင်း သူ၏တပည့်ဆိုးများအကြောင်းတွေးရင်း စကား
 မဆက်တော့။ ဆရာကြီးသည် သူ၏တပည့်မှန်သမျှ အဆိုးအကောင်းမရွေး
 သံယောဇဉ်အလွန်ကြီးသည်။ တပည့်များကလည်း တစ်ရပ်တစ်ကျေး
 ရောက်နေသည့်တိုင် ရွာအလည်ပြန်ရောက်သည့်အခါတိုင်း ဆရာကြီးထံ
 ရောက်အောင် သွား၍ ကန်တော့ကြသည်။ ဆရာကြီးသည် ထိုပီတိများကို
 စားရင်း အားရှိနေဟန်တူပါသည်။

ဆရာကြီးသည် ဆေးရုံတွင် အဆုတ်ရောဂါ ကုနေသည်ဟူသော
 သတင်းကိုကြား၍ ကျွန်တော်သည် ရွာပြန်ရောက်သော ကျောင်းပိတ်ရက်
 များတွင် ဆေးရုံသို့သွား၍ စောင့်ပေးပါသည်။ ဆရာကြီးသည် စကား
 ပြောချင်နေပါသည်။ သို့သော် အမောဖောက်လာ၍ သိပ်မပြောနိုင်တော့။
 တာဝန်ကျ ဆေးရုံအုပ်ကြီး ‘ရောင်း’ လှည့်လျှင်အားယူ၍ ကျွန်တော့်ကို
 ပြောဖြစ်အောင်တော့ ပြောလိုက်သေးသည်။

“အလကားပါကွာ၊ ဆရာဝန်တွေက ပိုက်ဆံရှိတဲ့ လူနာတွေသာ
 ဂရုစိုက်တာ၊ တို့လိုပင်စင်စား ကျောင်းဆရာအနား ဖြတ်တောင်မလျှောက်ဘူး”
 ဆရာကြီးပြောတာလည်း မှန်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ဆေးရုံအုပ် ဆရာကြီးသည်
 မျက်နှာအလွန် လိုက်ပါသည်။ ရောင်း လှည့်တိုင်း ဆရာကြီးကို ဝတ္တရားကျေ
 စကားစမြီ မေးမြန်းပြီး အခြားလူနာများကိုသာ အချိန်ကြာကြာဂရုစိုက်တတ်
 သည်ကို ကျွန်တော်လည်း သတိထားမိခဲ့သည်။ ဆရာကြီးသည် သူ့ကိုယ်
 သူလည်း အားလျော့လာပါသည်။ တစ်နေ့တခြား ပိန်လာ၏။

ကျွန်တော် တာဝန်ကျနေသော ရွာကလေးသို့ ပြန်ရောက်၍
 ကျောင်း၌ စာသင်နေစဉ် ဆရာကြီး ‘ဆုံးပြီ’ ဟူသော သတင်းကြားရ၍
 ခွင့်ယူကာ ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်ရွာလုံးကျွတ်မျှ အသုဘအိမ်တွင် ရောက်နေ
 ကြသည်။ တချို့ကလည်း ပါးစပ်မှ ပြောဆို တမ်းတ ငိုယိုကြသည်။ တချို့

ကလည်း မျက်ရည်ကျသည်။ ကျွန်တော်လည်း ရင်ထဲက ငိုနေပါသည်။
ငယ်စဉ်က သင်ခဲ့ရသော ဆရာသည် ကြီးကာမှ သင်ရသော ဆရာနှင့် မတူ
ပို၍ ချစ်ရ ကြောက်ရပါသည်။ 'လက်ဦးဆရာ' ဆိုသည်မှာ ဤသည်ကိုပင်
ခေါ်ရလေမလား။

ဆရာကြီးကို နောက်ဆုံးအနေနှင့် ကန်တော့ခြင်းဖြင့် ကန်တော့
နေစဉ် ကျွန်တော့်ရင်ထဲ၌ ဗလောင်ဆူနေသည်။ ဆရာကြီး၏ မေတ္တာ စေတနာ
များကို ဘယ်တော့မှ မမေ့။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော် လေးတန်းကျောင်းသား
ဘဝက မပေးနိုင်ခဲ့သော ဗလာစာအုပ်၊ ခဲတံ စာအုပ်ကြွေး သုံးကျပ်
ပြားနှစ်ဆယ်ကိုလည်း မမေ့။ ယနေ့တိုင်အောင် မြင်ယောင်နေမိသည်။

တကယ်ဆို ဆရာကြီးကို ကျွန်တော် နှစ်စဉ် ကန်တော့သော
ပစ္စည်းတန်ဖိုးသည် ထိုငွေနှင့် နှိုင်းစာလျှင် အလွန်တန်ဖိုးကြီးပါလိမ့်မည်။
သို့သော် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ၌ ထိုအကြွေးကို မိမည်မထင်။ အကြွေးသည်
အကြွေးသာဖြစ်သည်။ ကန်တော့ခြင်းသည် ကန်တော့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။
ဆရာကြီး သက်ရှိထင်ရှားနေစဉ်ကလည်း ထိုအကြွေးကိစ္စကို မဖြစ်စလောက်
ကိစ္စမို့ စကားမစပ်မိ။ ဆရာကြီး မရှိတော့သည့်အချိန်၌ ထိုမများလှသော
သုံးကျပ်နှစ်ဆယ်သည် ကျွန်တော့်ရင်ကို ဗလောင်ဆူစေပါတော့သည်။

“အကြွေး... အကြွေး... ထိုအကြွေးကို ငါ ဘယ်လိုဆပ်ရပါ!”

*

- “စိုးမင်းနိုင် ခုနစ်ဆယ်”
- “ခင်ဇော်လင်း တစ်ရာငါးဆယ်”
- “စိစိမော် တစ်ရာနှစ်ဆယ်”

ကျောင်းသားသုံးယောက်သည် ကျွန်တော့်ရှေ့တွင် မတ်တတ်
ရပ်လျက် မျက်နှာလေးတွေ အောက်ချလို့။

“မင်းတို့ စာအုပ်ဖိုးတွေယူခဲ့ကြလေ၊ တခြားလူတွေ ကျေကုန်ကြပြီ၊ အခု ဆရာကြီး မင်းတို့အတွက် စိုက်သွင်းထားတယ်။ စိုးမင်းနိုင်၊ မင်းအိမ်က မပေးသေးဘူးလား၊ မင်း မုန့်ဝယ်စားသလား မုန့်မှန်ပြော”

“မဟုတ်ဘူးဆရာ... အမေက ဈေးရောင်းတာ အမြတ်မကျန်လို့၊ ပြီးတော့ အဖေဆီကလည်း ငွေမလွှဲသေးလို့။”

သူ ဆက်ပြောနေသည်။ ကျွန်တော် မကြားတော့။ ကျွန်တော့် စိတ်က အတိတ်ဆီသို့။ တစ်ချိန်က ဆရာကြီး၏ ရှေ့တွင် ကျွန်တော်လည်း မတ်တတ်ရပ်ကာ ဤသို့ ဖြေရှင်းခဲ့ရလေပြီ။ ကိုယ့်ဆရာအပေါ်တော့ ဘယ် ကျောင်းသားမှ လိမ်မည်မထင်ဟု ကိုယ်ချင်းစာမိလေသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထိုစဉ်က မလိမ်ခဲ့။ အမှန်တကယ်မပြေလည်ခဲ့၍သာ မပေးနိုင်ခြင်းပင်။

ကျွန်တော့်အသိဉာဏ်တွင် အရောင်လက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားသည်။ ပြီးတော့ ကျေနပ်စွာ ပြုံးလိုက်မိသည်။ ထိုအပြုံးကိုကား ကျွန်တော့်ရှေ့၌ ရပ်နေသော ကျောင်းသားသုံးယောက်ကတော့ သဘောပေါက်မည်မထင်။

“အေး... အေး... ထိုင်ကြ၊ ဆရာတောင်းတာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ မပြေလည်သေးရင်လည်း ရပါတယ်၊ အခုတော့ ဆရာပဲစိုက်ထားလိုက်မယ်။ ကဲ...ကဲ... ဟောဒီ သင်ပုန်းပေါ်က စာကလေးတွေ ကူးလိုက်ကြ”

သူတို့ကိုအလုပ်ပေးထားရင်း ကျွန်တော် အတွေးနယ် ကျယ်နေမိသည်။

ကျွန်တော် ဆရာကြီးထံပေးရန် ကျန်ရှိနေသော အကြွေး သုံးကျပ် နှစ်ဆယ်နှင့် တန်ဖိုးတူမျှသော အကြွေးဆပ်ခွင့် အခွင့်အလမ်းရလေပြီ။ ကြွေးပေးရန် ကျန်နေသော ကျောင်းသားတို့ကို ဤအချိန်မှစ၍ နောက် နောင်တွင် ကြွေးမတောင်းမိစေရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်တော့သည်။ ဤပိုက်ဆံကို ကျွန်တော် စိုက်၍ ပေးလိုက်တော့မည်။ ထိုအခါ တမလွန်မှ ဆရာကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိပေရောမည်။

“အင်း၊ မင်းတို့က ဆရာကိုပေးရမယ့် အကြွေးကျတော့ရော”
ကျွန်တော့်အတွေးကို ကျွန်တော့်ဘာသာပင် အဆုံးသတ်၍
တွေးလိုက်မိပါတော့သည်။

“အိုလေ... မင်းတို့လည်း တစ်နေ့ကျရင် ဆရာလို ဆရာတွေ၊
ဆရာမတွေ မဖြစ်နိုင်ဘူး မပြောနိုင်ဘူး။ မင်းတို့ကိုယ်တိုင် ဆရာဖြစ်လာခဲ့ရင်
အခုလို အကြွေးမပေးနိုင်တဲ့ ကျောင်းသားမျိုးနဲ့ တွေ့ခဲ့ရင် စိုက်ဆပ်လိုက်
ကြပါ။ ဒါဆိုရင် ဆရာ မင်းတို့အပေါ် တင်တဲ့အကြွေး ကျေပြီလို့ မှတ်လိုက်
ပါ့မယ်”

၂၀၀၂၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၃၀ဒေးမဂ္ဂဇင်း

သာဓုကိဋ္ဌန

“တုံ... တုံ... တုံ... တုံ...တုံ...တုံ... တုံတုံ... တုံတုံ...”

နေ့ခင်း ကြောင်တောင် ရုတ်တရက် မြည်လိုက်တဲ့ ရွာမြောက်ပိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းက ကုလားတက်သံကြောင့် ကျုပ် စာသင်နေရင်း တွေဝေ သွားတယ်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်က “ဟာ... ဘုန်းကြီးပျံလွန်တော်မူပြီ” လို့ ကုလားတက်သံရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာပြန်လိုက်တယ်။

“ဟုတ်ရဲ့လားကွာ၊ မနေ့ကတောင် အကောင်းအတိုင်းပဲ”

“ဟုတ်တယ် ဆရာရဲ့၊ မနေ့ကညနေကတင် ရုတ်တရက် အဖျား ဝင်သွားတာတဲ့။ မယုံရင် ကျောင်းသွားကြည့်၊ သေချာပေါက် ဘုန်းကြီး ပျံလွန်တော်မူတာပဲ”

ဟုတ်ပေလိမ့်မည်။ ဒီဒေသက အကြောင်းမဲ့ ကုလားတက်ခေါက်ရိုး ထုံးစံမရှိ။ အရက်တက် ဆွမ်းချက်ဖို့၊ ညဝတ်တက်ဖို့ ဒါလောက်ပဲ ကုလား တက်ခေါက်တာ။ ခု နေ့ခင်းကြီးဆိုတော့ ကျောင်းသားပြောသလို ဘုန်းကြီး ပျံလွန်တော်မူတာ သေချာမှာပါလို့ ကျုပ် တွေးမိတယ်။

ပုဂံစာအုပ်တိုက်

ဒါနဲ့ ညနေ ကစားကျောင်းဆင်းချိန် အချိန်လုပြီး ရွာမြောက်ဘက်က ဘုန်းကြီးကျောင်းကို အပြေးတစ်ပိုင်း သွားတယ်။ ဟုတ်တယ်။ ဟိုရောက်တော့ ရွာထဲက ဆယ်အိမ်ခေါင်းတွေ၊ ကျောင်းဒကာ၊ ရွာသူကြီး၊ ဘုန်းကြီး ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ရောက်နေကြပြီ။ ပျံလွန်တော်မူတာက 'သက်ကယ်ကျင်း' ရွာရဲ့ တစ်ပါးတည်းသော ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး၊ ကျုပ်တို့ဇာတိက။

ဆရာတော်ရဲ့ ဥတုဇရုပ်ကလာပ်ကို မှန်ခေါင်းထဲ ထည့်ပြီးပြီ။ အကျိုးအကြောင်းက ကျောင်းဒကာက ရှင်းပြတယ်။ ကျုပ်လည်း ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့ နားထောင်နေတယ်။ ကျောင်းဒကာကြီးရဲ့စကား ဆုံးတော့မှ မှန်ခေါင်းထဲက ဆရာတော်ကို ဦးသုံးကြိမ်ချရင်း သေသေချာချာ ဖူးလိုက်မိတယ်။ မှန်ခေါင်းထဲကဆရာတော်ကတော့ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူတာနဲ့ မတူဘူး၊ ကျိန်းနေသလိုပဲ။

ကျုပ် မျက်စိပဲ အကြည့်မှားလို့လား မသိဘူး။ သေသေချာချာ ဂရုစိုက်ပြီး ကြည့်လိုက် ဖူးလိုက်တော့ ဆရာတော်ရဲ့မျက်နှာက ပြုံးပြုံးကြီး။

*

“ဒကာကြီးရဲ့၊ ကျုပ်ပြောတာ သူကြီးကလည်း မယုံဘူး။ ကျောင်းဒကာကလည်း မယုံဘူး။ ဒီကိုယ်တော် စိတ်မှ နဲ့သေးရဲ့လားတဲ့”

လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်လကျော်က ဆရာတော်က မိန့်ခဲ့ဖူးတယ်။ ကျုပ်ကလည်း ကျောင်းဆင်းပြီးဆိုရင် လည်စရာအိမ်မရှိရင် ဆရာတော်ရဲ့ ကျောင်းရောက်စမြဲကိုး။ ကျုပ်တို့ 'အောက်သား' အချင်းချင်း စကားလက်ဆုံ ပြောလို့ မကုန်ဘူးပေါ့။ ဆိုးတိုင်ပင် ကောင်းတိုင်ပင်ပဲ။ အောက်သားဆိုတာ ဒီ ယောဒေသမှာ ကျုပ်တို့ ပခုက္ကူလို မြေပြန့်ကလာတဲ့လူတွေဆိုရင် သူတို့ တောင်ပေါ် (ယော)သားတွေက အောက်သားလို့ခေါ်တာပဲ။ ကျုပ်ကလည်း ဒီရွာရဲ့ တွဲဘက် အထက်တန်းကျောင်းအတွက် ရွာပေး ကျောင်းဆရာအနေနဲ့ ခေတ္တ

လာသင်ရတာ။ ဆရာတော်ရဲ့ ဇာတိကလည်း ကျုပ်တို့ ပခုက္ကူဇာတိ။ အဲ... အောက်သားလို့ပဲ ပြောပါတော့။ ဒီတော့ အောက်သားအချင်းချင်း စကား မမြည်ပြောရင်း ဇာတိကို အလွမ်းဖြေကြတာပေါ့။

“ဘုန်းကြီးအိပ်မက်က ဘယ်လိုမက်လို့လဲ”

“မပြောချင်ပါဘူး ဒကာကြီးရယ်၊ သေပြီးသား လူတွေနဲ့ချည်း တွေ့နေရတာပဲ မက်တယ်”

“အင်း... ဆောင်းတွင်းအိပ်မက်မို့ ဂယောက်ဂယက် မက်တာ နေမှာပေါ့ ဘုရား”

“ဒကာကြီးကလည်း ကျောင်းဒကာတို့ရဲ့ လေသံအတိုင်းပဲ၊ ကျုပ် အိပ်မက်အကြောင်း ကျုပ်သိတယ်၊ ကျုပ်မနေရလှ တစ်လပဲ”

“ဟာ... ကိုယ်တော်ကလည်း မပြောကောင်း၊ ပြောကောင်း”

“ပြောကောင်းပါတယ် ဒကာကြီးရဲ့၊ ဒကာကြီးကို အောက်သား အချင်းချင်းမို့ တိုင်ပင်တာ၊ ကျုပ် အလွန်နေရလှ နောက်တစ်လတိတိပဲ။ မယုံမရှိနဲ့ အဲဒါ ကျုပ် အစမ်းသေကြည့်ချင်တယ်”

ဆရာတော်စကားကြောင့် ကျုပ် ကျော့ကဲက စိမ့်ခနဲဖြစ်သွားတယ်။ ဘုန်းကြီးက သူ့ဟာသူ ခေါင်းနှစ်လုံး ထွင်းထားတယ်၊ တစ်လုံးက ကျွန်းသား လုံးကို ထွင်းထားတာ၊ မီးသင်္ဂြိုဟ်ဖို့။ တစ်လုံးက ပေပျဉ်ကိုစိတ်ပြီး ကနုတ် ပန်းတွေ ထွင်းလို့၊ မှန်ခေါင်း။ ဒါက ဧယင်ကျူးဖို့။ အကုန်စီစဉ်ပြီးပြီ။ အဲဒီ ကိစ္စတွေ ကြိုတင်လုပ်ထားရ ကောင်းလားလို့ ရွာလူကြီးက စိတ်ခုနေတာ။

“နို့... ကိုယ်တော်က ဘယ်လို အစမ်းသေကြည့်ချင်တာလဲ”

“ဒီလိုကွာ... မြို့ကိုသွား မင်းသမီးခေါ်၊ ငါက ဟောဒီမှန်ခေါင်းထဲ ဝင်၊ ပြီးတော့ မင်းသမီး ဧယင်ကျူးတာ မသေခင်... အဲ... မပျံလွန်ခင် သေသေချာချာ နားထောင်ချင်တာပါပဲကွာ”

“ကိုယ်တော်ဟာ မလွယ်ပါဘူး၊ မြို့သွားဖို့ဆိုတာ မိုးတွင်းကြီး၊ ကားလမ်း မပေါက်သေးဘူး၊ ခြေလျင်လျှောက်ရမှာတင် မိုင်သုံးဆယ် ကျော်လိမ့်မယ်”

“အိုက္ကာ... ပိုက်ဆံပေး၊ ပေါ့ပါ့။ လိုက်ချင်တဲ့ မင်းသမီးပုံလို့။ ဒါပေမဲ့ ငါက မြို့က နာမည်ကြီးတဲ့ ‘ရွှေကူတင်’ နဲ့မှ ဧယင်ကျူးချင်တာကွ။ ငါ တကယ်သေရင်တော့ ဖြစ်အောင် ငှားပေးကွာ၊ အဲဒီအခါကျရင် စပါး ကလည်း သိမ်းချိန်၊ ကားလမ်းလည်း ပေါက်ပြီ။ ပြီးတော့ ငါ့အကောင် တွေလည်း ငါ နှင်ထားပြီးပါပြီကွ”

သူ့အကောင်များဆိုသည်မှာ သရဲတစ္ဆေတွေ ပြောတာနေလိမ့်မယ်။ ဒါက ဒီလို... ဒီအရပ်မှာ ပယောဂကုတယ်ဆိုတော့ အဲဒီလိုအကောင်ပလောင် တွေလည်း မွေးရတဲ့ထုံးစံ ရှိတယ်ထင်ရဲ့။ သိနိုင်ဘူးလေ။ ဒါက သူတို့ ပညာရပ်။ အဲဒီအကြောင်းတွေကြောင့် ကျောင်းဒကာကလည်း ဘုန်းကြီးကို အကြည်ညိုမဲ့တာ။

“ဘယ့်နှယ်ကွာ၊ တို့ယောနှယ် နဂိုကမှ စုန်းတိုက်၊ နတ်တိုက်၊ ကဝေတိုက်နဲ့ အောက်သားတွေကယိုးနေကြတာ။ တို့ကိုယ်တော်က ပယောဂ ကုသတဲ့၊ ဘာကောင် ညာကောင်တွေ မွေးသတဲ့။ အတော်ကို မဟုတ်တာ လုပ်တဲ့ ကိုယ်တော်” ဆိုပြီး ကျောင်းကိုတောင် ဥပုသ်စောင့်ရုံကလွဲပြီး မလာ တော့ဘူး။ ဘုန်းကြီးကလည်း ကျောင်းဒကာနဲ့ သူကြီးကို သိပ်ပြီး အမြင် မကြည်ပါဘူး။ သူတို့မလာလည်း ကျောင်းတောင် ရှင်းသေးလို့ပဲ သဘော ထားတာ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ပရိသတ်နဲ့ သူတော့ မပြတ်ဘူး။ တခြားရွာကတောင် လာကုကြတယ်။ အဲသလောက် စွမ်းတဲ့ကိုယ်တော်။

ဒါပေမဲ့ အစမ်း ဧယင်ကျူးကြည့်ချင်တဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ဆန္ဒ မပြည့်ခဲ့ ရှာပါဘူး။ ‘ရွှေကူတင်’ က ကားလမ်း မပေါက်သေးလို့၊ ခြေလျင်မလိုက်နိုင်လို့

ဆိုပြီး ငြင်းလိုက်တယ်။ အဓိကကတော့ အရှင်လတ်လတ် ဧယင်ကျူးတယ် ဆိုတာ သူ မကြားဖူးလို့။ ပြီးတော့ မလုပ်လည်း မလုပ်စကောင်းဘူး ထင်လို့ မလိုက်တာနေမှာလို့ ကျုပ် တွေးမိတယ်။ ဘုန်းကြီးက ရွှေကူတင်ကိုလည်း အဲဒီကိစ္စကြောင့် မကျေနပ်ဘူး။ ဒါနဲ့ နောက်ဆုံးတော့ ဘုန်းကြီးဆန္ဒ ပြည့်အောင် သက်ကယ်ကျင်းရွာကပဲ အရပ်ဇာတ်ကတဲ့အခါ သုံးတဲ့ ရွာတင် မင်းသမီးကို ဧယင်ကျူးတဲ့စာတွေ သင်ပေးတယ်။ စာရပြီဆိုမှ ကျောင်း ပေါ်မှာ ကျုပ်ရယ်။ ဒကာ အနည်းငယ်နဲ့ အစမ်း ဧယင်ကျူးပွဲ လုပ်တယ်။ မင်းသမီးက မှန်ခေါင်းနဲ့ နဖူးနဲ့ စောင့်စောင့်ပြီး “အံ့မယ်လေး ဆရာတော် ဘုရားရဲ့” လို့ ဆိုဆိုပြီး ငိုချင်းချ ဧယင်ကျူးတယ်။

မှန်ခေါင်းထဲက ဆရာတော်ကတော့ ပြုံးပြုံးကြီး၊ ရွာမင်းသမီး ဆိုတာ ငိုတာတွေ နားထောင်နေတယ်။

“အဲဒီတော့... သူကြီးတို့၊ ကျောင်းဒကာတို့အနေနဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ ‘အန္တိမ ဈာပန သာဓုကီဠန’ ပွဲအတွက် ဘယ်လိုများ စီစဉ်ကြမလဲ”

“ကျောင်းဆရာရဲ့ ကိုယ်တော်ကလည်း သူပျံလွန်တော်မူမှာကို ကြိုပြီး သိနေတာ အမှန်ပဲဗျ။ ကျုပ်တို့လည်း အစကတော့ မယုံဘူး။ မနေ့ ညက နေမကောင်းလို့ အခေါ်လွှတ်မှ ရိပ်မိတာ။ အဲ... ပျံလွန်တော်မူတော့ မှန်ပုံးတွေထဲက ငွေသားက သုံးသိန်း တွေ တယ်။ စာလည်း ရေးထားတာ ခေါင်းအုံးအောက်က တွေ တယ်။ ‘သာဓုကီဠနပွဲကို စည်စည်ကားကား လုပ်ပါတဲ့။ မြို့ကဇာတ်ငှားဖို့ ငွေသုံးသိန်းထားခဲ့တယ်တဲ့။ ပရိသတ်ကျွေးဖို့ အတွက် ဝက်သားနဲ့ ကျောက်ဖရုံသီး ဝယ်ဖို့က ငါးသောင်းတဲ့။ ပွဲကြေးက နှစ်သိန်းတဲ့’ ဆန်အိတ် အလုံးနှစ်ဆယ်က ကျက်သရေခန်းထဲမှာ၊ အဲ... အဓိက ကတော့ ဧယင်ကျူးတဲ့အခါ ရွှေကူတင်ကို ရအောင် ငှားဖို့တဲ့”

သူကြီးက မနားတမ်း ရှင်းပြတယ်။ သူ့စရိတ်နဲ့ သူ ပျံလွန်တော် မူတာဆိုတော့ ကျောင်းဒကာကလည်း စိတ်အနည်းငယ် ပြေသွားပုံပဲ။ မဟုတ်ရင်လည်း 'ဘုန်းကြီးသေ ရွာကြေ' ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်းပေါ့။ ရွာထဲ စုတန်တာ စု၊ ခွဲတန်တာ ခွဲရမှာပေါ့။ ခုတော့ ရွာမှာ ဧည့်ခံစရိတ်လောက်ပဲ စုရုံပဲ။

“အင်း... နောက်ဆုံးအနေနဲ့ သူ့ဆန္ဒအတိုင်း အန္တိမဈာပနကို စည်စည်ကားကား ကျင်းပပေးဖို့ပဲ။ 'ရွှေကူတင်' ကိုလည်း သူ့ရှိတုန်းက မလိုက်ရကောင်းလားလို့ စိတ်ဆိုးနေတာ၊ ခုတော့ ရအောင် ငှားပေးဖို့က ငါတို့ တာဝန်ပဲ။ အင်း... စီစဉ်စရာတွေ စီစဉ်ဖို့ အဖွဲ့အသီးသီးကို တာဝန်ပေး၊ သိုင်းနင်းမယ့်အဖွဲ့၊ ရွာနီးချုပ်စပ်ကလာတဲ့ ဧည့်သည်တွေ ဧည့်ခံဖို့ ဇာတ်ခုံ ဆောက်ဖို့၊ လောင်တိုက်တွေ ဘာတွေ လုပ်ဖို့ဆိုတော့ တပေါင်းလပြည့် လောက်ဆို အန္တိမဈာပန လုပ်ရရင် ကောင်းမယ်။ စီစဉ်စရာ စီစဉ်ကြပေတော့” ကျောင်းဒကာကလည်း သြဝါဒချွေတယ်။

ရွာသူကြီးနဲ့ ကျောင်းဒကာကလည်း ခုနေကျတော့ ဆရာတော်ကို စိတ်ပြေသွားပြီ ထင်ပါရဲ့။ အရင်က ကိစ္စတွေကို မေ့လိုက်ကြပြီ။ လူကြီး ဝတ္တရားတွေနဲ့အညီ ပြုဖွယ်ကိစ္စတွေ ဆောင်ရွက်ကြ၊ တိုင်ပင်ကြနဲ့ အင်း... သက်ကယ်ကျင်းမှာတော့ တစ်သက်မှာ တစ်ခါလောက် ကြုံရတဲ့ ဘုန်းကြီးပျံ သာဓုကိဋ္ဌနသဘင် ကျင်းပဖို့ ဆိုင်းပြင်းနေကြပြီ။

ဆရာတော်ကတော့ မှန်ခေါင်းထဲမှာ ပြုံးနေတဲ့အတိုင်းပဲ။

မကြုံစဖူး ထူးကဲအောင် စည်ကားလှတဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ဈာပနကို ဆရာ တော်များ သက်ရှိထင်ရှားရှိရင် ကျွန်ုပ် ခါတိုင်းလိုပဲ စကားပြောရင်း ပြောပြချင် လိုက်တာ။ ဒီဒေသမှာ ဒီလိုပွဲမျိုး ကြုံဖို့ဆိုတာ အနှစ်ငါးဆယ်ရှိရင်တောင်

မလွယ်ဘူး။ လာလိုက်ကြတဲ့ လူတွေဆိုတာများ ဆယ့်လေး ငါးမိုင်
ဝေးလည်း လာတာပဲ။ လှည်းတွေနဲ့ တစ်မျိုး၊ ခြေလျင်တစ်ဖုံ၊ ပွဲခင်းထဲက
မဏ္ဍပ်ထဲမှာလည်းအပြည့်၊ ကျောင်းအောက်က ဧယင်ကျူးတဲ့ မဏ္ဍပ်ထဲ
မှာလည်း လှံ့လို့၊ ရွာထဲက အိမ်တွေမှာလည်း ဧည့်ခံလိုက်ရတာ အမော၊
ပေါက်ပေါက်ဆုပ်တွေဆိုတာများ အနည်းဆုံး တစ်အိမ်ကို စပါးတစ်တောင်း
တစ်ခွဲစီ လုပ်ရတယ်။ အိမ်တိုင်းစေ့ပဲ။ ကျောင်းမှာဆိုလည်း ဝက်သားနဲ့
ကျောက်ဖရုံသီး 'သားပြမ်းဟင်း' က လာသမျှ ဧည့်ပရိသတ်ကို လောက်
ငအောင် ကျွေးနိုင်တယ်။ ဆရာတော်ကလည်း ဒီအရေတွေကို ကြိုမြင်ဟန်
တူတယ်။ ပျံလွန်တော်မူတာတောင် စိတ်ဖြောင့်ဖြောင့်နဲ့၊ ပျံလွန်တော်မူတာ၊
ပြုံးလို့။

ငါးရက်တိတိ ဧယင်ကျူးတယ်၊ ဇာတ်ထဲက မင်းသမီး မင်းသား
တွေရော၊ ရွှေကူတင်ရောပေါ့။ ပရိသတ်ဆိုတာလည်း ကျောင်းပေါ်မှာရော၊
ကျောင်းအောက်မှာရော အပြည့်ပဲ။ ရွှေကူတင်ကလည်း အဆိုကောင်း
အငိုကောင်းပေကိုး။ ပရိသတ်ကလည်း အပ်ကျသံ ကြားရလောက်အောင်ကို
ငြိမ်လို့။

ဧယင်ကျူးတာကလည်း ဇာတ်လမ်းနဲ့ လူရွှင်တော်တစ်ယောက်
နဲ့ရွှေကူတင်တို့ မောင်နှမရဲ့ဆရာရင်း ပျံလွန်တော်မူတော့ 'လူပြည်နဲ့ မ
တန်ဘူး' ဆိုပြီး နတ်သိကြားတွေက လာပင့်တယ်။ အဲဒီအခါ ရွှေကူတင်တို့
မောင်နှမက တစ်ဘက်၊ နတ်ကတစ်ဘက် ခေါင်းကို ဆွဲကြလုကြတယ်။
တစ်ချို့မှာ နတ်လုပ်တဲ့ သူက ခေါင်းကိုအတွန်း ရွှေကူတင်ကအဆွဲမှာ မှန်
ခေါင်းက ရွှေကူတင်ရဲ့နဖူးနဲ့ စောင့်မိပြီး သွေးတွေရဲကနဲ ဖြာဆင်းသွားတယ်။
ရွှေကူတင်ကတော့ ဘာမှမဖြစ်သလိုပဲ။ အံ့ကြိတ်ပြီး နဖူးကို လက်ဖမိုးလေးနဲ့
အသာဖိကာ-

“အံ့မယ်လေး... ဆရာတော်ဘုရားရဲ့”

ဆိုပြီး အပူတိုက်လိုက်၊ သွေးတွေကျလာတဲ့ နဖူးကို လက်နဲ့ အုပ်လိုက် လုပ်နေတယ်။

ပရိသတ်ဆိုတာ သဘာဝကျလွန်းလို့တဲ့ တဝေါဝေါနဲ့၊ ရွှေကူတင်ကလည်း ဟန်ဆောင်ကောင်းတယ်၊ မျက်နှာတစ်ချက်မပျက်ဘူး။ အပူရုပ်နဲ့ ဧယင်ကျူးကောင်းလို့ မှန်ခေါင်းထဲက ဆရာတော်ကတော့ ပြုံးပြုံးကြီးပဲ။

ကျောင်းဆင်းပွဲနေ့မှာ ပရိသတ် အစည်ကားဆုံးပဲ။ ပရိသတ်က လေး ငါးထောင် အောက်ထစ်ပဲ။ ရွှေကူတင်ကလည်း နဖူးမှာ တဘက်ကြီး ပတ်တီး ပတ်ထားသလို စည်းပြီး ဧယင်ကျူးလို့ ကောင်းနေတုန်း ‘ဝုန်းကနဲ’ ဆို ကျောင်း ပြိုကျတယ်။ ပန်းကန်ဆေးတဲ့ စင်ဘက်က ဆွေးနေတော့ လူပရိသတ်ရဲ့ဒဏ် မခံနိုင်ဘဲ ပြိုကျတာ။ ဘုန်းကြီးရဲ့ တန်ခိုးလို့ပဲ ပြောရမလား၊ မသိဘူး။ တစ်ယောက်မှတော့ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ မရကြဘူး။ အဲ... ပြောရရင် ကျောင်းပေါ်ကနေ ဟိုပြေးလိုက် ဒီပြေးလိုက်နဲ့ ပွဲအုပ်လုပ်နေတဲ့ ကျောင်းဒကာခမျာတော့ ကျောင်းပြိုတဲ့အထဲပါပြီး ခြေသလုံး စုတ်သွားတယ်။ ကျန်းမာရေးဌာနက လာခေါ်ပြီး ပတ်တီးစည်းပေးထားတယ်။ ကျောင်းဒကာကလွဲရင် ကျန်တဲ့သူ အထိအခိုက် မရှိသလောက်ပါပဲ။ ကျောင်းဒကာကတော့ ခြေသလုံး ဆယ်ချက်ချုပ်လိုက်ရတယ်။

ရိုးမြေချမယ်ဆိုတော့ မှန်ခေါင်းထဲက ရုပ်ကလာပ်ကို ကျွန်းသားထွင်းခေါင်းထဲ ပြောင်းထည့်ပြီး လောင်တိုက်ပေါ် တင်တယ်။ အောက်အရပ်မှာလို ဒုံးတွေဘာတွေ အလွယ်ဝယ်မရဘူး။ အဲဒီတော့ ရိုးရိုးပဲ၊ ထင်းစင်ပေါ်မှာ တင်တယ်။ သူကြီးက ချင်းမုဆိုး ထန်းလျှန်ရဲ့ တူမီးကို ငှားပြီး အချက်ပေးတဲ့အခါ လောင်တိုက်ကိုစပြီး မီးသဂြိုဟ်ရမယ်။ သူကြီးကလည်း

‘ပွဲမဝင်ခင် အပြင်ကလေးကျင့်’ ဆိုတဲ့အတိုင်း တူမီးပြောင်းထဲကို ထိုးတံနဲ့ ယမ်းကို ပိနေအောင်သိပ်တယ်။ အပေါ်က အဝတ်စတွေ ထပ်ပြီးသိပ်ပြန်တယ်။ အားရအောင် ထိုးသိပ်ပြီးမှ လက်ပတ်နာရီကို မြှောက်ကြည့်တယ်။ မီး သင်္ဂြိုဟ်ဖို့ အချိန်ကျတဲ့ ညနေ လေးနာရီတိတိမှာ တူမီးကို ညာဘက်နားထင် မှာကပ်။ ဘယ်ဘက်မျက်စေ့ကို မှိတ်ပြီး အပေါ်ကို ထောင် ဖောက်တယ်။ ‘ထိန်းခနဲ’ မြည်သံနဲ့အတူ သူကြီးရဲ့ညာဘက်နားထင်နဲ့ နားရွက်က သွေးတွေ ဖြာကျလာတယ်။ တူမီးက ယမ်းသိပ်ကာ လက်လွန်သွားတော့ ရှေ့က မထွက်ဘဲ နားခွက်ဘက်က ပွင့်ထွက်ပြီး သူကြီး နားထင်စုတ်သွားတာပါ။

သေနတ်သံ ကြားပြီလည်းဆိုရော မီးသင်္ဂြိုဟ်တဲ့အဖွဲ့ကလည်း အချိန်ကိုက်ပဲ။ ခေါင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်လိုက်ကြတယ်။ မီးတောက်တွေကလည်း တဟဲဟဲနဲ့ တက်လာတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ခေါင်းကို ဝါးမြို့လာပြီ။ ရိုးမြေ ချပွဲကို ကျောင်းဒကာကလည်း တုတ်တစ်ချောင်းထောက်ပြီး ထော့နဲ့ ထော့နဲ့ နဲ့ လာဖူးရှာတယ်။ နားထင်စုတ်သွားတဲ့ သူကြီးကိုလည်း ကျန်းမာရေး အဖွဲ့က လတ်တလော ပတ်တီးစည်းပေးတယ်။ ကံကောင်းတယ်။ မျက်လုံးနဲ့ သီသီလေး လွတ်သွားလို့။ ရွှေကူတင်ကလည်း နဖူးက ပတ်တီးစည်းလျက်။ နောက်ဆုံး ဝတ်ဖြည့်တဲ့အနေနဲ့ ကန်တော့လိုက်တယ်။

အင်း... ဆရာတော်ရဲ့ နောက်ဆုံး အန္တိမချာပန သာဓုကိဋ္ဌနသဘင် ကလည်း ဝက်ဝက်ကွဲ ကြက်ပျံမကျအောင် စည်လိုက်တာ။ ဒါတွေကို ခါတိုင်းလိုပဲ ဆရာတော်ကို ကျုပ် အစီရင်ခံပြီး ပြန်လျှောက်လိုက်ချင်ပါရဲ့။

ဆရာတော်ကတော့ မီးသင်္ဂြိုဟ်တဲ့ ကျွန်းသားခေါင်းထဲမှာ ပြုံးပြုံး ကြုံးပဲ ရှိမှာပါလေ။

၂၀၀၄၊ မတ်၊ ရွှေအမြဲတေမဂ္ဂဇင်း

စိတ်သာဓု... အတည်

“ဝူးဝူးဝါးဝါး”

“ဝူးဝါး”

“ဝူးဝူး”

ဆန်းပေစွ။ အဘယ်အသံနည်း။ အသံလာရာကား တိုက်ကြီး ပေါ်မှ ဖြစ်သည်။ ထိုအသံရှင်ဘေးရှိသော လူများကား ချမ်းသာပြီးရင်း ချမ်းသာချင်သော လူများတည်း။ အသံရှင်ကား တိရစ္ဆာန်ဟု မထင်ပါနှင့်။ လူသားစစ်စစ်၏အသံပင်။ လူသားမှ လူအများ ရှိခိုးခံနေရသော သိဒ္ဓိ ပြည့်စုံစေသည် ဆိုသော ဘိုးတော်တစ်ပါးတည်း။ ဘိုးတော်ကား စကားမပြောဘဲ ဝစီပိတ်အကျင့်ကို ကျင့်ဘိ၏။ ထို့ကြောင့် ‘ဝူးဝါး’ ဟူသော အသံကိုသာ ပြု၏။ အဘယ်သူ နားလည်အံ့နည်း။ မပူပါနှင့်။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော ကြောင်၏ စကားကိုပင် နားလည်နိုင်သော မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကား လူသားစစ်စစ် ဘိုးတော်စကားကို နားလည်နိုင်ရန် မခဲယဉ်းပါ။ ဘိုးတော်၏စကားကို မြန်မာပြန်ဆိုပေးသော ကပ္ပိယရှိပါလေ၏။ ရှေးဦးစွာ ဘိုးတော်သည် လူနာ

တစ်ဦးကို ကုသပေးနေ၏။ စက္ကူတစ်ချပ်ကို အင်းချကာ ပြာချ၍ ရေခွက်တွင်
 ဖျော်ကာ လိမ်းပေး၏။ ထိုစဉ် ဂမ္ဘီရစာရေးဆရာ 'မိုးဟိန်းကျော်' သည်
 ဓာတ်ပုံရိုက်ယူလေ၏။ ဆရာမိုးဟိန်းကျော်ကား ဗေဒင် အနည်းငယ်တတ်၏။
 ဆေးမြီးတို့၊ ဂါထာမြီးတို့မကျန် တတ်လေသောကြောင့် ဂမ္ဘီရမဂ္ဂဇင်းအချို့တွင်
 ပုံကြီးချဲ့ကာ လက်တွေ့ ချမ်းသာမယောင် ရေးသားခြင်းဖြင့် စာရေးဆရာ
 အဖြစ် ခံယူလေ၏။ မိမိ၏အမည်ကိုပင် နိုင်ငံကျော်ဖြစ်စေရန် ဗေဒင်ဆရာပီပီ
 နာမက္ခရာဆန်းကျမ်းနည်း၊ ကြက်သွန်ဖြူည တစ်လုံးစု အစရှိသော နည်းတို့ဖြင့်
 'ဆုရာရွေးနတ်၊ သည်းခြေဖုတ်' ဆိုသည့်အတိုင်း ကောင်းသည်ထက် ကောင်း
 အောင် အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ သမုတ်အပ်သည်မှာ လက်ရှိ 'မိုးဟိန်းကျော်' သို့
 အပြီးတိုင် ရောက်၏။ ယခုလည်း သတင်းထူးရစေရန် ဓာတ်ပုံနှင့်တကွ
 လေ့လာမှတ်သားလေသတည်း။

'ပူးဝူးဝါးဝါး' ဘိုးတော်ကား လက်ငါးချောင်း ထောင်ပြု၏။
 ကပ္ပိယက စကားပြန်ဆို၏။ မြန်မာဘာသာနှင့် ဖြစ်၏။ 'ပရိသတ်ထဲက
 ငွေ ၅ ကျပ်တန် နှစ်ရွက် ပေးပါတဲ့။ နံပါတ် မှတ်ပေးနော်'

ပရိသတ်ထဲမှ ဆေးလိပ်ခုံပိုင်ရှင် ဦးငွေအောင်နှင့် တိုက်ပိုင်ရှင်
 ဒေါ်ရီရီတို့မှ တစ်ရွက်စီ နံပါတ်များ မှတ်ထားကာ ကမ်းပေး၏။ ဘိုးတော်
 လုပ်သည်ကို မမှိတ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့် စေ့အပ်ကုန်၏။ ဘိုးတော်ကား
 ငွေစက္ကူနှစ်ရွက်ကို ပါးစပ်အတွင်း သွတ်သွင်း၏။ ပြီးသော် ဝါးလေ၏။
 အားရအောင် ဝါးပြီးလျှင် ပြန်ထုတ်ကာ တံထွေးစင်အောင် သုတ်ပြီးသော်
 မီးရှို့ပြလေ၏။ ထိုနှစ်ရွက်မီးလောင်၍ ထင်ရှားစေပြီးသော် ပါးစပ်ထဲမှ ငွေ
 စက္ကူ နှစ်ရွက်ကို ထုတ်ပြန်၏။ ဝတ်လဲတော်ခြောက်အောင် သူ၏ပုဆိုးတို့ဖြင့်
 သုတ်ပြီးသော် ပရိသတ်ထဲ ပြန်ပေး၏။ ပရိသတ်သည် နံပါတ်မယွင်းသော
 ငွေစက္ကူတို့ကိုတွေ့ရသော် ရင်သပ်ရွှေမော အံ့ဩကုန်၏။ အလွန်စွမ်းသော

ဝစီပိတ် ဘိုးတော်ပေတကား။ ဂမ္ဘီရစာရေးဆရာလည်း ငွေစက္ကူတို့ကို မီးတဝင်းဝင်း ဓာတ်ပုံရိုက်ပြန်၏။ ပရိသတ်ကား တီးတိုး ပြောကြကုန်၏။ ဘိုးတော်ကား တော်ပေစွ။ ဤသို့ ငွေစက္ကူ လုပ်နိုင်လျှင် ဝါဒီစက်ရုံပင် ပိတ်ထားသင့်၏။ သူ ဝစီပိတ်ကျင့်သည်ဆိုသဖြင့် သူ၏ပါးစပ်ထဲတွင် ကနဦးက ဘာရှိသည်ကို မည်သူသိနိုင်အံ့နည်း။ လူအပေါင်းကား ဆင်ခြင်မှု နည်းပါးပြီး ယုံကြည်ကြလေသည်။

ထို့နောက် စတိုးဆိုင်ပိုင်ရှင် မိန်းမကြီးတစ်ဦးက ငွေတစ်ဆယ်တန် တစ်ရွက်ထုတ်ကာ 'ဘိုးတော် သိဒ္ဓိတင်ပေးပါ။ ဈေးရောင်းကောင်းအောင်' ဆို၍ ကမ်းပေးရာ ဘိုးတော်က စမရုပ်ကို ဆော့ပင်ဖြင့် ဆွဲပေး၏။ ထို့နောက် ဆေးလိပ်ခုံပိုင်ရှင် ဦးငွေအောင်ကလည်း သူ့ဆေးလိပ်များ တွင်ကျယ်စေရန် စမရုပ် ရေးစေပြန်သည်။ ဘိုးတော်လည်း လက်မလည်အောင် ရေးဆွဲပြီးသော် အချိန်လင့်လှပြီဖြစ်၍ နောက်တစ်အိမ်သို့ ကားဖြင့် ပြန်ကြွလေ၏။ သာသနာ ပြုရန်ဆိုကာ ဘိုးတော်အား ဝိုင်းဝန်း လှူကြသည်မှာ အတော်ပင် ရရှိသွားလေသည်။ ဘိုးတော်အား ရည်မှန်း ဆက်ကပ်ထားသော ထမင်းဝိုင်းနှင့် အချို့ပွဲကား အရာပင် မယွင်းချေ။

ဘိုးတော် ပြန်ကြွသွားသော် ယောဂီဝတ်စုံကို မချွတ်တမ်း ဝတ်ထားသော မငွေရီ၊ ဆေးလိပ်ခုံပိုင် ဦးငွေအောင်၊ စာရေးဆရာ မိုးဟိန်းကျော်တို့ နှင့် တိုက်ပိုင်ရှင် ဦးဆောင်သော ပရိသတ်တို့သည် စကားဝိုင်းဖွဲ့ကြကုန်၏။

“ဘိုးတော်က အတော်စွမ်းတာပဲနော်”

“ဒါ ဘာဟုတ်သေးလဲ။ တခြားမြို့မှာဆို နာရီကို ခွဲပြီး အကောင်းအတိုင်း ဖြစ်အောင်တောင် ပြန်လုပ်ပြသေးတာ”

အစရှိသဖြင့် ပြောဆိုကြကုန်၏။ မငွေရီသည် စီးပွားရေး အဆင်မပြေ၍ ဘုရားကိုးဆူတိတိ ပုတီးစိပ်ရာမှစ၍ ယောဂီဝတ်စုံကို မချွတ်တမ်း

ဝတ်လေ၏။ မိမိအိမ်အတွက် စီးပွားရေးကို စိတ်မဝင်စားတော့ဘဲ သာသနာ ပြုရန်သာ စိတ်ဝင်စားတော့၏။ 'သောတာစ၊ သာဝေတာစ၊ ဥဂ္ဂဟေတာစ' အစရှိသော သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံယူကျင့်သုံးအပ်သော ကျင့်စဉ်တို့ကိုပင် မသိဘဲ သာသနာပြုစကားကိုသာ တွင်တွင်ပြောဆို၏။ ဆေးလိပ်ခုံပိုင် ဦးငွေအောင်သည်လည်း စီးပွားတက်ရန်အလို့ငှာ ဘယ်မှာ ဘာဘုန်းကြီး စွမ်းတယ်၊ ဘယ်မှာဘိုးတော်ပေါ်တယ်၊ ဘယ်နန်းမှာ နတ်ကနားပွဲပေးရမယ် ဆိုလျှင် ရှေ့ဆုံးမှ တွေ့ရသည်ချည်း။ စတိုးဆိုင်ပိုင်ရှင်သည်လည်းကောင်း၊ တိုက်ပိုင်ရှင်သည်လည်းကောင်း လက်ရှိထက် ချမ်းသာပါစေ။ မ စ နိုင်သူကို ဘယ်လောက်ကုန်ကုန် ယုံလေ၏။ ပင့်လေ၏။ သိဒ္ဓိကို တောင်းကြလေ၏။ ကျန်ပရိသတ်အပေါင်းသည်လည်း ဤအတိုင်းပင်တည်း။

“ဘိုးတော်က ဝစီပိတ်ကျင့်တာနော်၊ အတော်ခက်မှာပဲ” ဟု တစ်ယောက်က ပြောရာ စာရေးဆရာ မိုးဟိန်းကျော်က “ရှိသေးတယ်၊ လုံးဝစကားမပြောရတဲ့ ဝစီပိတ်ကျင့်စဉ်တို့၊ ဒါထက်ပိုတာက အရူးစခန်းဗျ၊ အရူးလို ကျင့်ရတာ”

“အတော်သိရခက်တာပဲနော်”
တစ်ဦးက ဝင်ထောက်၏။

“ဟုတ်တယ်ဗျ၊ အသိရခက်တယ်။ တစ်ခါက မြို့တစ်မြို့မှာ မုန့်ဟင်းခါးသည် ဒေါ်ကြီးတစ်ယောက်ဆီ အရူးတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး မုန့်ဟင်းခါး တောင်းစားတယ်။ စားလည်းပြီးရော အဲဒီအရူးက ဈေးသည်ကို တံတွေးနဲ့ ထွေးပြီး မုန့်ဟင်းခါးအကျန်တွေနဲ့ မျက်နှာကို ပက်လိုက်တာပဲ”

“ဟာ အတော်ဆိုးတာပဲ”

“မဆိုးဘူးဗျ၊ အဲဒီနေ့ကစပြီး အဲဒီမုန့်ဟင်းခါးဆိုင်လည်း ရောင်း လိုက်ရတာ လက်မလည်ဘူး။ တိုက်နဲ့တောင် ဖြစ်သွားတယ်”

“ချီးမြှောက်တာကလည်း အဆန်းပဲနော်”

“အဲဒါကြောင့် အရူးစခန်းဆိုတာ သိရခက်တယ် ပြောတာပေါ့”

ပရိသတ်အချို့လည်း အရူးတံတွေး အထွေးခံချင်စိတ် ပေါက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ယောဂီဝတ်စုံဖြင့် မငွေရီက

“ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်မလည်း ရွှေမောစောဘုရားမှာ စခန်းဝင်တုန်းကပေါ့၊ ပုတီးစိပ်ပြီး အိမ်အပြန် အိပ်မက်မက်တယ်။ အိပ်မက်ထဲမှာ လူကြီးတစ်ဦးပေါ်လာပြီး ‘မိန်းကလေး... မင်း သာသနာပြုရလိမ့်မယ်။ ရှေး... ဒါစားလိုက်’ ဆိုပြီး အန်ချလိုက်တယ်။ ကျွန်မလည်း ရွံတာနဲ့ မစားဘူး။ ဒါနဲ့ အဲဒီလူကြီးက ‘မင်း ဒါကို ရွံစရာမလိုဘူး၊ အေး... မင်းစားနိုင်အောင် ကြိုးစားထား၊ မင်း စရဏပြည့်စုံတဲ့နေ့မှာ ငါ ပြန်လာခဲ့မယ်’ ဆိုပြီး ပျောက်သွားတယ်။ ကျွန်မလည်း နောင်တ ရသွားတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်မ အကျင့်ကို ဆက်ကျင့်တာ အခုဆို ၃ လပြည့်ပြီ။ ဒီတစ်ခါ အဲဒီအိပ်မက်ထဲက ဘိုးတော်နဲ့ တွေ့ရင်တော့ ကျွန်မဘက်က အဆင်သင့်ပါပဲရှင်”

“ဟုတ်တာပေါ့”

ဦးငွေအောင်က ထောက်ခံ၏။ အချို့က စုတ်သပ်၏။ ထိုကျင့်စဉ်ကိုပင် တောင်းခံကြကုန်၏။ ပုတီးစိပ်နည်းကို တောင်းကြ၏။

*

အရူးပန်းစိန်သည် မရူးခင်က ပုတီးစိပ်ကာ ဘုရားအစုံ နဲ့ခဲ့၏။ ထိုစဉ် ဆရာကောင်း မှီဝဲမိသဖြင့် ဝိဇ္ဇာလမ်းလိုက်ကာ သီချိုင်းတကာတွင် တရားထိုင်၏။ ဤမှ စိတ်မခိုင်ဖြစ်ကာ ဝိဇ္ဇာအရူးဘဝသို့ ရောက်သတည်း။ သူ၏ မြို့မှ ထွက်လာကာ မြို့တကာ လျှောက်နေရာမှ အထက်ဖော်ပြပါမြို့ရှိ တိုက်ရှေ့သို့ ရောက်လေသော် တိုက်ထဲတွင် လူအချို့စုနေသည်ကိုမြင်ရသဖြင့် ‘အောင်စေ ပိုင်စေ’ ဟူသော သီချင်းဆိုကာ တိုက်တွင်း ရဲဝင့်စွာ ရင်ကော့

ဝင်၏။ လူအချို့လည်း အစတွင် နှင်ထုတ်မည်ပြုပြီး ဘာစိတ်ကူးရသည် မသိ၊ ရုတ်တရက် အမ်းကာ ကြက်သေ သေနေကြကုန်၏။ ပန်းစိန်က “ဘာလုပ်နေကြတာလဲ၊ ဓာတ်ရလို့ ကြွတာ၊ ဓာတ်မရရင် ငါ မကြွဘူး” ဟု ဆိုကာ တိုက်ရှင်အမျိုးသမီး၏ မျက်နှာကို တံတွေးဖြင့် ထွေး၏။ စာရေး ဆရာက အလျင်အမြန် ဓာတ်ပုံရိုက်ယူသော် ကျန်လူတို့ကလည်း မတ်တတ် ရပ်ရာမှ ဒူးတုပ်ကြကုန်၏။ ရောယောင်ကာ ဓာတ်စကား ကြားရသဖြင့် ဝိဇ္ဇာကြွပြီ အထင်ရောက်ကုန်၏။ ပန်းစိန်က

“နှင်တို့ မိုက်ကြတယ်၊ လိုချင်ရင်တော့ တ ပြီး ကျွေးချင်ရင် သတိ မရဘူး” ဆိုကာ ထမင်းဝိုင်းသို့ မျက်စောင်းထိုးကာ ကပ်သွားလေ၏။ မငွေရီလည်း အနားသို့ တိုးကပ်သွား၏။ ဦးငွေအောင်လည်း ဤနည်း အတိုင်း။ သို့ဖြင့် ပန်းစိန် ထမင်းစားသော စားပွဲအနီးသို့ ဝိုင်းဝန်းကာ ယပ်ပင် ခတ်ပေးကြကုန်သည်။ ပန်းစိန်လည်း ထမင်းကို မမြင်ရသည်မှာ ကြာပြီ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ခေါင်းမဖော်ဘဲ ဟင်းအလူးလူး ပေကျံကာ ပလုတ် ပလောင်း စားတော်ခေါ်လေသည်။

ဦးငွေအောင်သည်လည်း ဝိဇ္ဇာ၏တံတွေး အထွေးမခံရသဖြင့် ယူကျုံးမရသောမျက်နှာဖြင့် ချီးမြှောက်ခံရရန်အလို့ငှာ အရူးပန်းစိန်အနီးသို့ သူ့ထက်ငါ တိုးစေ့ကပ်လေသည်။ ဤနည်းတူ ချမ်းသာလိုသောသူများလည်း ကပ်ကြပြန်၏။ ပန်းစိန်က ထမင်းစားပြီးသော် မငွေရီကို လက်ညှိုးညွှန်ကာ

“ဟဲ့ကောင်မလေး၊ ယောဂီဝတ်စုံနဲ့ဆိုတော့ နင့်စရဏ အတော် ပေါက်မြောက်နေပြီထင်တယ်။ ချီးမြှောက်ဦးမှပဲ”

“တင်ပါ... အဲ... အဲ... မှန်ပါ” ဟု အလွဲလွဲအချော်ချော် ပြန်ထူး၏။

“တပည့်တော်မ သာသနာပြုနိုင်ရန် ကူညီတော်မူပါ” ဟု လျှောက် တင်၏။ ဦးငွေအောင်လည်း မကျေနပ်သော မျက်နှာဖြင့်

“တပည့်တော်... အဲ... ကျွန်တော်မျိုးကိုလည်း သိဒ္ဓိများ ပေးတော်မူပါ” ဟု လက်ဝါးဖြန့်၏။ အရူးပန်းစိန်သည် ထမင်းစား၍ ဝသော် အချိုပွဲအဖြစ် စောစောက ဘိုးတော် စားမသွားသော ပန်းသီး၊ သဘောသီး၊ ငှက်ပျောသီးများရှိသော စားပွဲသို့ပြောင်းပြီး

“အိမ်... သိဒ္ဓိမြောက်အောင် စိတ်ရှိသလောက် တွယ်လိုက်ဦးမှ” ဟု ဆိုကာ ထိုင်ပြီး ငှက်ပျောသီး၊ နာနတ်သီးတို့ကို ဒုတိယခွဲ ဘုဇ္ဈဟိလေတော့သတည်း။

ထမင်းလည်း အစားများရသည့်အထဲ ဆောင်းကာလဖြစ်သဖြင့် စားထားသော ငှက်ပျောသီး၊ သဘောသီးတို့သည်လည်း အစာမကြေဖြစ်ကာ ဆန္ဒပြလေသော် အရူးပန်းစိန်သည် ကိုယ်လက် မအီမသာဖြစ်လေသည်။ လေးငါးရက် ထမင်း မစားရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၍ အတိုးချစားပြီးသော် မိမိဆန္ဒပြည့်ပြီဖြစ်၍ ပြန်မည်ပြုကာ ထလေသော် ဘေးမှ လူအချို့က

“ဘိုးတော်... ကျွန်တော်တို့ကို သိဒ္ဓိပေးခဲ့ပါဦး၊ ချီးမြှောက်ခဲ့ဦးလေ” ဟု ဝိုင်းဝန်းတောင်းခံလေသော် အရူးပန်းစိန်သည် ဘာလုပ်ရမည်မသိ၊ ဝေခွဲမရ ဖြစ်နေ၏။ ဘာပေးရမှန်းလည်းမသိ၊ အကြံအိုက်နေစဉ် ‘အေ’ ခနဲလေချဉ်တက်ခါ စားပြီးစ ဖြစ်သော ငှက်ပျောသီးနှင့် သဘောသီးတို့သည် အတောင့်လိုက် မိမိရှေ့ရှိသော ပန်းကန်ထဲသို့ အန်ချလေသည်။ သဘောသီးနှင့် ငှက်ပျောသီးတို့သည် ပေါင်းစပ်မိကာ ဝါဝင်းသော အဆင်းကိုဆောင်ကာ အိတ်မှ ကျွတ်အပ်သော သွားတိုက်ဆေးကဲ့သို့ အတောင့်လိုက် ရှိသတည်း။ ထိုအခါ ကပျာကယာထ၍ ဆရာမိုးဟိန်းကျော်က ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်ပြန်၏။ မငွေရီနှင့် အနီး၌ရှိနေသော ဦးငွေအောင်သည် ပန်းကန်ကို မျက်စောင်းလိုက်ကာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စောင်နေကြ၏။ ထို့နောက် မငွေရီက လက်ကမ်းသော် ဦးငွေအောင်က အတင်းလု၏။ ထိုအခါ စတိုးဆိုင်ပိုင်ရှင်သည်လည်း

ရောယောင်ကာ အတင်းဝင်လု၏။ အရူးပန်းစိန်သည်ပင် မိမိရှေ့၌ ဖြစ်ပျက် နေသော အဖြစ်အပျက်ကို နားမလည်နိုင်စွာ ကြည့်နေမိပြီး

“အေး အေး သိဒ္ဓိမြောက်အောင် စိတ်ရှိသလောက် တွယ်ကြ ပေတော့” ဆိုကာ ယခုမှ လွတ်လပ်ရေးရလေဟန်၊ ‘သိဒ္ဓိတောင်းသူတောဝါ’မှ လွတ်လေပြီ။ သိဒ္ဓိတောင်းသူ အပေါင်းတို့ နံဘေးမှ ဖဲကြည့်လေသတည်း။ ကျန်လူတို့သည်လည်း အရူးပန်းစိန်၏ ရွှေရောင်အဆင်း ဝင်းဝါနေသော အန်ဖတ်ကို သူထက်ငါ လုကြသည်မှာ တစ်ယောက်လျှင် ဆီးကင်းခန့်စီသာ ရကြလေသတည်း။ မငွေရီလည်း ‘စားချင်တောင့်တ လပြေတည်း။’ ဦးငွေအောင်ကား လောဘကြီးဘိတကား။ ဝမ်းအပြင် အိတ်ဖြင့် လွယ်ချင် သူတည်း။ မိမိအပြင် အိမ်၌ကျန်ရစ်သော မယားအတွက်ပါ ပို၍ယူကာ အိတ်တစ်ခုဖြင့် တရိုတသေထည့်၏။ ဂမ္ဘီရဆရာမိုးဟိန်းကျော်လည်း ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူနေရသဖြင့် မိမိအတွက် မရလိုက်သဖြင့် အခြားတစ်ဦးထံမှ မြည်း စမ်းရန်အလို့ငှာ တောင်းခံလေသော် မန်ကျည်းစေ့ခန့်သာ ကြွင်းသတည်း။ ယင်းသည် သတင်းထူးကြီးကို နဖူးတွေ့ ဒူးတွေ့ ကြုံရပြီ။ သူ့အတွက် တောင်းခံရသော အန်ဖတ်ကို ပါးစပ်ထဲပစ်သွင်းသော် ချိုချည်ချည် အရသာကို ကိုယ်တိုင်ခံစားရလေ၏။ ဝိဇ္ဇာအန်ဖတ်ဆိုတာ ဘာနဲ့တူသလိုလို။ စိတ်ထဲတွင် အကြောတစ်ထောင် ရှိန်းလေ၏။

နောက်လတွင် ထူးဆန်းသော ဂမ္ဘီရမဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်၌ ဆရာ မိုးဟိန်းကျော်၏ ရေးသားချက်ဖြင့် ‘...’မြို့တွင် ဝိဇ္ဇာ၏အန်ဖတ်သည် အလွန် မွှေးကြိုင်သည်ဟူသော ကိုယ်တွေ့သတင်းတစ်ပုဒ်ကို ဓာတ်ပုံတို့ဖြင့် ဝေဝေ ဆာဆာ ဖတ်ရှုရမည်မှာ ပယ်ဒီတာ... အဲအဲ.. အယ်ဒီတာသာ မပယ်ခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ အထောက်အထားခိုင်လုံစွာဖြင့် တွေ့မြင်ကြရမည်မှာ မုချ။

၁၉၉၆၊ မတ်၊ သောင်းပြောင်းထွေလာရယ်စရာမဂ္ဂဇင်း

ပျော်ပုံက သစ်သနဲ့

“ဆရာ... ကျုပ်ကို လွမ်းမိုးသီချင်းထဲက ကောင်းမယ့်ဟာလေး တစ်ပုဒ်
လောက် ရေးပေးစမ်းပါ”

လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်ခန့်ကမှ လေးတန်းအောင်ခဲ့သော ရွာမြောက်ဘက်
ထန်းတောတိုက်က ကိုသာရင့်သား ဝင်းမောင်ရဲ့အသံကြောင့် “ဟ ဘာပွဲ
ရှိသလဲ” လို့ ကျွန်တော် တအံ့တဩ နှုတ်တုံ့လိုက်တယ်။

“ည ကျုပ်တို့ ထန်းတောတိုက်မှာ ပျော်ပွဲစားရှိသယ်။ ဆရာရော
ဖိတ်ခိုင်းလိုက်သဗျ”

သူ့ကို သီချင်းရေးပေးအပြီးမှာ သူ စာရွက်ထဲက သီချင်းစာကို
အရကျက်နေတော့တယ်။ ညနေလေးလည်း စောင်းရော၊ စာသင်ကျောင်း
ပေါ်က ဆင်းပြီး ရွာမြောက်ဘက် ထန်းတောဘက်ကို ကျွန်တော် ထွက်လာ
ခဲ့တယ်။ ရွာကတော့ အိမ်ခြေ လေးငါးခြောက်ဆယ်လောက်ပါ။ ရွာအပြင်
ဘက်မှာတော့လည်း ထန်းသမားတဲလေးတွေ ဟိုတစ်စု ဒီတစ်စုက ထန်းပင်
အုပ်အုပ်တွေအောက်မှာ ရှိနေကြတာပဲ။

ကိုသာရင်တို့ ထန်းတောတိုက်ကတော့ ရွာရဲ့ မြောက်ဘက် လယ်
 နှစ်ကွက်လောက်ပဲ ခြားတယ်။ ညီအစ်ကို၊ သား၊ သမက်တွေ စုပြီး တဲလေး
 ငါးလုံးမှာ ကိုသာရင်က အကြီးအကဲပေါ့။ ထန်းသမားပေမဲ့ ယာကလေး
 ကလည်း တွဲလုပ်တယ်။ ထန်းကလည်း ဘိုးဘွားပိုင်ဆိုတော့ ကိုသာရင်
 တို့က အတော်အသင့် ချောင်လည်တယ်။

သားသမီး မြေးမြစ်တွေလည်း အပေါ်သားကလား။ ဒါပေမဲ့
 အသက် ဆယ်နှစ်အောက်ဆိုလို့ကတော့ တစ်ယောက်မှ အင်္ကျီ၊ လုံချည်
 မကပ်ဘူး။ ကျွန်တော် တောလည်သွားတိုင်း အကြီးဆုံးသား ဟန်အေးက
 မြူအိုးကို ဖဲထီးစ တင်းနေအောင် ချည်ပြီး ရွံ့ကပ်ထားတဲ့ တီးစရာ ဗုံ မဟုတ်
 ပတ် မဟုတ် တီးပြီး ပျော်လို့။ အလတ်ကောင် ထင်းခွေတဲ့ မိုးဆိတ်ကတော့
 ထန်းလက်ခုတ်ထားတဲ့ နွားရုပ်၊ တစ်ခါတစ်ရံ ထန်းပလပ်ကို တိုင်ငုတ်
 လေးတွေ စိုက်ပြီး ကားလုပ် ဆွဲနေတတ်ရဲ့။ အငယ်ဆုံး မောင်မွှားကတော့
 ထန်းလက်ကို ခုတ်ထားတဲ့ သေနတ်တစ်လက်နဲ့ ကလေးချင်း သေနတ်ပစ်
 တမ်း ကစားနေကြတာပဲ။ မိန်းကလေးတွေကလည်း မိန်းကလေးအလျောက်
 ငွေမကုန်တဲ့ ကစားနည်းကို အလုပ်အားတိုင်း ကစားနေကြစမြဲပဲ။ အလုပ်
 ဆင်းရဲကြပေမဲ့ ကလေးလည်း ကလေးအလျောက်၊ လူကြီးလည်း လူကြီး
 အလျောက် သီချင်းတကြော်ကြော် အော်ဟစ်ဆိုချင် ဆိုနေတတ်ကြတာပါ။

ကျွန်တော် သူတို့ထန်းတောရောက်တော့ ရွာထဲက ကာလသား
 လေးငါးဆယ်ယောက်တောင် ရောက်နေပြီ။ တခြားရွာက ငှားထားတဲ့ အသံ
 ချဲ့စက်ဟွန်းကို ဝါးလုံးတစ်လုံးမှာ တင်ပြီး ဝါးလုံးကို အရပ်ရှစ်မျက်နှာလှည့်
 လို့ရအောင် ဆင်နေကြတယ်။ တချို့ကလည်း ဝက်သားတွေ ခုတ်ထစ်လို့၊
 ထန်းလျက်ကျိတဲ့ မိုးမြဲဒယ်အလတ်ထဲ ဆေးပြီး ထည့်နေကြတာ။ ကျွန်တော့်
 အတွက်တော့ ပင်ကျရည်လေးနဲ့ မြည်းစရာ ကြက်ဥကြော် အဆင်သင့်။

မြို့အိုးထဲက ပင်ကျရည်လေးကို ပြောင်လက်နေတဲ့ အုန်းမှုတ်ခွက်နဲ့ ခပ်သောက်လိုက်ရင်း ဝက်သားခုတ်နေတဲ့ ကိုသာရင်ကို

“နေပါဦးဗျ ကိုသာရင်ရဲ့၊ ‘ပျော်ပွဲစား’ တယ်ဆိုတာ ဘာတွေလုပ်ကြတာတုံး” လို့ ကျွန်တော်က စကားစလိုက်တယ်။ ကိုသာရင်က

“ဆရာကလည်းဗျာ၊ ကျုပ်တို့လို တောသူတောင်သားဆိုတာ တစ်နေကုန် ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ရကိုင်ရသမှုတ်လား။ စားရပြန်တော့လည်း ပြောင်းဆန်ထမင်း၊ ငပိချက်၊ ဒါပဲ။ ဘယ်မှာလဲ ပျော်စရာ။ ဟော အခုရွာထဲက ကံစိန်တို့ ဝက်ခုတ်သလေ။ သုံးလရှိလို့ ဝက်သားမြင်ရတာမှုတ်ဘူးနော။ ဟော အခု ဝက်သားစားရမယ်။ မစားဖူးသာ စားရရင် ပျော်သာပဲ။ မှုတ်ဘူးလား ဆရာရဲ့” တဲ့ ပြုံးပြုံးကြီး။

“ရွာထဲက ပျော်ချင်တဲ့ကောင်တွေ ပိုက်ဆံ ဆယ့်ငါးကျပ်စီ စုပြီး အသံချဲ့စက်ငှားပြီး သီချင်းဆိုမယ်လေ။ ပြီးရင် ဝက်သားဟင်းနဲ့ ကောက်ဆန်ထမင်း စားမယ်။ အဲသာ ပျော်ပွဲစားသာပေါ့” လို့ သူဖြေလိုက်တယ်။

မိုးလေး အတော်ချုပ်လို့ မှောင်ရီပျိုးလာတော့ သူတို့ ပွဲခွဲကြတော့တာပဲ။

“အလို ဒစ်စတီ.. ဒစ်စတီ... ဖူး ဖူး”

ကာလသားတစ်သိုက် မိုက်စမ်းနေကြပြီ။ သီချင်းဆိုပွဲ စကြတော့မှာ။ ဝင်းစိုးကတော့ ဟွန်းတပ်ထားတဲ့ ဝါးလုံးတိုင် ကိုင်ပြီး ရွာဘက်ဆီကို လှည့်လိုက်၊ ရွာအနောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက် အားလုံးကြားရအောင် ဝါးလုံးကို လှည့်ပေးနေတယ်။ မိုးတောင် အတော်ချုပ်နေပြီ။ အစီအစဉ်ကြေညာသူက မောင်အောင်လင်း။

“အစဉ်ထာဝရ ချစ်ခင်လေးစားရပါသော သစ်ပုခလွကုန်း ရွှေမြို့တော်မှာ ရှိကြတဲ့ ရုပ်မိရုပ်ဖ၊ နယ်မိနယ်ဖ အပေါင်းတို့ ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်တို့

လူငယ်များရဲ့ ပျော်ပွဲစားအစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။ နားဆင်ကြပါ ခင်ဗျာ။ အခု ပထမဦးဆုံး အလှည့်ကျသာကတော့ ရွာအရှေ့ပိုင်းမှ လူပျိုကြီး ကိုခိုင်ရွှေရဲ့ 'အမေနဲ့ရွာကို လွမ်းတယ်' ဖြစ်ပါတယ်။

“ရွာထဲမှအပျိုတွေ မအိပ်ကြပါနဲ့ဦး။ ကျွန်တော် မောင်အောင်လင်းက ဒါပြီး ငါးယောက်မြောက်မှာ ဆိုရမှာပါ။ စောင့်ပြီး နားထောင်ပါဦး” ဆိုတဲ့ မောင်အောင်လင်းရဲ့အသံနောက်မှာ မိုက်ကို 'ဖူးခနဲ' တစ်ချက်မှုတ်ပြီး ကိုခိုင်ရွှေ သီချင်းဆိုတယ်။ အသံကသာ ဟင်္သာတထွန်းရင်နဲ့မတူတာ၊ ငိုလိုက်ရိုက်လိုက် တာကတော့ မိုက်တောင် မျက်ရည်စိုသွားမလား အောက်မေ့ရတယ်။ နောက် တစ်ယောက်က ကိုသာရင့်သား ဝင်းမောင်က မိုက်ကို ယူပြီး

“အလို... ဒစ်စတီ... အလို ဒစ်စတီ” နဲ့ အော်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့မှ ဟန်ပါပါ

'ကျွန်တော်နဲ့ စကားလေးပြောရင် မျက်စေ့ မှိတ်ထား၊ ခေါင်း လေးတော့ နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် လွဲကာနေပါ' ဆိုတဲ့ ညနေကမှ အရကျက် ထားတဲ့ လွမ်းမိုးသီချင်းကို စာဖတ်သလို ဖတ်ပြီး အော်ဆိုနေသံကြားရတယ်။ နောက်တော့ မောင်အောင်လင်းရဲ့ 'အိပ်တော့ ခင်လေးရယ်' လို့ အပ်ကြောင်း ထပ်သလို ငါးခါလောက် ထပ်ထပ်ပြီးဆိုတဲ့ တံတေးသိန်းတန်သီချင်း နားဆင်ရပြန်ရော။ ရွာအနောက်ဘက် ထန်းတောက မောင်ဝေလွင်ကတော့ 'မေဓာဝီဇာတ်ထုပ်' ကို အဆိုအငိုတွေနဲ့ ခင်းနေပြန်ရော။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူတို့ သိပ်ပျော်နေကြပုံရတယ်။ ဒီလိုပွဲမျိုးကလည်း တစ်နှစ်မှ တစ်ခါလေ။ ရွာမှာ ဘုရားပွဲမရှိ၊ ဘာမရှိ မဟုတ်လား။

ကျွန်တော်တောင် သောက်ရင်းစားရင်း သူတို့ အပျော်ကူးစက်ပြီး သီချင်းတစ်ပုဒ် ဝင်ဆိုပေးလိုက်ရသေးရဲ့။ ရပ်ခလေ့၊ ရွာခလေ့ အတိုင်းပေါ့။ တစ်နှစ်လုံး နေပူမိုးရွာ မရှောင်၊ အနေဆင်းရဲ အစားဆင်းရဲနဲ့ လုပ်ကိုင်

နေကြရတာ မဟုတ်လား။ သူတို့လည်း ပျော်စရာ ရှာကြံပြီး လွတ်လွတ် လပ်လပ်ကို ပျော်နေကြတာပေါ့။ တစ်ယောက်က သီချင်းဆိုနေရင် ကျန်လူ တွေက ဘေးက ဟေးခနဲ၊ ဝါးခနဲအော်လိုက်၊ လက်ခုပ်တီးပေးလိုက်၊ ဆိုင်းသံ တီးပေးလိုက်နဲ့ပါ။ အားတဲ့သူကတော့ ငါးပိနဲ့ တထောင်းထောင်း၊ နန္ဒင်းနဲ့ လှိုင်နေတဲ့ ဝက်သားဟင်းနဲ့ထမင်းစားရင်း ပျော်လို့။ ကလို့တောင် နေလိုက်သေး။

အတော်ညဉ့်နက်တော့မှ 'ပျော်ပွဲစား' အဖွဲ့ ရုပ်သိမ်းကြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကျောင်းပေါ် ပြန်မအိပ်တော့ဘူး။ ကိုသာရင်တို့ ထန်းတဲ ခေါင်းရင်းက လှည်းပေါ်မှ နွားသားရေခင်းပြီး လေတိုးတိုင်း တဖျောဖျော တဖျပ်ဖျပ်မြည်နေတဲ့ ထန်းလက်တွေရဲ့အသံကို နှာခံရင်း ကောင်းကင်ပေါ်က တစ်ဝက်တစ်ပျက်သာနေတဲ့ လမင်းကိုကြည့်ပြီး 'ဦးကြီး' ရဲ့ လွမ်းချင်း တစ်ပုဒ်ကို တီးတိုးအသံထွက်ပြီး ရွတ်ဆိုနေမိတယ်။

"ပျော်ပုံက သစ်သနဲ့၊ ငယ်ချစ်ကယ် လိုက်ခဲ့တော့၊ အကြိုက်ကဲ့ တို့တောရွာမှာ၊ မိုးအကာ ယံထက်ဆီက၊ ထန်းရွက်နှင့် ဆင်သည့်အိမ်၊ မြဲ တင်းတိမ် နွားရေခင်းလို့၊ ညဉ့်တွင်း ပလွေကျော်နှင့် ပျော်ပမယ်လေး"

"ရောက်စကတော့ ကျွန်တော်လည်း ဘယ်ပျော်မှာလဲ ဆရာမောင်ရဲ့။ ညနေ နေဝင်ပြီဆိုမှဖြင့် မောင်းသံ တကျောင်းကျောင်း၊ နွားငေါက်သံ၊ ဆိတ်မောင်းသံ တဆူဆူနဲ့။ ဖုန်လုံးတွေက လိပ်လို့။ ဖုန်တွေက နွားချေးနဲ့၊ ဆိတ်ချေးနဲ့ နဲ့လိုက်သေး။ သောက်ရေကန်ကလည်း ရေနည်းချိန်ဆိုရင် နွားသေးနဲ့က ထောင်းလို့"

ကံဘဲ့ ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းမှာ အခန်းဖော်ဖြစ်ကြတဲ့ မော်လမြိုင်က ကိုလှမောင်၊ ပြည်မြို့က ကိုတင်ထူးတို့နဲ့ တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ ဘီယာလေးဘာလေးသောက်ရင်း ကျွန်တော်ကပဲ

စကား ဒိုင်ခံပြောလေ့ရှိတယ်။ 'အညာဒေသ တောခလေ့' နဲ့ 'အကျေဒေသ တောခလေ့' အတွေ့အကြုံ ဖလှယ်တဲ့ ပွဲပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ပြောတာ ကိုပဲ သူတို့နှစ်ယောက်က သဘောကျနေတတ်တယ်။ အထူးအဆန်း ဖြစ်နေ တတ်တယ်။ ကျွန်တော်ကပဲ အပြောကောင်းလို့ဖြစ်မယ်။

“ပြောလိုပြောတာမူတ်ဘူး ဆရာထူးရဲ့။ ကျွန်တော်လည်း ရောက်စ ကတော့ မပျော်ဘူးပေါ့ဗျာ။ မြို့မှာလို လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လည်းမရှိ၊ ပျင်းလို့မှ ဗွီဒီယိုလေးဘာလေး ကြည့်စရာမရှိနဲ့။ ကြာသွားတော့လည်း ပျော်စရာဗျာ။ ဆရာဆိုတော့ မြို့အရပ်နဲ့ မတူဘူး။ သိပ်လေးစားတာ။ ယုန်ကလေးများ လိုက်လို့ရလာပြီဆိုရင် ထမင်းဖိတ်ကျွေးတော့တာ။ ခါတို့၊ ချိုးတို့၊ လယ် ကြွက်ကင်တို့ရလာပြန်ရင်လည်း ရေဓွေးသောက် ဖိတ်ကြသေးဗျ။ သိပ်ခင်တာ။ ကျွန်တော်က မြို့ပေါ်က ဗဟုသုတတွေပြောရင် ဘေးက ဝိုင်းပြီးနားထောင်လို့။ သိပ်ရိုး သိပ်အကြရာတာဗျ။”

ကိုတင်ထူး ခေါင်းညိတ်ပြတယ်။ ကိုလှမောင်က ပါးစပ်အဟောင်း သားနဲ့ ကျွန်တော့်စကားကို ငဲ့လင့်လို့။

“ဟော... မိုးဦးကျပြီဆိုရင်ဗျာ၊ ဖားထွက်ကောက်ကြတာကလား။ ဖားတွေရလာပြီဆိုရင် ဥသျှစ်ရွက်နု၊ သြစာရွက်နုလေးတွေနဲ့ ရောချက်ပြီး လာလာ ပို့တတ်ကြတယ်။ လူမွဲပေမဲ့ စေတနာ မမွဲဘူးဗျို့။ ဆီမတတ်နိုင်တော့ ဖားကို ရေကလေးနဲ့ ပြုတ်ပြီးမှ ဆီတစ်စွန်းစာ ထည့်ကြော်တာ။ အဲဒါကို ကျောကွဲပြုတ်တယ် ခေါ်သဗျ။ ကြိုက်တတ်ရင် ထန်းရည်လေးနဲ့ပဗျာ”

ကျွန်တော်က မစားရ ဝခမန်းပြောတော့ ကိုလှမောင်က စုပ်သောက် နေတဲ့ ဘီယာခွက်ချပြီး ငေးလို့...။

“သောက်တတ်လို့ကတော့ဗျာ၊ ပေါသလား မမေးနဲ့။ ထန်းရည် ပေါ်ပြီဆိုမှဖြင့် ပုစွန်ဆိတ်ခုန်၊ သနပ်ခါးခေါက်လေးတွေ ခုတ်ပြီးတောင်

ထည့်ဖောက်လိုက်သေး။ မြည်းစရာဆိုရင်လည်း ပုတတ်၊ လိပ်၊ ငုံး၊ ခါ၊ ယုန်က အစ ပြတ်တယ် မရှိဘူးဗျ။ တောကောင်သားလည်း ပေါ့ပါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားတို့ နှစ်ယောက်ကို ခေါ်သွားပြီး တိုက်စမ်းချင်တယ်။ ဘယ် ဒီကဘီယာ သောက် လိမ့်မတုံး။ ကျွန်တော့်အဖို့တော့ 'မန်းပြေကနက်မှာ ထန်းရည်တစ်ခွက်နဲ့ မလဲဘူးဗျို့' ဆိုသလိုပဲ”

ကျွန်တော်ပြောအပြီးမှာ အကျေသားနှစ်ယောက်က နှုတ်ခမ်း သပ်လိုက်ကြတယ်။

“ပြောရင်း ကျုပ်ရဲ့ ရွာကလေး လွမ်းလိုက်တာဗျာ။ ဘာလိုလိုနဲ့ ဒီသင်တန်းတောင် တစ်နှစ်ပြည့်တော့မယ်။ အစကတော့ မြို့မှာပဲနေချင်တယ်။ မြို့မှာ အနေကြာလာတော့လည်း တောကို လွမ်းလာပြန်ရောဗျ။ ဖြစ်နိုင်ရင် အခုတောင် တစ်ခေါက်လောက် ပြေးလိုက်ချင်သေး”

သူတို့ ခေါင်းညိတ်လိုက်ကြတယ်။ လက်ကျန်လေးတွေ အပြတ် ရှင်းလိုက်ကြတယ်။ အတော်လေးယစ်လာဟန်တူပြီ။ ကျွန်တော့်ကိုငေးလို့....

“တစ်ခါတလေများဗျာ ဘာလုပ်တယ် အောက်မေ့လဲ။ ပျော်စရာ မရှိတော့ ရှာကြံပျော်ကြတာပေါ့ဗျာ။ ရွာထဲမှာ ဝက်ခုတ်တဲ့နေ့နဲ့ကြုံရင် တခြားရွာက အသံချဲ့စက်ငှားပြီး ပျော်ပွဲစားကြသတဲ့။ သီချင်းဆိုကြတာ ပေါ့ဗျာ။ အဆိုကောင်းသလားဆိုတော့ ဘယ်... တခြားစီပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ ပျော်နေကြတာပဲ။ ကျွန်တော်လည်း ပျော်တာပါပဲ။ ကျွန်တော်သီချင်းဆိုရင် သူတို့ ဝိုင်းပြီး ချီကျူးကြပြန်ရော”

ကျွန်တော့်အပြောမှာ သူတို့ နှစ်ဝင်နေကြပုံ။ ပါးစပ်တွေ အဟောင်း သားနဲ့...။

“အင်း... ဟုတ်မှာပေါ့ဗျနော။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ယာထွန်၊ ထန်းတက်၊ ရေဒီယို ကက်ဆက်က လွဲရင် ပျော်စရာလည်း မရှိဘူးဆို မှတ်လား”

ကိုတင်ထူးက ဝင်ထောက်တယ်။

“ဟုတ်တယ်။ တီဗွီတွေ ဘာတွေလည်း ဖြစ်လေဗျာ။ ဝယ်မယ် ဆိုရင်တော့ ဝယ်နိုင်မှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကလေး ဒီလိုလေးပဲ ပျော် ပါတယ်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆင်းရဲသမျှ ဒီလိုအခါလေးကျမှ လွတ်လွတ် လပ်လပ် ပျော်ကြပါကြတာ။ အဲ... အဲ... နေဦး... မှတ်ရပြီ။ သူတို့က ပြောသေးသဗျ။ ပျော်တယ်ဆိုတာ... တဲ့၊ မလုပ်ဖူးတာ လုပ်ရရင်... မစား ဖူးတာ စားရရင်... မမြင်ဖူးတာ မြင်ရရင် ပျော်တာပဲတဲ့။ အဲဒီတော့ မစားရတာ ကြာတဲ့ ဝက်သားပေါ်ပြီဆိုမှဖြင့် အသံချဲ့စက်ငှားပြီး သီချင်းဆိုကြရတာကိုပဲ ‘ပျော်ပွဲစား၊ ပျော်ပွဲစား’ ဆိုပြီး ရှာကြံပျော်နေတာဗျ။ ကျွန်တော်တောင်မှ ပျော်သေးသဗျ။ သူတို့ဆို ဘယ်လောက်ပျော်မလဲ စဉ်းစားကြည့်”

သူတို့နှစ်ယောက်လည်း ခုတင်ပေါ်မှာ ပက်လက်တွေ။ အတွေး ကိုယ်စီနဲ့။ စကားဝိုင်း လက်စသိမ်းလို့ ခုတင်ပေါ်ရောက်တဲ့အထိ စကား မပြောဖြစ်ကြတော့ဘူး။ စဉ်းစားခန်း ဝင်နေကြပုံပေါ့။

ကျွန်တော်လည်း ခုတင်ပေါ်မှာ ပက်လက်လှန်ရင်း မရောက်တာ တစ်နှစ်နီးပါးကြာပြီဖြစ်တဲ့ ရွာကလေးဆီကိုပဲ အတွေးက ပျံ့လွင့်နေတယ်။ အတော်နဲ့ အိပ်မပျော်ဘူး။

တစ်နှစ်လုံး ကံဘဲမှာ တက်ပြီး နွေကျောင်းပိတ်တယ်။ ကျောင်းဖွင့်ဖွင့်ချင်းပဲ ရွာလေးကို တက်သုတ်ရိုက်ပြီး အပြေးလေး သွားလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့် မျက်စိကိုတောင် မယုံနိုင်စရာပဲ။ ကျွန်တော် မရောက်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ကျော်အချိန် အတွင်းမှာ ရွာကလေးဟာ အတော်ပြောင်းလဲသွားတယ်။ ရောက်မဆိုက်ပဲ ဥက္ကဋ္ဌက...

“ဆရာ သာရင်တို့တဲလည်း သွားချေဦး။ ခင်ဗျားလူတွေ ဝွေဒီယိုတွေ

ဘာတွေနဲ့ ဖြစ်နေပြီ။ မနှစ်က ထန်းလျက်တွေ မန္တလေးက ဆင်းဝယ်လို့ တစ်ပိဿာ ခြောက်ဆယ်ဈေးကို ဖြစ်သွားတာ။ ငွေနှစ်သိန်းခွဲလောက် ပွ သွားတယ်” လို့ ပြောတယ်။ ခဏရွာထဲမှာ အပန်းဖြေပြီး ရွာမြောက်ဘက်က ကိုသာရင်တို့ ထန်းတောဘက် ထွက်ခဲ့တယ်။

ကိုသာရင်ရဲ့သား ဟန်အေးက လှည်းပေါ်မှာ တရုတ်အော်ဂင် အသေးလေးနဲ့ တတို့တို့ နှိပ်နေလေရဲ့။ ကိုသာရင်ရဲ့ တဲခေါင်းရင်းမှာတော့ ထန်းပလပ်တွေကို ကာပြီး ဆန်ကောပေါ်မှာတော့ မြေဖြူနဲ့ ‘ယနေ့ ရုပ်မြင် သံကြား ဇာတ်လမ်း’ လို့လည်း ရေးထားပြီး ကြော်ငြာထားတာ ဖတ်လိုက်မိ သေးတယ်။

ထန်းပင်အောက်က တလင်းပြင်မှာ ဖိုးဆိတ်ကတော့ ဓာတ်ခဲနဲ့ မောင်းတဲ့ ကားတစ်စီးနဲ့ အလုပ်ရှုပ်လို့။ ကားကလေးက တဝေါဝေါနဲ့ မီး ကလည်း ဖွင့်လိုက်သေး။ ဘေးက ကလေးတစ်သိုက်က အုံ့လို့။ မောင်မွှား ကတော့ အသံ ၁၆ မျိုးမြည်တဲ့ သေနတ်တစ်လက်နဲ့ ထန်းပင်ကြို ပင်ကြားမှာ သေနတ်ပစ်တမ်းကစားနေရင်း ကျွန်တော့်ကိုမြင်တော့ “အဖေရေ၊ ဆရာ လာသဗျ” လို့အော်ရင်း ဆက်ပြီး သေနတ်ပစ်တမ်း ကစားနေတယ်။

တဲထဲက ကိုသာရင် ထွက်လာပြီး တဲခေါင်းရင်းက ကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ ထန်းလက်ဖျာတစ်ချပ် ခင်းတယ်။ ပန်းကန်တစ်ချပ်နဲ့ တရုတ်ချိုချဉ်တွေကို ချတည်ရင်း “စား ဆရာ၊ အားမနာနဲ့” လို့ လောကွတ်လုပ်တယ်။

“ခင်ဗျားတို့ အတော်အဆင်ပြေလို့ ဆိုပါလား။ တီဗွီတွေ ဘာတွေနဲ့”

“ဟုတ်သယ် ဆရာ၊ ကျုပ်လည်း ဆရာ့ကို သတိရလိုက်သာ၊ မနှစ်ပိုင်းက ထန်းလျက်တွေ အတော်မြောက်သွားသဗျ။ တောင်ဘက်ရွာမှာ ကားနဲ့ကို ဝင်ဝယ်သာ။ ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း ကျုပ်တောတိုက်က ထန်းလျက်တွေ မရောင်းဘဲ စု၊ ပြီးမှ မန္တလေးတက်ရောင်းသာ”

“ဘာလုပ်ဖို့ ဒီလောက်ဝယ်တာလဲဗျ”

“သကြားချက်သာဆိုလားပါ ဆရာရယ်၊ ပွဲစားကလည်း သဘောကောင်းချက်ဗျာ။ ကြိုတင်ငွေတောင်ပေးလိုက်သေး။ တစ်ပိဿာ ခြောက်ဆယ်ဈေး ရခဲ့သဗျ။ ငွေတွေပိုသာနဲ့ ကျုပ်လည်း ငွေဒီယိုဝယ်လာသာ။ သုံးသောင်းပေးခဲ့ရသယ်”

တီဗွီက အဖြူအမည်း၊ ဘက်ထရီနဲ့ ပြရတာပါ။ ရုပ်ရှင်ကားလာတဲ့ စနေ၊ တနင်္ဂနွေဆိုရင်တော့ ကိုးဆယ် တစ်ရာလောက် စီဟန်ရှိရဲ့။ ကျွန်တော် တီဗွီကို ဝေဝဲကြည့်လိုက်ရင်း သက်ပြင်းတစ်ချက် မသိမသာရွက်လိုက်မိတယ်။

“နေဦး၊ ဆရာကို ပြရဦးမယ်။ မန္တလေးက ဝယ်လာသာ”

တဲထဲ ဝင်သွားတယ်။ ထွက်လာတော့ ခေါင်းတုံးပြောင်ပြောင်၊ ခပ်ဝဝ အနားကုံးအရုပ်တစ်ရုပ် ကိုင်လို့။

“ဦးတီပွားတဲ့။ ဓာတ်ခဲထည့်လိုက်ရင် ရယ်တယ်။ ကျုပ်တော့ သဘောကျလွန်းလို့။ နေပါဦး ဆရာရဲ့။ ဆရာကတော့ ဗဟုသုတ စုံလို့ မေးရဦးမယ်။ ဒီအရုပ်ဆောင်ထားရင် စီးပွားတက်သယ်ဆိုဗျ။ အရုပ်ရယ်သံကြားရရင် စီးပွားတက်သတဲ့။ မန္တလေးမှာတော့ အိမ်တိုင်းလောက် မြင်ခဲ့ရသာပဲ။ ကျုပ်လည်း ဟုတ်သလားလို့ ဝယ်ခဲ့သာ”

ပြောပြောဆိုဆို အရုပ်ကိုဖွင့်ပြီး ဓာတ်ခဲနှစ်လုံး ထည့်တယ်။ အနည်းငယ် လှုပ်ပေးလိုက်တော့ အရုပ်က အသံထွက်လာတယ်။

“ဟေ ဟေ ဟေ ဟေး ဟား ဟား ဟား ဟား”

“ဟေ ဟေ ဟေ ဟေး ဟား ဟား ဟား ဟား”

ကိုသာရင်က သဘောကျလို့။ သူ့အရုပ်ကို ခဏခဏလှုပ်လိုက်တိုင်း ရယ်သံက ထွက်ပေါ်လာတယ်။

“ဟုတ်သလားဆရာရဲ့၊ ကျုပ်မေးသာ”

ကျွန်တော် ငေးနေရာက သတိဝင်လာပြီး

“မပြောတတ်ပါဘူးဗျာ” လို့လေးလေးတွဲတွဲ ဖြေလိုက်တယ်။

“မြို့မှာတော့ အတော်လေးကို ခေတ်စားသာဗျ။ အရပ်တွေ ကလည်း ပေါသလား မမေးနဲ့။ အကြီးကောင် ဟန်အေးဖို့ အော်ဂင်တစ်ခု၊ ဖိုးဆိတ်ဖို့ ဓာတ်ခဲနဲ့ ပြေးတဲ့ကား၊ မောင်မွှားဖို့ အသံစုံမြည်တဲ့ သေနတ်၊ အားလုံး ဝယ်လာခဲ့သားပဲ”

သူပြောတာကိုပဲ ကျွန်တော် ငေးနေမိတယ်။ အဘိဇ္ဈာပွားသည် တော့မဟုတ်။ စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးကြီး ခံစားနေမိသည်။ ထန်းပလပ် နွားရုပ်လေးတွေ၊ ထန်းပလပ်ကားလေးတွေ၊ ထန်းပလပ်သေနတ်လေးတွေ၊ မြူအိုးကို ဖဲထီးစ ကျစ်ထားတဲ့ ဗုံမဟုတ် ပတ်မဟုတ် ကစားစရာလေး တွေသာ ထန်းလျက်လင်းဖိုဘေးမှာ ကိုင်သူမဲ့ လဲလျောင်းလို့။ ခေတ်ရဲ့ ပြောင်းလဲမှုကို ကျွန်တော် မအံ့ဩပါ။ သို့သော် ဒီလောက်တော့ မြန်ဆန်စွာ ပြောင်းလိမ့်မည် မထင်ခဲ့။

‘ညောင်စောင်းဆရာဖိုး’ ရဲ့ စာတစ်ပုဒ်ကို သွားပြီး သတိရမိတယ်။

“ဈေးဆိုတာ ကြိတ်နှုန်း ကျပ် ငါးဆယ်ထားဦးတော့၊ ထန်းတုံး မှာသွား၊ ထန်းသမား ဘုရားကြီးလည်းတည်၊ ကျောင်းကြီးလည်းဆောက် ရဲ့ရဲ့၊ သုံးပေါက်က ပိုမို၊ ထန်းသမားပါဝါကြီးဖို့ စာတစ်နည်းဆိုရလျှင် ထန်းဖို ရွှေချ၊ ထန်းမ မှန်စီ၊ တနဲ့ ရည်စားတော်ဆက်၊ ထန်းလျက်ရွှေတိုက်လှောင်၊ ရင်းထောင်စိန်ဆစ်၊ လှေကားထစ်သရိုးကိုင်၊ ကလိုင်ဇာသတ်၊ ညှပ်ရွှေကွပ် ကုန်ကုန်ပြောရစေတေ၊ ထန်းသမားလပြုတ်၊ ကတ္တီပါအိတ်စွပ်ရရဲ့”

အရင်ကတော့ ဒီဇာလေး သတိရတိုင်း ပြုံးမိပေမဲ့ ယခုတစ်ခါတော့ မပြုံးနိုင်ပါ။ ကျွန်တော် တွေးရင်း သက်ပြင်းကိုပဲ အခါခါ ရှိုက်နေမိတယ်။

“နေပါဦး ကိုသာရင်ရဲ့၊ ဟိုပျော်ပွဲစားတွေ ဘာတွေရော၊ ကျွန်တော် မရှိတုန်း လုပ်ဖြစ်ကြသေးလား”

သူရယ်လိုက်တယ်။

“ဆရာနယ် ဘယ်ကောင်မှ အပေါက်အလမ်းတည့်အောင် ဆိုတတ်သာမှုတ်ဘူး။ ဟောဒီဂွေဒီယိုထဲက အဆိုသမလေးတွေ ဆိုသာများ ကောင်းချက်တော့၊ သူတို့လို ကောင်းအောင် တူအောင် မဆိုနိုင်တော့ အသံ ချဲ့စက်လည်း ငှားပြီး ဆိုမနေတော့ပါဘူး။ အစားကလည်းဗျာ မစားဖူးတာကို မရှိတော့ပါဘူး။ မန္တလေးရောက်တုန်း အကုန် မစားဖူးတာ စားသာပဲ။ ပွဲစားကလည်း ထမင်းဆိုင်တွေခေါ်လို့ လိုက်စားရပါ။ မွှေးလိုက်တဲ့ ဟင်း တွေဗျာ။ ကျုပ်တို့ချက်တဲ့ ဝက်သားနဲ့ ဘာတန်းချင်းဆိုင်မှာတုံး။ ဆရာလည်း မြို့သားပဲ သိမှာပါ။ အခုတော့ဗျာ ‘ပျော်ပွဲစား’ မလုပ်ဖြစ်သာ ကြာပါပြီ”

ကျွန်တော်ရင်ထဲမှာ တစ်စုံတစ်ခု လစ်ဟာသွားသလို ခံစားလိုက် မိတယ်။ ဘာရယ်လို့ အတိအကျပြောမရပါ။ ဝမ်းနည်းမှုလှိုင်းတစ်ခု ရိုက်ခတ် သွားသည်က အမှန်။

“ကဲ... ကျွန်တော် ရွာထဲပြန်ဦးမယ်နော်” လို့ နှုတ်ဆက်ပြီး ထပြန် ခဲ့တယ်။ လေးကန်တဲ့ ခြေလှမ်းတွေနဲ့ ရွာဆီ ခြေဦးလှည့်ခဲ့တယ်။

“ဟေ ဟေ ဟေ ဟေး ဟား ဟား ဟား ဟား”

“ဟေ ဟေ ဟေ ဟေး ဟား ဟား ဟား ဟား”

နောက်က ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ‘စိနတိုင်း’ ထွက် ဦးတိပွားရုပ်ရဲ့ ရယ်သံဟာ ကျွန်တော့်ကို လှောင်ရယ်လိုက်သလို ခံစားလိုက်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် နောက်လှည့်မကြည့်ဖြစ်တော့ပါ။

၁၉၉၉၊ ဝါမိုးအောင် ဝတ္ထုတိုဆုရ

တောခြေဝယ် မောလေတယ်

အညာနေသည် အလွန်ပူလှသည်။ ကဆုန် နယုန်ကား ဆွေ့ဆွေ့ခွန် ဟူသည့် စကားမှာ လွန်မည်မထင်၊ တစ်ခါတစ်ရံ လေကလေး ပေါက်လာမှသာ ချွေးစို နေသော ကျောပြင်သည် စိမ့်ခနဲအေးတတ်သည်။ နေထွက်ချိန် ထန်းတစ်ဖျား သာသာမှစ၍ ပူသောနေသည် ညနေ နေစွယ်ကျိုးချိန်ထိ အရှိန်ပြင်းလှ၏။ လူကြီးသူမတို့ကား နေ့လယ် ထမင်းစားပြီးလျှင်တော့ အေးရိပ်ရှာကာ တစ်ရေးအိပ်ကြစမြဲ။ ကျွန်တော်တို့ကလေးတစ်သိုက်သည်ကား နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်၍ ပူသည် အေးသည် ဂရုမထား၊ နေ့လယ် ထမင်း စားပြီးကတည်းက ရွာအရှေ့ပိုင်းရှိ သူငယ်ဖော်တို့စုဝေးရာ အရိပ်ကောင်းသော 'ဘဘုန်းကျော်' ၏ မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက် အပြေးရောက်စမြဲ။ ကိုယ့် အစုနှင့်ကိုယ် သံပုံးခေါက်တမ်း၊ မန်ကျည်းစေ့တောက်တမ်း၊ ဖန်ခွန်တမ်း၊ ဂုံညင်းလိုမ့်တမ်း ကစားရင်း တစ်ချက်တစ်ချက် "ဟေး" ခနဲ "ဝါ" ခနဲ အော်ရင်း ငြင်းခုံရင်း ကစားကြမြဲ။ အပြင်မှာတော့ နေသည် ပူ၍ကောင်းနေဆဲ။

“ချင်.. ချပ်... ကန္တာလေး... တောခြေဝယ်... ကန္တာလေး...

တောခြေဝယ်... စိမ့်စမ်းအသွယ်သွယ်... စီးဖြာယိုကျတယ်... ချွင်... ချပ်... ချွင်... ချပ်”

“ဟေး... ချွင်ချပ်ဆရာကြီး လာပြီကွ” ဟု ကျွန်တော်သည် အားရ ဝမ်းသာ အော်ဟစ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ထက် အသက်ပိုကြီးသော ကလေးများကား “ဓာတ်ပုံးဆရာကြီး လာပဟေ့” ဟု အော်ဟစ်ရင်း အိမ် ပြန်ကာ ပိုက်ဆံတောင်းကြကုန်၏။

ရှေ့ဓာတ်ပုံးပေါ်မှ စည်ကိုတီးကာ သီချင်းဆိုရင်း ကျွန်တော်တို့ ကစားသော မန်ကျည်းပင်ရိပ်သို့ တရွေ့ရွေ့လာနေသည့်သူ့ကို ခုန်ပေါက်ကာ ကျွန်တော်တို့ ကြိုဆိုနေကြသည်။ မန်ကျည်းပင်ရိပ် သူရောက်လျှင် သီချင်း ဆိုခြင်းကို ရပ်၏။ အတော်လေးဟန်ရှိသော တစ်ဖက်တစ်ချက် ထမ်းပိုးဖြင့် ခွဲကာ ထမ်းလာသည့် လေးဒေါက်တိုင်နှင့် ဓာတ်ပုံးကို ချ၏။ အပူဒဏ်ကြောင့် ချွေးစို့နေသော သူ၏လက်နှင့် မျက်နှာတို့ကို ပခုံးခုအဖြစ် ကြက်လျှာပုံ ခေါက်၍ ပခုံးကို စလွယ်သိုင်းထားသော ပုဆိုးကြမ်းကို ဖြေကာ သုတ် လေသည်။ ပြီးလျှင် ဝိုင်းအုံနေသော ကလေးတစ်သိုက်ကို “ဟီး... ဟီး” ဟု နှစ်လိုဖွယ် အသံထွက်ကာ ပြုံးရင်း ဖိတ်ခေါ်လိုက်သည်။ သူသည် ပုဆိုးကြမ်း တစ်ထည်ကို ဒူးဆစ်နားအရောက်ထိ ခပ်တိုတိုဝတ်ထားသည်။ သူ့ခြေသလုံး များက အလွန်တုတ်ခိုင်လှ၏။ အင်္ကျီအဖြစ်ကား စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်ပုံ ချုပ်ထားသော ပင်နီထည်မျှသာ၊ ထိုအင်္ကျီအောက်မှပင် ဆူဖြိုးသော သူ၏ ဝမ်းဗိုက်မှာ ရုန်းကန်ထွက်နေရဟန်ရှိသည်။ ပခုံးကြီးများက ဖောင်းအစ် နေ၏။ “တစ်ပွဲ ဆယ်ပြား၊ တစ်ပွဲ ဆယ်ပြား” ဟု ဈေးခေါ်ရင်း လေးဒေါက် တိုင်ပေါ်သို့ တစ်ဖက်မှာ လေးဒေါင့်ပုံ (ဓာတ်ပုံးကြီး)ကို အံကျဆင့်လိုက်သည်။ ရှေ့မှ နို့ဆီဘူးဝခန့်ရှိ ကြည့်ပေါက်သုံးခု အပုံးများကို ဖွင့်၏။ ရှေ့တည့် တည့်မှာ တစ်ပေါက်၊ ဘေးခပ်စောင်းစောင်းများတွင် တစ်ပေါက်စီ၊ တစ်ဖန်

နောက်မှ အလင်းဝင်ရန် တံခါးပေါက်ကို ဖွင့်လိုက်ပြန်သည်။ သူလုပ်သမျှကို ကျွန်တော်သည် စိတ်ဝင်တစား ငေးမောနေမိသည်။ သို့ဆိုလျှင် ပြသရန် အဆင်သင့် ဖြစ်လေပြီ။

သူသည် ဓာတ်ပုံ၏အပေါ်တွင် တစ်ဖက်ကို အသေရိုက်ထားသည့် စည်းကို ကျန်ကြိုးတန်းလန်းဖြင့် စည်းတစ်ဖက်နှင့် 'ချင်' ခနဲ ဖွင့်တီး၏။ နောက်ကျန်တစ်ချက်ကား 'ချပ်' ဟု စည်း ၂ ခု တည့်တည့်အုပ်ကာ တီး၏။ ဝါးဟူ၍ မပါ။ သို့ကြောင့်ပင် သူ့ကို ချင်ချပ်ဆရာကြီးဟု ခေါ်ကြသည်။ သူ့အမည်ရင်းကိုကား မသိရပါချေ။ သူသည် လူခေါ်ရင်း ပဏာမအနေဖြင့် 'ရှေးမြိုင်ထ' သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ထူထဲလှသော နှုတ်ခမ်းကြီး တလှုပ်လှုပ်နှင့် အသံဝါဝါကြီး ဆွဲဆွဲငင်ငင် သီဆိုလိုက်လျှင် ပိုက်ဆံပြေးယူသော ကလေး တစ်သိုက် ရောက်လာကြကုန်ပြီ။

ကလေး သုံးယောက်ထံမှ တစ်ယောက် ဆယ်ပြား လက်ခံယူ ပြီးသော် ပထမဆုံးပွဲကို စတင်ပြသလေ၏။ ကလေး သုံးယောက်ကား မြေပြင်တွင် ဒူးထောက်ထိုင်လိုက်လျှင် မျက်နှာနှင့် မှန်ဘီလူးပေါက်သည် အနေတော်ဖြစ်သွား၏။ မျက်စိတစ်ဖက်မှိတ်ကာ သူ၏ ဇာတ်ကောင်များကို အားပါးတရ ရှုစားကြရတော့၏။ တစ်ခါကြည့် သုံးယောက် ဆိုသော်လည်း တစ်ပေါက်လျှင် ခေါင်းသုံးလုံးခန့် စုပြုံတိုးနေတတ်သည်။ သို့သော် သူသည် ဆိုခြင်း၊ ငေါက်ခြင်းမရှိ၊ ပြုံး၍သာနေတတ်သည်။ သီချင်းဆိုလျှင်တော့ သူသည် မျက်စိကို မှိတ်ကာ ပြုံးရင်းနှင့် ခေါင်းကို အပေါ်မော့ကာ ဈာန် ဝင်စား၍ ဆိုနေတတ်သည်။ ယင်းကိုပင် မကြည့်ရသေးသော ကလေးများ အားပါးတရ ငေးမောနေတတ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ရွာသည် အနောက်ဘက်ရှိ မြို့နှင့် (၂) မိုင်သာသာ ဝေးသော တောမကျ၊ မြို့မကျ ရွာကလေးမျှသာ။ ကျွန်တော်အပါအဝင်

ကလေးအတော်များများသည် မြို့ပေါ်မှ ရုပ်ရှင်ကြည့်ဖူးသူ အလွန်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် သူပင် ဇာတ်လိုက်ဖြစ်နေပေသည်။ သူလုပ်သမျှ သူဆိုသမျှ ငေးရင်းပင် အားကျနေပါသည်။

သူ့ဇာတ်ပုံ၏ ညာဘက်ဘေး အပေါ်နားတွင် လက်ညှိုးဝင်သာရုံ သတ္တုကွင်းလေးများ (၇) ကွင်းခန့် တန်းစီကာရှိ၏။ ရှေ့ဆုံးမှ ကွင်းတစ်ကွင်းကို သူဆွဲလိုက်လျှင် အထဲမှ ကြိုးတန်းလန်းပါလာသည်။ ထိုကွင်းကို အောက်တစ်ထွာခန့်အကွာတွင် တန်းစီရိုက်ထားသော သံငုတ်ကလေးများ ထဲမှ ရှေ့ဆုံးသံငုတ်ကို ချိတ်လိုက်သည်။ ကြည့်နေသူတို့ လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်ကာ ကိုယ်ကို ပြင်ကြ၏။

“ဟောဒါကတော့ လေးဆူဇာတ်ပုံ ရွှေတိဂုံ... ဟုံ... ဟုံ... ဟုံ... တဲ့ဗျ” ဟု ပါးစပ်က ပြောရင်းမှပင် “ချင်... ချပ်... ချင်... ချပ်” ဟူသော စည်းကို ဖွင့်တစ်ချက် အုပ်တစ်ချက် တီး၏။ ရွှေတိဂုံ၏ နောက်တွင် ကပ်၍ အသံတုန်ကာ “ဟုံ... ဟုံ... ဟုံ” ဟူသော ပါလာသည့် အသံရှိန်မှာ အနားမှ ရပ်ကြည့်နေသော လူကြီးများအဖို့ ရယ်စရာကောင်းနေသလိုပင်။ သို့သော် ကျွန်တော့်အဖို့ တစ်နှစ် တစ်ခါ လာ၍ကသော ဇာတ်အဖွဲ့မှ ဇာတ်မင်းသားများ ဆိုဟန်ကဲ့သို့ပင် နားဆင်ရသည်မှာ အလွန်အရသာရှိသည်။

“ချင်... ချပ်... ရွှေတိဂုံဘုရားမှာ ကျားတက်တာ... ငါးရက်ကြာ... ငါးရက်ကြာသဗျ။ ဂေါ်ရာတွေ ပိုင်းပါလို့၊ သေနတ်နဲ့ပစ် ကျားစင်းစင်းသေ၊ ချင်... ချပ်”

စည်းကိုတီးရင်း ရွှေတိဂုံဘုရား ကျားတက်သော သီချင်းကို ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မိမိကြည့်ရမည့် အလှည့် မရောက်သေး၍ သီချင်းဆိုလိုက်၊ စကားပြောပြလိုက် လုပ်နေသော သူ့ကိုသာ ပါးစပ်အဟောင်းသား ငေးမောနေမိပါသည်။ အိမ်ပြန် ပိုက်ဆံတောင်းသော်လည်း

ရခဲဟန်မတူသော ဖိုးပိန်က “ငါ့ပြစမ်းပါ ခဏ” ဟု ရှေ့မှကြည့်နေသော ကံမြင့်၏ပခုံးကို တွန်းကာ ခဏဝင်ကြည့်တတ်၏။ သူ့မိဘများကား ဆင်းရဲ လှ၍ နံနက် ည ထမင်းမှလွဲ၍ အပိုမုန့်ဖိုး အကုန်ခံသော ထုံးစံမရှိချေ။

“ဟော... ဒါကတော့ ရွှေမန်းတင်မောင်နဲ့ အောင်သန်းတင်တို့ရဲ့ နှစ်ပါးသွားကဟန်... တဲ့”

သူသည် နောက်သတ္တုကွင်းကလေးကို ဆွဲ၍ အောက်ရှိ သံငုတ် တစ်ငုတ်တွင် ချိတ်ရင်း ပြောပြပြန်သည်။ စည်းကို တီးပြန်၏။

“ကြည့်စမ်းပါဦးဗျာ... မင်းသားလေးကလည်း ကလိုက်တာကို ကွေး... ဟေး ဟေး... လို့”

ကျွန်တော်သည် ကွေးနေအောင် ကနေသည် ဆိုသော မင်းသား လေးကို ကြည့်ချင်သောစိတ် တားဆီးမရဖြစ်ကာ မိမိကြည့်ရမည့်အလှည့်ပင် မစောင့်နိုင်။ ရှေ့ရှိသော ထွန်းပ ခေါင်းကို အသာတွန်း၍ ဝင်ကြည့်မိသည်။ မျက်စိတစ်ဖက်မှိတ်ကာ ကြည့်ပေါက်မှ ဓာတ်ပုံအတွင်း ချောင်းကြည့်မိလျှင် တော့ မင်းသားလေးက လက်တစ်ဖက် မြှောက်၊ တစ်ဖက်က ခါးထောက် နေရုံမျှ။ မင်းသမီးလေးက ပဝါစလေးကိုင်နေရုံပါပဲ။ သည်ထက်မပို၊ သို့သော် ဤအပေါက်ငယ်မှ ချောင်းကြည့်ရသော အမြင်အာရုံနှင့် သူ၏ အဆိုတည်း ဟူသော အာရုံပေါင်းစပ်မိလေသောအခါ သူက ကွေးနေအောင် ကသည်ဟု ဆိုလျှင် ခြေများလက်များ လှုပ်ကာ ကွေးနေအောင်ကသည် ဟုပင် စိတ်က ထင်လာမိလေတော့၏။

“ချွင်... ချပ်... တောခြေဝယ်... မောလေတယ်... အပြောတွေ ကြွယ် ပါတဲ့.. မယားသည်... သနားစဖွယ်... အားငယ်တဲ့မူယာ.. ရုပ်ဆင်းရူပကာ ထထိုင် မိုင်ငေးရှာဖွယ်”

သူသည် စည်းနှင့်လိုက်အောင် ဆွဲဆွဲငင်ငင် သီချင်းဆိုလိုက်ပြန်တော့

ကျွန်တော် သူ့ကို တစ်ဖန် မော့ကြည့်မိပြန်သည်။ သူ၏ နှာခေါင်းပေါက် တစ်ဖက်သည် ပိန်လိုက် ဖောင်းလိုက် ပွစိပွစိနှင့်။ မျက်လုံးတို့ကား အလွမ်း သီချင်းတွင် နစ်မျောနေ၍ လောမသိ၊ ငိုတော့မယောင်ယောင် ထင်ရသည်။ အထဲမှ ကနေသော မင်းသားသည် သူပင်လောဟု ကျွန်တော် ထင်မိရင်း သူ၏ ထူထဲသော နှုတ်ခမ်းအစုံကိုသာ ငေးနေမိသည်။ အဆိုတစ်လှည့်... အပြောတစ်လှည့်...

“မင်းသမီးလေးက ‘နေကပူပူ၊ ရေဆာသနဲ့ မလိုက်နိုင်တော့ပါဘူး မောင်မောင်ဘုရား’ တဲ့။ အဲသလိုဆိုလိုက်ပြန်တော့ ‘ချွင်... ချပ်... ချွင်... ချပ်...’ ‘အားတင်းပြီး လျှောက်လိုက်စမ်းပါ နှမရယ်... ဟောဟိုခရီးကြမ်းကျမှ နှမလေး မလျှောက်နိုင်တာဖြင့် မောင်ကြီးကိုယ်တိုင် ကျောပိုးပြီး ခေါ်ပါ့မယ် နှမရဲ့’ လို့ ဆိုသကဲ့... ဗျ”

နောက်ဆုံးတွင် အသံလေးပါ တိမ်ဝင်သွားရှာအောင် ဆိုပြတတ် သည့် “ဆိုသကဲ့... ဗျ” ဟူသော အသံလေးမှာ အလွန်ကရုဏာ သက်စရာ လေးပင်။ ကနေသော မင်းသားလေးကိုလော၊ သူ့ကိုပင် သနားရမည်လော မဝေခွဲနိုင်အောင် ရှိချေသည်။ နောက်တစ်ကွင်း ဆွဲလိုက်ပြန်၏။

“ဟောဒါကတော့ ဇာမနိမကလေးများ ယိမ်းကနေဟန်... တဲ့ဗျ။ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ဇာမနိမကလေးတွေ ပေါင်တံလေးတွေကို ဖွေး... ဟေး ဟေး... လို့”

ဤနေရာတွင်တော့ ကုလားသီချင်းဆန်ဆန် “ချွင်... ချွင်... ချပ်... ချပ်” အုပ်ကာ ကျွန်တော်တို့ မသိနားမလည်သော သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ဆို၏။ အနီးရှိလူကြီးများပင် ပြုံးရပြန်သေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတော့ ဆိုရင်း ပြောရင်းမှ မောနေ အာခြောက်နေဟန်ရှိ၏။ သူ၏လျှာဖြင့် နှုတ်ခမ်းများကို အထက် အောက် သပ်၍ နေတတ်သေးသည်။

သူ ပုံတစ်ပုံကို ချိတ်လိုက်တိုင်း ကြည့်နေသူများရော၊ ဘေးမှ ရပ်နေသူများပါ စိတ်ဝင်တစား မျှော်လင့်နေကြ၏။ ဘာများပြဦးမှာလဲ၊ သူ့ပါးစပ်ကရော ဘာတွေပြောဦးမှာလဲ၊ ဘာသီချင်းဆိုဦးမှာလဲဟု ကျွန်တော် တို့လို တောမကျ မြို့မကျ ကလေးများအဖို့ သူပင် ဇာတ်လိုက်၊ သူပင် အဆိုတော် ဖြစ်၏။ သူ၏ အဆို၊ အငို၊ အပြောတို့တွင်သာ နစ်မျောနေမိ ကြတော့၏။

သူသည် နောက်သတ္တုကွင်းတစ်ခု ဆွဲလိုက်ရင်း

“ဟော.. လာပါပြီခင်ဗျာ... လာပါပြီ၊ မျှော်လင့်နေတဲ့ ကိုရွှေဘကြီး... ဟီး... ဟီး၊ ကြည်ကြည်ဋေးကတော့ အိမ်ပေါက်ကနေ ကိုရွှေဘကြီးကို မျှော်... ဟော်... ဟော်... လို့၊ ချင်... ချပ်... ချင်... ချပ်”

ဘေးမှကြည့်နေသော ‘စံဖဲ’ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေပြီ။ ‘ရွှေဘ’ အသံ ကြားရရုံနှင့် ရှေ့မှ ကံမြင့်ကို ကြည့်ရစေရန် အသနားခံပြီး ဝင်ကြည့်၏။

“ချင်... ချပ်... ကိုရွှေဘကြီးကလည်း မြင်းညှိကြီးကို စီး... ဟီး... ဟီး... လို့၊ ကြည်ကြည်ဋေးကလည်း ကြည့်စမ်းပါဦး၊ သနပ်ခါးကိုဖွဲ့... ဟုန်... ဟုန်လို့” လို့ ထုံးစံအတိုင်း အသံရှိန်လေးများဖြင့် သူ့အပြောကို အဆုံးသတ်၏။

ခဏဝင်ကြည့်ရသော စံဖဲက သူမြင်လိုက်ရသော ‘ရွှေဘ’ အကြောင်းကို ဘေးမှ မမြင်ရသေးသော ပရိသတ်အား

“ဟုတ်တယ်ဆရာ၊ ရွှေဘကြီးက မြင်းကို အတင်းဒုန်းစိုင်း ကြိတ် လာတာဗျ၊ နောက်မှာက ဖုန်တွေကို ထောင်းနေတာပဲ” ဟု မစားရ ဝခမန်း ပြောပြလေ၏။

သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်တို့အပါအဝင် နောက် သုံးလေးပွဲခန့် ပြပြီးလျှင် ပိုက်ဆံပါသူရော မပါသူပါ ကျွန်တော်တို့ အရှေ့ပိုင်းမှ ကလေးများ

ကြည့်မည့်သူ ကုန်လေပြီ။ သူသည် ရွာအနောက်ပိုင်းသို့ ပြောင်းရန်ပြင်၏။ တင်ထားသော ဓာတ်ပုံကိုချသည်။ ထမ်းပိုးရန် အသင့်စွပ်၏။ အပြင်တွင် ပူ၍ကောင်းနေသော နေကိုကြည့်ကာ အမောဖြေနေ၏။

ထိုစဉ် ကျွန်တော်တို့ အိမ်ခေါင်းရင်းမှ လူပျိုကြီး ကိုညွှန်ခိုင့်က
“ခင်ဗျား ဘယ်ရွာက လာပြရတာလဲ” ဟု မေး၏။

“... ကပါဗျာ” ဟု ကျွန်တော်တို့ မရောက်ဖူးသေးသော အရှေ့ဘက် ဆီမှ ၉ မိုင်ခန့်ဝေးသော ရွာတစ်ရွာ၏ အမည်ကို ပြောသည်။

“ထမင်းရော စားပြီးပလား၊ ဘယ်စားခဲ့တုန်း”

“ခင်ဗျားတို့ရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းကလေ၊ ခုခေတ်ခုခါ ပေါ့ပါ တယ်ဗျာ၊ ဘယ်ကျောင်း ဝင်စားစား ပိုပါလျှံပါ၊ အိပ်ချိန်ဆိုလည်း ရောက်တဲ့ ရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ့”

“ဟန်ကျသကိုး... စားအိုးပျောက်ပဲ။ တစ်နေ့ ဘယ်လောက် ဝင်တုန်းဗျ”

“အမှန်မရှိဘူးလေ၊ တစ်နေ့ လေးငါးကျပ်လောက်တော့ရတယ်”

“အံ့မာ... အတော်စိတာပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်တို့ရွာကလူတွေတောင် မြို့က မြူနီစီပယ်ရုံး သွားလုပ်တာ၊ တစ်နေ့မှ သုံးကျပ်ဆယ်ပြားရတာ၊ ခင်ဗျား ဟာက ဘယ်ဆိုးလို့တုံး”

“အင်း... နွေရာသီလေးပဲ ရတာဗျာ။ နေပူလည်း ရှောင်နေလို့ မရဘူး ပေါ့နော်။ မိုးတွင်းကျ အိမ်ပြန်ခွေရတော့တာ။ တစ်နေ့ တစ်နေ့လောက် ပြမိရင် သုံးလေးရာလောက်တော့ စုဆောင်းမိသဗျာ။ ကဲ... ကဲ... စကားကောင်း နေလို့ မဖြစ်သေးဘူး၊ အနောက်ပိုင်း ဆက်ရဦးမယ်”

သူသည် ပြောပြောဆိုဆို ထမ်းပိုးအောက် ငုံ့ဝင်ကာ နေပူထဲသို့ အိပ်အိပ်နှင့် ထမ်းကာ ထွက်သွားလေတော့၏။ ကျွန်တော်လည်း ပုဆိုး

တုံတိုအောက်မှ တုတ်ခိုင်သော ခြေသလုံးများကိုလည်းကောင်း၊ ဝဖြိုးသော သူ၏ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကိုလည်းကောင်း မျက်စိတစ်ဆုံး လွမ်းသလိုလို ငေးမော နေမိပါသည်။ အရှေ့ပိုင်းတွင် ကပ်၍ ကြည့်ရသည်ကိုပင် အားရဟန် မဟူသော စံဖဲနှင့် ဖိုးပိန်တို့ တစ်သိုက်ကား နေပူပူတွင် ဖုန်တလုံးလုံးနှင့် သူ့ကိုခြံရံကာ ရွာအနောက်ပိုင်းထိအောင် လိုက်ပါသွားကြကုန်သတည်း။

*

ကျွန်တော် မှတ်မိနေသေးသော နေ့တစ်နေ့ကား တစ်နှစ် တစ်ခါ ကျင်းပ နေကျဖြစ်သော ရွာ၏မြောက်ဘက်ရှိ ဘုရားပွဲတွင် ဇာတ်ပွဲခင်းသော နေ့ပင်။ ကျွန်တော်တို့ ကလေးတစ်သိုက်သည် ဆိုင်းသံဗုံသံကြားလျှင် ပျော်ရွှင်နေပါ တော့သည်။ ညနေကပင် ပွဲခင်းသို့ ရောက်၏။ ဇာတ်ကားလိပ်များ ဆင်နေ သည်ကို ငေးမောနေကြ၏။ မိုးချုပ်လျှင် အိမ်ပြန် ပိုက်ဆံတောင်းလိုက်၊ ပွဲ ဈေးမှ မုန့်များဝယ်စားလိုက်၊ ပွဲဈေးအတွင်းမှ စီးကရက်ပေါက်သော ကံစမ်းမဲ နှိုက်လိုက်၊ ခြောက်ကောင်ခုံများဝင်ထိုးလိုက်နှင့် အလုပ်ရှုပ်နေကြ၏။ ပိုက်ဆံ ကုန်ပြန်တော့ ဇာတ်ခုံအောက်မှ ငုံ့ဝင်ကာ ဖြီးလိမ်းပြင်ဆင်နေသော ဇာတ် မင်းသမီး မင်းသားတို့ကို အားကျငေးမောတတ်ပါသေးသည်။ တစ်ဖန် ကံမြင့် အိမ်ပြန် ပိုက်ဆံပြန်တောင်း၍ ရလာလျှင် ကွမ်းယာဆိုင်မှ ကွမ်းယာ အချို့ဝယ်ကာ လူရှေ့သူရှေ့တွင် ကွမ်းတံတွေး တပျစ်ပျစ်ထွေးကာ လူကြီး ဂိုက် ဖမ်းနေတတ်သေး၏။ ကျွန်တော် ပိုက်ဆံပြန်တောင်း၍ ရလာ လျှင်လည်း ဆေးလိပ်အသေးစားလေးများဝယ်ကာ မသောက်တတ်ဘဲ လက်ကြားညှပ် ရင်းပွဲသွားပွဲလာများကို ရှိုးထုတ်ကာ ဟန်ပါပါ ကြည့်နေ ကြသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကံမြင့်ကား ပိုက်ဆံ တစ်ယောက်တစ်လှည့် ပြန်တောင်းရင်း၊ သုံးရင်း၊ ဖြုန်းရင်း တစ်ယောက်ပခုံး တစ်ယောက်ဖက်ကာ ပျော်ပါးနေကြသည်။

ဖိုးပိန်၏မိဘများက ဆင်းရဲ၏။ မုန့်ဖိုးတောင်း၍ ရဟန်းမပေါ့။ သို့သော် နေ့လယ်က လယ်ကွက်များတွင် လယ်ပုရွန်လုံးများကို ရေပုံးစုတ် တစ်လုံးဖြင့် လိုက်ကောက်ကာ ပွဲဈေး အကြော်သည်များထံ တစ်ရာလျှင် ငါးမူးနှုန်းသွင်းရလျှင် ပွဲဈေးသုံးဖို့ မပူရတော့။ ပွဲဈေး ချောင်ကျကျတစ်နေရာ၌ အရောင်ဆိုးထားသော ဆေးသကြားရည်ပုလင်းကို ပိုက်ဖြင့်စုပ်ရင်း ပွဲသွား ပွဲလာများကို ရှိုးထုတ်ပြနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်တော် မြင်တော့လည်း နည်းနည်းစီ မျှတစုပ်စေသည်။ ထို့နောက် သုံးယောက် ပေါင်းမိ၏။

ထွန်းပသည်လည်း ပိုက်ဆံ သုံးရသူ မဟုတ်။ နေ့လယ်က တော ထဲတွင် မြင်းခွာရွက်များကို လည်ခူး၏။ ညအခါ အကြော်ဖိုသွင်းရ၏။ သူ့ကို ရှာမတွေ့သေး။ တစ်နေရာတွင် 'ပွဲအတွင်း မူးယစ်သောက်စားခြင်းနှင့် တုတ်၊ ဓား၊ လက်နက် ကိုင်ဆောင်ခြင်း ခွင့်မပြု' ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်ထားသော ဥပဒေကို လက်တစ်လုံးခြား ကင်းလွတ်အောင် ကြံချောင်းများကို တုတ်အဖြစ် ကိုင်ကာ ပွဲအုပ်လုပ်တတ်သော ကာလသားကြီးများကို အားကျနေသော ထွန်းပကို တစ်တောင်ထွာခန့်ရှည်သော ကြံချောင်းနှင့်အတူတွေ့၏။ ယင်းကား ပွဲခင်းအကြိုအကြားမကျန် နဲ့လောက်ဟန်ရှိ၏။ သူကပင် "ဟေ့ကောင်တွေ၊ တို့ရွာကို ဟိုတမြန်နှစ်က လာပြတဲ့ 'ချွင်.... ချပ်' ဆရာကြီး တွေ့ခဲ့တယ်ဆရာ" ဟု ဆီး၍ပြော၏။ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားစွာ "ဟုတ်လား၊ ဓာတ်ပုံးကြီးရောလား၊ မနှစ်က တို့ရွာ မလာဘူးနော်၊ ငါကြည့်ချင်လိုက်တာ၊ လာဟေ့ သွားရအောင်၊ ငါ့မှာ ပိုက်ဆံငါးမူးရှိသေးတယ်" ဟု ပြောလိုက်သည်။ "အဲဒီဓာတ်ပုံးကြီး မဟုတ် တော့ဘူး မောင့်၊ ခုဟာက ဟောသလောက်ဟာလေးတွေ၊ ဒီလိုကြည့်ရတာ" ဟု ထွန်းပက လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် တစ်ထွာခန့်အရွယ် တိုင်းပြကာ မျက်စိနား ကပ်ပြ၏။ "ဟောဟို မီးစက်ရုံဘေးက မီးတိုင်အောက်မှာကွ လာကြ" သူခေါ်ရာနောက်သို့ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်သား ချီတက်ခဲ့ကြသည်။

ပွဲခင်းအစွန်ရှိ ချောင်ကျကျတစ်နေရာ မီးစက်ရုံဘေး ဓာတ်မီးတိုင် အောက်တွင် ပလတ်စတစ်မိုးကာစ တစ်စခင်းကာ ထိုင်နေသော 'ချွင်...ချပ်' ဆရာကြီးကို ရယ်ကျဲကျဲနှင့် တွေ့ရပါသည်။ "လာကြ... ငါ့တူတို့၊ နိုင်ငံခြား ဘိုင်စကုတ်တွေ၊ တစ်ကား ဆယ့်ငါးပြား၊ ဟောဒီကင်မရာထဲ ဒီလို ထည့် ကြည့်ရသကဲ့။" သူက ဖောက်သည်များမို့ ထင်၏။ နှုတ်ဆက်ရင်း သူ့ရှေ့ရှိ တစ်ထွာခန့် ကြည့်ပေါက်နှစ်ခုပါသော လေးထောင့်ပုံးလေးတစ်ခုကို ကိုင်၏။ မန်ကျည်းစေ့ခန့် လေးထောင့်ဖလင်ကွက်လေးများ၊ ၁၂ ပုံခန့်ပါသော နို့ဆီ ဘူးဝခန့် ကတ်ထူပြားဝိုင်းကလေးကို အတွင်းသို့ ထည့်၏။ ဘေးဘက်ရှိ ခလုတ်ကို ဆွဲနှိပ်ပြသည်။

ကျွန်တော် ယူကြည့်သည်။ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ကိုင်ကာ မျက်လုံး နှစ်လုံးအနားကပ်၍ ကြည့်သည်။ ယခင် ဓာတ်ပုံးကဲ့သို့ မျက်စိတစ်ဖက် မှိတ်စရာမလို။ အနီ၊ အဝါ၊ အစိမ်း စသော အရောင်များပါသည့် အလွန် ကြည့်ကောင်းသော ပုံများဖြစ်သည်။ ခလုတ်ကို တစ်ချက်ဆွဲလိုက်လျှင် ပုံ တစ်မျိုး ပြောင်းသွား၏။ အမြင်တော့ဆန်း၏။ သူ့ကို ပြန်ပေးလိုက်သည်။ ပလတ်စတစ်မိုးကာပေါ်တွင် ခင်ကျင်းထားသော ဖလင်ကတ်ပြားလေးများ၏ အလယ်တွင် 'ရောမကား'၊ 'ဇောရိုး'၊ 'တာခံ'၊ 'ကောင်းဘွိုင်'၊ 'လေကြောင်း တိုက်ပွဲ' စသည်ဖြင့် ဇာတ်ကားအမည်များ ရေးထားသော ကတ်ပြားဝိုင်း ၁၀ ခုခန့်ရှိသည်။

ထွန်းပက ကျွန်တော့်ကို "ငလုံး၊ မင်း တာခံဆိုတာ ကြည့်ဗျ။ ကျားတွေ၊ ဆင်တွေကွ၊ လှချက်ကတော့ တအားပဲ" ဟု တိုက်တွန်း၏။ ကံမြင့်ကတော့ ကောင်းဘွိုင် ဆိုသောကား ကြည့်၏။ ကျွန်တော်သည် ခလုတ် တစ်ချက်ဆွဲလိုက်တိုင်း ပေါ်လာသော ကျားများ၊ ဆင်များ၊ မြွေ များကို သဘောကျနေ၏။ နွယ်ကြိုးကို တွဲလောင်းစီးနေသော တာခံ ဆိုသူ

ကိုပါ အားကျ၏။ ရံဖန်ရံခါ ဖိုးပိန်ကိုလည်းကောင်း၊ ထွန်းပကိုလည်းကောင်း ပေးကာ ကြည့်စေရ၏။ အစကတော့ မကြည့်ဖူး၍ အမြင်ဆန်းသည်။ နှစ်ကားသုံးကား ကြည့်အပြီး စိတ်သိပ်မပါတော့။ ပိုက်ဆံငါးမူးလည်း ကုန်တော့မည်။ ဓာတ်ပုံကြည့်ရသလောက်တော့ မကောင်းဟုထင်၏။ အဲဒီတုန်းကတော့ သူ့အပြော အဆိုလေးများနှင့်မို့ အသက်ဝင်နေသလို၊ ယခု ကင်မရာကား တစ်စုံတစ်ခု လိုနေသလိုပင်။

“ဦးလေးကြီး မနှစ်က မပေါ်လာပါဘဲ” ကျွန်တော်က မေးသည်။

“အေး... ညောင်ဦးဘက် ရောက်နေလို့ကွ”

“အရင် ချင်... ချပ် ဓာတ်ပုံကြီးရော မပြတော့ဘူးလား”

“အေး... အဲဒါကြီးက ခေတ်မမီတော့ဘူးကွ။ တခြားမြို့တွေဆို တိုးတက်နေပြီ။ ဒါမျိုးလေးတွေပဲ ပြကြတာ။ ဟိုဟာကြီး ကြည့်မယ့်သူ မရှိတူး။ ဒါနဲ့ ဟိုဟာကြီးရောင်း၊ ပိုက်ဆံလေးရသမျှစုပြီး ဒါတွေဝယ်ထားတာ၊ မန္တလေးသွားဝယ်ရတာ မောင့်၊ သုံးလုံးကို တစ်ရာတောင်ပေးရတာဗျ၊ ကားထုပ် တစ်ကား ငါးကျပ်တဲ့” သူက ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားဟန်ဖြင့် ပြောပြသည်။ ပြောရင်းမှ ကင်မရာတစ်ခုကို ကောက်ကာ အဝတ်တစ်ခုဖြင့် တယုတယ ဖုန်သုတ်နေပါသည်။

“ကျွန်တော်က ‘ချင်... ချပ်’ ကြီး ကြည့်ရတာမှ အားရတာဗျ။ ဦးလေး ဆိုတာ ပြောတာလည်း နားထောင်ရတယ်။ ဒါက အခြောက် တိုက်ကြီး”

“ခေတ်ပေါ့ကွာ ခေတ်ပေါ့။ ဒါလေးတွေက ခေတ်မီတယ်၊ သယ်ရ ပိုးရလွယ်တယ်၊ ဟိုဟာကြီးလောက် ကရိုကထ မများဘူး။ ခေတ်က တိုးတက် နေတာကွ၊ သူများ မြို့တွေ ရောက်ခဲ့တယ်ကွာ။ ခေတ်နောက်ကျလို့ မရဘူး။ ခေတ်များ အမိမလိုက်နိုင်ရင်ကွာ ထမင်းစားဖို့တောင် မလွယ်ဘူးဗျ” ဟု

ပြုံးရယ်ကာ ခပ်ကျယ်ကျယ်ပြောနေသည်။ သူပြောသော 'ခေတ်' ဆိုသည့် စကားကို ကျွန်တော် နားမလည်သေး။ ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြင့်သာ ငေးနေမိ၏။ 'ခေတ်' ဆိုတာ ဘာကြီးပါလိမ့်။ 'ခေတ်ဆိုတာကို မိအောင် မလိုက်နိုင်ရင် ထမင်းစားဖို့တောင် မလွယ်ဘူး' ဟူသော စကားကိုလည်း ကြောက်စရာလိုလို ထင်မိကာ နားထဲတွင်သာ ထပ်ပြန်တလဲလဲ ကြားနေမိ၏။

ထိုစဉ် ပွဲခင်းဘက်ဆီမှ ဆိုင်းသံကြား၍ ကျွန်တော်တို့လေးဦးသား ပွဲခင်းဆီသို့ ပခုံးကိုယ်စီဖက်ကာ ခြေဦးလှည့်ခဲ့ကြပြန်သည်။

နွေရာသီသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ အညာကတော့ ထုံးစံအတိုင်း နွေဆိုလျှင် ပူမြဲပင်။ ကျွန်တော်စီးသော စက်ဘီးသည်ပင် အပူဒဏ်ကြောင့် ကျွတ်မှ ဖာစများ ခဏခဏ ကွာတတ်လေသဖြင့် စက်ဘီးဖာဆိုသို့ မကြာမကြာ ပို့ရတတ်သည်။ ယခုလည်း လေလျှော့နေပြန်ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဘီးပေါက်ဖာရန် စက်ဘီးဖာဆိုင်ရှိသော ရွာမြောက်ဘက် ဧရပ်သို့ စက်ဘီးတွန်းကာ ထွက်ခဲ့ပါသည်။ စက်ဘီးဖာသောဆိုင်သည် ရွာ၏မြောက်ဘက် ကားလမ်းဘေးရှိ ဧရပ်တွင် မုန့်ဆိုင်နှင့်တွဲ၍ ဖွင့်ထားသည်။ ထိုကားလမ်းသည် ကျွန်တော်တို့ ရွာအရှေ့ဘက်ရှိသော တောရွာကလေးများနှင့် အနောက်ဘက်ရှိ မြို့ကို ဆက်သွယ်ထားသော တစ်ခုတည်းသော ကုန်းလမ်းပင် ဖြစ်၏။ ယင်းကားလမ်း၏မြောက်ဘက်တွင် ဘုရားကျောင်းဝိုင်းနှင့် ဘုရား၏ အရှေ့ဘက်တွင် ပွဲကသော အုတ်ဧရပ်ခုံရှိသည်။ စက်ဘီးကို ဖာခိုင်းထားရင်းမှပင် ဝါးခင်းဧရပ်ကလေးပေါ်မှ ခြေတွဲလောင်းချရင်း ကျွန်တော်သည် လမ်းသွားလမ်းလာများကို ငေးနေမိသည်။ ထိုလမ်းတစ်လျှောက် ရံခါ ခြေလျှင်၊ အချို့စက်ဘီးနှင့် အချို့မှာ မြင်းလှည်းနှင့် အစုန်အဆန် သွားလာနေကြ၏။ ဤဧရပ်လေးသို့ရောက်လျှင် တစ်ထောက်နားကာ စက်ဘီး လေဖြည့်သူ၊

ကျွန်တော်တို့ ကလေးဘဝမှ ရှိခဲ့သော အုတ်ရေအိုးစင်မှ ရေခပ်သောက်သူ၊ မြင်းရေတိုက်သူ စသည်ဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ကြပြီ။

ကျွန်တော်သည် ပွဲကသော ဇာတ်ခုံကိုလည်းကောင်း၊ မီးစက်ရုံကြီးကိုလည်းကောင်း ငေးရင်း လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ကျော်က ကလေးဘဝ သူငယ်ချင်းများနှင့် ပွဲဈေးတစ်လျှောက် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ကျက်စားခဲ့မိပုံကို စားမြို့ပြန်နေမိသည်။ ယခုအခါတွင်တော့ သူငယ်ချင်းတို့သည် ပျော်ရာမှာ မနေရဆိုသော စကားအရ တော်ရာအရပ်မှာ တကွစီ။

ထွန်းပသည် မန္တလေးမြို့တက်ကာ ပန်းရံလုပ်ရ၏။ ဖိုးပိန်ကား အခြားမြို့၌ လက်သမားလုပ်နေပြီ။ ကံမြင့်သည် ရွာနှင့် မြို့ကို ပြေးဆွဲနေသော မြင်းလှည်းမောင်းသမား၊ ကျွန်တော်သည်ပင် အခြားမြို့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရသော ကျောင်းဆရာ၊ ယခုလို နွေကျောင်းပိတ်ရက်မှသာ ဇာတိရွာကလေးသို့ ပြန်ရောက်တတ်ပါသည်။

တကွစီဖြစ်နေသော သူငယ်ချင်းတို့၏ပုံရိပ်ကို ဤပွဲခင်းနေရာလေးတွင် အာရုံယူ၍ ပြန်စုမိရင်း တစ်ယောက်တည်း ပြီးနေမိသေး၏။ အထူးသဖြင့် ကားဓာတ်မီးစက်ရုံဘေးရှိ ဓာတ်တိုင်အောက်တွင် ကင်မရာပုံးလေးများဖြင့် ရုပ်ရှင်ပြသော 'ချင်... ချပ်' ဆရာကြီးကို သတိရမိ၏။ သူ့ကို ဤအကြိမ်ကသာ နောက်ဆုံး တွေ့မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနောက်ပိုင်း တစ်ကြိမ်မျှ မတွေ့ရတော့ပါ။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် ရှစ်နှစ်သားခန့် အရွယ်မျှသာရှိသေး၍ ကြည့်ခဲ့ရသော ဇာတ်ကားများ၏ သဘောသဘာဝကို နားမလည်ပါ။ အရပ်ဆန်းများဟုသာ သဘောထားခဲ့သည်။ အသက်ကြီးလာမှ တရားရေး သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက်ဆုံးတွေ့ဆုံစဉ်က သူပြောခဲ့သော 'ခေတ်ကြီးက တိုးတက်နေတာကွ၊ ခေတ်ကို အမိမလိုက်နိုင်ရင် ထမင်းစားဖို့တောင် မလွယ်ဘူး' ဟူသော စကားကိုလည်း သတိရ၏။

ထိုစဉ်က ကြောက်စရာလိုလို တွေးမိသော 'ခေတ်' ဆိုသည့် စကားကို သဘောမပေါက်ခဲ့သည် မိမိအကြောင်းကို ပြန်တွေးရင်း တစ်ယောက်တည်း ပြုံးနေမိပြန်ပါတော့သည်။

ထိုသို့တွေးငေးနေစဉ် လမ်းမအတိုင်း အရှေ့အရပ်မှ နေပူပူတွင် လူတစ်ယောက်သည် အဆောင်းမပါဘဲ ခပ်သုတ်သုတ်လာနေသည်ကို မြင်ရ၏။ "ဖလပ်... ဖလပ်" ဟူသော သူ့ထံမှ ဖိနပ်သံပင် ကျွန်တော် ထိုင်နေသောဇရပ်နှင့် အတော်နီးလာပြီ။ နေပူပူမှ အရိပ်ထဲဝင်လိုက်တော့ လူလုံးကား ကွဲခဲ့ပြီ။ သူကား အခြားမဟုတ်၊ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင်၊ စောစောကမှ သူ့အကြောင်း တွေးမိနေသေး၏။ ကျွန်တော်တို့၏ဇာတ်လိုက် ကျော် 'ချင်... ချပ်' ဆရာကြီးပါပေ။ သူသည် ဘယ်ဘက်ပဲခုံးပေါ်တွင် စောင်ခေါက်ကို ခွတင်ထားသော လွယ်အိတ်ကို လွယ်ထား၏။ အင်္ကျီ မှာတော့ တံတောင်ဆစ်နေရာများမှာ စုတ်ပြီနေသော နေစားနေသည့် ပင်နီ တိုက်ပုံ ညစ်ထေးထေးကို အတွင်းခံမပါဘဲ ဗိုက်ဟင်းလင်းနှင့် ဝတ်ထား၏။ ပုဆိုးမှာ အဆင်မပီတော့။ ပုဆိုးတိုတိုအောက်မှ ခြေသလုံးများမှာ ယခင်ကလို တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင် မဟုတ်။ ဖိနပ်ကတော့ အမြီးတိုနေသော ကားဘီးဖိနပ် မျှသာ။ အင်္ကျီအတွင်းမှ အတိုင်းသားပေါ်နေသော အပြိုင်းပြိုင်းနံရိုးတို့သည် သူ၏ဇရာသွင်ပြင်ကို ပြသနေ၏။ ယခင်က ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုးနှင့် မျက်နှာမှာ ပါးရိုးများ ငေါ့၍ထွက်နေ၏။ လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ကျော်က ပုံရိပ်ကို ဖမ်း၍ မှတ်မိနိုင်စရာကား သူ၏ ပွယောင်းသောနှာခေါင်းနှင့် ငယ်စဉ်က ကျွန်တော် ငေးကြည့်နေခဲ့ဖူးသော နှုတ်ခမ်းထူထူများသာ။

"ဟော... ဆရာကြီးပါလား၊ ဘယ်သွားမလို့လဲ" ကျွန်တော် နှုတ်ဆက်လျှင် သူက ပြုံးပြ၏။ ပြုံးသာ ပြုံးသော်လည်း ကျွန်တော့်ကို မှတ်မိဟန် မတူပါ။ တစ်ချိန်က သူ့ဖောက်သည်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ဖူးမည်ဟူသော

အသိဖြင့်သာ တုံ့ပြန်ရာသည်ဖြစ်မည်။ နာမည်ကြီး ဇာတ်လိုက်ကို ပရိသတ်က သိသော်လည်း ပရိသတ်တစ်ယောက်ကိုမူ ဇာတ်လိုက် မင်းသားက သိဖို့ မလွယ်သကဲ့သို့။ ကျွန်တော်ကပင် စ၍

“ဦးလေးကြီး၊ မတွေ့တာ အတော်ကြာပြီနော်၊ ပိန်သွားလိုက်တာဗျာ၊ မှတ်မိစရာတောင် မရှိဘူး။ ရုပ်တောင် အတော်ဖမ်းယူရတယ်။ အခုဘာလုပ်နေတုံး။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းကလို ဓာတ်ပုံတွေဘာတွေ မပြတော့ဘူးလား။”

ကျွန်တော်သည် စောစောကပင် ကလေးဘဝကို လွမ်းဆွတ်စွာ ပြန်ပြောင်းသတိရနေဆဲ၊ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း သူ့ကို ရုတ်တရက် ပြန်တွေ့ရ၍ ဝမ်းသာအားရ မေးခွန်းများ တရစပ်မေးလိုက်မိသည်။ သူက ပြန်မပြော၊ ပြုံးရုံသာပြုံးသည်။ သူ့အပြုံးကား ယခင်ကလို အားမပါ။ မချိသောအပြုံးသာဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော် အဓိပ္ပာယ် ဖော်ရလိုက်သည်။ သူသည် တောင်ဘက်ရှိ ကျွန်တော်တို့ ရွာကလေးဆီ လှမ်းကြည့်၏။ ကျွန်တော်ပါ သူနှင့်အတူ ရောယောင်ကာ လိုက်ကြည့်မိ၏။ ရွာမြောက်ပိုင်းရှိ သွပ်မိုးဖွေးဖွေးနှင့် အိမ်နှစ်လုံး သုံးလုံးထက်မှ ထိုးထိုးထောင်ထောင် ထွက်ပြုနေသော တီဗွီ အင်တင်နာတိုင်များကိုမြင်တော့ ကျွန်တော့်ကို မေးငေါ့ပြ၏။ “ခေတ်ကြီးက အတော်ကိုတိုးတက်နေပြီကွ” ဟု လေးလေးတွဲတွဲပြောသည်။ မှန်သည်။ စောစောကပင် ငယ်စဉ်က ကျွန်းသားခြမ်း တိုင်ကြီးအောက်တွင် ဤစကားမျိုး သူပြောခဲ့တာ တွေးပြီး ပြုံးခဲ့မိသည် မဟုတ်လော။

‘ခေတ်ကြီးက တိုးတက်နေပြီ’ ဆိုသည်မှာ ပြောနေကျ သူ့လက်သုံး စကားပင်လော မသိ။ သို့သော် သူ နောက်ထပ် ဆက်မပြောပါ။ ယခင်ကလို ခပ်ကြွားကြွား လေသံဖြင့် “ခေတ်ကို အမိ မလိုက်နိုင်ရင် ထမင်းစားဖို့တောင် မလွယ်ဘူး” ဟူ၍တော့ မပြောနိုင်ပါ။ ယခုအခါ တိုးတက်နေသော ခေတ်ကို

သူ အမိလိုက်နိုင်သေးသလား။ ခေတ်နဲ့အညီ ဘာတွေများ လုပ်ကိုင် စားသောက်နေပါလိမ့်။ လူကတော့ အတော်ပိန်သွားသည်မှာ မျက်မြင်။ တစ်ချိန်က ဓာတ်ပုံထမ်းခဲ့သော တုတ်ခိုင်သည့် ခြေသလုံးများကား ပုဆိုးကြမ်းအောက်မှ ထင်းချောက်လေးများသဖွယ် ဟန်ရေးပြနေတော့၏။

သူသည် ဇရပ်ထဲမှ ဈေးဆိုင်ရှေ့ရပ်ကာ ခင်းကျင်းထားသော မုန့်များကို ကြည့်ရင်း

“ဒါလေးတွေက ဘာမုန့်တုံး” ဟု ဈေးသည် ဒေါ်ကျင်ကိုမေး၏။

“ဂျယ်လီ” တဲ့။

“ဘယ်လောက်လဲ”

“ခြောက်ကျပ်”

“ဈေးကြီးလိုက်တာနော်၊ လောက်စလုံးလောက် ဟာလေးကို”

“နိုင်ငံခြားဖြစ်လေ” ဟု ဒေါ်ကျင်က ပြောပြ၏။ သူက တစ်ဖန်

“ဒီမည်းမည်းလေးတွေကကော ဘာလေးတွေတုံး”

“အဲဒါက ကော်ဖီချိုချဉ်တုံး၊ သူက ချောက်လက်တုံး၊ တစ်ခု ငါးကျပ်၊ ဟောဟိုဘက်က ဟာက ပီကေတုံး၊ တစ်ခု ဆယ့်ငါးကျပ်”

“အော်... မုန့်တောင် မမြင်ဖူးတာတွေနော်” ဟု သူသည် ညည်း

တွား၏။

ကျွန်တော်က ရယ်ပြီး “ခေတ်ပေါ့ဗျာ၊ ခေတ်ပေါ့” ဟု ဝင်ထောက်သည်။

သူ ကျွန်တော့်ဘက် လှည့်ကြည့်ပြီး ပြုံးသည်။ သူ့အကြည့်သည် ကျွန်တော့်ကိုကျော်ပြီး တစ်စုံတစ်ခုကို တွေးရင်းမှပင် သူ့အပြုံးသည် တဖြည်းဖြည်းညှိုးလျသွား၏။ ထို့နောက် ချိတ်ဆွဲထားသော ဖိးကြမ်းငှက်ပျောသီးကို လက်ညှိုးထိုးကာ “ဒါကရော တစ်လုံးဘယ်လောက်လဲ” ဟု တံတွေးမျိုးချရင်း မေး၏။

“တစ်လုံး သုံးကျပ်၊ နှစ်လုံးယူရင် ငါးကျပ်” ဒေါ်ကျင်၏ စိတ်မရှည်ဟန်လေသံ။

သူ အတော် ဆာနေဟန်ရှိ၏။ သူ၏ တိုက်ပုံအင်္ကျီ ဘယ်ဘက်အောက်အိတ်ကို နှိုက်၏။ အိတ်ပေါက်နေ၍ လက်ခလယ်နှင့် လက်သူကြွယ်သာ ထွက်လာ၏။ ညာဘက် အောက်အိတ်ကို ရှာ၏။ မတွေ့။ အပေါ်ညာအိတ် နှိုက်ကြည့်၏။ တွေ့ဟန် မရှိသေး။ ဘယ်ဘက် အပေါ်အိတ်၊ ဗလာ။ ပြီးမှ မျက်မှောင်ကုတ်၍ အမှတ်ရကာ အတွင်းမိုးခိုအိတ်ထဲနှိုက်၏။ ကျပ်တန်ခေါက်နှင့်အတူ စာရွက်ပိုင်းတစ်ခု ကျလာ၏။ လေလွင့်ကာ ကျွန်တော့်ခြေရင်းသို့ လွင့်လာသည်။ ကောက်ကြည့်လိုက်လျှင် ‘ဦးဇေန သုခဝတီတိုက်၊ ခန်တောရပ်’ ဟု ခဲတံဖြင့် ရေးထားသော စာရွက်တိုလေး ဖြစ်၍ သူ့ထံ ကမ်းပေးလိုက်သည်။ “ဪ... လိပ်စာ လိပ်စာ၊ ရွာက အမျိုးဘုန်းကြီးဗျ” ဟု ရေရွတ်ရင်း အတွင်းအိတ်ထဲ ရိုသေစွာ ပြန်ထည့်၏။ လက်ထဲမှ ကျပ်တန်ခေါက်လေးကို ဖြေလိုက်တော့ နှစ်ရွက်တည်းသာ။ သူသည် လွယ်အိတ်ထဲ ထပ်စမ်းပြန်၏။ ဘာမှ တွေ့ဟန်မတူပါ။

“ဟိုတောင်ဖျားက နဘတ်ဆုပ်ကရောဗျာ”

“တစ်လုံး ငါးမူး”

သူသည် ကျပ်တန်တစ်ရွက်ကို ကမ်းပေးရင်း နှမ်းဖတ်ထန်းလျက် နှစ်လုံးကို ပုလင်းထဲမှ နှိုက်ယူ၏။ ကျပ်တန်တစ်ရွက်ကိုမူ အတွင်းအိတ်ထဲ ပြန်ထည့်၏။ နှမ်းဖတ်ထန်းလျက် နှစ်လုံးကို တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ဝါးစား၏။ ပြီးလျှင် သောက်ရေအိုးစင်မှ ရေနစ်ခွက်ခပ်၍ ဆင့်ကာသောက်၏။ ပြီးတော့ ရေခွက်လုပ်ထားသော ကျွဲရိုင်းအချိုရည် ဘူးခွံကို လှည့်ပတ်ကာ သေသေချာချာ ကြည့်၏။ သူ ပြုံးပြန်၏။ ရေသောက်ပြီးလျှင်တော့

“ငါ့တူ ဘယ်နှနာရီ ရှိပလဲ” ဟု ကျွန်တော့်ကို မေး၏။

“ဆယ်နာရီသာသာပဲ ရှိသေးတယ်”

“ဒါတောင်ကွာ ပူလိုက်တဲ့ နေဟ” ဟု နေကို မျက်စိမှေးကာ မော့ကြည့်ရင်း သူ ညည်းပြန်သည်။

“ကဲ... ကြိတ်လိုက်ဦးမဟေ့၊ ဘုန်းကြီးဆွမ်းစားအမိ မြို့ရောက် ကောင်းပါရဲ့” ဟု ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်ကာ နေပူထဲသို့ အဆောင်းမပါဘဲ ဆက်လက်ထွက်ခွာသွားသည်။ အဝါရောင် တောက်နေသော နေပူပူအောက် တွင် တရွေ့ရွေ့ သွားနေသော သူ့ကျောပြင်ကို ငေးနေရင်း “တောခြေဝယ် မောလေတယ်၊ အပြောတွေ ကြွယ်ပါတဲ့ မယားသည်၊ သနားစဖွယ်... အား ငယ်တဲ့ မူယာ” ဟု တစ်ချိန်က အသံဝါကြီးနှင့်ဆိုခဲ့သော သူ၏ မြိုင်ထ သီချင်းကို ကြားယောင်မိသည်။ သူ၏ဖိနပ်ဖြင့် ရှပ်တိုက်၍ ပေါ်ထွက် လာသော ဖုန်လုံးများသည် သူ၏ပုံရိပ်ကို တဖြည်းဖြည်း ဝါးမျိုလိုက်ခြင်းဖြင့် သူသည် ကျွန်တော်၏မြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားပါတော့သည်။ အရိပ် ထဲကနေသော ကျွန်တော်တို့ကတော့ အေးနေပေမဲ့ အပြင်မှာတော့ နေသည် ပူ၍ ကောင်းနေဆဲပင်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ ပခုက္ကူမြို့နယ်မဂ္ဂဇင်း

ရှင်နေမင်း သည်လိုပူရင်

“ထိမ်သဖန်းငယ်နှင့်၊ လိမ်သန်းငဲ့ ဖလံ၊ တယ်ပေါက်ကယ် သန်သည်၊ နယ်
မြောက်ဌာန် ငါတို့တောဆီက၊ လေရောရာ မိုးတွေ ဆင်မှဖြင့်၊ မရွှင်
လွမ်းလိုက်လှနော် အဝေး...”

(ကြင်ငွေဆုံသူ လွမ်းချင်း၊ ဦးကြီး)

ကဆုန်လမို့ ထွက်ပြုစကပင် ပူလာသော နေသည် ထန်းတစ်ဖျား
သာသာရှိလျှင် မခံမရပ်နိုင်၊ ကျောကွဲမတတ် ပူချေသည်။ ဒါသည်ပင်
မနေ့က ညနေက မိုးသည်းလိုက်၍ တော်ပေသေး၏။ ‘မိုးစနေ၊ လေရာဟု’
ဆိုသော စကားအတိုင်း မနေ့ညနေက အနောက်မြောက်အရပ်မှ နီရဲသော
ဖုန်လုံးကြီးများကို သယ်ဆောင်လာသော လေသည် အရှေ့ အနောက် တောင်
မြောက် အားရအောင် လေနီကြမ်းဆင်လေတော့၏။ မုန်တိုင်းနောက်ဝယ်
မိုးပါလေသည်။ လေနီကြမ်း နာရီဝက်ခန့် အားရအောင် တိုက်ပြီးသော်
မိုးပါ သည်းထန်စွာ ရွာလေ၏။ တစ်နေ့လုံး ရေငတ်နေသော ယာကွက်
များလည်း အစိုဓာတ်ရပြီ။ ‘သီးကုန်း’ ရွာခေါင်းရင်းရှိ အများသုံး သောက်ရေ

ကန်လည်း ရေဝင်လေ၏။ အညာအရပ်၌ နွေရာသီတွင် စက်ရေတွင်း မောင်းရ၏။ မိုးရာသီတွင်ကား ရေကန်မှ ရေကိုသာ သောက်သုံးကြသည်။ ရွာထဲမှ ကလေးလူကြီးအားလုံး ပျော်ရွှင်ကြလေ၏။ မိုးကိုသာ တောင့်တကြသည်။ မိုးရွာလျှင် စိုက်ပျိုးရမည်မဟုတ်လား။

“ဟဲ့... နွားဟာလေ၊ ပေကပ်ကပ် လုပ်နေသယ်၊ ဒီတစ်စပ်ပြီး အနားပေးမှာပေါ့ဟ၊ ကြိတ်လိုက်စမ်း”

ကျော်ဒင်သည် အစိုဓာတ်ရနေသော ယာကွက်ကို ထွန်နေရင်း ပူနေသော နေကို မျက်စေ့မှေးကာ မော့ကြည့်လိုက်၏။ သုံးဧကခန့်ကျယ်သော သူတို့ ယာကွက်ကို မိုးဦးကျချိန် နှမ်းကြီရန် သူ့သူငယ်ချင်း ကုလား၊ ဝင်းစိုးနှင့် ခိုင်ရွှေတို့ကိုပါ ထွန်အဲ (ထွန်အကူ) ငှားရလေသည်။ ရွာခလေးအတိုင်း တစ်ဦးထွန်ယက် စိုက်ပျိုးလျှင် အခြားအိမ်မှ အကူအဖြစ် လိုက်ရသည်။

“မောင်လေး... ဒီအကွက်ပြီးရင် ခဏနားမယ်ဟေ့”

ဝင်းစိုးက အော်ပြောလေသည်။ သည်အရပ်တွင် သားအငယ်ဆုံး ဖြစ်လျှင် အမည် မခေါ်ဘဲ ‘မောင်လေး’ ဟုသာ ခေါ်ကြသည်။

“အေး... အေး... နားနှင့်ကြ၊ အဲသမှာ အမှင်းကြမ်းနဲ့ ရေနွေး၊ အညက်ရောပါသယ်၊ စားနှင့်ကြ၊ ငါ့နွားတွေ ဖလံပင်ရိပ် ချွတ်ခဲ့ဦးမယ်”

ဝင်းစိုး၊ ကုလား၊ ခိုင်ရွှေတို့သည် သီးကုန်းရွာသား ကာလသား ပေါက်ကလေးများဖြစ်၏။ အသက်ဆယ့်လေးငါးနှစ်ရှိလျှင်ပင် အလုပ်ကြမ်း ဒဏ်ကြောင့် စားနိုင်သောက်နိုင်ဖြစ်ကာ လူကောင်ထွား၏။ ထမင်းကြော်ကို ထွန်နားရင်း ဝိုင်းဖွဲ့ကာ တစ်ယောက် တစ်ဇွန်း ပလုတ်ပလောင်း စားကြ၏။ ကျော်ဒင်လည်း ဝင်ထိုင်ကာ ရေနွေးကြမ်းသောက်၏။

“မောင်လေး... အရှေ့ဘက်အကွက်ရော နှမ်းပဲ စိုက်မှာလား” ဟု ကုလားက မေး၏။

“အေး... ဒီနှစ်ကွက်လုံး နှမ်းပဲကြိမှာ၊ တပေါင်းလောက်က ငါ တစ်ရှဉ်းတည်း အမှိုက်ရှင်း (ထွန်) ထားတာ သုံးလေးစပ် ရပြီပြီ။ မီးရှို့၊ နောက်ချေးချနဲ့ အခု မိုးရွာတော့ နှမ်းစိုက်ဖို့ အဆင်သင့်ပေါ့ကွာ”

ကျော်ဒင် ပြန်ပြောသည်။ ခိုင်ရွှေက

“မနှစ်က အဲဒီအကွက်တင် တင်းခြောက်ဆယ်လောက် ရသ မှုတ်လား”

“အေး... ဒီနှစ် တိုးပြီးလုပ်မလို့၊ အဖေလည်း ကောင်းကောင်း ကျန်းမာပြီ၊ နှစ်ရှဉ်းကိုင်မှာ”

ကျော်ဒင်သည် ပညာတော်၏။ ရွာမှာ လေးတန်းအောင်သော် မြို့ကျောင်းတွင် ပညာသင်ရ၏။ ဆရာဝန်ဖြစ်ချင်သည်ဆိုကာ စာကြိုး စား၏။ သို့သော် လှေပြေးတုန်း တက်ကျိုးရ၏။ သူ ၇ တန်းနှစ် အရောက် မှာပင် သူ့ဖခင် ကိုရာမောင် လေဖြတ်သဖြင့် မြို့ကျောင်းတက်နေသော ကျော်ဒင်ကို လိုက်ခေါ်ကာ ကျောင်းနုတ်ရ၏။ အိမ်တွင် ကျော်ဒင်တစ်ယောက် သာ သားပါ၍ ကျန်သုံးဦးမှာ မိန်းကလေးများသာ ဖြစ်၏။ သူနေသော အိမ်မှ ဆရာဦးသာလွန်က

“အေးလေ... ဘယ်တတ်နိုင်ပါ့မလဲ၊ မင်းအဖေမှ ကျန်းမာရေး မကောင်းတာ၊ ပြန်လိုက်သွားပေါ့ကွာ။ မင်းပဲ ယောက်ျားလေးရှိတာ၊ မင်း ဖြစ်ချင်တဲ့ ဆရာဝန် မဖြစ်ရလို့ အားမငယ်ပါနဲ့ကွာ၊ တိုင်းပြည်အကျိုး ထမ်းဆောင်တယ်ဆိုတာ ဆရာဝန်မှ ဘာမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ တတ်တဲ့ပညာနဲ့ မိရိုးဖလာ တောင်သူလုပ်ငန်းကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ပေါ့ကွာ၊ စိုက်ပျိုးရေး ဌာနနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး သီးနှံအထွက်တိုးအောင်လုပ်၊ သီးနှံအထွက်တိုးတော့ နိုင်ငံတော် စားနပ်ရိက္ခာ တိုးတာပေါ့။ တစ်ဖက်က မင်းတို့ဝင်ငွေလည်း တိုးပေါ့၊ ကဲ ကဲ... လိုက်သွား... လိုက်သွား” ဟု ဩဝါဒပေး၏။

ယခုအခါတော့ ဖခင် ဦးရာမောင်သည် ကျန်းမာရေးပြန်ကောင်းကာ ယာထဲသို့ပင် လိုက်ပါထွန်နိုင်ပေပြီ။ ကျေးရွာလူကြီးအဖြစ်ပင် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေရ၏။

“မင်းတို့ကျတော့ကွာ အကျိုးပေး ထင်ပါရဲ့၊ တို့ မနှစ်က တင်း နှစ်ဆယ်လောက်ထွက်တဲ့ အုံတုံပင်ယာကွက်နဲ့ အဲသည်အကွက် ကျယ် သာချင်းအတူတူပဲ၊ ဇင်းတို့ကျ တင်းခြောက်ဆယ်တောင် ထွက်သယ်ဒဲ့”

ခိုင်ရွှေက ညည်းညည်းညာညာ ပြော၏။

“ဟကောင်ရဲ့ အကျိုးပေးမဟုတ်ဘူး၊ ကံညဏ်၊ ဝီရိယ အကျိုးဟ။ မင်းတို့က အမှိုက်လေး မီးရှို့၊ နောက်ချေးလေးချ ပြီးသယ်မှတ်သာ၊ မဟုတ် ဘူးကွ။ ဓာတ်မြေဩဇာပါ အချိုးကျ သုံးရသကွ၊ မင်းဖအေ ဖဂျီး မြမောင်ကို ငါ ပြောပါသကွ၊ ဓာတ်မြေဩဇာ သုံးဖို့။ အပင်သန်ပြီး အသီးဆွံ့သလေး ဘာလေးနဲ့။ ပုလဲတို့ ဖော့စဖိတ်တို့နဲ့ ဆိတ်ချေး၊ နွားချေး ရောသုံး၊ ပြီးတော့ ပေါင်းသေအောင် ကြားနာ နာလိုက်၊ မိုးတစ်မိုးသာ ကောင်းကောင်းရပါဗျာ၊ နိုင်အောင်တောင် မသိမ်းနိုင်ပါဘူး” ဟု ကျော်ဒင်က ရှင်းပြသည်။

ကုလားက “မောင်လေး... မင်း သနပ်ကန် မသွားဘူးလား” ဟု မေးသည်။ သနပ်ကန်သည် ၂ မိုင်လောက် ဝေးသော အရှေ့ဘက်ရွာ ဖြစ်သည်။ သနပ်ကန်ရွာသည် မြိုင်မြို့နယ်အတွင်းပါ၍ သီးကုန်းရွာသည် ပခုက္ကူမြို့နယ်အတွင်း ဖြစ်သည်။ လှည်းလမ်းကျော်လျှင် နယ်နိမိတ် ခြား၏။ ထိုရွာနှစ်ရွာ၏ အလယ်တွင် နှစ်ရွာဆိုင်ဘုရား ရှိ၏။ ထိုဘုရားပွဲကျင်းပသော သီတင်းကျွတ်လတွင် သီးကုန်းနှင့် သနပ်ကန်မှလာ၍ အတီးအမှုတ်တို့ဖြင့် တစ်လှည့်စီ တံခွန်သွင်းကြ၏။ အသံချဲ့စက် ဟွန်းချင်း တေကာဆိုင်ကာ အပြိုင်အဆိုင် ကြီကြ၏။ ထိုပွဲတွင် သနပ်ကန်ရွာမှ ‘ခင်နု’ သည် တံခွန်ကို ရှေ့ဆုံးမှ ကိုင်ကာ လှည့်၏။

ရွာနားနီးသောမြက် ရွာနွားမစား ဟူသော စကားပုံအတိုင်း ကျော်ဒင်သည် တစ်ရွာသူ ခင်နုသည်သာ မိမိရွာသူများထက် ပိုလှသည် ထင်၏။ ခဏခဏ မိုးကြည့်မိ၏။ ကြည့်မိတိုင်း မျက်လုံးချင်း ဆုံမိကြသည် ဖြစ်၍ ခင်နုသည် မျက်လွှာကို ချနေရတော့သည်။ ချစ်ခြင်းအစ မျက်စိက ဟူ၍ပင် ဆိုရတော့မည်။ ဘုရားပွဲပြီးလျှင် ခင်နုသည် သီးကုန်းရွာအနီးတွင် ယာလုပ်နေသော သူ့ဖခင် ဦးအောင်ရှင်ထံသို့ ထမင်းပို့ လာရ၏။ ထိုအခွင့် ကောင်းကို စောင့်ကာ ကျော်ဒင်သည် ရင်ဖွင့်လေ၏။ မှုစ္စန်းရင်းကလည်း ရှိသဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်သူများအဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေ၏။

“ဟင်... မောင်လေး... သနပ်ကန်ဘက် မသွားဘူးလားလို့ မေးနေသယ်” ကုလားအသံ တစ်ဖန်ကြားမှ အတိတ်သို့ ပျံ့လွင့်နေသော ကျော်ဒင်၏စိတ်တို့သည် ပြန်လည်စုစည်းမိတော့၏။

“အေးကွာ... ဟိုတလောက ငါနဲ့ ဟံမောင် ရွာလည်သွားတာ သူတို့ရွာက ကာလသားတွေ သိသွားပြီး တို့ကို ခဲနဲ့ပစ်လိုက်သကွ။ အဲဒီနောက် မသွားဖြစ်တာ ကြာဆို တစ်လလောက်ရှိပေါ့”

“အေး... အဲသာပြောမလို့၊ ဟိုနေ့က သနပ်ကန်က ခင်နုအဒေါ် မရွှေတင် လာသွားတယ်။ တို့ကိုပြောရင် မင်းတို့နားရောက်မယ်ဆိုသာ သိလို့ ထင်ရဲ့၊ ပြောလိုက်သာများ ခင်နုကို သူ့တူ ကျော်သာနဲ့ ပေးစားမလို့တဲ့။ ဟိုကွာ မိုးကုတ်မှာ ကျောက်တူးသယ်ဆိုတဲ့ ကောင်ဟာပေါ့။ ပြီးတော့ ခင်နုက ကျောပူတဲ့ တောင်သူအလုပ် မလုပ်နိုင်ဘူးသဲ့။ အဲသာ ကျော်သာနဲ့ ရရင် ကုန်စုံဆိုင် ထောင်ပေးမှာသဲ့။ တလောကတောင် ပြန်လာလို့ ခင်နုဖို့ မိတ်ကပ်တွေ၊ နှုတ်ခမ်းနီတွေ ပါလာဆိုပဲ”

ကျော်ဒင် တွေဝေသွားသည်။ ‘ခင်နုကတော့ ဒီအကြောင်းတွေ ဘာမှမပြောပါလား။ အေးလေ... မတွေ့တာတောင် ကြာတောင်းကြာလှပေါ့’

သူတို့ရွာဘက်လည်း မသွားရဲချေ။ လူငယ်ချင်း ပြဿနာထပ်ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ မရွေ့တင်၏ယောက်ျားသည် ခင်နုဖခင်နှင့် ညီအစ်ကိုဖြစ်သည်။ ကျော်သာ ဆိုသည်မှာ မရွေ့တင် အစ်ကို၏သား ဖြစ်သည်။ ပင်ပန်းသည်ဆိုကာ တောင်သူအလုပ်ကို မလုပ်ဘဲ မိုးကုတ်တက်ကာ ကျောက်တူးသည် ဆို၏။

တလောကပင် တစ်ခေါက် ပြန်လာသည်။ ငွေအတော်များများ ပါလာဟန်ရှိ၏။ ခပ်ကြွားကြွား ဝတ်စားနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။

“ဒါနဲ့ ခင်နုကကော ဘာပြောသတဲ့တုံး ကုလား”

“ခင်နုကလည်း မိဘသဘောတူရင် ပြီးသာပဲတဲ့၊ တောင်သူဆိုသာ နေပူထဲမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ လုပ်ရသာတဲ့၊ အိမ်မှာထိုင်ပြီး ဈေးရောင်းနေရရင် ပိုကြိုက်သတဲ့မောင်”

ကျော်ဒင် မသက်မသာ သက်ပြင်းချ၏။

“နေဦးကွာ ဒီတစ်ခါ ခင်နုနဲ့တွေ့မှ အပြတ်မေးရမယ်။ ဒီနှမ်းခင်း နှစ်ခင်းလုံး ကြံပြီးမှ ခင်နုကို ဘယ်လိုတွေ့ရ ကောင်းပါ့မလဲ အကြံပေးကြ စမ်းပါဦး” ဟု အကူအညီတောင်း၏။

ဝင်းစိုးက “ဒီလိုလုပ်ကွာ တို့ရွာက မုန့်သွားသွားရောင်းတဲ့ ဒေါ်ထွေးတင်ကို တိတ်တိတ်မှာလိုက်၊ မင်းတို့သွား လူလုံးပြရင် သူတို့ ရွာသားတွေနဲ့ ရန်ဖြစ်နေကြဦးမှာ”

ခိုင်ရွှေကလည်း “နှမ်းကြံပြီးအောင် လုပ်မနေနဲ့၊ တော်ကြာ သူများလက် ပါသွားမယ်၊ နောက်နေ့ မှာလိုက်။ ကဲ ကဲ... ဟိုဘက်အကွက် တစ်စပ်ပြီးရင် ပြန်ကြရအောင် လုပ်ကြ... လုပ်ကြ၊ နေပူလာပြီ” ဟု လောဆော် လိုက်၏။

သူတို့ ၄ ဦးသား ထပြီး ထွန်ကြပြန်သည်။ မြေကြီးသည် အစိုဓာတ် ရနေပြီဖြစ်၍ မြေစိုင့်မြေခဲတို့သည် ထွန်တုံးအောက်မှ တဖွားဖွား

တက်တက်လာသည်။ ကျော်ဒင်သည်ကား ထွန်နေရသည်ကို စိတ်မပါတော့။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ စိတ်တို့ဖြင့် ပူပန်လျက်ရှိနေ၏။ မတွေ့ရသည်မှာ ကြာတောင့်ကြာလှပြီဖြစ်သော ခင်နု၏ မျက်နှာကလေးကို မြင်ယောင်နေမိတော့၏။

*

“မတွေ့ရတာ၊ ကြာတောင်းကြာမှ၊ မျက်နှာတူရူ၊ သူလည်းအလား၊ မယ်သာ အမျှော် နေဝင်ကျော်၊ ဒွေးတော်အိမ်ပါး၊ တောင်ဆီနားသို့၊ ယာသွားပို့ပြန်၊ စောင်းလျားခြံနှင့်၊ လက်ပံပင်ရှေ့၊ ကျဉ်းမြောင်းကွေ့၊ တွေ့သောအခါ၊ ပဝါ ယက်သစ်၊ မယ်ကပေးတဲ့ ပိုးသေးမဲပါ၊ ခေါင်းပေါင်းပြာလည်မှာရစ်လို့၊ ဖွင့်လှစ်ကယ်မဆို၊ မယုံကျော့ပြင် လက်တင်ရပ်လို့၊ မတ်တတ်ကယ်ငို၊ မောင့်ကိုစိမ်းကား၊ မယ်နှမက ဆိုသလား...”

(အိုင်ချင်း)

ကန်ဘောင်ပေါ်ရှိ တယ်ပင်ရိပ်မှ ထိုင်နေရင်း ကျော်ဒင်သည် ခင်နု လာမည့် သနပ်ကန်ရွာဘက်ဆီသို့ မျှော်နေမိ၏။ ဈေးသည် ဒေါ်ထွေးတင် အပြောအရ သည်နေ့ ‘မနက်စာ’ ပို့လာရင်း ထွက်ခဲ့မည် ပြောသည်တဲ့။ ခင်နုတို့ ယာကွက်သည် သီးကုန်းရွာ အရှေ့ဘက် ရေကန်အနီးတွင် ရှိ၏။ ယာတဲစောင့်နေသော သူမ၏ဖခင်ထံ ထမင်းပို့ရင်း လာမည်ဖြစ်သည်။ ကျော်ဒင်ကား စိတ်တထင့်ထင့်။ ခင်နု ထွက်၍မှ ရပါမည်လား စိုးရိမ်နေ မိသည်။ နောက်မိုး ဆက်လိုက်သဖြင့် နှမ်းကြီနေရသောကြောင့် ရက်ပင် အတော်လင့်သွား၏။ စိုက်ရေးပျိုးရေးတော့ စိတ်ချရပေပြီ။ အပင်ပေါက် ကောင်းလျှင် ကြားခွဲပေးရန်သာလိုတော့၏။ ကျော်ဒင်၏စိတ်ကား တောင်စဉ် ရေမရဆိုသလိုပင်။ နှမ်းစိုက်သည့် အကြောင်းရောက်၊ ခင်နုအကြောင်း အတွေးဖြင့် ဂနာပငြိမ် ရှိချေသည်။

“ဟော” သနပ်ကန်ရွာဘက်မှ ရေကန်သို့လာရာ လမ်းပေါ်တွင်

မိန်းကလေးနှစ်ယောက်သဏ္ဍာန် တွေ့ရ၏။ ကျော်ဒင် ရုတ်ခနဲ အသာထကြည့်၏။ တဖြည်းဖြည်းနီး၍ လူလုံးကွဲလာတော့ ခင်နုနှင့် သူ၏အဖော်အေးခင်တို့ ဖြစ်သည်။ ခင်နုမှန်း သေချာတော့ ကျော်ဒင်သည် ရေကန်ဘောင်ပေါ်မှ အောက်သို့ ပြေးဆင်းကာ သပွတ်ပင် ၊ ကြက်ဆူပင်တို့ကို တိုးဝှေ့ကာ ပြေးကြွလေ၏။ “ခင်နုရေ.. ခင်နု... ငါဒီမှာဟာ” ဟု အသံအုပ်အုပ်ဖြင့် အော်ပြောလေ၏။ ခင်နုနှင့် အဖော်ပါသော အေးခင်ကား ဆိတ်စာအဖြစ် ခရီးတန်းမှ သစ်ရွက်များကိုခတ်ယူရန် ခရီးတစ်လျှောက်သို့ ထွက်သွားချေတော့၏။

ကျော်ဒင်သည် ခင်နု၏လက်ကလေးကို အသာအယာဆွဲခေါ်ရင်း “စောင့်လိုက်ရသာဟာ၊ လာမှ လာပါတော့မလားလို့” ဟုဆို၏။ ထို့နောက် ကန်ဘောင်အောက်ခြေရင်း ကျောက်တုံးကြီးပေါ်တွင် ထိုင်ကြ၏။

“ဒေါ်ထွေးတင်က ပြောလို့၊ ဘာများအရေးကြီးလို့တုံး၊ မြန်မြန်ပြော၊ အခု အဘက အိမ်ပြန် ထမင်းစားလာလို့ တဲစောင့်လူ လဲလာရတာ”

“အရေးကြီးသပေါ့ဟာ၊ အခု နင့်ကို မရွှေ့တင့်တူ ကျော်သာနဲ့ ပေးစားတော့မယ်ဆို”

“အိုတော်... ကျုပ်က မကြိုက်ပါဘူး၊ အလုပ်ဖြင့် လက်ကြော တင်းအောင် မလုပ်ချင်ဘဲနဲ့”

“နေပါဦး၊ နင်က ပြောသယ်ဆို၊ မိဘပေးစားရင် ယူမှာတဲ့”

“တော့ ဘယ်သူပြောတုံး”

“မရွှေ့တင်တို့ ရွာလာတုန်းက ပြောသွားသာ”

“သေချင်းဆို၊ ဂုံးမကြီး၊ ရေလိုခန်းပါစေတော်၊ ကျုပ်က ဒီလို အစားမျိုး စိတ်မကူးဘူး သိလား။ သူ့တူကို အမွှမ်းတင်သာ၊ ကျုပ်က ဘကြီးမျက်နှာကြောင့်သာ မလွဲသာလို့ သူနဲ့ဆက်ဆံနေသာ၊ နည်းနည်းမှ မျက်နှာကြော မတည့်ဘူး”

“နင့်ဖို့တောင် မိတ်ကပ်ဆိုလား ပါသေးဆို”

“ဇွတ်အတင်းပေးလို့ပါ။ ဒါလည်း ကျုပ် မလိမ်းဘူးတော့။ ကျုပ်က သနပ်ခါးကလွဲရင် ဘာမှမလိမ်းတတ်ဘူး၊ တလောက ကိုကျော်ဒင် ခုတ်ပေးလိုက်သဲ့ သနပ်ခါးပင်တောင် တစ်ဝက်ကျန်သေး”

“ခင်နုရာ ငါ စိတ်မချဘူးဟာ၊ ဝါမဝင်ခင် တောင်းတော့မှာဆို” ကျော်ဒင်သည် ပြောရင်း အသံများတုန်လာ၏။

“အိုတော်... ကျုပ်ကတော့ မယူပါဘူးတော့”

“မယူပါဘူး လုပ်မနေနဲ့၊ အခု ငါနဲ့ တစ်ခါတည်းလိုက်ခဲ့တော့။ အေးခင်နဲ့မှာလိုက်၊ ထွက်လိုက်သွားပြီလို့”

“အို... အို... မလိုက်ရဲဘူးတော့၊ မဖြစ်သေးပါဘူး”

ခင်နုသည် ခေါင်းကုတ်ရင်း အလန့်တကြား ပြောလိုက်မိသည်။

“ဘာလဲ... နင်က ဟိုအကောင်နောက်ကို လိုက်ချင်သပေါ့လေ”

ပြောရင်းပင် ကျော်ဒင်သည် အသံများတုန်လာ၏။ ဝမ်းပန်း တနည်း ရှိုက်ကာ ငိုမိလေ၏။ လူကောင်ကြီးထွားသလောက် စိတ်အားငယ် တတ်သူပါပေ။

“အီး... ဟီး... နင် မလိုက်ရင်လည်း ငါလည်း မပြန်တော့ဘူး၊

ဟောဒီ ကျောက်တုံးကြီးနဲ့ ငါ့ကို ထုသတ်သွား”

ပြောရင်း အုန်းသီးခန့်ရှိ ကျောက်တုံး တစ်တုံးကို ပွေ့၏။ ခင်နုက

“အို... အို... မလုပ်နဲ့လေ၊ ကဲပါ ထ... ထ... အဲလိုတော့ မလုပ်ပါနဲ့။ လိုက်ဆိုလည်း လိုက်ပါမယ်။ ကျုပ်တို့အမျိုးက တစ်ခါမှ အဲလို ထွက်လိုက်ဖူးသာ မရှိဘူးတော့။ ဒါပေသိ ဟိုအကောင်နဲ့ မဟုတ်က ဟုတ်က အစွပ်စွဲ မခံနိုင်ဘူး။ ကဲ... ကဲ... ထ... ထ... သွားရအောင်”

တစ်ဆက်တည်း ဆိတ်စာချိုးနေသော အေးခင်ကို

“နင့်ဖို့တောင် မိတ်ကပ်ဆိုလား ပါသေးဆို”

“ဇွတ်အတင်းပေးလို့ပါ။ ဒါလည်း ကျုပ် မလိမ်းဘူးတော့။ ကျုပ်က သနပ်ခါးကလွဲရင် ဘာမှမလိမ်းတတ်ဘူး၊ တလောက ကိုကျော်ဒင် ခုတ်ပေးလိုက်သဲ့ သနပ်ခါးပင်တောင် တစ်ဝက်ကျန်သေး”

“ခင်နုရာ ငါ စိတ်မချဘူးဟာ၊ ဝါမဝင်ခင် တောင်းတော့မှာဆို ကျော်ဒင်သည် ပြောရင်း အသံများတုန်လာ၏။

“အိုတော်... ကျုပ်ကတော့ မယူပါဘူးတော့”

“မယူပါဘူး လုပ်မနေနဲ့၊ အခု ငါနဲ့ တစ်ခါတည်းလိုက်ခဲ့တော့။ အေးခင်နဲ့မှာလိုက်၊ ထွက်လိုက်လွှားပြီလို့”

“အို... အို... မလိုက်ရဲဘူးတော့၊ မဖြစ်သေးပါဘူး”

ခင်နုသည် ခေါင်းကုတ်ရင်း အလန့်တကြား ပြောလိုက်မိသည်။

“ဘာလဲ... နင်က ဟိုအကောင်နောက်ကို လိုက်ချင်သပေါ့လေ” ပြောရင်းပင် ကျော်ဒင်သည် အသံများတုန်လာ၏။ ဝမ်းပန်း တနည်း ရှိုက်ကာ ငိုမိလေ၏။ လူကောင်ကြီးထွားသလောက် စိတ်အားငယ် တတ်သူပါပေ။

“အဲ... ဟီး... နင် မလိုက်ရင်လည်း ငါလည်း မပြန်တော့ဘူး၊ ဟောဒီ ကျောက်တုံးကြီးနဲ့ ငါ့ကို ထုသတ်သွား”

ပြောရင်း အုန်းသီးခန့်ရှိ ကျောက်တုံး တစ်တုံးကို ပွေ့၏။ ခင်နုက

“အို... အို... မလုပ်နဲ့လေ၊ ကဲပါ ထ... ထ... အဲလိုတော့ မလုပ်ပါနဲ့။ လိုက်ဆိုလည်း လိုက်ပါ့မယ်။ ကျုပ်တို့အမျိုးက တစ်ခါမှ အဲလို ထွက်လိုက် ဖူးသာ မရှိဘူးတော့။ ဒါပေမယ့် ဟိုအကောင်နဲ့ မဟုတ်က ဟုတ်က အစွပ်စွဲ မခံနိုင်ဘူး။ ကဲ... ကဲ... ထ... ထ... သွားရအောင်”

တစ်ဆက်တည်း ဆိတ်စာချိုးနေသော အေးခင်ကို

“အေးခင်ရေ... အမေ့ကို ပြောလိုက်ပါအေ။ ငါ ကိုကျော်ဒင်နဲ့ လိုက်ပြေးပြီလို့”

ခင်နုသည် တံစဉ်ကို ခါးတွင် ထိုး၏။ ပြီးလျှင် ကျော်ဒင်၏ လက်ကို ဆွဲကာ “ကဲ... လာ... သွားစို့၊ ယောက်ျားတန်မဲ့ ငိုနေသာ မရှက်ဘူးလား” ဟု ကျီစယ်လေ၏။

“မရှက်ဘူးဟာ၊ ကြိုက်မရှက် ငတ်မရှက် ဆိုသမ္မတ်လား၊ နင့်ကို ကြိုက်နေမှတော့ နင့်ကို လက်လွတ်ခံရမှာထက် ကြောက်သာ ဘာမှမရှိဘူး” ဟု ကျော်ဒင် ပြန်ပြောရင်း ရယ်နေလေသတည်း။

ကျော်ဒင်သည် တစ်ခါဖူးမျှ မကြုံဖူးသော ရင်ခုန်ခြင်းတို့ဖြင့် ခင်နု၏ လက်ကို ဆွဲ၏။ အေးခင်ကို လက်ပြနှုတ်ဆက်ကာ သီးကုန်းရွာ ဘက်သို့ ခပ်သုတ်သုတ် ခြေလှမ်းတို့ဖြင့် ဆွဲခေါ်ခဲ့လေ၏။ သူတို့နှစ်ဦးသားကိုယ်စီ စိတ်ထဲ၌ကား ကြောက်ရွံ့ခြင်းယောင်ယောင်၊ ဝမ်းသာခြင်းယောင်ယောင် ခံစားမိကာ ကတုန်ကယင် ခံစားနေမိကြတော့၏။

ကံ “ဘယ်ဝိပက်ကံ၊ ဘယ်နှယ်ဖန်လို့၊ ငွေကျန်အများ၊ ရှိသည်တစေ၊ ပြည်စိုးတေက၊ မွေဖန်များလို့၊ စကားငယ်လွန်သည်၊ ရွာဝန်ကြေးကြောင့် ဝေးချည့်မယ်လေး”

(အိုင်ချင်း)

“အဘရေ... နှမ်းတွေ အပင်ပေါက် ကောင်းချက်ကဖြင့်ဗျာ” ဟု ကျော်ဒင်သည် လှည်းပေါ်မှ အိမ်အဝင် ဖခင်ဖြစ်သူကို အော်ပြောလိုက်၏။

ခင်နုက “ဟော... အိမ်က နွားနဲ့ လှည်းပါလား၊ အဘတို့ထင်သယ်” ပြောပြောဆိုဆို လှည်းပေါ်မှ ဆင်း၏။

ဦးရာမောင်က “မောင်လေးရေ... နွားတွေ ချွတ်ပြီး ခဏလာဦးဟေ့”

ခင်နု၏မိခင်ဖြစ်သူက “သမီးရယ်... အမေတို့ကို ပြောပါလား။ အမေ သမီးတို့ချစ်ခြင်းကို မခွဲပါဘူး” ဟု မျက်ရည်လေး စမ်းစမ်းဖြင့် သမီး ကျောကို သပ်လေ၏။

ခင်နုဖခင်ကတော့ “သမီးရယ်... ငါ့သမီးလေးသဘောအတိုင်း ဖြစ်ရမှာပါ။ အဖေတို့နဲ့ ပြန်လိုက်ခဲ့ပါဦး။ ရပ်ရေးရွာရေးဆိုသာလည်း ရှိသေး သမီးရဲ့၊ ကိုရာမောင်နဲ့ တိုင်ပင်ပြီး ဝါကျွတ်ရင် ပြေလည်အောင် လုပ်ကြ တာပေါ့” ဟု ဖျောင်းဖျလေ၏။ ရပ်ရွာထုံးစံအရ သမီးကို ပြန်အပ်ရမိပင်။ ပြီးမှ ရွာဝင်ကြေး ဆုံးဖြတ်ပြီး တောင်းရမ်းယူရလေသည်။ ခင်နုသည် မလိုက် ချင်လှပေ။ သို့သော် သူတို့ရွာအကြောင်း သူ တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးလေသည်။ တစ်ရွာ သားနဲ့ ကြိုက်လျှင် ခဲဖိုး မတန်တဆ တောင်းတတ်ကြသော ထုံးစံအတိုင်း တစ်ခါမှ ပြေလည်ဖူးသည် မရှိ။ နံနက်စာ စားပြီးတော့ သူတို့သားအဖ သုံးယောက် လှည်းဖြင့် ပြန်ကြလေ၏။ ခင်နု၏ဖခင်က လှည်းပေါ်ကနေ

“ကိုရာမောင် နောက်လာမယ့် ဥပုသ်နေ့ကျရင် ကျုပ်တို့ရွာ ကာလ သားတွေနဲ့ တိုင်ပင်ရအောင်၊ ရွာကြေးလေးဘာလေး ဆွေးနွေးရအောင် ကြွခဲ့ ပါဦးတဲ့၊ လူကြီးကရော မှာလိုက်သယ်”

ကျော်ဒင်ကတော့ ချစ်စခင်စမှ ချောင်းခြားလေသော ကိန္နရာ မောင်နဲ့ကဲ့သို့ ခင်နုကို စိတ်မချသော မျက်နှာလေးဖြင့် ကြည့်ကာ

“နောက် တစ်လလောက်ရှိရင် ခင်နု ပြန်လာခဲ့ဦးနော်” ဟု အသံ တုန်တုန်ဖြင့် မှာရင်း ခင်နုတို့ လှည်းယဉ်ကလေးကို မျက်စေ့တစ်ဆုံး ငေးမောနေမိလေတော့၏။

ချိန်းဆိုထားသော ဥပုသ်နေ့ရောက်လျှင် ဦးရာမောင်နှင့် ဒေါ်ကြင် မြိုင်တို့သည် သနပ်ကန်သို့ လှည်းယဉ်ကလေးဖြင့် မောင်းနှင်သွားကြ လေ၏။ သနပ်ကန်ရောက်တော့ ခင်နုတို့အိမ်တွင် နွားလှည်းကို ချွတ်ခဲ့ပြီး

ကာလသားတို့စုဝေးနေသော ရာအိမ်မှူး ဦးတိုင်းကျော်အိမ်သို့ သွားကြ၏။
ရောက်မဆိုက်ပင် ဦးတိုင်းကျော်က

“ကဲ... ကိုရာမောင်၊ ခင်ဗျားလည်း ခင်ဗျားရွာမှာ လူကြီးတစ်ဦးပဲ၊
ရပ်ရွာထုံးစံ နားလည်မှာပါ။ အထူးပြောနေဖို့မလိုလောက်ပါဘူး။ အမှန်တော့
ခင်နုဆိုတာ ကျုပ်ရဲ့တူနဲ့ သဘောတူထားသာ၊ ခင်ဗျားသားက လက်ဦးသွား
ပေသကိုး။ ကဲပါ... ပြီးတာတွေ ပြောမနေတော့ပါဘူး၊ လိုရင်းပြောရရင်
ဟောဒီ ကျုပ်တို့ရွာ ကာလသားတွေက ရွာကြေးအဖြစ် ဇလုံသုံးရာ လိုချင်
သတဲ့။ အဲဒါ မပေးနိုင်ရင် ခင်နုတို့အိမ်တော့ ခဲဖိုးအရွာပဲ။ ပြီးတော့ သာရေး
နာရေးမှာလည်း ကြည့်ကြမှာပဲ။ ကျုပ်ရွာသားတွေလည်း ကျုပ် မနိုင်ဘူးနော့”

သံဇလုံဆိုသည်မှာ ရွာဘုံပစ္စည်းအဖြစ်သုံးသော ကြော့ရည်သုတ်
ထမင်းစားဇလုံ ဖြစ်သည်။ တစ်လုံး ‘လေးဆယ်ကျပ်’ ခန့် တန်လေသည်။
သည်နယ်ကတော့ ခဲဖိုးအဖြစ် ငွေကို မတောင်း၊ ဒန်အိုး၊ ဒယ်၊ သံဇလုံ
တို့ကိုသာ တောင်းခံမြဲပင်။

ဦးရာမောင်က “ပေးရသယ်ဆိုတာ ကျုပ် သဘောပေါက်ပါသယ်။
ဒါပေသိ ခါတိုင်းကလေးတွေထက် ခင်ဗျားတို့ဟာ ကျုပ်သားကျတော့
တစ်ဆိတ် လွန်နေသလားလို့ပါ”

ကာလသားခေါင်း အေးသောင်က

“ဦးရာမောင်ရာ အပိုတွေ ပြောမနေပါနဲ့၊ ခင်ဗျားလည်း ရွာ
လူကြီးပဲ၊ ပြီးတော့ မတတ်နိုင်သာလည်းမှုတ်ဘူး”

ပစ္စည်းထိန်း ကြွက်သိုးကလည်း

“စဦးစားပေါ့ဗျာ၊ များသယ်အောက်မေ့လို့ မပေးနိုင်လည်း
ကျုပ်တို့ရွာဘက် ခင်ဗျားသား ခြေဦးမလှည့်စေနဲ့။ ခင်နုလည်း ခင်ဗျားတို့
ရွာဘက် မလာစေရဘူး”

အခြေအနေကား တင်းမာလာချေပြီ။ ဦးရာမောင်သည် မခံချင်စိတ် ထောင်းခနဲ ထလာ၏။ အနီးတွင်ရှိသော ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်ကြင်မြိုင် ရှိနေ သေး၍ 'သူ့ရွာတွင် ကြက်မ' ဟူသော စိတ် မွေးရလေ၏။ စိတ်ဆင်ရိုင်းကို ချွန်းအုပ်ကာ

“ဒီခေတ်မှာဗျာ ဒါတွေ မရှိသင့်ပါဘူး။ ရှိသည့်တိုင်အောင် အလှူ မင်္ဂလာ လက်ဖွဲ့ကြေးအနေနဲ့ တော်သင့်ရုံဆို တော်ရောပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်ကတော့ ခင်ဗျားတို့ တောင်းသလောက် မပေးနိုင်ဘူးဗျို့။ မပေးလို့ ကလေးမ မိဘတွေ အပေါ် အကျပ်ကိုင်လို့ကတော့ ကျုပ်က ဒီအတိုင်း မနေဘူး” ဆို၍ ထပြန် ခဲ့ကြလေ၏။

ကာလသားတစ်စု 'တက်' ခေါက်ကာ ကျန်နေ၏။ လှည်းဖြင့် ပြန်လာရာ ရွာအထွက်အရောက်တော့ လှည်းဘီးကို တမင်မှန်အောင် ပစ်လိုက်သော မြေစာလုံးခဲတစ်လုံးသည် 'ဒေါင်' ခနဲ မှန်ကာ ကြေမွသွား လေ၏။

“ရှင်နေမင်း သည်လိုပူရင်၊ တောင်သူကို မယူဘူးရယ်လို့၊ မိုးတိမ် တောင် ရင်မှာစူးစေတော့၊ ကျိန်ဖူးတယ်လေး”

(ကောက်စိုက်တေး)

ဝါမကျွတ်ခင်အတွင်းမှာတော့ သနပ်ကန်တွင် အိမ်ထောင်ကျ နေသော သီးကုန်းရွာသား ထွန်းခင် ရောက်လာကာ သတင်းစကားပါ၏။

“ဦးရာမောင်ရေ... ဇလုံ ၅၀ လျှော့ပြီး ၂၅၀ ဆိုရင်လည်း ဦးတိုင်းကျော်အနေနဲ့ လက်ခံမတဲ့ဗျ”

“ငါကတော့ ၁၀၀ ဆိုလည်း မပေးဘူးကွ၊ နှမ်းခင်းလေးပေါင်း လိုက်လို့ ပြီးတဲ့အခါမှ ချောင်းကောက်အုပ်စု၊ ဥက္ကဋ္ဌရွှေဌေးနဲ့ သွားတိုင် ပင်မယ်၊ စခန်းလည်း ဝင်တိုင်မှာ”

“ဟုတ်သဗျ၊ ကျုပ်လည်း သဘောမကျဘူး။ အခုဟာက ဦးတိုင်း ကျော်က သူ့တူလက်က လုယူလို့ အငြိုးနဲ့ ဆော်သာ။ ကာလသားခေါင်း အေးသောင်တို့၊ သာမောင်တို့တစ်တွေလည်း အတော်လွန်ပါသယ်ဗျာ”

“ပြောရဦးမဗျ၊ သတင်းကောင်းပဲ ဆိုရမှာပေါ့။ အခု သူ့တူ ကျော်သာပေါ့၊ ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် မိလို့သဲ့၊ ပခုက္ကူအချုပ်စခန်းမှာသဲ့။ ဦးတိုင်းကျော်တို့တော့ ပျာနေသာပဲ”

“ဟင်... ဟုတ်လား၊ ဒါနဲ့ပဲ ကျောက်တူးသာ ဆိုကွဲ့။”

“အင်း... ကျောက်တူးသယ် ကျောက်တူးသယ်ဆိုတာ ဗန်းပြတာ ပါဗျာ၊ အမှန်တော့ ‘ကလေး’ ဘက်ကနေ မူးယစ်ဆေး ကုန်ကူးနေသာတဲ့ဗျ”

“အင်း... မကောင်းမှုဆိုတာ ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိဘူးဆိုသာ အမှန်ပဲ။ အမျိုးပျက်မယ့် အကြံအစည်များ သင်းမို့ ကြံရက်သယ်ကွာ။ ဒီကောင်မျိုး လက်ကြောတင်းအောင် မလုပ်ချင်ဘဲနဲ့ ကြီးပွားသယ် ဆိုတာများ၊ မင်းတို့ ယောင်လို့များ အားမကျလေနဲ့ဟ” ဟု သူ့ရွာမှ ကာလသားများကို ဆိုဆုံးမ နေလေ၏။

နောက်တစ်ပတ်အကြာမှာတော့ ချောင်းကောက်ရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့် စခန်းမှူးတို့က ဦးရာမောင်၊ ကျော်ဒင်သားအဖနှင့် ဦးတိုင်းကျော်တို့ အုပ်စုကို ခေါ်ပြီး ညှိနှိုင်းပေးသည်။

နောက်ဆုံး ဦးရွှေဌေးက “ကဲ ကဲ... ရပ်ခလေ့ ရွာခလေ့ပေါ့ဗျာ၊ ခဲဖိုးလို့လည်း သဘောမထားနဲ့၊ ရွာဘုံပစ္စည်း ထူထောင်ဖို့ လှူသယ်ပဲ သဘောထားပေါ့၊ ကိုရာမောင်အနေနဲ့ ဘယ်လောက်တတ်နိုင်မလဲ”

“သုံးဆယ်လောက်ဗျာ”

ကျော်ဒင်က “ဟာ... အဘရာ သုံးဆယ် နည်းပါသယ်။ ကျုပ် တို့လည်း တတ်နိုင်ရဲ့သားနဲ့” ဟု တိုးတိုး ဝင်ပြော၏။

စခန်းမှူးက ကြားချ၍

“ကဲ ကဲ... သုံးဆယ်မလုပ်နဲ့၊ ငါးဆယ်ထား ဟုတ်လား၊ သူတို့လည်း မင်္ဂလာဆောင်ရင် ကျွေးရမွေးရဦးမှာ၊ ကန်တော့ပွဲဖိုး ကုန်ရဦးမှာ ရှိသေး မဟုတ်လား”

“ဖြစ်နိုင်ပါသယ်ဗျာ၊ စခန်းမှူးကြီးပြောသာ သဘောတူပါသယ်၊ အဲသလို ပြောပြောလည်လည်ဆို ခံသာသပေါ့။ အမှန်က ကျုပ်က မပေးနိုင်လို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဇလုံ ၃၀၀ ဆိုလည်း ပေးနိုင်သားပဲ၊ လမ်းဖြစ်သွားမစိုးလို့ပါ။ နောက်နောင် ကျုပ်တို့ ရွာက ကလေးတွေ ရှိသေး၊ မတတ်နိုင်ရင် မယူရတော့ ဘူးလား၊ မချစ်ရ မကြိုက်ရတော့ဘူးလား”

တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာ ချစ်ကြည် ရင်းနှီးမှုရပြီဖြစ်သောအခြေအနေကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ကျော်ဒင်တစ်ယောက် ပျော်နေလေပြီ။

“အဘ၊ ကျုပ် ပြန်နှင့်မနော်၊ လှည်းယူသွားမယ် သိလား။ ခင်နု ခေါ်သွားပြီး ပြန်နှင့်မလို့ဗျ” ဆိုကာ လှည်းကို က၍ ခင်နုကို တင်ဆောင်ကာ နွားညှီနောင်ကို အသော့နှင့်လေတော့၏။ လမ်းရောက်တော့ လှည်းမောင်း ရင်းမှပင်

“ခင်နု... နင့်ကို ငါ မကျေနပ်သာရှိသယ်”

“ဘာတုံး”

“တစ်ခါတုန်းက နင်ကပြောသယ်ဆို၊ နေပူလွန်းလို့ တောင်သူဆို မယူဘူးဆို”

“ကျုပ် မပြောရပါလားတော်၊ ဒေါ်ရွှေတင်က ကားပြီးပြောသာပါ၊ ကျုပ်လည်း တောင်သူသမီးပဲ။ အလကား နေပူသာ ကြောက်ပါ့မလား”

“အေးလေ... နေပူသာ သူ့သဘာဝပဲ၊ ဟောဟို ကောင်းကင်ပေါ်က နေပူသာကြောင့် ဟောသည် နှမ်းခင်း၊ မြေပဲခင်း၊ ပဲခင်းတွေ ပွင့်ကြ၊ သီးကြနဲ့၊

အဲသည် နေမင်းကြီး မရှိရင် တို့တောင်သူတွေရော... အိုလေ... တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ လူတောင်ရှိမှာ မှုတ်ပါဘူး၊ တောင်သူဆိုတာ ကျောပူပေမဲ့ ဝမ်းအေးပါသယ်ဟ”

“ကျုပ်လည်း သဘောပေါက်ပါသယ်တော်၊ နေမင်း ဘယ်လောက်ပူပူ ခံနိုင်ရည်ရှိသယ်တော်”

“အေးပါဟာ... နင့်မျက်နှာလေးကို မြင်နေရရင် ငါ့ရင်ထဲ အေးလို့၊ ရှင်နေမင်း ဘယ်လောက်ပူပူ ရင်ဆိုင်လိုက်ပါ့မယ်”

ပြောရင်းမှပင် ကျော်ဒင်သည် ကြိုးနှင့် နှင်တံကို ညာလက်ဖြင့် ပေါင်းကိုင်၍ လွတ်နေသော ဘယ်လက်ဖြင့် ခင်နု၏ပခုံးလေးကို လွတ်ထွက်မသွားစေရန် တင်းကျပ်စွာ ဖက်ထားလိုက်လေ၏။

တိမ်တစ်အုပ်အတွင်းမှ ထွက်ပြုလာပြန်ချေပြီ။ ကျော်ဒင်ကား လမ်းဘေးဝဲယာရှိ အသီးဝေနေသော နှမ်းခင်းများကိုကြည့်ကာ ပြုံးလိုက်လေ၏။ နှမ်းရောင်းအပြီးနဲ့ သီတင်းကျွတ်မှာတော့ တောင်းရမ်းဖို့ စိတ်ကူးကာ ပျော်နေချေပြီ။ နေမင်းကတော့ ပူလျက်။ ကျော်ဒင်နှင့် ခင်နုတို့ ရင်တွင်းကတော့ သောကမျှပင်မရှိဘဲ အေးမြလျက် ရှိလေတော့၏။

၁၉၉၈၊ ဧပြီ၊ လုံမလေးမဂ္ဂဇင်း

အကျိုးထူးပေးတော့မယ်... တဲ့ဗျ

'ဘာဏုရာဇာ' မည်သော တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်မင်းသည် လူတို့၏ ဝေါဟာရပညတ် ဖြစ်သော 'ကဆုန် နယုန် ဆွေ့ဆွေ့ ခုန်' ဟူသည့် ဆိုရိုးကို ယုတ္တိရှိလေစေရန် သူပိုင်ဆိုင်သော ရောင်ခြည်တစ်ထောင်ကိုအားရအောင် အစွမ်းကုန် ချွေလွှတ် ပြီးလေသော် ဂေါယာကျွန်းသို့ ယွန်းရန် 'ရုံးတက်ချိန် အမြဲနောက်ကျ သော်လည်း ရုံးဆင်းချိန် ၄ နာရီ မတိုင်မီ ကြိုတင်လစ်ကြသော ရုံးဝန်ထမ်း တို့ကို အားကျဘိသောလား၊ အနောက်ဘက်ရှိ ပုံကောင်ပုံညာ တောင်တန်း ကြီးပေါ်သို့ နာရီဝက်ခန့်စော၍ မေးတင်ကာ 'သစ်ပုလွေကုန်း' ရွာသူရွာသား တို့အား နှုတ်ဆက်လေချေသော် ရွာသူရွာသား ထန်းသမား၊ တောင်သူ မလကျူ အစုစုတို့သည် 'ဆာမွတ်ချိန်ကျပြီမို့၊ ဆံစလိတ်ခွေဖားရားဝေနှင့် (အိမ်သူသက်နှံ) ချက်ပြောင်းဆန်ကို၊ မကျန် ကုန်အောင် တက်တက်သာ ပြောင်... ကရော့' ဟု အားရပါးရ ကုန်း၍ လွှေတော်မူကြပြီးလျှင် အရပ်ရပ် ကိစ္စများကို ဆွေးနွေးရန် ဗျိုးဟစ်ဆင့်ဆိုထားပေသော ရွာလူကြီး ဥက္ကဋ္ဌမင်း အိမ်သို့ ကလေးနှင့် ခွေးပါမကျန် ကြွမြန်းကြလေကုန်၏။

နေ့အချိန်တွင် အလုပ်မအားလပ်ရကာ ဆွေးနွေးပွဲကို ညအချိန် ဌိသာ ကျင်းပရမိပင်။ အကြင်နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော 'သစ်ပုလွေကုန်း' အမည်သညာကား ခေါ်စရာမရှိ၍ မှည့်လိုရာ မှည့်စေဟူသော ရဋ္ဌီသညာ မဟုတ်ချေ။ ယင်း၏ပညတ်ဓာတ်သက် မူလ ဗျုပ္ပတ်ကို ဖွင့်ဆိုရချေသော် ရွာဟူ၍မတည်မီကပင် ရွာအရှေ့တောင်ကုန်း၌ သစ်ပုလွေပင်ကြီးတစ်ပင်ကား ရှိခဲ့၏။ ရွာပတ်ဝန်းကျင်၌ သနပ်ခါးပင် အများအပြား အလေ့ကျ ပေါက် သော်လည်း လူတို့တံထွာမမ္မတာ ကောင်းသည့်အရာ ထောင်ရာချီရှိသော်လည်း မကောင်းသောအရာတစ်ခု၌သာ ထင်ပေါ်စမြဲဖြစ်သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ အညာတွင် သနပ်ခါးအတုအဖြစ် လိမ်ညာရောင်းလေ့ရှိသော သစ်ပုလွေ ပင်၏ အမည်ကိုသာယူ၍ 'သစ်ပုလွေကုန်း' တည်းဟူသော အန္တတ္တသညာ ထင်ရှားလေတော့၏။

ကျောင်းဆရာ ကိုသာလွန်သည်လည်း မနေနိုင် မထိုင်နိုင် ရွာက လေး၏အရပ်ရပ် သန်းခေါင်စာရင်းပြုခဲ့မိသော် ရွာ၌ နေထိုင်သူ အိမ်ခြေ ၆၀ ခန့်တွင် ထွန်တုံးကို ခြေတော်တင်သော မိသားစု ၂၃၊ ထန်းပင်ကို ခြေကန်သူ ၁၆၊ နွားထိုးသည် (နွားသတ်သမား) ၂၊ အမဲဖောက်သည် ယူရောင်းသူ ၅၊ လယ်ကူလီ (အလုပ်မရှိလျှင် အခင်းတကာဝင်၍ ပြောင်းနံ၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ငရုတ်သီး လွယ်ရာဝင်၍ ခိုးယူတတ်သူ) ၃၊ လွန်စွာ အမြတ်တင် ရောင်းတတ်သော ကုန်စုံဆိုင်ပိုင်ရှင် ၁၊ အရက်ချက် ရောင်းသူ ၁၊ ဗေဒင်နှင့် ဗိနောဆေးဆရာ ၁၊ ထင်းခုတ်ရောင်းသူ (ယခုအခါ သစ်တစ်ပင်ခုတ် အချုပ် သုံးနှစ် ဟူသောစာကို မဖတ်တတ်သော်လည်း ထောင်ကျတတ်သည်ဟု) သိရှိရသော စာတန်းကို မြင်၍၊ အလုပ်သစ်ကြသော၊ အဲ... အလုပ်သစ် ပြောင်းလုပ်သူ ၅ ဟူ၍သာ ရရှိခဲ့လေသည်။ ရွာတွင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း မရှိပေ။ လူကြီးထဲမှ စာအတော်အသင့်ဖတ်တတ်သူဆို၍ ဗိနောဆရာ

ဆရာကျော်နှင့် အခြားသုံးလေးဦးသာ ရွာမှ အတန်ဝေးသော သာစည်ရွာ ဘုန်းတော်ကြီးထံ နေခဲ့ဖူး၍ ရှိလေသည်။ ရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ယမန်နှစ်မှ စ၍ ဖွင့်သော အင်အား လေးငါးဆယ်ခန့်ဖြင့် အစိုးရ မူလတန်းကျောင်းတွင် မြို့အရပ်မှ လာ၍စာသင်သော ကျောင်းဆရာ ကိုသာလွန်သည် 'အတိဇာတ' သားသမီးတို့အား သိုးဆောင်းဘာသာ၊ ကမ္ဘာကြီးသည် လုံးသည်ဟူသော ပညာရပ်၊ မင်းအဆက်ဆက်တို့၏အကြောင်း၊ ပေါင်၊ စတုံ၊ ကွာတ၊ စင်တီမိတာ၊ ဒက်စီမိတာ အစရှိသော ဂဏိတပညာရပ်တို့ကို အာဘောင် အာရင်းသန်စွာ သင်ကြားပို့ချ၏။ စဉ်ဆက်မပြတ် အကဲဖြတ် လေ့လာ၍ တစ်နှစ်လွန်မြောက်လေသော် ကျောင်းတက် မမှန်သော ကျောင်းသားတို့၏ အဖြေလွှာတို့ကို အနီရောင်မင်ဖြင့် တက်သုတ်ရိုက် ခြစ်၍ 'ဖိတံတေ၊ ဖိတံတေ၊ ဖိတံတေ' ဟူ၍ သုံးကြိမ် ရွတ်ဆိုပြီးသော် ဖုတ်ဖက်ခါ၍ လွမ်းလှပြီဖြစ်သော ယင်း၏ ဘူမိနက်သန် ဖွားရာမှန် ဇာတိမြို့အရပ်သို့ အဝတ်အစားထုပ်ကို ဟီးရိုးတည်းဟူသော သိန္ဓောမြင်းပေါ်တင်ကာ နောက်လှည့်ကြည့်တော် မမူဘဲ အတွင်သား ခိုင်းလေတော့၏။ သူ၏ဗဟုသုတအလိုငှာ ဖတ်ရှုခဲ့သော မျက်နှာဖုံးတို့ စုတ်ပြီလေပြီဖြစ်သည့် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်နှစ်အုပ်ကိုကား ပမာဒ လေခ သဖြင့် ကျန်ခဲ့လေ၏။ ထိုစာအုပ်နှစ်အုပ်ကား သူ့နေထိုင်ခဲ့သော ဥက္ကဋ္ဌ အိမ် နွားစာဇောင်းတဲအတွင်းရှိ သလွန်ထက်ဝယ် "လာလော့ ရှုလော့... ဗဟုသုတကို အလိုရှိသူ အမျိုးကောင်းသားတို့... ပွားများလှည့်လော့" ဟု ခေါ်နေဘိသည့်အလား လေလာတိုင်း တဖျပ်ဖျပ် အသံမြည်ကာ စံနေတော် မူ၏။ သို့ရာတွင် ရွာသူရွာသားတို့ကား တစ်ခါဖူးမျှ ကိုင်၍ပင် မလေ့လာခဲ့ ဖူးချေ။ ဆရာနှင့် အတူနေခဲ့ဖူးသော လေးတန်းအောင်သည့် ဥက္ကဋ္ဌသား မောင်ဖိုးခွေးသာလျှင် 'ကြောင်ပုစွန်စား ကျွတ်ကျွတ်ဝါး' ဖတ်ရှုနိုင်လေ၏။

သူကြီးမင်းသည် ဗာဟိရများလှ၍ တစ်ခါဖူးမျှ ကိုင်မကြည့်ခဲ့ဖူးချေ။

ဒီနွေဆရာ ဆရာကျော်ကား ဆရာတော် သင်ခဲ့ဖူးသော မဟာဘုတ်၊
 မဟာဇနကကိန်း အစရှိသော ပညာရပ်တို့ဖြင့် ရွာသူရွာသားတို့၏ ရှေ့ရေး
 နောင်ရေး ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တို့ကို ဟောပြောခဲ့၏။ သို့ရာတွင် နက်နဲသော
 နက္ခတ္တလက်ရိုးပညာကိုကား ဉာဏ်မမီ၍ မသင်ခဲ့ဖူးချေ။ ဆေးအရာ၌လည်း
 ဟလိဒ္ဒစုန္ဒ၊ ဝါဇီကရဏ၊ သေမှ ပုတိက အစရှိသော ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်လာ
 ဆေးများကို အမည်မျှပင် မကြားဖူးချေ။ သူသိသည်မှာ လူကြီးများအတွက်
 အဖျားဖြတ်ငန်းဆေး၊ ကလေးများအတွက် ကြက်ဟင်းခါး၊ ကြပ်ခိုး၊
 ကွမ်းရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖော်ထားသော ဆေးတို့ကိုသာ ရေလဲသုံး၍
 ဆရာကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်နေပေသည်။ ရွာနီးချုပ်စပ်တိုင် ကျော်၏။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် လူစုံချေပြီ။ မီးခွက် ဟိုတစ်ခု သည်တစ်ခုမှ
 အမှောင်ထုကို အားတင်း၍ ဆန့်ကျင်၏။ သူကြီးမင်းက “ခုလို ဆွေးနွေးပွဲ
 ခေါ်ရခြင်းကတော့ နိုင်ငံတော်က ချမှတ်တဲ့တာဝန် ထမ်းဖို့ပဲ။ မီးရထားလမ်း
 လုပ်အားပေး။ ဒါလည်း ခင်ဗျားတို့ ကောင်းစားရေးပါ။ အဲဒါ လူမလိုက်နိုင်ရင်
 ငွေထည့်ဖို့၊ ပြီးတော့ ကိုးခရိုင် စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေး၊ အဲဒါ တစ်အိမ် သစ်ပင်
 ဆယ်ပင် ရှင်အောင်စိုက်ဖို့ ‘...’၊ ဘုရားအလှူတော်ငွေ ‘...’၊ ကျောင်းတော်ကြီး
 အလှူတော်ငွေ အရပ်ရပ် ထည့်ဝင်ဖို့ပဲ” ဟု သူကြီးမင်းသည် ပဏာမစကား
 ပြောဆိုကာ ဆယ်အိမ်ခေါင်းမင်းတို့နှင့် ညှိနှိုင်း၏။ အကြိုက်ညီလေသော်
 မည်သူမည်မျှ တာဝန်ကျသည်ဟူ၍ တာဝန်ခွဲဝေစေပြီးသော် ဆယ်အိမ်
 ခေါင်းမှူး မောင်သာဟန်က “ကန့်ကွက်မယ့်သူများ ရှိပါသေးသလား” ဟု
 သုံးကြိမ် ဟစ်အော်လေသော် အားလုံး နှုတ်ဆိတ်နေသဖြင့် သဘောတူညီ
 သည်ဟု ယူဆလေသတည်း။ ရွာသားအပေါင်းတို့လည်း ကျည်းကန်
 ရှင်ကြီး မေတ္တာဇာ၌ လာရှိခဲ့ဖူးသော ‘စားစရာကလည်း မရှိ၊ လက်ရှိဥစ္စာ
 ကလည်း ကြည့်မမြင်၊ ကိုယ့်အင်နှင့်လည်း မတန်လွန်း၊ မှုန်ကလည်း

အထွေးထွေး၊ ပြေးရမည်ကလည်း လမ်းဆုံး၊ ပုန်းရမည်ကလည်း မလွတ်၊ ချဝတ်ကလည်း အသွယ်သွယ်၊ ယိုးဖယ်၍လည်း မနေရငြား၊ ဟူသော ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်ကပင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရဖူးသော နိုင်ငံ တာဝန်ကို ဖြစ်နိုင်သမျှသော နည်းနာတို့ဖြင့် ထမ်းဆောင်ရန် ကြံဆနေကြကုန်၏။ သို့စဉ်ခိုက်-

“အိုဖုံးလွှာပေါက်နေ၍ နေသည် ပို၍ပူလာခြင်း” တဲ့ ဟူသော သူကြီးမင်း၏သား မောင်ဖိုးခွေး၏ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကို မှိန်၍နေသော မီးရောင် အားဖြင့် ဖတ်လိုက်သည့် အသံကို နာယူမိကြကုန်၏။

“ဘား... တဲ့၊ ကောင်လေး... မှန်း” ဆိုကာ ဆရာကျော်က ဖိုးခွေး ဖတ်နေသော စာအုပ်အနီးသို့ တိုးကာ ရှုစား၏။ “အို... ရုပ်ပုံတွေကော ပါသကဲ့၊ ဘာ ဘုတ်အုပ်တဲ့တုန်း၊ အဖုံးတွေကလည်း စုတ်လို့” ဟု ဆို၏။ ဖိုးခွေးက “သုတ ဘာဆိုလားပဲ၊ အဖုံး မပါဘူးဗျ” ဟု ပြန်လည်ဖြေကြား၏။ ဆယ်အိမ်မှူး မောင်သာဟန်က “ဟာ... တစ်အုပ်လုံးလည်း အရုပ်တွေ ပါသဟေ့... မှန်း... မင့်စာအုပ်ထဲက ပုံတွေအကြောင်း သိရအောင် တစ်ခုချင်း ဖတ်ပြစမ်းလကွေ့” ဟု ဖိုးခွေးအား အဖတ်ခိုင်း၏။ ဖိုးခွေးက “အိုဖုံးလွှာ ဆိုတာ ကမ္ဘာကြီးကို ကာထားတဲ့ အလွှာတဲ့၊ အဲဒါ အခု ပေါက်နေလို့ ကမ္ဘာကြီးက တစ်နေ့တခြား ပိုပူလာသတဲ့ဗျ၊ ဟင်း... ဒီမှာပုံ” ဟု ဖတ်ကာ ပုံနှင့်တကွ လက်ထောက်ပြ၏။ ထန်းသမား အောင်ရှင်က မင်းတိုင်း မကြေ နိုင်၍ စိတ်ညစ်ညစ်နှင့် “မင်းတို့ အိုဖုံးလွှာပေါက်လို့ ပူတာထက် ကြွေးပူ တာက ပိုဆိုးသကွေ့” ဟုညည်း၏။ ဆရာကျော်က “အိမ်... သာရကပ်၊ မန္တကပ်တဲ့၊ ဆုတ်ကပ်ကြီးကိုးကွယ်၊ ဒါတောင် နေတစ်စင်းရှိသေးလို့။ တို့ဆရာဘုန်းတော်ကြီး မိန့်ခဲ့ဖူးတာကတော့ နေခုနစ်စင်းထွက်ရင် မြစ်ကြီး ငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာ သမုဒ္ဒရာအိုင်မ နှမ်းတစ်ပေါက်မျှမကျန် ခန်းခြောက်

လိမ့်မတဲ့” ဟု သူ့ကြားဖူးနားဝကို တင်ပြ၏။ ထန်းသမား ငပိန်၏သား ဖိုးဆိတ်ကား ‘အိုစိုးလွှာဆိုသည် အဘယ်နည်း၊ နားမလည်။ ရွာအနောက် ပိုင်းက အိုနေသော စုန်းမကြီး မစိန်မြကို ပြောလေသလား။ အဘယ့်ကြောင့် ကောင်းကင်တက်ပြီး အပေါက်ဖြစ်နေပါလိမ့်။ ဖိုးခွေးပြောသလို ဒီအပေါက် ကြီးကိုရော ဖာမယ့်ထေးမယ့်သူ မရှိပြီလော၊ ထန်းပင်ရှည်ရှည်ရှိသော လှစိန်တို့ ငစိန်တို့ ကိုသာရင်တို့တဲက ရင်းထောင် ငါးခုလောက် ဆက်ပြီး တက်ဖာရင် မကောင်းပြီလော’ ဟု သူ၏ တာဝန်တစ်ရပ်ပမာ တွေးတောကာ စဉ်းစားနေလေဟန် ရှိ၏။

ထိုစဉ် ဆရာကျော်က သူ့ကြီးမင်းအား “ရာညွန့်ရဲ့၊ မင်းလည်း အသိသား မှုတ်လား၊ တို့ဆရာတော် မိန့်ခဲ့တာလေ၊ ကမ္ဘာများ ပျက်တော့ မလိုလား မသိဘူး၊ ကောသလမင်းရဲ့ အိပ်မက်တွေနဲ့တော့ ကိုက်ညီနေတာပဲ၊ အဲသလို နေတစ်စင်းက နှစ်စင်း ထွက်ရင်တော့ အင်း...” ဟု အစပျိုးလိုက် လျှင်ပင် ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့ နားရွက်ပင် မခတ်နိုင်ကြတော့။ ဆရာ ကျော်ဆိုတာ ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံသော ရှေးမှီနောက်မှီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမဟုတ်လား၊ ဒီရွာမှာ သူ့စကားအတိုင်း သာရေးနာရေးမှအစ လုပ်ကိုင်စရာရှိလျှင် နားထောင်ရသည်။ မကျန်းမာလျှင် ချောက်ချီးချောက်ချက် ဗေဒင်ကလေး မေး၊ ဆေးလေးဘာလေး တောင်းသောက်၊ ယတြာလေးဘာလေး ချေရသည် မဟုတ်လား။

“ကမ္ဘာများ ပျက်ခါနီးရင် လောကဗျူဟာနတ် ဆိုသဟာ အနီရောင်ကိုဝတ် ဆံပင်ဖားလျားချ မျက်ရည် စက်လက်နဲ့ ပြေးလွှားပြီး နိမိတ် ပြသတဲ့ကွေ့” ဟုဆို၏။ ဆရာကျော်၏ စကား အဆုံးတွင် အောင်လင်းက “ဟုတ်မယ် အဘရေ.. ဟိုတစ်နေ့က ဗီဒီယိုထဲမှာ မိန်းမတွေ၊ တစ်ယောက်ဟာ အနီရောင် ဝမ်းဆက်နဲ့ ဆံပင်ဖားလျားနဲ့ဗျ။ ကျုပ်

ကြည့်လိုက်ရသယ်” ဟု ထောက်ခံ၏။ ဈေးသည် ကြာသန်းက အလွန် တုန်လှုပ်၍ “ဟကောင်လေး၊ နိမိတ်မရှိ နမာမရှိ နှင့်မေကလွှား၊ အဲဒီ ရွေ့ဒီယို ထဲက ဟာတွေက မင်းသမီးတွေက” ဟု ငေါက်လေ၏။

ဖိုးခွေးသည် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကို ဖြန့်ခဲနဲ့ ဖြန့်ခဲနဲ့ အရွက်ကြော်ကာ လှန်၏။ သူစိတ်ဝင်စားသော ပုံနေရာသို့ရောက်လျှင် “ဟော... ဟော... ပန်းကန်ပြားပျံ ဂြိုဟ်သားများသည် အရီဇီးနားပြည်နယ်တွင် လူများကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွား ဆိုပါလား၊ ဟောဒီမှာဗျ ကြည့်ပါဦး ပုံတွေ” ဟု ဖတ်ပြန်၏။ ဆယ်အိမ်ခေါင်း လှစ်နံအနားသို့ တိုးကာ စူးစမ်းလေ၏။ “ဟာ ဘာကောင်ကြီးတွေတုန်း၊ လူတွေနဲ့တော့ တူသားပဲ၊ လက်သေးသေး ခေါင်းက ကြီး၊ ပါးစပ်က ကျဉ်းကျဉ်းနဲ့၊ ဘာတဲ့ အဲဒီအကောင်တွေက အရီးစိုတို့ တဲနားမှာ လူတွေကို ဖမ်းသွားသတဲ့လား” ဖိုးခွေးက “ဟာဗျာ... အရီဇီးနား ပါဗျ၊ ဆရာကပြောခဲ့သာ အမေရိကန်ပြည်မှာတဲ့ အဲသာ ဂြိုဟ်သားပုံတွေလေ၊ ဟောဒါက ပန်းကန်ပြားပျံတဲ့”

ဈေးသည် ကြာသန်းက “အို... ဘာလုပ်ဖို့ လူတွေဖမ်းနေပါလိမ့်၊ မြင်မြင်ကရ လူတွေ ဖမ်းခေါ်နေရင်တော့ ဧကန္တ ကံစိန်တို့ အမဲပေါ်သလို လူတွေများဖမ်းပြီး အသားပေါ်ရောင်းနေသလားမှမသိပဲ” ဟုကျောထဲက ခပ်စိမ့်စိမ့်ဖြင့် မေး၏။ ဆရာကျော်က “အေး... ဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့ကွ၊ ရှေးက တဘောင် ရှိခဲ့တယ်မဟုတ်လား။ ‘အမဲကျွဲသား စားသူများ၊ သိကြား ပယ်လိမ့်မည်၊ ဂုဗ္ဘာန်တစ်ထောင် လွတ်လိုက်မည်’ တဲ့ မင့်ဂြိုဟ်သားဆိုသာ ဧကန္တတော့ သိကြားမင်းလွတ်လိုက်သဲ့ ဂုဗ္ဘာန်တွေလားမှမသိဘဲ။ အဲဒီ ပန်းကန်ပြားပျံဆိုသဟာလည်း ဝေဇယန္တာ နတ်ရထား ဖြစ်ချင် ဖြစ်နေမှာဗျ” ဟု ရှင်းပြ၏။ ထိုအခါ သင်္ကြန်စာကို တစ်လုံးချင်း ပေါင်းဖတ်၍ ယာလုပ် တတ်သော မြို့မောင်က “ဟုတ်လောက်သဗျို့ အဘရေ၊ ဒီနှစ် သင်္ကြန်စာမှာ

သိကြားမင်းက ဘီလူးစီးပြီး ဆင်းသယ်ဆိုပဲ၊ အင်း... ဒီပုံအတိုင်းဆိုရင်တော့ သိကြားမင်းက မကောင်းသူပယ်၊ ကောင်းသူ ကယ်လိမ့်မယ် ထင်သာပဲ။ ပစ်လိုက်သဲ့ မိုးကြိုးဆိုသာလည်း တဂလိမ်း လိမ်းနဲ့ ထိုအခါ သူများအခင်း လူလစ်လျှင် လစ်သလို ဝင်၍မိုးတတ်သော အောင်ရှုံက “ကံစိန်တို့တော့ ဂရုစိုက်ကြကွေ့၊ မင်းတို့လို အားဒိန်နတ်ကောင်တွေ သိကြားရှင်းလိမ့်မတဲ့၊ ကြားကြရဲ့လား” ဟု နွားထိုးသည် ကိုကံစိန်ကို နှက်လေ၏။ ကိုကံစိန် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ “အောင်မာ... ဒါဆို ငွေရတို့လို၊ သက်ဆွေတို့လို တစ်နေ ကုန် မူးအောင်သောက်နေတဲ့ မူးသာဝါဒကောင်တွေလည်း ချန်မှာ မဟုတ်ဘူးဗျ” ဟု ပြန်ပက်၏။ ကိုငွေရ တစ်စခန်းထပြန်၏။ “ဟင်း... ဒါဆိုရင် အရက်ချက်ရောင်းတဲ့ သန်းမောင်တို့၊ သူများအခင်း ဝင်ခိုးတဲ့ အောင်ရှုံတို့ အဲဒီပါဏာတိ ဘာဆိုလား၊ မင်းတို့လို အုပ်စုတွေလည်း မလွတ်ပါဘူးကွ” ဟု တတ်သမျှ မှတ်သမျှ ပါဠိပါဠိသားတို့ဖြင့် ပြန်တွယ်လေ၏။

“ဟော... ဟော... ခရစ်ယာန် သမ္မာကျမ်းစာအုပ်အဟောင်း၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းက တွေ့တာတဲ့ ကမ္ဘာကြီးက ၂၀၁၂ ခုဆို ပျက်မှာတဲ့” ဟု ဖိုးခွေးက အရုပ်ကို လက်ထောက်ကာ အော်ကျယ်ကျယ် ဖတ်ပြလေ၏။ နောက်ဆုံး ချောင်ကျကျတွင် ထန်းသားခြမ်းတိုင်ကို မှီ၍ထိုင်နေသော မကျားမိတို့အုပ်စုရှေ့တိုးလာ၏။ ‘ဒုက္ခပါပဲတော်’ ဟု ညည်းညူ၏။ ဈေးသည် ကြာသန်းက “ဟကောင်လေး... သာဆို အဲဒါ ကမ္ဘာပျက်မှာ ဘယ်လောက်လိုသေးသတုံး၊ တွက်စမ်းကွေ့” ဖိုးခွေးသည် မြေကြီးကို တုတ်ဖြင့် ခြစ်ကာ “အင်း... ဆယ်နှစ်လောက်တော့ လိုသေးသာပဲ” ဟု ဖြေ၏။

“ဟိုက်... သောက်ကျိုးနည်း” တစ်ရွာလုံး၏ ပါးစပ်မှ အာမေဋိတ် သံသည် လွှတ်ခနဲ ကျယ်လောင်စွာ ထွက်လာ၏။ ဆရာကျော်က “သိပ်မလို တော့ဘူးဟေ့၊ တို့ဆရာတော်ကတော့ ပြောခဲ့သားပဲ၊ ဒါပေသည့် သည်

လောက်ကြီး မြန်လိမ့်မယ် မထင်ဘူး၊ ကပ်ဆေးလိမ့်မတဲ့၊ လောကပါလ နတ်တွေက သဘင်သည်တွေ၊ အရူးတွေ၊ ကလေးတွေကို ဝင်ပူးပြီး ပြနေ သာပဲ။ တို့ကမှ ဂရုမစိုက်တာကိုး။ ငမုန်ကန်းသိုက်၊ နတ်စက်ရောင်သိုက် စတဲ့ သိုက်တွေကလည်း ညွှန်းသကိုးကွဲ့။” ကြာသန်းသည် ဆရာကျော်၏ စကားကို စိတ်မဝင်စားတော့၊ ကမ္ဘာပျက်မည်ဆို၍ စိတ်ယောက်ယက် ခတ်နေလေပြီ။ “အင်း... ဒီဘုတ်အုပ်ထဲကလို ဂုဏ္ဍာန်တွေလာဖမ်းလို့ ကမ္ဘာ ပျက်မယ့်နေ့ရောက်ရင် အခက်ပဲ၊ ထန်းသမား ငတိုးကို ချေးထားတဲ့ ငွေ နှစ်ထောင် အမြန် ပြန်အဆပ်ခိုင်းရမယ်၊ ငါ့အိမ်မှာ လှောင်ထားတဲ့ အညက် အချိန်သုံးရာကို နှစ်ဆယ်ကျပ်နှုန်းနဲ့ အမြန်ရောင်းမှ။ အင်း... အရင်း ဆယ့်ခြောက်ကျပ်ဆိုတော့ သုံးလေးကျပ်မြတ်ရင်လည်း ရောင်းရမှာပဲလေ၊ ဒီထက်တော့ မလျှော့တော့ဘူး။ ငါ့အိမ်မှာရောက်နေတဲ့ ဆန်တွေကိုလည်း ဈေးတင်ရောင်းမှ၊ မြို့က ဈေးသည်တွေကတော့ ထစ်ခနဲ ဆူသံကြားရင် ဘာမဆို ဈေးတက်ရောင်းသာပဲ” ဟု အကြံကြီး ကြံနေလေ၏။

ဖိုးခွေး တစ်စခန်း ထပြန်၏။ စာအုပ်ကို ဗျင်းခနဲ သုံးလေးရွက် ကျော်လှန်၏။ “ဟင်း... ဒီမှာ၊ ဟောသည်လူက ‘နော်စတြာဒေးမတ်’ တဲ့၊ ဟောဒါ သူ့ဟောကိန်းတဲ့၊ ကမ္ဘာကြီးဟာ သက္ကရာဇ် နှစ်ထောင်ကျော်ရင် ပျက်ကို ပျက်မှာပဲတဲ့”

ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့ တုန်လှုပ်ကြချေပြီ။ ဆရာကျော်က မှောင့်ပြန်၏။ “အင်း... တို့ဆရာတော် မိန့်ခဲ့ဖူးသာ အမှတ်ရသယ်။ ဘုရား သိုက်၊ သိကြားသိုက်၊ နတ်စက်ရောင်သိုက် ဆိုလားပါကွယ်။ သိပ်တော့ မမှတ်မိတော့ဘူး။ ကမ္ဘာပျက်မယ့်ရက်တွေ အဲဒီသိုက်စာထဲ ပါတယ်” ဟု ဈမ်းကြိတ်ကာ ပျံလွန်တော်မူပြီဖြစ်သော ဆရာတော်အား လွှဲချ၏။

“ဟောဒါ မြေကြီးထဲက ငရဲသားတွေ ထွက်လာပုံတဲ့” ဖိုးခွေးက

ပုံများကို တစ်ဖန် ပြပြန်၏။ မည်သူမျှ မကြည့်ရဲတော့ချေ။ ဆရာကျော်က “ကောင်လေး... မင်းဘုတ်အုပ်တစ်အုပ်လုံး မကောင်းဆိုးရွားပုံတွေချည်းပဲ။ အိမ်မထားနဲ့၊ ရာညွန့် အပမာတတ်သကဲ့” ဟု သူကြီးကို ပြော၏။ သူကြီးလည်း ‘ယောင်တောင်တောင် ကြောင်တက်တက် မောင်းကျောက်မှန်သည့် ကြက်’ ကဲ့သို့ ရှိနေရာမှ သတိဝင်ကာ အိမ်အနောက်ဘက် စည်းရိုးစပ်သို့ ထိုမကောင်းဆိုးရွား ဟောကိန်းများ၊ ရုပ်ပုံများ၊ ဂြိုဟ်သား (ဂုဗ္ဘာန်)များ ပါရှိသော စာအုပ်ကို ယူဆောင်သွားကာ မီးတင်ရှို့၏။ ပါးစပ်မှလည်း ‘ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝ မင်္ဂလဉ္စ ယောစာမနာ ပေါသကုနဿ သဒ္ဓေါ’ ဟူသော ပုဗ္ဗဏှသုတ်တော်ကို အဆီအငေါ့မတုံ့စွာ ရွတ်၏။ ပြာကျလျှင် ‘ဖတ်ဖီ ဖတ်ဖီ’ ဟုဆိုကာ နောက်လှည့်မကြည့်တော့ဘဲ အမြန်သုတ်ခြေတင်လေ၏။

ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့လည်း မီးခွက်ကိုယ်စီဖြင့် မိမိတို့ ဂေဟာ အသီးသီးသို့ ပြန်လည် ကြွမြန်းကြကုန်၏။ ဈေးသည် ကြာသန်းကား ဂြိုဟ်သားများအကြောင်းတွေးရင်း ချွေးစေးပြန်ကာ အိပ်မရချေ။ ထန်းသမား စိန်လှတို့သားအဖတစ်တွေကား ဘူမိကမ္မလာထက်တွင် လျောင်းစက်ရင်း ငရဲသားများ ထွက်လာလေမလားဟု ‘ကြွက်စီ ကြွက်စီ’ နှင့်။ ထန်းသမား ငပိန်ကား နံနက်လင်းလျှင် “ထန်းမတက်ရဘဲနေရလျှင် ကောင်းမည်လား၊ ထန်းပဲ တက်ရမလား၊ မတော် ထန်းပင်ပေါ်တက်နေတုန်း ကမ္ဘာပျက်ရင် ဒုက္ခပဲ” ဟု ညည်းညူ၏။

ယာသမား မြို့မောင်သည်လည်း နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်လျှင် ယာထွန် ‘ထွက်ရပိမ့်လော၊ နေပိမ့်လော’ ဟု တွေးတောဒွိဟ စိတ်နှစ်ခွဲဖြင့်ရှိနေချေ၏။ အကယ်၍ တောထွက် ယာထွန်နေစဉ် ‘ဂုဗ္ဘာန် ဆိုသဟာများ ဝေဇယန္တ နတ်ရထားဖြင့် ရောက်လာပြီး သူ့ကိုဖမ်းဆီး သွားလျှင် မယား မိဖော့တို့ သားအမိတစ်တွေ မျက်စိသငယ်နဲ့ ကျန်နေမှဖြင့်

အခက်ပဲ ဟု တွေး၏။ သူကြီးလည်း တောင်တောင်အီအီတွေးရင်း အိပ်မပျော်၊ ဆရာကျော်သည်ပင် ရတတ်သမျှသော ပရိတ်တို့ကို အသံကျယ်ကျယ် ရွတ်ကာ စောင်ကို ခေါင်းမြီးခြုံနေတော့၏။

ဟင်းရွက်စူးသော မိမေး၊ ခင်မုံတို့၏ ဆူညံသံကို နံနက် ဝေလီ ဝေလင်း၌ မကြားရတော့ချေ။ ဆိတ်ကျောင်းသား၊ နွားကျောင်းသား၊ သိန်းငွေ၊ ဖိုးဆိတ်၊ သံချောင်းတို့ အသံတွေလည်း တိတ်လေ၏။ ထင်းခွေထွက်သော လှအောင်၊ စံငွေ၊ မိသော့တို့တစ်တွေက တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်။ နေအတော် မြင့်မှသာလျှင် ဘာနုရာဇာ၏ အမှောင်ခွင်းလေသော စိတ်တို့ဖြင့် ဖေးကူကာ ငလျင်လှုပ်ပြီးစ မြေပေါ်သို့ ခုတင်ပေါ်မှ ခြေအစုံကို ချဘိသကဲ့သို့ မရဲတရဲ ဝမ်းရေးအတွက် ထွက်လေတော့၏။ ထန်းသမား၊ ယာသမား အစရှိသည် တို့လည်း အုပ်စုဖွဲ့ကာ တောသို့ ထွက်ရချေ၏။

ဤမည်သော 'သုတစုံစွာ ဤကမ္ဘာ' မဂ္ဂဇင်းတော်ကြီးကို ဖတ်ရှု လေ့လာမိပြီးသော အဖို့ကာလ၌ သစ်ပုလွေကုန်း ရွာသူရွာသား အပေါင်း တို့သည် တစ်နေ့တခြား စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကို ဆောင်ကြလေကုန်သတည်း။

ဤသို့လျှင် စိတ်တထင့်ထင့်လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ကြရရှာသော သစ်ပုလွေကုန်း ရွာသူရွာသားတို့သည် နောက်ထပ် (၁၅) ရက်မြောက်လေသော် ပထမအရစ် ငွေသွင်းရင်း သူကြီးအိမ်တွင် ဆွေးနွေးပွဲ တက်ကြရပြန်၏။ ရွာလူကြီးမင်း များလည်း ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာတို့ကို အဆင့်ဆင့် စီမံခန့်ခွဲပြီးလျှင် ဆွေးနွေး ပွဲကို ရုပ်သိမ်းလေ၏။

မောင်ဖိုးခွေးသည် ဆရာဦးသာလွန်၏ ကျန်ရစ်သော မဂ္ဂဇင်း တစ်အုပ်ကို ယူလာပြန်ကာ 'ကင်းကိုက်သော် မခက်လော၊ ကြေးတီးသံကို နှာခံသော် မပျောက်လော' တဲ့ ဟု ဖတ်၏။ "ကောင်လေး... ယူလာပြန်ပလား

ဒီဘုတ်အုပ်တွေ” ဟု ဆရာကျော်က ငေါက်၏။ “မဟုတ်ဘူး အဘရဲ့၊ အရင်စာအုပ်က အဘမီးရှို့လိုက်ပြီ၊ ဒါက နောက်ဘုတ်အုပ်ဗျ၊ ဘုရားပုံတွေရော ပါသယ်၊ ဆေးစာတွေရောဗျ၊ ‘မျက်စေ့နာသော် မခက်လော’ တဲ့”။ “ဟေ... သာဆို၊ ဖတ်ပြစမ်းကွေ့” ဟု ကိုလှစိန်က ပြော၏။ အနားသို့ တိုးလာ၏။ “ဘာဘုတ်အုပ်တုံး... မှန်း၊ ဟင်း... မင်းဟာက စာလုံးအဆင့်တွေ အထပ်တွေနဲ့ ငါတော့ မဖတ်တတ်ပေါင်ဗျာ။” ဟုဆိုကာ နောက်တွင် ပြန်ထိုင်၏။ ကြာသန်းက “ဟဲ့... မလေး ခဲတံတိုနဲ့ စာရွက်တစ်ရွက် ပေးစမ်းဟေ့၊ ဒီဘုတ်အုပ်ထဲက ဆေးနည်း မှတ်ရအောင်” ဟုဆို၏။

“မျက်စေ့ထဲ ငရုတ်သီးဝင်သော် မခက်လော၊ ညာဘက်မျက်စေ့ ဝင်လျှင် ဘယ်ခြေမ၊ ဘယ်ဘက်မျက်စေ့ဝင်လျှင် ညာခြေမ ရေလောင်းသော် မပျောက်လော” တဲ့။ “ဟဲ့... ဟဲ့... လှနုတို့၊ ထွေးသန်းတို့ မှတ်ထားကြဟဲ့၊ ညည်းတို့နဲ့ အသုံးတည့်သယ်” ဟု ဒေါ်ဖွားစိန်က မိန်းကလေးငယ်တို့အား ဩဝါဒ ပေး၏။ “ဟောဒါက မြွေကိုက်ရင်” တဲ့။

ဆရာကျော်က “ဖြည်းဖြည်းဖတ်စမ်းကွေ့၊ မှတ်ရအောင်ဟာကိုး” ဟုဆိုသော် မိုးခွေးက တစ်လုံးချင်း “တနင်္ဂနွေနေ့ ကိုက်သော မြွေကား မြွေကြီး အာနန္ဒာတည်းတဲ့၊ အဆိပ်ကား ဖမိုးအထက်၌ ရှိ၏တဲ့၊ အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာပြု၍ ‘ဥုံ... အာနန္ဒာ ဟိလိ ဟိလိ စဲဟယျ သွားဟ’ ဟု သုံးဆယ့်ခုနစ်အုပ် ရွတ်လျှင် အဆိပ်ကျ၏ တဲ့။” အောင်ရှင်က “ဟာ... နေရာကျသဟေ့၊ တစ်နေ့က ထင်းခွေရင်း သောင်းစိန် ပိုးထိသာကွာ မြို့ဆေးရုံတင်လိုက်ရသယ်၊ အလကားပါကွာ၊ ခုတင်နဲ့ ဆရာဝန်ပဲရှိပြီး ဆေးမရှိတဲ့ ဆေးရုံတင်လိုက်ရသာ ငွေကုန်သာပဲ အဖတ်တင်သယ်။ သောင်းစိန်အဖတ် မတင်ဘူး။ နောက်ကျသွားလို့ဆိုလား၊ အစကသာ ဒီဘုတ်အုပ်ဖတ်လိုက်ရရင်ကွာ ဘာလုပ်ဖို့ မြို့ဆေးရုံတင်မလဲ။ အဘကျော်ကို အရွတ်

ခိုင်းပြီး အဆိပ်ချလိုက်ရင်ပြီးရော” ဟုဆိုလျှင် ဆရာကျော်က “အေးကွဲ့၊ ဟုတ်သဟ၊ ပြီးရင် အဲသည်ဘုတ်အုပ်ကလေး အဘပေးဟေ့၊ ကူးရ မှတ်ရ အောင် ဟာကိုး” ဟု ဆိုလေ၏။

“ဟော... လာဘ်ပွင့်စေရန်တဲ့” “ဘာလဲဟ လာဘ်ဆိုတာ” ဟု ခိုင်ကြီးက မေး၏။ ဖဲသမား ဖိုးထွေးက “ဟ လာဘ်ဆိုတာ ခွန်ဆိုရင် စား၊ ကိုးဆိုရင် လျော်ပေါ့ဟ” ဟု လူတတ်လုပ်ကာ ရှင်းပြ၏။ ပို၍ ရှုပ်ကုန်လေပြီ။ ဆရာကျော်က “လာဘ်ဆိုတာ ငွေဝင်တာကို ပြောသာဟ” ကြာသန်းက “ဗျို... ငွေဝင်သယ် ဟုတ်လား၊ ငွေဝင်အောင် အဲသလိုလုပ်လို့ရသလား” ဟု အားတက်သရော မေး၏။ သူမှမဟုတ် တစ်ရွာလုံး ငွေသည် သည်းခြေကြိုက်၊ နားရွက်မခတ်ဘဲ ဖိုးခွေး စာဖတ်သံကို နားဆင်၏။ “လင်ပန်းထဲတွင်တဲ့ လက်ပံ လေးရွက်၌ လဖက်လေးပုံ ပုံကာ ဘယ်လက်ဖြင့် မပြီး လပြည့်နေ့ နံနက် (၉)နာရီခွဲတွင် ရှင်သီဝလိဂါထာ (၉) ခေါက် ရွတ်၍ ဘုရားကပ်ရမတဲ့”

ဤကား မကြွက်တို့၊ မဖွားစိန်တို့ အလှည့်တည်း။ “ရှင်သီဝလိ ဂါထာဆိုသာ ရွတ်ပြဦးဟေ့” ဟု ဆိုကာ စာပေမတတ်သဖြင့် နှုတ်တက်ရွရွ သင်ယူကြ၏။ အရက်ပုလင်း အစိမ်းရောင်တွင် ကျောက်စရစ် (၉) လုံးထည့်၊ နှင်းဆီပွင့် စိုက်ကာ ငွေဝင်စေသောနည်း၊ ရွှေတိဂုံနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးပုံတော် ကက်ကင်းဓာတ်ဖြင့် ငွေဝင်စေသောနည်း၊ ဓာတ်တူနာမ်တူ ငွေကို ယူသော နည်း’ တို့ကို ဝိုင်းကာ အံ့ကာ နှုတ်တက်ရွရွ ကျက်မှတ်ကြ၏။ ဖဲသမား ဖိုးထွေး၊ ခိုင်ကြီး၊ ဈေးသည် ကြာသန်းတို့ကား အကဲဆုံးပင်တည်း။

ဆရာကျော်ကား “အရ တော်လေစွ၊ ဤဆွေးနွေးပွဲကို တက်ရကျိုး နပ်လေစွ။ ဤဘုတ်အုပ်ကို လေ့လာရသည်မှာ အကျိုးထူးလေစွ” ဟု တတွတ်တွတ် ရွတ်ဆိုနေလေ၏။

“ဟော... အန္တရာယ်ကင်းစေတဲ့ မန္တန်တဲ့၊ ထောင်က လွတ်စေ

သတဲ့၊ အချုပ်အနှောင် မခံရဘူး၊ စီးပွားရေးကောင်းအောင်၊ အန္တရာယ်တွေက လွတ်အောင် ‘ဥမြဲ ဥမြဲ’ ဆိုပြီး အကြိမ်တစ်ထောင် ရွတ်ရမတဲ့၊ အဲဒီ ‘ဥမြဲ’ ဆိုတာ သီဝ ပိဿနိုး ဗြဟ္မာတို့ စောင့်တဲ့ မန္တာန်တဲ့” ဟု ဖိုးခွေးက စာအုပ် လှန်ကာ ဖတ်ပြန်သော် ထန်းသမားငပိန်က ‘ဥမြဲ’၊ ယာသမား မြို့မောင်က ‘ဥမြဲ’ ဟူ၍ တီးတိုးလိုက်၍ ရွတ်နေကြကုန်၏။

အခင်းတကာ ဝင်ခိုး၍ သူကြီးအိမ် မကြာခဏရောက်ကာ ရှင်းရ သော အောင်ရှုံကလည်း “ဟန်ကျပြီ၊ ဒီတစ်ခါတော့ သူများအခင်း ဝင်ခိုးရင် ‘ဥမြဲ’ ရွတ်လိုက်ရင် ဘယ်သူကြီးအိမ်မှ ရောက်တော့မှာမဟုတ်ဘူး။ အကျိုးထူး ပေးတော့မဟ” ဟု စိတ်က ကြံ၏။

ငပိန်က “အဘ အဲသည် ‘ဥမြဲ’ ဆိုသာ ရွတ်ရင် ဟိုတစ်လောက ပြောတဲ့ ဂြိုဟ်သားဆိုလား၊ ငရဲသားဆိုလား၊ ဂုဗ္ဘာန်ဆိုလား၊ အဲသဟာတွေ နိုင်သပေါ့လေ ဟုတ်လား”

“အေးလေကွာ... နာနာ ဥပ္ပဒ္ဒဝေါ နိုင်သယ်ဆိုမှတော့ မင့်ဂုဗ္ဘာန် ဆိုသာလောက်တော့ အပျော့ပေါ့ကွ၊ ရွတ်ကြကွေ့၊ လုပ်ကြကွေ့၊ ဖတ်ကြကွေ့၊ ဒီဘုတ်အုပ်ထဲကအတိုင်း မှန်မှန်ကန်ကန်သာလုပ်၊ ငွေလည်း အလုပ်မလုပ်ဘဲ တောင်ဝင်သယ်ဆိုပဲ၊ ပြီးတော့ ကပ်ဘိ၊ လည်ထောက်၊ ပင်းသကား၊ အိုကွာ ကုန်ကုန်ပြောမယ် ထောင်တန်းတောင် ကြောက်စရာ မလိုတော့ဘူးကွ။ ကိုယ်တွေ့ဆိုပဲ၊ အတော်ထူးတဲ့ ဘုတ်အုပ်ပါကွာ၊ ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါးလည်း နင်နေငါသွားပဲ ပျောက်သွားသတဲ့၊ တို့ရွာကတော့ကွာ အကျိုးထူး ပေးတော့ မှာဟ” ဟု ဆရာကျော်က ရှင်းလင်းပြလေ၏။

“ဟော... ဘိုးတော် ဓာတ်စီးပြီး ရောဂါ ကုသသယ်ဆိုပဲ၊ ဟော သည်မှာ ပုံတွေပါသဗျ” ဟု ဖိုးခွေးအသံ ကြားရပြန်၏။ “ဘိုးတော်ဆိုတာ တို့လို မိန်းမတွေတောင် စီးသကိုး” ဟု ဒေါ်ရွှေစာက ပုံကြည့်ပြီး ရေရွတ်

လိုက်လေ၏။ အမဲပေါ်သောကိုက်စိန်က “လိပ်စာမှတ်ထားဟေ့၊ ရောဂါများ ဖြစ်ရင် ခိုင်ကြီးကို စရိတ်ကလေး ဘာလေး ပေးပြီး ရေမန်းလေး ဘာလေး အတောင်း လွှတ်ရအောင်” ဟု အားတက်သရော ပြော၏။

ရွာသူရွာသားတိုင်းပင် အားတက်ရွှင်လန်းကြကုန်၏။ နွားကျောင်း ဆိတ်ကျောင်းသော မျိုးငြိမ်း၊ ဖိုးဆိတ်၊ စိုးသန်းတို့သည်ပင် ထိုမန္တန်ကို နှုတ်တိုက် သင်ကြားကြကုန်၏။ ဒေါ်ချင်းမတို့ အမျိုးသမီးတစ်သိုက်ကား လာဘ်ဝင်စေသော ဂါထာ၊ အဆောင်ယတြာတို့ကို အထစ်အငေါ့မရှိ လေ့လာ ဆည်းပူးကြကုန်၏။ စာပေ မတတ်ခဲ့သော်လည်း တတွတ်တွတ် အာဂုံ ဆောင်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြကုန်၏။

ဆရာကျော်က “တို့မြန်မာပြည်မှာ လူဖြစ်ရတာ ကုသိုလ်ပဲဟ၊ ဘာမှကြောက်စရာမလိုဘူး။ မကောင်းရင်ပယ်၊ ကောင်းရင်ကယ်မယ့် သိကြားမင်းရှိတယ်။ ဟော ဟောဒီစာအုပ်ထဲက ဘိုးဘိုးအောင် ဘိုးမင်းခေါင် မျက်နှာလွဲမနေဘူးဗျ၊ တွေ့တယ်မှတ်လား။ ဘုတ်အုပ်ထဲမှာ မိန်းမတွေ ကိုတောင် ဝင်ပူးပြီး ဆေးကုပေးသတဲ့။ ရှင်အဇ္ဇဂေါဏရှိသဲ့ တို့တိုင်းပြည် တစ်နေ့တော့ ရွှေမိုးငွေမိုး ရွာဦးမှာ” ဟု ပြောရင်း ထိုမဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကို သူ့အိမ်သို့ လေ့လာကုသစီရင်ရန် သိမ်းယူသွားလေတော့၏။

ရွာသူရွာသားတို့လည်း မီးခွက်ကိုယ်စီဖြင့် မိမိတို့အိမ်ရာ အသီး သီးသို့ ပြန်ကြလေကုန်၏။ ဈေးသည် ကြာသန်းသည် အိမ်သို့ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ပုံတော်မျှပင် မရှိသော ဘုရားကို အကြိမ်ကြိမ် ဦးချနေလေ၏။ သူ၏ဇနီးကား ပါးစပ်မှ တတွတ်တွတ် တံတွေးစင်အောင် ရွတ်နေလေ တော့၏။ ထန်းသမား ငပိန်သည် ဇနီးဖြစ်သူနှင့် တိုးတိုးကြိတ်ကြိတ် တိုင်ပင်၏။ ယာသမား မြို့မောင်ကား နံနက်လင်းလျှင် ဈေးသို့ သွားကာ လိုအပ်သည်များ ဝယ်၍ လာဘ်ဖွင့်ရန် အကြံကြီး ကြံနေလေ၏။

နောက်နေ့နံနက်လင်းသော် ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့သည် ယခင် အတိုင်းပင် စိတ်လက်ကြည်သာစွာ ဟင်းရွက်ခူး၊ ထင်းခွေ၊ ယာထွန်၊ နွားကျောင်း၊ ဆိတ်ကျောင်း လုပ်ငန်းခွင်အသီးသီးသို့ ဝင်ကြကုန်၏။ ထန်းပင်ပေါ်မှ ငပိန်သည်လည်းကောင်း၊ ယာထွန်နေကြသော မြို့မောင်၊ စိန်လှတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂြိုဟ်သား ဂုဗ္ဘာန်တို့၏ ရန်မှ ကင်းဝေးစေရန် 'ဥမ်... ဥမ်' ဟူ၍ တစ်တောလုံး ညံအောင် ရွတ်ကြသည်မှာ မိုးဦးကျ ဖားများ အော်သကဲ့သို့ ရှိ၏။ ဆိတ်ကျောင်းသော သာစိန်သည် တောနက်နက်သို့ ရောက်လျှင် 'ဟဲ့... ဆိတ်' ဟုမအော်မူဘဲ 'ဥမ် ဆိတ်... ဥမ်ဆိတ်' ရွတ်ကာ နေလေတော့၏။ နွားကျောင်းသော မိုးထိန်သည်လည်း 'ဥမ်... ဟဲ့... နွား ဟာလေ' ဟူ၍ နွားများကို ငေါက်ငမ်းလေ၏။ အောင်ရုံနှင့် ခိုင်ကြီး တို့သည်လည်း 'ဥမ်' အကြိမ်တစ်ထောင်ရွတ်ကာ ယနေ့ မည်သူ့ပဲစိမ်းငုံခင်း၊ ပြောင်းခင်း ဝင်ခိုးရမည်နည်းဟုတွေးကာ တောသို့ထွက်လေ၏။

ထန်းသမား လှစိန်၏ တဲတွင်ကား အစိမ်းရောင် အရက်ပုလင်း ထဲတွင် ကျောက်စရစ်ခဲ (၉) လုံးဖြင့် နှင်းဆီအနီတစ်ပွင့် စိုက်ထားသည်ကို တွေ့မြင်ရပေအံ့။ ဈေးသည် ကြာသန်းကား ငါးကျပ်တန် တစ်ဆယ်တန် စသော ငွေစက္ကူများကို ဖင်ပြန်ခေါင်းပြန်ကပ်ကာ 'ဓာတ်တူ နာမ်တူ ငွေကိုယူ' ဟူသော အစီအရင်ဖြင့် လာဘ်ခေါ်နေပေ၏။ သူကြီးမင်း၏ ဘုရားစင် ထက်တွင်ကား လင်ပန်းထဲ၌ လက်ပံလေးရွက်ခင်းကာ လက်ဖက်လေးပုံ ပုံပြီး လာဘ်ဖွင့်လေသည်။ ယာသမား မြို့မောင်၏ အိမ်ခေါင်းရင်း ထရံ ထက်တွင် ရွှေတိဂုံနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ပုံတော်တို့သည် ကက်ကင်း ဓာတ်ဖြင့် ယှဉ်တွဲ၍ သီတင်းသုံး စံပယ်နေချေ၏။

ဒေါ်ချင်းမနှင့် ဒေါ်ရွှေစာတို့ အမျိုးသမီးတစ်သိုက်သည်လည်း သစ်ရွက်သစ်ခက်ကိုယ်စီ ရှာကြိပ်နုဆင်ကြသည်မှာ လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်

ကြီး၏ နန္ဒိသေနပျို၌ လာရှိသော “အုန်းလည်းညွန့်ပေါ်၊ ကံကော်ညွန့်ဖြာ၊ နေဇာညွန့်ထွား၊ ချယားညွန့်ဝေ၊ သပြေသီးဒန်း၊ ညွန့်လန်းလန်းတည့်၊ ပန်းခုနစ်မြိတ်၊ ပရိတ်တော်ရေ၊ ငှဝေပန်ဆင်” ဟူသော စာချိုးအတိုင်း သောသောရုတ်ရုတ်မျှ ရှိနေချေ၏။

“ဟဲ့ ကောင်မ... ရွှေစာ၊ ညည်းတို့အိမ်မှာ ဒန်းညွန့်ရှိသေးသလား၊ ငါ့ဆီမှာတော့ ဝါးညွန့်တွေ ပိုနေသယ်။ လိုချင်ရင် လာယူလှည့်” ဟု မချင်းမ က လောကွတ်ပြု၏။

ဆရာကျော်ကား ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ မသင်ခဲ့ရသော အတတ် ပညာတို့ တိုးကာ ပညာစုံလေပြီ။ ယခင်က မလေ့လာခဲ့ဖူးသော လောကုမ္မာ၊ ဆေးနည်းတို့၊ ဗေဒင်အလွယ်ဟောနည်း စသည်တို့ကို အဖန်ဖန် ဖတ်ရှု နေလေတော့၏။ ဆေးနည်းတိုများကိုလည်း ခဲတံ တံတွေးဆွတ်၍ကူးကာ ရွာသူရွာသားများရောဂါဖြစ်လျှင် ကုသနိုင်ရန် ကြံဆနေ၏။ ပါးစပ်မှလည်း “အတော်ဟန်ကျတဲ့ ဘုတ်အုပ်ပဲ။ အကျိုးထူးပေးမယ့် ဘုတ်အုပ်ပဲ” ဟု တဖွဖွချီးမွမ်းကာ ခေါင်းအုံးအောက်တွင်ထား၍ အိပ်၏။

ရွာသူရွာသားများလည်း ဘေးရန်အပေါင်းကို ကာကွယ်နိုင်မည့် အဆောင်ကောင်း၊ လာဘ်ဝင်စေသော အဆောင်ကောင်းတို့ အားကိုးဖြင့် ထူးခြားလာမည့်အခြေအနေကို ထိုနေ့မှစ၍ မျှော်လင့်စောင့်စားနေကြကုန်၏။

ဤမည်သော ‘ဆန်းကြယ်ပွေလီ အတိဂမ္ဘီရ လောကီပညာ’ မဂ္ဂဇင်းတော်ကြီးကို ဖတ်ရှုလေ့လာမိပြီးသော အဖို့ကာလ၌ သစ်ပုလွေကုန်း၊ ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့သည် တစ်နေ့တခြား စိတ်ချမ်းသာခြင်းသို့ တစ်ဖန် ပြန်၍ ဆောင်ကြလေကုန်သတည်း။

၁၉၉၈၊ ဇန်နဝါရီ၊ ဇောတိသထေဒမဂ္ဂဇင်း

နဂါး ဂဠုန်တွေက လွန်ပျော်ဖြူး

ဒီကနေ့ ရွာထဲမှာ အသုဘရှိတယ်။

ကြေးစည်သံကြားတယ်ဆိုရင် ရွာထုံးစံပဲအတိုင်းပဲ အမျိုးသားတွေက အင်္ကျီမပါတဲ့ ပခုံးပေါ်မှာ ပုဆိုးပိုင်းကလေး ခေါက်လျက်တင်လို့၊ အမျိုးသမီးတွေက တဘက်စောင်ကလေးတွေ ခေါင်းပေါ်တင်လို့ ရောက်လာကြစမြဲပဲ။ မေးကြမြန်းကြ၊ လုပ်စရာကိုင်စရာရှိရင် ဝိုင်းကူလုပ်ကြနဲ့၊ မျက်နှာကြီး ငယ် မခွဲကြပါဘူး။ နာရေးကိုး။

အဲ... သူတို့ထက် ဝီရိယကောင်းတာက ကိုကံလုံတို့ ညီအစ်ကိုပဲ။ ကိုကံလုံက လူမမာအခြေအနေမကောင်းလို့ 'ရွှေတစ်နေ့ ငွေတစ်နေ့' တဲ့ဆိုရင် ညအိပ်စောင့်တဲ့တာဝန်က သူ့တာဝန်။ ကိုကံလုံက မုဆိုးမမိခင်ကြီး ဒေါ်စိန်မိနှင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြတာ။ ရွာအနောက်ပိုင်းမှာနေတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ထန်း တစ်ပင်တလေမှလည်း မရှိဘူး။ စိုက်ပျိုးစားစရာ ယာကလေး တစ်ကွက်တလေမှလည်း မပိုင်ဘူး။ ပဲပေါ်ချိန် ပဲနုတ်၊ ပြောင်းပေါ်ချိန် ပြောင်းရိတ်၊ တစ်ခါတလေ သူရင်းငှားလိုက်လုပ်၊ ရာသီချိန်မဟုတ်ရင်

သက်ကယ်ရိတ်ပြီး သားအမိနှစ်ယောက် သက်ကယ်ပျစ်စားကြတာပဲ။ သားအမိနှစ်ယောက်တည်းဆိုတော့ ဆာလို့လည်း ငိုတောင်း ရယ်တောင်းမယ့် ကလေးမရှိလို့ လူမကြားဘူး။

ညီဖြစ်တဲ့ ကိုကံယုံကတော့ ခွေးတစ်ဟောင်လောက်ပဲဝေးတဲ့ တောင်ဘက်ရွာမှာ အိမ်ထောင်ကျတယ်။ ကိုကံယုံငယ်ငယ်က အစားအသောက် ချို့တဲ့ခဲ့လို့ထင်ရဲ့။ ဗိုက်ပူနံကားလေးနဲ့ဆိုတော့ 'နံကား... နံကား' နဲ့ ဝိုင်းခေါ် ကြတာ အမေပေးတဲ့ ကံယုံ ပျောက်ပြီး နံကား အမည်တွင်ခဲ့တာ ကလေး သုံးယောက်ရတဲ့ အခုအချိန်ထိပဲဆိုပါတော့။ သူလည်းပဲ ချောင်ချောင် လည်လည်တော့ မဟုတ်ရှာပါဘူး။ သူရင်းငှားအလုပ် လုပ်ကိုင်ကျွေးတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ တောရွာထုံးစံ မငတ်ရင် ပြီးတာပဲ။ ဘယ်သူ့အိမ်မှလည်း ထူးပြီး စားရသောက်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း မပူကြပါဘူး။ စားဖို့ အတွက် အလုပ်လုပ်နေကြတာဖြစ်ပေမဲ့ ဖြစ်သလိုစားပြီးရင် 'ပြီးပြန်ပေါ့ တံစံနပ်ဟဲ့၊ ဆရာသမားမိဘဂုဏ်ကျေးဇူးနဲ့' လို့ ထမင်းလုံးစီဖို့ ပက်လက် လှဲရင်းကနေ ရွတ်လိုက်ကြသေးရဲ့။

ကိုကံယုံ အဲ... ကိုနံကားလည်း ကြားရင် ကြားတဲ့အရပ်ကနေ ပြေးလာတာပဲ။ လုပ်လက်စအလုပ်ကို နောက်ဆံတင်းမနေတော့ဘူး။ မိန်းမနဲ့ ကလေးတွေ ဘာပဲစားနေခဲ့နေခဲ့ မမှုဘူး။ သူတို့ဟာသူတို့ တောအလှေ့ မငတ်အောင် ရှာကြံစားကြလိမ့်မယ်။ သူပူတာက သေသူ့ကိစ္စမှာ သူ ဝင်မနဲ့ လိုက်ရမှာကိုပဲ။

သူလည်း ရောက်တာနဲ့ လုပ်စရာရှိတာ ဝိုင်းကူလုပ်တာပဲ။ ကိုင်သူ မရှိတဲ့ အလောင်းကောင်ကို သူတို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ပဲ ရေချိုးပေးတယ်။ အလောင်းစင် ပြင်တယ်။ သေမဏ္ဍပ် ထိုးတယ်။ မသာရှင် မျက်နှာမငယ် စေရဘူး။

လုပ်စရာကိုင်စရာရှိတာ အေးသွားတော့မှ ကိုနံ့ကားက မသာရင်ဆီ သွားပြီး “လုပ်ဗျို့ ကိုရင်... ပေးပေး ငွေရှစ်ရာလောက်၊ ဆိုင်း ငှားချေရအောင် ဟာကို” လို့ ပိုက်ဆံတောင်းတယ်။ မသာရင် ကိုဘထွန်းက “ဟာကွာ၊ မင်းရဲ့ဟာ ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက်နဲ့ အလုပ်ပိုပါသယ်။ သေတဲ့သူ သေပြီပဲ။ ဘာလုပ်အောင်ဟာကို ဆိုင်းငှားနေရမတဲ့” “ဟာ... ခက်လိုက်သာ ကိုရင်နယ်၊ ဒါ ရွာထုံးစံပဲ။ ကိုရင်မိန်းမက ရဟန်းအစ်မ၊ ကျောင်းအစ်မလေ။ သာမန်လူမှ မဟုတ်သာ။ ဆိုင်းကလေးနဲ့မှ စိုပြည်တော့မပေါ့။ လုပ်ပါ ကိုရင်ရာ တတ်နိုင်ရဲ့သားနဲ့။ ဂုဏ်အပျက်မခံစမ်းပါနဲ့။ ပေါက်တောဆိုင်းကို ကျုပ် ရှစ်ရာနဲ့ရအောင် ငှားခဲ့မယ်” ပြောပြောဆိုဆို ကိုနံ့ကား အသုဘဆိုင်း ပြေးငှားတော့တာပဲ။

ကိုကံယုံကတော့ ရွာကလူတချို့နဲ့ ခေါင်းရိုက်ဖို့ ပျဉ်ရှာတယ်။ ပြီးတော့ ခေါင်းစပ်တယ်။ သူ့အနားမှာ လူငယ်တွေ ဝိုင်းလို့။

“ဘကံ ကျုပ်တို့ကော သိုင်းနင်းမဗျို့”

“အေးပေါ့ဟ၊ မင်းတို့လို နောက်တက်ကာလသားတွေကိုမှ သင် မပေး ဘယ်သူ့သွားသင်ရမတဲ့။ ကြည့်ထားကြ၊ လုပ်ပုံကိုင်ပုံကို။ တစ်နေ့ ဘယ်သူမဆို ဒီလမ်းက ရှောင်ကွင်းလို့မရဘူးကွ” လို့ လက်ချာရိုက်တယ်။ ရောင်စုံပန်းလိပ်စက္ကူကိုလည်း ခေါက်ခေါက်ပြီး ကတ်ကြေးတစ်လက်နဲ့ ညှပ်လိုက်တာ ပန်းပွင့်လေးတွေ၊ ရေအိုးလေးတွေ၊ မှန်ကူတုံးလေးတွေ၊ အဝိုင်း လေးတွေ ရလာတယ်။ ခေါင်းပေါ်ကိုတော့ ခရမ်းရောင် ပန်းစက္ကူကို အောက်ခံ ခံကပ်ရင်း အနားကထိုင်နေတဲ့ ခိုင်ရွှေတို့၊ ငမြင့်တို့ကို “ကြည့်ထား၊ ဟောဒါက ဒီလိုအခန်းကန့်၊ ဒီရေအိုးက ခေါင်းရင်းက ကပ်၊ ဒီပန်းအိုးက ခြေရင်းက ကပ်၊ ဒီအပွင့်က ဒီနေရာ၊ ဟိုမှန်ကူတုံးက ဟိုနေရာကပ်ဟေ့” နဲ့ သင်ပြရင်း ခေါင်းတလားကို အလှဆင်နေတယ်။ စိတ်ဝင်စားတဲ့ ကာလသားတွေက

ကော်ကပ်ပြီး ကိုယ်တိုင်ဝင်အလှဆင်ကြတာပဲ။ အနာဂတ်မှာ လက်ဆင့်ကမ်း အမွေယူရမယ့်သူတွေဟာကိုး။

တောတိုင်တော့လည်း ကိုကံလုံပါပဲ။ နန္ဒင်းရေစိမ်ထားတဲ့ ဆန်ကလေး လက်တစ်ဆုပ်ကို 'လုပ်တိုင်း' ရောက်တော့ ကျွဲပက်လိုက်တယ်။ "ဒီနေရာမှာ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ အရိယာသူတော်စင်တို့ရဲ့ ဓာတ်တော်မွေတော်များရှိရင် ဖယ်ရှားတော်မူပါဗျာ။ သွားလေသူ မအေးခင်အတွက် မြေတစ်နေရာ တူးခွင့်ပေးပါ။ နောက်မလာတော့ပါဘူး" လို့ ပါးစပ်ကပြောတယ်။ သူနဲ့ပါလာတဲ့ ခိုင်ရွှေက သူ့လုပ်ပုံကိုပုံတွေကို သေသေချာချာ မှတ်သားနေတယ်။ ပြီးတော့ နှစ်ယောက်သား ကျင်းတူးကြတော့တာပဲ။

အဲဒီ တောတိုင်တဲ့ကိစ္စပြီးရင် အသုဘအိမ်ပြန်ပြီး သက်ပျောက်ဆွမ်းလေးဘာလေး သွပ်၊ သေသူအတွက် ကုမ္ဘီထမင်းထုပ်၊ ပါးစပ်ထဲ အကြွေစေ့ တစ်စေ့ ကူးတို့ခ ထည့်၊ ကျန်ရစ်သူ သားမြေးတို့ရဲ့ ကိုယ်တိုင်း ကိုယ်ထွာထည့်ဖို့ အမှတ်တရ သတိလည်းပေး၊ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ဦးဆောင်လုပ်တတ်တယ်။ တစ်ချက်မှ မလစ်လပ်စေရဘူး။ ခြေမကြိုး၊ လက်မကြိုး ချည်ဖို့ကအစ မမေ့ဘူး။ အချိန်ပိုနေရင်လည်း အသုဘမေးလာတဲ့ပရိသတ်ကို ဒိုင်ခံစကားပြောတော့တာပဲ။

ထမင်းတစ်အိုးချက်လောက်ကြာတော့ ပေါက်တောဆိုင်း ရောက်လာတယ်။ အရိပ်ကောင်းတဲ့ ကုက္ကိုပင်ကြီးအောက်မှ တထိထိတကျမ်ကျမ်နဲ့ လက်စွမ်းပြတော့တာပဲ။ မျောက်မင်းအူသံ၊ တေဘုမ္မာ၊ ဘဝသံသရာ စတဲ့ သီချင်းတွေအပြင် သီချင်းကြီးလည်း မနေရ၊ ကာလပေါ်လည်း မချန်၊ 'ဘယာနက' ရသမြောက်အောင် အဆိုတော်က အသံဝါကြီးနဲ့ ခွဲခွဲပြစ်ပြစ်ဆိုတော့တာပဲ။ ကလေးတစ်သိုက်ကတော့ ဆိုင်းဝိုင်းနားမှာ အုံလို။ ကိုနံကားက ဆိုင်းဆရာတွေအတွက် လက်ဖက်၊ ကွမ်း၊ ဆေး၊ ရေပူချမ်း

ကမ်းလှမ်းရင်း တပြုံးပြုံးနဲ့။ သူ ငှားလာတဲ့ ဆိုင်းလက်သံနဲ့အညီ ခြေလှုပ် လက်လှုပ် ဖြစ်နေပြီ။

သိပ်မကြာဘူး၊ လူစုံချိန်လောက် မှန်းပြီး လမ်းထိပ်ကနေ “အေ... မိခင်ရေး... ပြောလိုက်ပါ့အေ...” ဆိုတဲ့ ဆွဲဆွဲငင်ငင်အော်ငိုလိုက်တဲ့ ဒေါ်စိန်မိုရဲ့ အသံကို ကြားရတော့တာပဲ။ လူမမြင်ရသေးဘူး၊ အသံကို အရင်ကြားလိုက် ရတယ်။ အရင်းမရှိ အဖျားမရှိ။ ဘယ်သူ့ကို ပြောလိုက်ရမှန်းမသိ။ ဒါပေမဲ့ သူက ဘယ်သူသေသေ အဲသလိုပဲ ငိုနေကျ။ သေသေချာချာ တွေးကြည့် ပြန်တော့လည်း သူငိုပုံက အဓိပ္ပာယ်ရှိနေပြန်ရော။ ပြောပြောငိုငိုနဲ့ ဒေါ်စိန်မိုက အလောင်းစင်ရဲ့ ခြေရင်းမှာ ထဘီရင်လျားနဲ့ ဝင်ထိုင်တယ်။ ပခုံးပေါ်ပါလာတဲ့ ညစ်ထေးထေး တဘက်စုတ်ကလေးနဲ့ မျက်ခမ်းစပ်နေတဲ့ သူ့မျက်ခမ်းတိုက ထွက်လာတဲ့ မျက်ရည်ကို သုတ်လိုက်ပြန်တယ်။

“အေ... မိခင်ရေး... ပြောလိုက်ပါ့အေ...” သူ ဆွဲဆွဲငင်ငင် ငိုလိုက် ပြန်တော့ အငိုရပ်ပြီး ဝေယျာဝစ္စလုပ်နေတဲ့ အိမ်သူအိမ်သားတွေပါ ‘ငိုအား ကောင်းလာပြီး မျက်ရည်ကလေး လည်လာတယ်။ နှာရည်ကလေး ယိုလာတယ်။ ရွာဆိုတော့ အမျိုးရယ်လို့မှမဟုတ်ဘူး။ ရွာဆွေရပ်မျိုးပေါ့လေ။ ဘယ်သူ့ အသုဘမဆို ဒေါ်စိန်မို ရောက်လာမြဲ။ ငိုစမြဲ။ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေ ပုံပမာခင်းပြီး ငိုချင်းရည်အသံနဲ့ ငိုနေလိုက်တာ ရွှေဘိုတင်မောင်တို့၊ အောင် မောင်းကြီးတို့ အရုံးပေးရလောက်တယ်။

“မိခင်ရေး... ညည်းနဲ့ ငါ ကိုဘဒင်တို့အကွက် ပြောင်းရိတ်တုန်းက ပေါ့အေ။ ကိုသာရင် ထန်းရည် မူးလာပြီး ဆွဲလားရမ်းလားလုပ်တာ ပြော မထွက်ဘူး ကောင်မရယ်” ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေ ပြောဆိုငိုနေတော့ ဘေးက ပရိသတ်က ငိုရခက် ရယ်ရခက်ပဲ။ ဒါ သူ့ခလေ့ပဲ။ သူကတော့ ပြောစရာရှိရင် ပြောပြီး ငိုမှာပဲ။ တစ်ရွာလုံးကလည်း သူနဲ့ ကင်းခဲ့တာမှ

မဟုတ်ဘဲကိုး။ ကိုသာရင်ဆိုတာ မျက်နှာမထားတတ်တော့ဘူး။ ဒေါ်စိန်မို အနား မယောင်မလည်ကပ်သွားပြီး ဆေးလိပ်ခွက်ထဲက မီးခြစ်ကောက်၊ ဆေးလိပ်မီးညှိသလိုလိုနဲ့ “မယ်ဂျိုးအို... ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျား တခြားဇာတ်လမ်း ရှာငိုနော်၊ ပိန္နဲပင်တော့ ဆွဲမထည့်နဲ့” တဲ့။ လေသံခပ်အုပ်အုပ်နဲ့။

ဒေါ်စိန်မိုကလည်း အငိုမရပ်ဘူး။ ဆိုင်းကလည်း သီချင်းတစ်ပုဒ်ပြီး တစ်ပုဒ် အတီးမရပ်ဘူး။ ထမင်းကျွေးချိန်ကျမှပဲ ခဏနားတယ်။ ရွာနီး ချုပ်စပ်က လူတွေ ကုန်သလောက်ရှိတော့ ဒေါ်စိန်မိုလည်း မျက်ရည်ကလေး သုတ်ပြီး ထမင်းဝင်စားတော့တာပဲ။ စားပြီးရင် ဆေးထားတဲ့လက် မခြောက် သေးဘူး။ ထပ်ငိုလိုက်ပြန်တယ်။ သူတို့သားအမိတွေကတော့ ရက်လည်တဲ့ အထိ ဒီအိမ်က ပြန်မှာမဟုတ်ဘူး။ စားလိုက်သောက်လိုက်၊ ညအိပ်လိုက်၊ လုပ်စရာရှိတာ ကူပြီးလုပ်လိုက်နဲ့ ခုနစ်ရက်စေ့အောင် နေကြတယ်။ ကိုနံကား လည်း ရွာမှာကျန်ခဲ့တဲ့ သူ့ကလေးတွေနဲ့ မိန်းမကို သတိမရဘူး။ အသုဘ မချခင်ကတည်းက သိုင်းနင်းမယ့်အဖွဲ့နဲ့အတူ မီးကုန်ယမ်းကုန် မူးနေကြပြီ။

ညနေစောင်းလာတော့ ကိုကံလုံနဲ့ ကိုနံကား ညီအစ်ကိုဦးဆောင်ပြီး အသုဘချဖို့ ပြင်တယ်။ ရှေ့ဆုံးက ကြေးစည် တီးတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေ သုသာန်ကြွသွားနှင့်ကြပြီ။ ခေါင်းရဲ့ခြေရင်းက ကိုကံလုံ၊ ခေါင်းရင်းကတော့ ကိုနံကား။ လူငယ်တွေက ဘေးကနေ ဆိုင်းချက်နဲ့အညီ ပခုံးပေါ်ထမ်းရင်း သိုင်းနင်းကြတယ်။ ခေါင်းရဲ့နောက်ကတော့ ဒေါ်စိန်မိုက ငိုချင်းသည်။ သေသူ ဒေါ်အေးခင်ရဲ့သားသမီးနဲ့ ယောက်ျား ကိုဘထွန်းကတော့ မျက်ရည် ကလေး စမ်းစမ်း စမ်းစမ်းနဲ့ ပါးစပ်ကတော့ တွတ်တီးတွတ်တာပြောလို့။ ဒါပေမဲ့ ဒေါ်စိန်မိုရဲ့ အသံကသာ တစ်ချက်တစ်ချက် နောက်က ပါလာတဲ့ ဆိုင်းသံကို ဖောက်ဖောက်ပြီး ပေါ်ထွက်လာတယ်။ “အေ... မိခင်ရေ... ပြောလိုက်ပါ့အေ...” ပဲ။

ဆိုင်းက ယဉ်ယဉ်ကလေးတီးရင် သိုင်းနင်းတဲ့အဖွဲ့က တောင်ယိမ်း
 မြောက်ယိမ်းရုံပဲ။ ဆိုင်းက ခပ်ကြမ်းကြမ်းတီးရင်တော့ ပခုံးပေါ်ထမ်းထားတဲ့
 ခေါင်းကို မြှောက်ကာ မြှောက်ကာ ကစားလိုက်ကြတာ။ အထဲက ကမ္ဘာ့ဌာန
 ကောင်က 'ဂလုတ် ဂလုတ်' နဲ့ နေတာပဲ။ မူးမူးနဲ့ဆိုတော့ ခြေလှမ်းက
 ရွေ့ကို မရွေ့ဘူး။ သိုင်းနင်းတဲ့အဖွဲ့သားတွေ အားလုံး မူးနေကြတာ။ တစ်ခါ
 တစ်ခါ ပါးစပ်က 'ချ... ချ....' နဲ့ တိုင်ပင်ခေါ်ပြီး ကစားလိုက်ကြသေးရဲ့။
 နောက်က လိုက်ပို့တဲ့ ပရိသတ်က နေပူထဲမှာ စိတ်ပျက်လှပြီ။ ဥက္ကဋ္ဌက
 "ဟ... ကံလုံတို့၊ နံကားတို့ရဲ့ မြန်မြန်လှမ်းကြပါဟ" လို့ သတိပေးယူရတယ်။
 ကိုနံကားက ရေချိန်လွန်နေပြီ။ "ဖြည်းဖြည်းပေါ့ သူကြီးရာ၊ မလောစမ်းပါနဲ့။
 တမလွန်က ဒေါ်အေးခင် ပျော်ပျော်ကြီး ကစမ်းပါစေ။ ကျုပ်တို့ရော
 ခင်ဗျားရော တစ်နေ့ ဒီလမ်းသွားရမှာ။ အားရအောင် ပျော်ပါစေ။ အဲ...
 ခင်ဗျားသေရင်တော့ သင်္ချိုင်းကို နှစ်လမ်း သုံးဖဝါးတည်းနဲ့ အရောက်
 ပို့ပါ့မဗျား" လို့ ပြန်ပက်တယ်။ ဥက္ကဋ္ဌလည်း မူးနေတဲ့ သိုင်းနင်းအဖွဲ့ကို
 စကားပြိုင်မပြောနိုင်ဘူး။ ဒီနေရာမှာတော့ သူတို့ကလည်း ဥက္ကဋ္ဌရယ်လို့
 ကြောက်နေမှာမဟုတ်ဘူး။

ဆိုင်းကလည်း တီးလုံးပြောင်းပြန်တယ်။ "ဖိုးသာအောင်ရေ...
 ဗျို... ဗျို... ကောက်စိုက်ကို လိုက်မလား လိုက်မလား..." လို့ ဆိုတယ်။
 အဲဒီသီချင်းဆိုရင် ကိုကံလုံတို့အဖွဲ့ အကြိုက်ပဲ။ 'ထဘီတိုတို အောက်နား
 ကလေ' ဆိုတဲ့ အပိုဒ်ရောက်ရင် ပခုံးပေါ် ထမ်းထားတဲ့ခေါင်းကို ဒူးအောက်
 အထိချပြီး မြေကြီးနဲ့ လွတ်ရုံ ကကြပြန်ရော။ ခြေလှမ်းမမှန်တဲ့ ကာလ
 သားတွေတော့ ဒူးကွဲသူ ကွဲ၊ ခြေသလုံးပြီသူ ပြန်ပဲ။ ခေါင်းနဲ့ ခြစ်မိတာလေ။
 တစ်ယောက်ထွက်သွားရင် ငားကလူ အစားဝင်ကတာပဲ။ အဲ... မထွက်တာ
 ကတော့ ကိုကံလုံနဲ့ ကိုနံကားပဲ။ သူတို့ကတော့ ဒိုင်ခဲပဲ။ ဆိုင်းကိုလည်း

နည်းနည်းမှ အနားမပေးဘူး။ ကိုကံလုံက မူးမူးနဲ့ “ဟေ့... ဟေ့... ဆိုင်း ဆရာတွေ၊ ဟို နံကား ကံလုံတွေက အလွန်ပျော်မြူး ဆိုတဲ့ သီချင်း လုပ်ဟေ့” လို့ ပွဲတောင်းတတ်တယ်။ ဆိုင်းသမားတွေကလည်း အထာ ပေါက်တယ်။ စုံတောမြိုင်သီချင်းကို ပြောင်းတီးတယ်။ ‘နဂါး ဂဠုန်တွေက လွန်ပျော်မြူး’ ဆိုတဲ့ အပိုင်ရောက်ရင် အဆိုဆရာက အကွန့်အတွန့်ကလေးနဲ့ “နံကား ကံလုံ ဆိုတဲ့ အကောင်တွေက အလွန်ပျော်မြူး၊ အလွန်အလွန် ပျော်မြူး၊ နံကားဟာ... ကံလုံဟဲ့...” လို့ ဆိုလိုက်ရင် ကိုကံလုံတို့ ညီအစ်ကို ခုန်ပေါက်ပြီးတောင် နင်းလိုက်သေးတယ်။ သင်္ချိုင်းနား နီးလာလေ ရှေ့က သွားတဲ့ ကိုကံလုံက ခြေစုံကန်ထားတယ်။ မသွားရဘူး၊ တစ်ပိုင်လောက် ကပြီးမှ တစ်လှမ်းပဲ လှမ်းတယ်။ သုသာန်နား နီးလာလေ သူတို့အဖွဲ့ အလွမ်း သယ်ကောင်းလေပဲ။ ဒါတောင် ကိုကံလုံ သွားတာ မြန်ရကောင်းလားလို့ ကိုနံကားက ခေါင်းကြီးကို ရိုးလေးခိုစီးပြီး ဆွဲဆွဲထားတတ်တယ်။ အားရ လောက်အောင် ပျော်ပျော်ပါးပါး ကစားပြီးမှကို အလောင်းက ကျင်းထဲ ရောက်တော့တယ်။

သေတဲ့လူ ပျော်တာ မပျော်တာတော့ မသိဘူး။ ကိုကံလုံတို့၊ ကိုနံကားတို့ကတော့ အလွန်အလွန်ကို ပျော်မြူးကြတာ။ ဒေါ်စိန်မိုလည်း ငိုလိုက်တာမှ အသံကို မထွက်တော့ဘူး။ ထုလိုက်ရတဲ့ ရင်ဘတ်တွေလည်း အောင့်နေပြီထင်ရဲ့။ သူများတွေ အိမ်ပြန်တဲ့အထိ ကိုကံလုံတို့ မပြန်သေးဘူး။ အလောင်းကို ကျင်းထဲထည့်ပြီး မြေဖို့တယ်။ အပေါ်က ခြေနဲ့ ဆောင့်ဆောင့် နင်းပြီးတောင် ဖို့လိုက်သေး။ ဒေါ်စိန်မိုကတော့ သင်္ချိုင်းက တမာခက်ကလေး မိုးခက်ကလေးချိုးပြီး “အေးခင်ရေ... တရားနာရအောင် လိုက်ခဲ့အေ” လို့ ခေါ်ပြီး ပြန်သွားတယ်။

အသုဘအိမ်မှာတော့ သူတို့ သားအမိတစ်တွေ ရက်လည်ဆွမ်း

သွတ်ပြီးတဲ့အထိ ကူညီနေကြဦးမှာ။ စားဖို့သောက်ဖို့အတွက်လည်း မပူရ တော့ဘူးလေ။

“ဆရာ... ကျုပ် နှိပ်ပေးရမလား”

ကျွန်တော် မြို့က ပြန်လာတဲ့နေ့၊ ညရှင်းဆိုရင် ကိုကံလုံ ပေါက်ချ လာတတ်တယ်။ ကားလမ်းကနေ ရွာကိုရောက်အောင် သုံးမိုင်လောက် ခြေလျင်လျှောက်ခဲ့ရတော့ နေပူမိပြီး ညောင်းတတ်မှန်းသိလို့ ကျွန်တော်နေတဲ့ ကျောင်းပေါ်အထိလာပြီး နင်းနှိပ်ပေးနေကျ။ နှိပ်ခအဖြစ် မြို့ကအပြန် ပါလာတဲ့ ဓားလှီးမှန်ထုပ်ကလေး၊ ပေါင်မှန်ကလေးဆိုရင် သူ ကျေနပ်နေ တာပဲ။ သူတစ်ဝက်စား၊ သူ့အမေ ဒေါ်စိန်မိုးဖို့ တစ်ဝက်ချန်ထားလေ့ရှိတယ်။ စားရလို့ရယ် မဟုတ်ပါဘူး။ သူက စကားပြောချင်လို့ကို လာလာနင်းပေး တာပါ။ ကျွန်တော်က အောက်ကနေ စကားစတယ်။

“ကိုကံလုံကြီး၊ ဟိုတလောက ကိုမြသန်းအသုဘမှာ အတော့်ကို မူးတာနော်။ လူမှန်းကို မသိဘူး။ အတော်ပျော်နေပုံရတယ်”

“ဟာ... ဆရာနှယ်... မပျော်ဘဲ နေမလား၊ ပျော်ချက်ကဖြင့်ဗျာ ကမ်းကိုကုန်ရော။ ကျုပ်ရော၊ နံကားရော၊ ငပိန်တို့အုပ်စုရောဒူးတွေ ခြေသလုံးတွေ စုတ်တဲ့သူက စုတ်၊ ကွဲတဲ့သူက ကွဲနဲ့ အမူးပြေမှသိတယ်။ သွားလေသူ မြသန်းကြီးက ကျုပ်တို့သူငယ်ချင်းလေဗျာ၊ ဟီးဟီး” သူက ရယ်တယ်။

သူ့ကို အပြစ်တင်စရာမရှိပါဘူး။ သူတို့မှာ ဒါပဲ ပျော်စရာရှိတာကိုး။ အလှူတွေ၊ မင်္ဂလာဆောင်တွေမှာ သူတို့အတွက် နေရာမရှိဘူးလေ။ ထမင်း ရုံထဲ ထမင်းကျွေးရင် ဝက်သားဟင်း သူတို့ မလိုက်ရဘူး။ ပဲကြော်ခွက် ကိုင်မကြည့်ရဘူး။ အပျိုလေးတွေကို ပိုးကြပန်းကြတဲ့ ကာလသားတွေကသာ

စေတနာ ရေစီးကမ်းပြိုလိုက်ပြီး ရစ်သီရစ်သီနဲ့ ကိုင်ကြထည့်ကြတာ။ ကိုင်သူ မရှိတဲ့ ငရုတ်သီးကြော်ခွက်ကိုင်ပြီး ကိုကံလုံက “ဟဲ့ ကောင်မလေးတွေ ငရုတ်သီး ယူကြဦးမလား” “တော်ပါပြီ၊ ဘကြီးငရုတ်သီး စပ်ကစပ်နဲ့၊ ဝက်သား ဝက်သား” လို့ ဝက်သားလိုက်တဲ့ ကာလသားကို လှမ်းခေါ်တာ ကြုံရဖူးတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ သူတို့နဲ့ကိုက်တဲ့အလုပ်က အလှူဆိုရင် သူများစားပြီးသား ပန်းကန်တွေကို ဆေးဖို့၊ မင်္ဂလာဆောင်ဆိုရင် ရေခွေးအိုး မီးထိုးဖို့၊ ထမင်းချက်ဖို့၊ ဒါလောက်ပဲ။ ရှေ့က ဧည့်ခံဖို့ဆိုတာကလည်း ဝတ်ကောင်းစားလှမှ မရှိရှာဘဲကိုး။ သူတို့က အမြဲတမ်း အကျီချွတ်နဲ့လေ။ “အင်း... ဒီတစ်ခေါက် မြို့ကပြန်လာမှ အကျီအကျ တစ်ထည်လောက် ပေးဖို့ သတိတရ ယူခဲ့ဦးမှ”

“နေ့... ဆရာ၊ ဟုတ်သမ္မတ်လား” သူ့စကားကြောင့် ကျွန်တော် အတွေးရပ်သွားတယ်။ “ဟင်... ဘာပြောတာလဲ” ဟိုလေ... အလှူ မင်္ဂလာ ဆောင်တွေဆိုသာ ကာလသားတွေ ပျော်ပါစေပေါ့လို့ နော။ အလှူတို့၊ မင်္ဂလာဆောင်တို့ဆိုသာ ဝတ်ကောင်းစားလှတွေနဲ့ လာကြသာ။ ဧည့်ခံမယ့် သူကလည်း မျက်နှာမငယ်စေဘူးလေ။ ရှိလို့ လှူကြ ကူကြ ပုံကြသာကိုး။ ဧည့်ခံရအောင်ကလည်း ကျွပ်တို့က မဝင်ဆုံဘူးလေ။ ကျွပ်တို့ ဝင်ဆုံသာက လူတွေရဲ့ ဘဝအစခရီးမဟုတ်ဘူး။ အဆုံးခရီးဗျ”

သူ့စကားကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်တစား ‘အင်း’ လိုက်နေမိတယ်။ “အလှူတွေ၊ မင်္ဂလာဆောင်တွေမှာလာတဲ့ ပရိသတ်ကို ကူချင်၊ ပုံချင်၊ လက်ဖွဲ့ ချင်လာအောင် ဧည့်ခံမယ့် ပရိသတ်က အပုံပါဗျာ။ ဟော... အသုဘကိစ္စ ဘယ်သူလုပ်မှာတုံး။ ရေချိုးဖို့၊ ခေါင်းစပ်ဖို့၊ တောတိုင်ဖို့ ရွံတာနဲ့ ဘယ်သူမှ အနားမကပ်ကြဘူး။ အဲသလို ဘယ်သူမှ မလုပ်တဲ့အလုပ် လုပ်ရသာမှ ကုသိုလ်ရသမို့လား”

“အင်း...”

ဟုတ်တယ်၊ မှန်ပါသယ်။ လုပ်ချင်သူကိုင်ချင်သူမရှိတဲ့ အသုဘ ကိစ္စကျရင် ကိုကံလုံတို့မိသားတစ်စု အားတက်သရော ခေါင်းချပြီးအထိ ရက်လည်ဆွမ်းသွတ်ပြီးအထိ လုပ်ကိုင်ပေးတတ်ကြတယ်။ ဘဝပေး အခြေ အနေကြောင့်လား၊ ပင်ကိုစရိုက်ကြောင့်လား မသိ။ မသာရှင်တွေကလည်း သူတို့ပျော်သည်ကို မတားဆီးကြတော့။ ‘မသာကိုယ်စားလှယ် လွှဲသည်’ ဟူသော စကားပုံအတိုင်းပင်။ ကိုကံလုံတို့၏ လက်သို့ သူတို့မလုပ်တတ်၊ မလုပ်ချင်ကြသော ဥတုဇရုပ်ကလပ်ကို ဝကွက်၍ အပ်လိုက်မှတော့ ကိုကံလုံတို့ သဘောအတိုင်းပဲလေ။

“ခင်ဗျားတို့ ဆိုင်းဝိုင်းကြီးကဗျာ၊ မသာနဲ့ နားတောင်း ဆိုသလိုပဲ၊ မတော်ပါဘူး။ အသုဘဆိုတာ ‘မတင့်တယ်သော’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရသဗျား။ ဒုမင်္ဂလ ဆိုတာ ‘မင်္ဂလာမရှိသော’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ လူသေလို့မှ ပူဆွေး သောက ရောက်နေရတဲ့အထဲ ခင်ဗျားတို့က ဆိုင်းနဲ့ ကလိုက်ခုန်လိုက်နဲ့။ သေတဲ့လူခမျာ ဘယ်လောက်နာရှာမတုံး။ ခင်ဗျားတို့ ကတိုင်း ခေါင်းထဲမှာ ‘တဂလောက်လောက်’ နဲ့။”

“ဟဲ့ ဟဲ့... အဲဒါမှ ကျုပ်တို့သူငယ်ချင်း ရောက်ရာဘဝကနေ ကျုပ်တို့နဲ့အတူ ပျော်ရသပေါ့။ လူ့ဘဝကတည်းက သောက်ဖော်သောက်ဖက် တွေဗျ။ ဒီကောင်တွေ အလွန်ပျော်တတ်တဲ့ကောင်တွေဗျ။ ကံသောင်း အသုဘ ဆိုင်းမထည့်နိုင်ဘူး။ ကျုပ်က မဖြစ် ဖြစ်အောင် ‘ဗျိုင်းတောင်ဝိုင်း’ လောက်တော့ ရအောင်ထည့်သာပဲ။ ပြောရဦးမယ် တစ်နှစ်သား ဟာပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်နဲ့ နံကား တောတိုင်တော့ ကျုပ်က ခပ်မူးမူးနဲ့ “နံကားရေ... ဘာတွေ ညာတွေ ပြောမနေနဲ့၊ ဝင်လာမစဲ တသဲသဲဟ ဆိုပြီး ကြံကွာ” လို့ ဆိုပြီး နှစ်ယောက်သား ကြံလိုက်ကြတာ၊ ဟား... ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ ရွာထဲက

အကောင်တွေ သေလိုက်တာများ ကျုပ်နဲ့ နံကား ကြိတ်ပြီး ရယ်နေရတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျုပ်တောင် ကံသီလို့ဗျို့ ပါတော့မလို့၊ ဟဲဟဲဟဲ...”

“ခင်ဗျားတို့ဗျာ၊ ပေါက်တတ်ကရတွေ၊ ဒါမျိုးဆိုတာ မလုပ်ကောင်းဘူးဗျ။ ရှေးလူကြီးတွေက အယူသည်းကြတယ်”

“ကျုပ်ကတော့ ဒါတွေ အယူမရှိပါဘူး ဆရာရယ်။ ကြောက်လည်း မကြောက်တတ်ပါဘူး။ ဆရာမို့ပြောသာနော်။ ရွာထဲကလူတွေများ သွားမပြောလိုက်နဲ့ဦး။ သေတော့ရောဗျာ ဘာဖြစ်တဲ့”

သူ၏ ဒဿနကိုကြားတော့ အနင်းခံရင်းမှပင် ကျွန်တော် ကျောစိမ့်နေမိတယ်။

“အောင်မယ်၊ ကျုပ်တို့ကသာ အယူမရှိသာ၊ အဲဒီလူတွေ တဖြုတ်ဖြုတ် သေတဲ့နှစ်ကပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်ငှားလာတဲ့ဆိုင်းက အဆိုတော်က မြို့က ‘ကိုဈေး’ တဲ့။ နာမည်ကြီးဗျ။ အဆိုကောင်း။ ဆိုရောဗျို့ ဘဝသံသရာသီချင်း။ ‘ဘဝသံသရာ... တဲ့၊ ရှည်လျား... ထွေပြား... မနေမနား... တသွားတည်း သွားကြတာ’ တဲ့။ ကျုပ်ဆရာ ‘ကိုဈေး’ မှ ဆိုလို့မဆုံးသေးဘူး၊ ရွာလူကြီးကိုသံခဲ ရောက်လာပြီး ‘ဟေ့... ဟေ့... ဆိုင်းဆရာတွေ၊ တခြားသီချင်း မဆိုတတ်ကြတော့ဘူးလား။ ဒီမယ်မှ သေလိုက်တဲ့လူတွေ သောက်သောက်လဲလို့ ဆိုလိုက်တဲ့သီချင်းက ရှည်လျား... ထွေပြား... မနေမနား... တသွားတည်း သွားကြတာတဲ့။ နင့်အမေလင် တသွားတည်း သွားကြပါလားဟ။ ဟင်... နမိတ်မရှိ နမာမရှိ၊ ဒါထက်သွားရရင် ရွာမှာ လူတစ်ယောက်မှတောင် ကျန်မှာမဟုတ်ဘူး’ တဲ့။ ဟဲဟဲ... ကျုပ်တို့ရဲ့ ဝင်လာမစဲ တသဲသဲ ဓာတ်ရိုက်သာများသိရရင်ဗျာ၊ ကျုပ်တို့ကို အရှင်ထားမှာ မဟုတ်ဘူး”

သူ မမောနိုင်မပန်းနိုင် ပြောရင်း ရယ်နေတယ်။

“ဘာရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး ဆရာရယ်၊ သေပါစေတော့လို့

မဟုတ်ပါဘူး။ မူးမူးနဲ့ အပျော်အပျက် လုပ်မိသာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူမဆို တစ်နေ့ သေရမှာပဲဥစ္စာ။ အဲဒီအခါကျရင် ပူဆွေးနေတဲ့ မိသားစု နည်းနည်း ကလေးမှ စိတ်ချမ်းသာအောင်၊ သောဓာတို့ မေ့သွားအောင်ပေါ့ဗျာ။ သိုင်း ကစားတော့ သေလွန်သူလည်း ပျော်ရသာပေါ့။ ကျုပ်တို့လည်း မူးမူးနဲ့ ပျော်သာပါပဲ။ ‘မသာတစ်ခေါက် ကျောင်းဆယ်ခေါက်’ ဆိုတဲ့ စကား ရှိပါပဲ။ ကျောင်း သွားပြီး ဥပုသ်သီလယူရင် လှူစရာ တန်းစရာ ကန်တော့စရာ ဝတ္ထုလေး ဘာလေး ပါဦးမှ၊ လက်ချည်းသွားလို့ မရဘူး။ ဟော အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုရင်း မသာတစ်ခေါက် ပို့လိုက်ရရင် ကျောင်းသွားသာထက် ကုသိုလ်တွေ တစ်ထမ်းကြီး ရမှာပေါ့။ ကျုပ်တို့ နောက်ဘဝ ဒီထက်သာတဲ့ ဘဝ ရောက်ရမှာပေါ့။ ငွေမကုန်ဘဲနဲ့ ကုသိုလ်အများကြီးရသာဗျ။ နောက်ဆုံး ချတဲ့ လှဖေ အသုဘတုန်းကပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်တစ်ယောက်တည်း နောက်ချန် နေရစ်ပြီး ခေါင်းတလားကို လက်နဲ့ပုတ် ‘လာလာ လာလာ’ နဲ့ ခေါ်ခဲ့တယ်။ ဒီနှစ်ထဲ ဘယ်သူမှတော့ ဈေးဦးမပေါက်သေးဘူး။ ဟား... ဟား... ဟား...”

သူက ရယ်ရင်းနှိပ်လိုက်၊ စကားပြောရင်း နှိပ်လိုက်ချိုးလိုက်နဲ့ တစ်နာရီလောက် ကြာသွားပြီ။ သူပြောလို့ဆိုလို့ အားရတော့မှ ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်သွားတယ်။ ‘အတော်ဆိုတဲ့လူ၊ နောက်စရာမရှိ ရှာကြံပြီး နောက်ချင်ကြတယ်။ အင်း သူပြောသလိုဆိုရင် ရွာထဲမှာ ဒီနှစ် ဘယ်သူများ မဟာကံထူးရှင် အဲ... ကံဆိုးရှင်များ ဖြစ်မှာပါလိမ့်’ ကျွန်တော် သက်ပြင်း တစ်ချက် ရှိုက်ရင်း တွေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီလောက်ပဲ အပျော်မက်ရတယ်လို့။

ဒီကနေ့ ရွာထဲမှာ အသုဘရှိတယ်။

ကျွန်တော် ဒီကနေ့ လစာထုတ်ဖို့ စည်းဝေးတက်ရမှာမို့ မြို့ကို ပြန်ဖို့ အဝတ် အစားကလေး ထည့်နေတုန်း ရွာအနောက်ပိုင်းဆီက ကြေးစည်သံ ကြားရ

တာပဲ။ ဘယ်သူများ ဆုံးလိုပါလိမ့်လို့ တွေးနေမိတယ်။ အသုဘလိုက်ပို့ချိန် တော့ ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီနေ့ ဒါမှမဟုတ် မနက်ဖြန် ကိစ္စကုန်လိမ့်မယ်ထင်တယ်။

အဝတ်အစားအိတ်ကလေး လွယ်ပြီး ကားအမိသွားဖို့ ထွက်ရင်း ရွာထဲဝင် ခဏတစ်ဖြုတ် အသုဘမေးရတယ်။ အဲ... သေတဲ့လူကတော့ ကိုကံလုံတို့အမေ ဒေါ်စိန်မိုးပဲ။ တလောကတောင် အကောင်းကြီးရှိသေးတာ။ ဘာများဖြစ်လို့ပါလိမ့်။

ကျွန်တော်ရောက်တော့ ကိုကံလုံနဲ့ ကိုနဲကားက အလောင်းပြင်ရာ ကနေ ထပြီး စည့်ခံတယ်။ မြို့ပေါ်ဆိုရင်တော့ ဆေးရုံတွေ၊ အထူးကုဆေးခန်း တွေနဲ့ နှလုံး၊ ကျောက်ကပ်၊ အသည်း စတဲ့ မမြင်ရတဲ့ ကလီစာတွေကို ခေတ်မီနည်းတွေနဲ့ စမ်းသပ်စစ်ဆေးပြီး ရောဂါအဖြေရှာကြမှာပဲ။ ငွေလည်း အတော်ကုန်ကြမှာ။ တောမှာဆိုတော့ ပိုက်ဆံမတတ်နိုင်တာနဲ့ မြို့ဆေးရုံ ဘယ်သွားနိုင်မလဲ။ ဆေးဝါးဆိုလို့ ထုံးကလေး၊ နန္ဒင်ကလေး၊ ကွမ်းရွက် ကလေးလောက်ပဲ။ နည်းနည်းတတ်နိုင်တဲ့လူတွေကတော့ ရမ်းကုဆရာ လေးတွေငှားပြီး ကုကြတာပါပဲ။ ဖျားပြီ နာပြီ ဆိုမှတော့ သေဖို့ရာက များတယ်။ တော်ရုံဖျားတာလောက်ကတော့ ကြံကြံခံနိုင်ကြပါတယ်။

“ကဲ... ကဲ... ကိုကံလုံတို့၊ ကျုပ် ကားမိအောင် သွားရဦးမှာမို့ ဒေါ်စိန်မိုးအသုဘ မပို့နိုင်တာ ခွင့်လွှတ်နော်။ မြို့က အစည်းအဝေးပွဲအမိ သွားရမှာမို့ပါ။ ဖြစ်နိုင်ရင် ဖျက်လို့ရရင် လိုက်ပို့ချင်ပါတယ်။ ရော... ရော... ဘယ်လိုမှမအောက်မေ့နဲ့။ ခင်ဗျားတို့အမေအတွက် ငွေကူ ငါးဆယ်ကျပ်၊ ဟုတ်လား၊ သွားမယ်နော်”

“ရပါတယ် ဆရာရယ်၊ ဆရာမှာလည်း အရေးကောင်းနေသာကိုး” လို့ နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ ပြီးတော့ အလောင်းစင်က ခေါင်းရင်းမှာ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက် ခေါင်းချင်းဆိုင်ပြီး ဆွေးနွေးနေကြပြန်တယ်။ ဘာတွေ

ဆွေးနွေးကြသလဲဆိုတာတော့ မသိဘူးပေါ့။ အသုဘကိစ္စကလွဲရင် တခြား ရှိဦးမလား။

သေလွန်ပြီဖြစ်တဲ့ ကျေးဇူးရှင် မွေးသမိခင်ကြီး ဒေါ်စိန်မိုးအတွက် သူတို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် အတော်ပဲ ပူဆွေးသောက ရောက်နေကြမလား၊ ဒါမှမဟုတ် သူတို့မိခင်ရဲ့ နောက်ဆုံးခရီးမှာ ဆိုင်းကလေး မတတ်နိုင်ရင် 'ဗိုင်းတောင်' ကလေးလောက်ငှားပြီး ကိုကံလုံနဲ့ ကိုနံကား စားကြသောက်ကြ၊ သိုင်းနင်းကြ၊ ကစားကြဖို့ တိုင်ပင်နေကြသလားဆိုတာ ကျွန်တော် သိချင် လိုက်တာ။

၁၉၉၉၊ ဆဋ္ဌမအကြိမ် မိုးမိုး(အင်းလျား)အမှတ်တရ ဝတ္ထုတိုဆု

ပုဂံစာအုပ်တိုက်မှ မှာယူရရှိနိုင်သေးသော စာအုပ်များ

- ၂၅၉။ ထောင်တစ်သက်အတွေ့အကြုံ [ရန်အောင်မောင်မောင်]
- ၂၇၂။ နေမင်းတစ်ထောင် (အတွဲ ၁ မှ ၈) [ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း]
- ၂၈၈။ ဒုက္ခကို မြန်ရေရှက်ရေခံစားနေသော [မောင်ဝဏ္ဏ]
- ၃၀၈။ ၂၁ ရာစု ပုဂံစာတမ်းများ [စာရေးဆရာစုံ]
- ၃၂၀။ ကြာဆစ်ကြီး [ခင်ခင်ထူး]
- ၃၂၅။ မြစ်ကိုဖြတ် တောကိုဝင် တောင်ကိုတက် [နတ်နွယ်]
- ၃၂၃။ ကျွန်တော် အူကြောင်ကြား [မောင်ဝဏ္ဏ]
- ၃၂၆။ မြန်မာဝတ္ထုအညွှန်းပေါင်းချုပ် [မလိခ]
- ၃၃၂။ ဘုဒင်ဘရွတ်(ခံ) [ဝင့်ပြုံးမြင့်]
- ၃၃၅။ ကိုဆေးရိုး (၉) [ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း]
- ၃၃၈။ မွေးရပ်မြေအလွမ်း လက်ဆင့်ကမ်းအမွေ [မောင်ခင်မင် (ခနဖြူ)]
- ၃၃၉။ ဂျက်လန်ဒန် ဝတ္ထုတိုနှင့် အက်ဆေးများ [နတ်နွယ်]
- ၃၄၁။ ဦးသော်ကောင်းနှင့် တွေ့ကြသည် (ဒုတိယအကြိမ်) [ကလောင်စုံ]
- ၃၄၂။ စာရေးဆရာ သာသနာပြုသတဲ့လား [ချစ်ဦးညို]
- ၃၄၃။ ခရမ်းရင့်ရင့်ဆင်ဖိုနီ [ဆူးငှက်]
- ၃၄၄။ တောအကြောင်း တောင်အကြောင်း ၃ [နတ်နွယ်]
- ၃၄၅။ ပထမသင်္ဂါယနာသဘင်မြင်ကွင်းကျယ် [ချစ်ဦးညို]
- ၃၄၇။ ကျား မ သဘာဝဆိုင်ရာဆေးစာတမ်းများ
[ဒေါက်တာအောင်ခင်ဆင့်]
- ၃၄၈။ ဝိသာခါနှင့် သီတာ [ချစ်ဦးညို]
- ၃၄၉။ လှပါတယ် မသီတာ [မောင်ဝဏ္ဏ]